

GRÆSK FORMLÆRE

TIL

SKOLEBRUG.

AF

DR. P. H. TREGDER.

FEMTE UDGAVE.

KJØBENHAVN.

C. A. REITZELS FORLAG.

1882.

Græsk Formlære.

Indledning.

---

1. Det græske Sprog taltes af den helleniske Folkestamme saavel i det egentlige Grækenland som i de af Grækere anlagte Kolonier. Det var beslægtet med forskjellige asiatiske Sprog og med Latin, hvortil det i sin oprindelige Skikkelse mere nærmede sig, end i den senere. Sin første Udvikling modtog det af Digttere, af hvilke Homeros og Hesiodos ere de ældste, som vi kjende af deres egne Værker, der i lang Tid bevaredes ved mundtlig Overlevering, indtil de i det sjette Aarhundrede blev nedskrevne, hvorved de vistnok undergik flere Forandringer ogsaa i Henseende til Sprogformen. Til den af disse Digttere brugte gammel-ioniske Dialekt, der ogsaa benævnes den homeriske eller (efter Digtarten) den episke, og som de senere episke Digttere tilegnede sig ved Efterligning, slutter

sig af de os bekjendte Sprogformer nærmest den yngre ioniske Dialekt, saaledes som den findes hos Herodotos og nogle faa andre Forfattere fra de ioniske Kolonier i Lilleasien og paa de nærliggende Øer, eller hos dem, som senere have efterlignet hines Sprog. Beslægtet med den ioniske Dialekt var paa Fastlandet den attiske, der taltes i Attike og brugtes saavel i Prosa som Poesi (den dramatiske) af atheniensiske Forfattere (som Historikerne Thukydides og Xenofon, Talerne Lysias, Isokrates, Aiskhines og Demosthenes, Filosoffen Platon, Tragikerne Aiskhylos, Sofokles og Euripides, Komikeren Aristofanes og flere). I Modsætning til den ioniske og attiske Dialekt, der begge udmærkede sig ved Blødhed og Rigdom paa Selvlyde, stode tvende haarde Dialekter med mindre Afvexling af Selvlyde, nemlig den æoliske, der taltes i de æoliske Kolonier paa Lilleasiens Kyst og de dertil hørende Øer samt enkelte andre Steder, og især brugtes af lyriske Digtere fra disse Egne (f. E. Alkaios og Sapfo) og disses Efterlignere, og den doriske, der taltes i den største Del af Peloponnes, de fleste Kolonier i Italien og paa Sikilien og andre Steder, og især brugtes af lyriske Digtere fra doriske Lande og deres Efterlignere (f. E. Pindaros, Theokritos), men var meget forskjellig paa de forskjellige Steder og i Litteraturen betydelig modificeredes ved Indflydelse af andre Dialekter, især den homericeredes ved Indflydelse af andre Dialekter, især den homerske eller den attiske. Med disse to haarde Dialekter vare

igjen flere andre beslægtede. Ved Grækenlands Undertvingelse af Makedonerne ophørte for en stor Del Brugen af de forskjellige Dialekter i Litteraturen, idet der af den attiske Dialekt under Indflydelse af de andre dannede sig et eget Skriftsprog, der kaldes det almindelige Sprog ($\eta \kappaονη \gammaλωσσα$) og for Fremtiden udelukkende anvendtes i Prosa, medens Digterne endnu ofte vedbleve at efterligne den homeriske eller de doriske Sprogformer. I de barbariske Lande, hvis Forfattere benyttede sig af det græske Sprog, undergik $\eta \kappaονη$ hyppige Forandringer paa Grund af Landets afvigende Talesprog, hvorved der blandt andet under Indflydelse af de semitiske Sprog dannedes den saakaldte hellenistiske*) Dialekt, der f. E. findes i det ny Testament og de 70 Fortolkeres Oversættelse af det gamle Testament. Brugen af det almindelige Skriftsprog vedblev længe, efter at det græske Talesprog ved Folkestammens Blanding med fremmede indvandrede Folk var blevet forvandlet til det nygræske Sprog, der først i den nyeste Tid er fremtraadt i Litteraturen.

2. Den græske Sproglære lægger den almindelige Dialekt til Grund og behandler de ældre Dialekter som Afvigelser fra denne.

*) Af $\epsilonλληνιστής$ en fremmed, der taler Græsk ($\epsilonλληνίζειν$).

Anm. De Dialekter, hvortil der i denne Formlære især er taget Hensyn, ere den homeriske (Homeros, Hesiodos) den ioniske (Herodotos) og den attiske. Hvor det modsatte ikke udtrykkelig er angivet, forudsættes det, at disse Dialekter stemme overens med den almindelige. Mindre Hensyn er taget til den æoliske og doriske Dialekt samt til den hellenistiske, af hvilke blot de mærkligste Særegenheder ere omtalte.

I. Lydlære.

Første Kapitel.

Om Bogstaverne.

3. Det græske Sprog skrives med følgende 24 Bogstaver (*γράμματα, στοιχεῖα*):

Figur.	Navn.	Tilsvarende latinske Bogstaver.
A α	Αλφα	a
B β	Βῆτα	b
Γ γ	Γάμμα	g
Δ δ	Δέλτα	d
E ε	Εἶ, Ἔ φιλόν	é
Z ζ	Ζήτα	z
H η	Ητα	ē
Θ θ, θ	Θήτα	th
I ι	Ιῶτα	i
K κ	Κάππα	k (c)
Λ λ	Λάβδα, Λάμβδα	l
M μ	Μῦ	m
N ν	Νῦ	n
Ξ ξ	Ξῖ	x
O ο	Οὖ, Ὄ μικρόν	ō
Π π	Πῖ	p
P ρ	Ρῶ	r, rh
Σ σ, ξ	Σιγμα	s

Figur.		Navn.	Tilsvarende latinske Bogstaver.
<i>T</i> τ	<i>Taῦ</i>	Tau	t
<i>Υ, Υ υ</i>	<i>Υ φιλόνυ</i>	Ypsilon	y
<i>Φ φ</i>	<i>Φῖ</i>	Fi	ph (f)
<i>X χ</i>	<i>Xῖ</i>	Khi	ch
<i>Ψ ψ</i>	<i>Ψῖ</i>	Psi	ps
<i>Ω ω</i>	<i>Ω μέγα</i>	Omēga	ō

Anm. 1. De store Bogstaver bruges som Begyndelsesbogstaver dels efter Punktum, dels i Egennavne og Tillægsord, som ere dannede af disse; f. E. *Ῥώμη Rom*, *Ῥωμαῖός romersk*.

Anm. 2. Tegnet σ bruges blot i Enden af Ord, ellers altid ς; f. E. *ἀσφαλής sikker*. Istæden for στ skrives undertiden στ̄; f. E. *ἄστον By*.

Anm. 3. Den græske Bogstavrække er opstaaet af Foinikernes og synes oprindelig at have sayet de 5 sidste Bogstaver, men derimod at have besiddet 1) *ϝ Baῦ* (egtl. *faῦ*), ogsaa af sin Form kaldet Δίγαμμα dobbelt Gamma, udtalt som v; 2) Φ eller Κόππα q; 3) Σάρι eller Σαμπῆ s, hvilke tre Bogstaver senere endnu fandtes i Talrækken. H havde oprindelig en anden Udtale (§ 12, Anm. 3).

4. Af Bogstaverne ere α ε η ι ο υ ω Selvlyde (φωνήεντα), de øvrige Medlyde (σύμφωνα). Ved Bindelse af ι og υ med en anden foregaaende Selvlyd opstaa følgende Tvelyde (δίφθορροι): 1) egentlige: αι αυ ει ευ ηι οι ου*); 2) uegentlige: η ηι φι φυ, der med store Bogstaver skrives *AI HI QI* (eller *Ai Hi Qi*).

Anm. 1. De Selvlyde, der udgjøre første Del af en Tvelyd, kaldes beslægtede med Tvelyden; f. E. α med η, αι og αυ.

Anm. 2. Det ι, der findes i de uegentlige Tvelyde, kaldes ota subscriptum.

5. Den oprindelige græske Udtale forandredes i Tidernes Løb meget, og Udtalen synes allerede i de første

kristelige Aarhundreder at have faaet den Skikkelse, som den endnu har hos Nygrækerne. Disses Udtale, som følges i mange Lande og ved Videnskabelighedens Gjenførelse i det 16de Aarhundrede forsvaredes af Reuchlin (efter hvem den ogsaa kaldes den reuchlinske), blev paa samme Tid bekæmpet af Erasmus, der opstillede en ny Udtale (efter ham kaldet den erasmiske), som nu er den almindligste i Skandinavien og Tyskland. I Følge den erasmiske Udtale udtales Bogstaverne og Tvelydene som de tilsvarende latinske Lyde (γ foran γ x χ ξ som ng, φ η ψ som a e o, αι som aj, αυ som av, o. s. v., ου derimod som u); efter den nygræske udtales derimod

β som v.

γ 1) som ng foran γ x χ ξ, 2) som j foran de bløde Selvlyde ε η ι υ og Tvelydene αι ει οι ου ηι υι, 3) ellers som blødt g i Ordet Dag.

δ som blødt d (ð) i ud.

ζ som blødt s (det franske s i aise).

ϑ som et læspende th (þ) (det engelske th i thing).

χ 1) som g efter γ, 2) som kj foran de bløde Selvlyde og Tvelyde (se γ), 3) ellers som k.

κχ som kh i Struben, σχ som skh (ikke som det tyske sch).

μπ og νπ som mb, ντ som nd i det tyske und.

ο ω φ som o eller å.

η υ ει οι ηι υι som i.

φι som a.

αι som æ.

αυ som u.

αυ ευ ηι ωυ foran σ og de haarde og beaandede Medlyde som af ef if of, ellers som av iv ov.

Anm. I det hele taget synes ved Medlydene den nygræske Udtale, ved Selvlydene og Tvelydene derimod den erasmiske at nærme sig mest til den oprindelige Udtale. Dog har rimeligvis ει altid været udtalt som i (ligesom ου som ū) og φ η ψ oprindelig som aj ej øj. Ζ har oprindelig været udtalt som σð sd. Foran γ x χ ξ har γ altid været udtalt som ng.

* Skrives før ofte ε.

6. Medlydene inddeltes i:

- 1) flydende (*ὑγρά*, liquidae) $\lambda \mu \nu \rho$
  - 2) stumme (*ἄφωνα*, mutae) der efter den forskjellige Beaanding ere
    - a) haarde (*ψιλά*, tenues) $\pi \chi \tau$
    - b) bløde (*μέσα*, mediae) $\beta \gamma \delta$
    - c) beaandede (*δυσέα*, aspiratae) $\varphi \chi \emptyset$
  - 3) hvislende (sibilans) σ ,
- hvortil komme de tre Dobbeltmedlyde (*σύμφωνα διπλᾶ*) ζ for $\sigma\delta$, ξ for $\chi\varsigma$, ψ for $\pi\varsigma$.

Anm. Æelerne og tildels Dorierne skreve ikke ζ , men $\sigma\delta$, f. E. *συρίσθω* fløjter (= *συρίζω*).

Af de stumme Medlyde ere

- $\pi \beta \varphi$ Læbebogstaver (labiales) af P-Lyd,
 $\chi \gamma \tau$ Ganebogstaver (palatinae) af K-Lyd,
 $\delta \emptyset \vartheta$ Tandbogstaver (dentales) af T-Lyd.

7. Medlyde, der høre til samme Klasse, f. E. stumme Bogstaver, der have samme Beaanding eller samme Lyd, skifte ofte i de forskjellige Sprogarter. Her anføres nogle af de vigtigste Tilfælde.

a. I den ioniske Dialekt bruges χ for π i spørgende, ubestemte og henvisende Stedord og Biord; f. E. *χοῖος* = *ποῖος*, *χοτέ* = *ποτέ*, *ῶκως* = *ῶπως*. Undertiden bruges χ for χ og τ for $\emptyset$; f. E. *δέχομαι* = *δέχομαι*, *αῦτις* = *αὖθις*; undertiden ogsaa ξ for $\sigma\sigma$; f. E. *διξός* = *δισσός*.

b. I den æoliske og doriske Dialekt sættes undertiden π for τ og φ for $\emptyset$; f. E. *πίσυρες* = *τέσσαρες*, *φύρ* = *θήρ*. T sættes for σ i $\tau\tau$ = $\sigma\sigma$ og i Endelsen $\tau\iota$ = $\sigma\iota$ i Udsagnsordene: f. E. *δίδωτι* = *δίδωσι*, *φύουτι* = *φύουσι* (*φύουσι*). *Πέδα* er æolisk, = *μετά*.

c. I den doriske Dialekt bruges χ for τ i Biord paa $\tau\varepsilon$; f. E. *πόχα* = *πότε*. Foran τ og $\emptyset$ bliver λ undertiden til ν ; f. E. *βέντιστος* = *βέλτιστος*, *ῆνθον* = *ῆλθον*.

d. I den nyere attiske Dialekt træder som oftest $\rho\rho$ istaden for $\rho\sigma$ og $\tau\tau$ istaden for $\sigma\sigma$; undertiden ogsaa for ζ , f. E. *ἄρηγν* = *ἄρσην*, *χερρόνησος* = *χερσόνησος*; *πράττω* = *πράσσω*, *θάλαττα* = *θάλασσα*,

Θετταλία = *Θεσσαλία*; *συρίττω* = *συρίζω*, *ἀρμόττω* = *ἀρμόζω* (men *βύρσα*, *πάσσω*, *πτήσσω*, *βασιλίσσα*, *σάρισσα* og flere blive uforandrede). T staar undertiden for σ ; f. E. *τήμερον* = *σήμερον*.

Anm. Bogstavet ϵ , som landtes i den ældste Græsk, brugtes senere kun i den æoliske Dialekt, hvori det dog ogsaa ofte blev forandret. a) I Almindelighed er ϵ aldeles bortfaldet, som i *οἶνος* for *ροῦνος*, undertiden er det gaet over til *spiritus asper*, som i *ἔστια* for *ρεστία*, og hos Æelerne og Doriere undertiden ombyttet med β eller γ , som i *ῥρόδον* for *ρρόδον* (*ῥόδον*), *γέντο* = *Ξλ[ε]το*. Hos Homer findes endnu Spor af ϵ , idet undertiden Selvlyde ikke ere stejfede foran Ord, som oprindelig have begyndt med ϵ , men senere tabt det. b) Naar ϵ skulde ende en Stamme i Nævne- eller Udsagnsord, bortfaldt det i Reglen, naar en Selvlyd fulgte efter; ellers frembragte det med den foregaaende Selvlyd en Tvelyd med υ ; f. E. *βασιλέα* for *βασιλέφα*, *θέω* for *θέφω*, men *βοῦς* for *βοφς*, *ναῦν* for *ναφν*, *ναυμαχία* for *ναφμαχία*, *βασιλεῦ* for *βασιλεφ*, *πλεύ-*
σματι for *πλέφσματι*, *χλαύσθματι* for *χλάφσματι*.

8. Selvlydene inddeltes i:

- 1) korte (*βραχέα*) $\epsilon \circ$
- 2) lange (*μακρό*) $\eta \omega$
- 3) ubestemte (*δίχρονα*) $\alpha \iota \upsilon$.

De ubestemte Selvlyde ere i nogle Ord korte, i andre lange.

Anm. I nogle Ord bruge Digterne de ubestemte Selvlyde snart som korte, snart som lange; f. E. *χάλός smuk*.

9. a. Selvlydene $\eta \omega \bar{\iota} \bar{\nu}$ og Tvelydene $\bar{\eta} \varphi \eta \nu \omega \epsilon \bar{\iota} \bar{\nu}$ kunne ikke forlænges.

Anm. *Et* forlænges dog undertiden til $\bar{\eta}$ i *εἰκάζω* *gjør lig, formoder*.

b. Af de korte Selvlyde forlænges ϵ og $\circ$ i Reglen til η og ω , $\bar{\iota}$ og $\bar{\nu}$ altid til $\bar{\iota}$ og $\bar{\nu}$, $\bar{\alpha}$ som oftest til η , men til $\bar{\alpha}$, naar ϵ , ι eller $\circ$ gaar foran, eller en eller flere Medlyde ere bortkastede efter α (§ 17, 6, Anm. 3); f. E. *κτίς* af Stammen *κτί*, *μνᾶς* af *μνᾶ*, *τίθημι* af *θε*, *δίδωμι* af *δο*, *τιμῆσω* af *τιμᾶ*, *περιφέσω* af *πειρᾶ*, *ἱμᾶς* af *ἱμάντα*, *μέλας* af *μελάν*. Dog forlænges ϵ og $\circ$ ofte til $\bar{\iota}$ og $\bar{\nu}$, især naar en eller flere Medlyde ere bortkastede efter Selvlyden (§ 17, 6, Anm. 3); f. E. *κτείς* for *κτενς*,

χαρίεις for χαριετς, γράφειν for γράφειν (af γραφέμεν), ὀδούς for ὁδοὺς for ποδς.

Anm. 1. Imod Reglerne forlænges $\ddot{\alpha}$ til $\ddot{\alpha}$ i ἀκροάμαι hører og Aorist af κοιλάω udhuler og κερδάω har Fordel, undertiden ogsaa i ἀλοάω tærsker og Aorist af σημαάω tilkjende-giver samt i Begyndelsen af andet Led af nogle Sammensætninger, f. E. λοχᾶρός Hovedsmand; 2) til η i δέρη Hals, κόρη Tinding og κόρη Pige, i Udsagnsordene χράω giver Orakelsvar, χρόμα bruger, ξυράω rager (Skjæget) og Aorist af τετράω borer, undertiden ogsaa i Aorist af μιάω farver, besudler.

Anm. 2. I den ioniske Dialekt forlænges α altid til η , f. E. πετρώω; undtagen hvor Medlyde efter α ere bortkastede, samt i έωω tillader og ved Avgmentet i nogle Udsagnsord, der begynde med α og en anden Selvlyd, f. E. ἐέσω, ζίον af ἀῶ hører.

Anm. 3. I den doriske Dialekt forlænges α altid til α ; f. E. τιμᾶσω, undtagen i Fut. af χράω (χρήσω) og i Aor. 1. Part., hvor det forlænges til α , f. E. τανύσαις af τανώ udspænder, strækker. E forlænges til η og σ til ω paa Steder, hvor de sædvanlig forlænges til ϵ og σ ; f. E. λόγως = λόγους, ης = εἰς en.

Anm. 4. I den æoliske Dialekt forlænges foran σ α til α og σ til σ ; f. E. τύφαις = τύφας, τίμαις = τίμας, λόγοις = λόγους.

c. En Tvelyd forlænges derved, at dens første Bestanddel forlænges; ε er den anden Del, skrives det under; f. E. αἴξω — ηΐξον, ølkvis ε er den anden Del, skrives det under; f. E. αἴξω — ηΐξον, ølkvis είρω — φέτειρον, άδω — ήδον.

10. Under Bøjningen og Orddannelsen finder ofte Omlyd Sted, idet ε ombyttes med σ , ει med σ og η med ω ; f. E. τρέπω, τροπή, τέτροφα; γενες — γένος; πεθω, πέποιθα; ἀρήγω, ἀρωγή; βήτηνυμ, ἔρρωγα.

Anm. 1. I nogle Udsagnsord af anden Konjugation gaar ε i visse Tider over til α ; f. E. τρέπω — τέτραματ; στέλλω — ἔσταλκα og ἔστάλην, τείνω — τέτακα.

Anm. 2. Undertiden gaar i Nævneord ε og σ over til ε; f. E. πόλεως af πόλις, ἄστεα af ἄστον.

11. I de forskjellige Dialekter ombyttes Selvlyde og Tvelyde ofte indbyrdes. De vigtigste Tilfælde ere følgende:

a. I den homeriske og ioniske Dialekt staar undertiden 1) α for ε; f. E. τάμνω = τέμνω, τρέπω = τρέπω, μέγαθος (ion.) for μέ-γεθος; 2) Tvelyde for Selvlyde, som αι for α , ει for ε foran Selvlyde og λρ ν, ου for ο foran λρ ν σ, οι for ο foran Selvlyde; f. E. αἰεῖ = ἀεῖ,

αἰετός = ἀετός, ἐμεῖο = ἐμέο, κενός = κενός, ξενός = ξένος, εἰρωτέω = ἐρωτάω, εῖνεκα = ζενεκα, οῦρος = ὤρος, κοῦρος = κόρος, μοῦνος = μόνος, οῦνομα = ζνομα, νοῦσος = νόσος, πνοή = πνόη; 1. Totallet bruges Endelsen οω for οω. H sættes for $\bar{\alpha}$ og $\bar{\eta}$ for αι; f. E. ηγρός = ιατρός, πρῆγμα = πράγμα, ημέρησι = ημέραισι o. s. v.; 3) ε for ει i Tillægsords Hunkjensformer paa εια samt (ionisk) foran to Medlyde og i Adj. proparoxytona paa ειος; f. E. βαθέη = βαθεῖα, ωκέα = ωκεῖα, ἐπιτήδεος (ion.) = ἐπιτήδεος, ἔργω (ion.) = εργω, μέζων (ion.) = μεζων, χρέσσων (ion.) = χρέσσων, δέξασθαι (ion.) = δείξασθαι; fremdeles i χέρες = χείρες. Ellers forandres ει til ηι; f. E. κλῆις = κλείς, ἀρήιος = ἄρειος, hvilket i den homeriske Dialekt er sjældnere, men sædvanligt i den ioniske; f. E. βασιλήν = βασιλεία. Εω forandres ofte til ηω, f. E. ηϊο = εδ (i Sammensætning) og αν til ηω, f. E. νησί = νανσί; 4) εω for αι; f. E. Αλνείω = Αλνεία, χρεών (ion.) = χρῶν (ubrug.), Μενέλεως = Μενέλαος; og εο for αι; f. E. μενούνεον = μενόναον, ηγτεον = ηγταον, δύμκλεον = δυμόχλαον.

Anm. Ogsaa i den attiske Dialekt finder Forandringen af αι til εω Sted i nogle Ord; f. E. Ζεως = Ζλαος, νεώς = νᾶος o. s. v.

b. I den ioniske Dialekt sættes undertiden ε for α eller η; f. E. ὥρεω = ὥραω, φοιτέω = φοιτάω, βέρεθρον = βάραθρον, τέσσερες = τέσσαρες, ἔρσην = ἄρσην, ἔσσων = ησσων, ἔσσομαι = ησσόμαι. Av forandres ofte til ωω eller ω; f. E. θωῦμα eller θᾶμα = θᾶμα, τρῷμα = τραῦμα, έωντόν = έαντόν, σεωντοῦ = σεαντοῦ. Hyppig indskydes et betonet ε foran lange Selvlyde og Tvelyde; f. Ex. ἀποφυγέειν = ἀποφυγέν, μωριάδεων = μωριάδων, τουτέων = τούτων. Fremdeles mærkes όν = οδν, ἀρρωδέω = ὀρρωδέω, ίστιν = έστια.

c. I den æoliske Dialekt ombyttes α undertiden med ο; f. E. βρόχεα = βραχία; ο med α eller ω; f. E. ὅπά = ὅπω, ζνωμα = ζνομα. Αι bliver foran Selvlyde til α, ει foran flydende Medlyde til ε, men det flydende Bogstav fordobles da; f. Ex. Αθάναῖα = Αθαναῖα, Άλχαος = Άλχαῖος, ίμέρω = ήμερω.

Anm. I Ord, som ere dannede af ζνωμα, findes ο i alle Dialekter, f. E. εδάνωμας, θυσώνυμος, συνωνυμία.

d. I den doriske Dialekt sættes undertiden foran σ οι eller ω istæden for ου; f. E. μοῖσα eller μῶσα = μοῦσα, Αρέθοισα = Αρέθουσα, λέγοισα = λέγουσα, βῶς = βοῦς; ogsaa undertiden ω foran andre Bogstaver, f. E. βωκόλος = βουκόλος. Ο forlænges undertiden til ω, især

naar den ioniske Dialekt antager *ou*; f. E. *χῶρος* = *χόρος* (ion. *χοῦρος*); paa andre Steder findes her *o*, hvor de andre Dialekter have *ou* eller *ot*; f. E. Akk. Plur. *ἀμπέλος* = *ἀμπέλους* (æol. *ἀμπέλοις*). Karakteristisk er den hyppige Brug af *ā* for *η* eller *ω* (den saakaldte *πλατειασμός bred Udtale*), f. Ex. *τιμᾶ* = *τιμή*, *πράτος* = *πρῶτος* (smlgn. § 9 b, Anm. 3).

12. Naar en Selvlyd, der begynder et Ord, skal beaandes i Udtalen (hvilket altid er Tilfældet med *u*), faar den Tegnet (‘) der kaldes *spiritus asper* (*πνεῦμα ὀσύ*) og i den erasmiske Udtale lyder som *h*, men ikke høres i den nygræske; f. E. *Ἐλένη*, *ὅρος Grænse*, *ὑγρός vaad*. En ubeaandet Selvlyd, der begynder et Ord, betegnes med (‘) *spiritus lenis* (*πνεῦμα φιλόν*); f. E. *Ἀλέξανδρος*, *ὅρος Bjærg*.

Anm. 1. Naar Ordet begynder med en Tvelyd, sættes *spiritus* over dennes sidste Del; f. E. *ἀθτός selv*, *οἶνος Vin*, *Ἄλας*.

Anm. 2. Naar et Ord begynder med *ρ*, faaer dette altid *spiritus asper*; f. E. *ῥάծιος let*. Dobbelt *ρ* i Midten af Ord betegnes som oftest med (‘); f. E. *ἄρρην mandlig* (dog ogsaa *ἄρρην*).

Anm. 3. Tegnet for *spiritus* har sin Oprindelse af et Bogstav, som fandtes i den ældste græske Bogstavrække og udtaltes som *h*. Tegnet derfor var først *H*, siden *H*, tilsidst *†* for spir. asper og *⊣* for spir. lenis. *H* vedblev man at bruge som Tegn for *ē*.

Anm. 4. I den æoliske Dialekt er spir. asper meget sjælden. I den homeriske og ioniske Dialekt bortfalder undertiden Beaandingen, naar Selvlyden er lang, i Ord, der ellers blive beaandede, f. E. *οὐλος* = *ὅλος hel*, *οὖρος* = *ὅρος Grænse*, *ἄλτο* af *ἄλλομαι* *springer*, *ἔχενος* af *ἔκνομαι kommer*, *ἥλιος* = *ἥλος Sol*.

Anm. 5. *Spiritus asper* er undertiden opstaet af en Medlyd, som 1) *τ* (§ 7, Anm. a); 2) *σ*, f. E. *ὦς* = *σὺς Svin*; 3) *χ*, f. E. *ἄρπαλμος* = *χαρπάλμος hurtig*.

13. Stræben efter Vellyd har ofte Indflydelse paa Medlydene.

a. Intet Ord kan ende paa andre Medlyde end *v* *ρ* *ς* (altsaa ogsaa paa *ξ* *ψ*), men derimod paa hvilken som helst

Selvlyd. Skulde et Ord ende paa en anden Medlyd, end en af de nævnte, bliver denne enten bortkastet; f. E. *σῶμα Legeme* for *σωματ*, *μέλι Honning* for *μελιτ*, *γάλα Mælk* for *γαλαχ*; eller, hvis den er *τ*, undertiden forandret til *ς* eller *ρ*; f. E. *πρός i Retning af* for *πρότι*, *τὸ πεποιηκός det som har gjort* for *πεποιηκοτ*, *τέρας Under* for *τερατ*, *ἡπαρ Lever* for *ἡπατ*.

Anm. I det proklittiske Ord *οὐχ* eller *οὐχι* ikke (istæden for *οὐκί*, *οὐκι*) bliver *χ* eller *χ* staaende foran Selvlyde, da dette Ord betragtes som forbundet med det følgende til ét Ord; f. E. *οὐχ ἀγαθός* (= *οὐχαγαθός*) *ikke god*; men *οὐ φημι nægter*.

b. Undertiden er i Begyndelsen af et Ord en Medlyd udeladt; f. E. *δοῦπος Larm* for *γδοῦπος* (*ἐρί-γδουπος*), *μικρός lille* for *σμικρός*, hvilken sidste Form bruges i den ioniske og ældre attiske Dialekt, *Φίξ* (*βοτisk*) for *Σφίγξ*, *χίδνημι* for *σχίδνημι spreder*.

Anm. I det ældre Sprog findes undertiden i Begyndelsen af Ord to Medlyde, hvor det senere Sprøg kun har én; f. E. *πτόλεμος* = *πόλεμος Krig*, *πτόλις* = *πόλις Stad*.

c. Undertiden er i Begyndelsen af et Ord en kort Selvlyd (især *ᾳ* eller *ῃ*) sat til foran en eller flere Medlyde; f. E. *ἀστεροπή* = *στεροπή*, *ἐκεῖνος* = *κεῖνος*.

14. a. Foran *σ* forandres de bløde og beaandede Læbe- og Ganebogstaver til de tilsvarende haarde, altsaa *β* og *φ* til *π*, *γ* og *χ* til *ξ*. Istæden for *πς* og *χς* skrives da *ψ* og *ξ*; f. E. *τρίψω*, *γράψω* (ɔ: *τρίπσω*, *γράπσω*) for *τρίβσω*, *γράψω*; *ἄξω*, *βρέξω* (ɔ: *ἄκσω*, *βρέχσω*) for *ἄγσω*, *βρέχσω*.

b. Foran et stumt Tandbogstav kunne blot de stumme Læbe- og Ganebogstaver staa, der have samme Beaanding, altsaa foran *τ* blot *π* *χ*, foran *δ* blot *β* *γ*, foran *ϑ* blot *φ* *χ*. Foran *τ* forandres derfor de bløde og beaandede Medlyde til haarde, foran *δ* de haarde og beaandede til bløde, foran *ϑ* de haarde og bløde til beaandede; f. E. *λεκτός udvalgt* for *λεγτός*, *γραπτός skrevet* for *γραφτός*, *ἐπιγράβδην ridsende* for *ἐπιγράφδην*, *ἐπλέχθη jeg blev flættet* for *ἐπλέχθη*, *λεγθείς sagt* for *λεγθείς*.

Anm. (til a og b). Naar i Sammensætning Forholdsordet $\hat{\epsilon}\xi$ udaf har mistet ς , taaler det ikke videre Forandring; f. E. $\hat{\epsilon}\kappa\sigma\sigma\acute{e}\varsigma\acute{e}\nu$ udryste, $\hat{\epsilon}\kappa\sigma\pi\acute{a}\nu$ udtrække, $\hat{\epsilon}\kappa\delta\iota\delta\acute{a}\nu$ udgive, $\hat{\epsilon}\kappa\phi\acute{e}\rho\acute{e}\nu$ udføre.

c. Foran en beaanded Selvlyd eller Tvelyd forandres enhver haard Medlyd til en beaanded; f. E. $\dot{\alpha}\phi\acute{e}\kappa\acute{e}\mu\acute{a}\mu$ jeg kommer for $\dot{\alpha}\pi\acute{e}\kappa\acute{e}\mu\acute{a}\mu$, $\mu\acute{e}\theta'$ o $\ddot{o}$ med hvem for $\mu\acute{e}\tau'$ o $\ddot{o}$, $\dot{\vartheta}\acute{a}\mu\acute{a}\pi\acute{a}\nu$ Klædningen for t $\acute{o}$ $\mu\acute{a}\acute{t}\iota\mu$, $\dot{\vartheta}\acute{a}\acute{t}\iota\mu$ det andet for t $\acute{o}$ $\dot{\alpha}\tau\acute{e}\mu$.

Anm. 1. I Perf. og Plusqpf. beaandedes ogsaa β og γ foran Endelserne $\acute{a}$ og $\acute{e}\iota\mu$, f. E. $\tau\acute{e}\tau\acute{r}\mu\acute{a}$ for $\tau\acute{e}\tau\acute{r}\mu\acute{a}$, $\dot{\epsilon}\tau\acute{e}\tau\acute{r}\mu\acute{e}\nu$ for $\dot{\epsilon}\tau\acute{e}\tau\acute{r}\mu\acute{e}\nu$, $\tau\acute{e}\tau\acute{a}\chi$ for $\tau\acute{e}\tau\acute{a}\chi$.

Anm. 2. I nogle Ord er en haard Medlyd foran ρ bleven forandret til en beaanded; f. E. $\dot{\vartheta}\acute{a}\acute{t}\iota\mu = \tau\acute{a}\acute{t}\iota\mu$ forvirrorer, $\tau\acute{e}\theta\acute{r}\mu\pi\acute{a}\nu$ Firspand af $\tau\acute{e}\theta\acute{r}\mu\pi\acute{a}\nu$, $\varphi\acute{r}\mu\dot{\delta}\acute{a}\mu$ borte af $\pi\acute{r}\mu\dot{\delta}\acute{a}\mu$.

Anm. 3. I den ioniske Dialekt har udenfor Dannelsen af Perf. og Plusqpf. en beaanded Selvlyd ingen Indflydelse paa den foregaaende Medlyd; f. E. $\dot{\alpha}\pi\acute{e}\kappa\acute{e}\mu\acute{a}\mu$, $\dot{\epsilon}\pi\acute{e}\mu = \dot{\epsilon}\phi\acute{e}\mu$. Det samme gjelder ogsaa udenfor den ioniske Dialekt om nogle sammensatte Ord: f. Ex. $\dot{\epsilon}\pi\acute{e}\tau\acute{a}\mu\acute{a}\mu$ forstaar af $\dot{\iota}\sigma\acute{a}\mu\acute{a}\mu$, $\lambda\acute{e}\mu\acute{u}\pi\acute{a}\nu$ med hvide Heste af $\pi\acute{u}\pi\acute{a}\nu$, $\dot{\alpha}\pi\acute{e}\mu\acute{a}\mu$ Østenwind af $\dot{\chi}\mu\acute{a}\mu$ Sol.

d. Naar en beaanded Medlyd skulde fordobles, forandres den første af de beaandede Medlyde til den tilsvarende haarde; f. E. $B\acute{a}\chi\chi\acute{o}s$ for $B\acute{a}\chi\chi\acute{o}s$, $\tau\acute{u}\theta\acute{b}\acute{o}s$ lille for $\tau\acute{u}\theta\acute{b}\acute{o}s$, $\chi\acute{a}\pi\dot{\phi}\acute{a}\mu\acute{a}\mu$ for $\chi\acute{a}\phi\acute{a}\mu\acute{a}\mu$.

15. Naar i usammensatte Ord to paa hinanden følgende Stavelser skulde begynde med beaandede Bogstaver, bliver i den første af disse Stavelser 1) en beaanded Medlyd forandret til den tilsvarende haarde, 2) spiritus asper forandret til spiritus lenis; f. E. $\pi\acute{e}\varphi\acute{a}\mu\acute{a}\mu$ han har vist sig for $\varphi\acute{e}\varphi\acute{a}\mu\acute{a}\mu$, $\chi\acute{e}\mu\acute{u}\chi\acute{a}$ jeg har gydt for $\chi\acute{e}\mu\acute{u}\chi\acute{a}$, $\tau\acute{r}\acute{e}\chi\acute{e}\acute{s}$ Haar for $\dot{\theta}\acute{r}\acute{e}\chi\acute{e}\acute{s}$, $\tau\acute{r}\acute{e}\mu\acute{a}$ nærer for $\dot{\theta}\acute{r}\acute{e}\mu\acute{a}$, $\tau\acute{r}\acute{u}\phi\acute{o}s$ Brudstykke for $\dot{\theta}\acute{r}\acute{u}\phi\acute{o}s$ (θρύπτω), $\dot{\epsilon}\chi\acute{a}$ jeg har for $\dot{\epsilon}\chi\acute{a}$, Dog gives herfra ikke faa Undtagelser, f. E. $\dot{\nu}\phi\acute{a}\iota\mu\acute{a}\nu$ næver, $\dot{\eta}\mu\acute{a}\iota\sigma\acute{a}\mu\acute{a}\nu$, og følgende Tilfælde, hvori den første Stavelse bliver uforandret:

1) naar det første beaandede Bogstav hører til Stammen og det andet til Endelsen; f. E. $\pi\acute{a}\nu\tau\acute{a}\chi\acute{o}\dot{\theta}\acute{e}\nu$ allevegnefra, $\dot{\epsilon}\chi\acute{u}\dot{\theta}\acute{e}\nu$ jeg blev gydt, $\dot{\theta}\acute{e}\nu$ hvor.

Anm. Aor. Pass. af $\dot{\theta}\acute{u}\acute{a}$ ofrer og $\tau\acute{e}\theta\acute{u}\mu$ sætter hedder $\dot{\epsilon}\theta\acute{u}\mu$, $\dot{\theta}\acute{e}\theta\acute{u}\mu$ for $\dot{\epsilon}\theta\acute{u}\theta\acute{u}\mu$, $\dot{\theta}\acute{e}\theta\acute{u}\mu$.

2) naar begge de beaandede Bogstaver høre til Ordets Stamme, og der paa det sidste følger et tredie beaanded Bogstav, som hører til Endelsen; f. E. $\dot{\epsilon}\theta\acute{r}\acute{e}\theta\acute{u}\mu$ af $\tau\acute{e}\phi\acute{r}\mu$ nærer (Stamme θρεψ), $\dot{\epsilon}\theta\acute{a}\phi\acute{r}\mu$ af $\theta\acute{a}\pi\acute{a}\mu$ begraver (Stamme θαφ). Dette sker endog, naar den sidste beaandede Medlyd i Stammen er opstaet ved Forandring af en eller anden stum Medlyd; f. E. $\dot{\epsilon}\theta\acute{e}\chi\acute{h}\theta\acute{u}\mu$ af $\dot{\epsilon}\theta\acute{e}\chi\acute{h}\mu$ fortryller.

Anm. 1. De sammensatte Ord $\dot{\alpha}\mu\acute{e}\chi\acute{h}\omega$ omhyller for $\dot{\alpha}\mu\acute{e}\chi\acute{h}\omega$ og $\dot{\epsilon}\chi\acute{e}\chi\acute{e}\mu\acute{a}$ Vaabenstilstand for $\dot{\epsilon}\chi\acute{e}\chi\acute{e}\mu\acute{a}$ med flere følge samme Regel, som de usammensatte.

Anm. 2. Imperativendelsen $\dot{\theta}\acute{e}$ forandres i Aor. 1 Pass. til $\tau\acute{e}$, fordi den foregaaende Stavelse begynder med $\dot{\theta}$; f. E. $\tau\acute{e}\theta\acute{u}\mu\acute{a}$, $\tau\acute{a}\theta\acute{u}\mu\acute{a}$. En lignende Forandring foregaar i den ioniske Dialekt i $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{a}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ der for $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{a}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ (attisk $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{a}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$), $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{e}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ derfra for $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{e}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ (attisk $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{e}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$).

Anm. 3. Sjælden er Beaandingen fra en foregaaende Stavelse gaaet over paa den efterfølgende; f. E. i $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{e}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ Klaedning for $\dot{\epsilon}\dot{\theta}\acute{e}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ og i den ioniske Dialekt $\chi\acute{a}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ Kjortel for $\chi\acute{a}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$, $\dot{\chi}\acute{a}\chi\acute{h}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$ for $\dot{\chi}\acute{a}\chi\acute{h}\dot{\theta}\acute{u}\mu\acute{a}$.

16. I usammensatte Ord findes ikke Sammenstød af tre Medlyde, medmindre den første eller sidste af disse er et flydende Bogstav. Opstaar et Sammenstød af tre Medlyde ved Bøjningen, bliver

a) i Almindelighed den mellemste Medlyd udskudt; f. E. $\dot{\alpha}\phi\acute{e}\chi\acute{h}\mu\acute{a}$ at være kommen for $\dot{\alpha}\phi\acute{e}\chi\acute{h}\mu\acute{a}$, $\dot{\chi}\acute{e}\mu\acute{r}\acute{a}\phi\acute{h}\acute{e}\acute{s}$ I ere skrevne for $\dot{\chi}\acute{e}\mu\acute{r}\acute{a}\phi\acute{h}\acute{e}\acute{s}$, $\dot{\theta}\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ for $\dot{\theta}\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$, $\dot{\epsilon}\phi\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ for $\dot{\epsilon}\phi\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$, $\dot{\chi}\acute{e}\chi\acute{h}\mu\acute{a}$ for $\dot{\chi}\acute{e}\chi\acute{h}\mu\acute{a}$.

b) hvis σ er den sidste Medlyd, indskudt et $\acute{a}$; f. E. $\pi\acute{a}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ for $\pi\acute{a}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ af $\pi\acute{a}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ Fader, $\dot{\theta}\acute{u}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ for $\dot{\theta}\acute{u}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ af $\dot{\theta}\acute{u}\tau\acute{r}\acute{a}\mu\acute{a}$ Datter.

Anm. Forholdsordet $\hat{\epsilon}\xi$ udaf mister foran en Medlyd sit Endebogstav ς og bliver til $\dot{\epsilon}\chi$ saavel i Sammensætning med et andet

Ord; f. E. ἔκτείνω udspænder, som naar det staar alene (paa Grund af den neje Forbindelse, hvori det staar med det følgende Ord (§ 45); f. E. ἐξ τούτων af disse*).

17. Naar visse Medlyde træffe sammen i et Ord, bliver dels den første Medlyd forandret eller udstødt, dels en tredie Medlyd indskudt.

1) *N* assimilerer sig med et følgende flydende Bogstav, f. E. *συλλέγω* *samler* for *συνλέγω*, *ἐμμένω* *bliver for* *ἐνμένω*, *συδράπτω* *syer sammen* for *συνράπτω*.

Anm. 1. Forholdsordet *ἐν* i bliver uforandret foran *ρ*; f. E. *ἐνοίκτω* kaster *ι*.

Anm. 2. I Ordet ἀνήρ *Mand* bliver ø indskudt, hvor ν og ρ vilde komme til at støde sammen; f. E. ἀνδρός for ἀνρός.

2) *N* forandres a) foran et stumt Læbebogstav til μ ; f. E. $\dot{\epsilon}\mu\pi\pi\tau\omega$ falder *i* for $\dot{\epsilon}\nu\pi\pi\tau\omega$, μετενψύχωσις *Sjælevandring* for μετενψύχωσις; b) foran et stumt Ganebogstav til γ ; f. E. $\dot{\epsilon}\gamma\gamma\acute{e}\omega$ ayder *i*.

Anm. Er Ordet opstaet ved Sammensætning med et enkeltisk Ord, foregaar ingen Forandring; f. E. ὄνπερ, τόνγε.

3) M adskilles fra λ eller ρ ved et indskudt β ; f. E. μεσημβρία Middag for μεσημρία, ἥμιθροτος udødelig for ἥμι-
ροτος, μέμβλωκα jeg er gaaet for μέμλωκα, μέμβλεται ligger
paa Hjælte for μέμβλεται.

Å n.m. I βοοτός dødelig og βλώσκω gaar er β sat istæden for μ .

4) Foran μ forandres af de stumme Medlyde a) Tandbogstaverne til σ , f. E. πέπυσμαι jeg har erfaret for πέπυθμαι, ἔσμός Bisværm for ἔδμός, ἤνυσμαι jeg er tilendebragt for ἤνυτμαι; b) Læbebogstaverne til μ , f. E. γραμμή Linie for γραφμή, τέτρωμαι jeg er slidt for τέτριθμαι, κλέμματα Tyvekoster for κλέπματα; c) Ganebogstaverne til γ , f. E. βρέγμα

^{*)} Ιπραστάνων προστάγεται o. s. v. udelades sædvanlig det ene σ (πρασχών).

Forhovedet for βρέχμα, πεφύλαγμα jeg er bevogtet for πεφύλαχμα.

A m. Herfra undtages mange Ord; f. E. a) i det almindelige Sprog ἀριθμός *Tal*, ρυθμός *Takt*, πυθμήν *Bund*, κεινθμών *Skjul*, Κάδμος, πότμος *ulykkelig Skæbne*, αὐχμός *Tørke*, νεοχμός *ny*, δραχμή *Drakme* (en *Mønt*), ἀχμή *Spids*, ἀχμών *Ambolt*; b) i det homeriske Sprog desuden ὕδωρ *vi vide* (senere ὕσμεν), ὅδμη *Lugt* (senere ὥσμη), φράδμων *klog*, κεκορυθμένος *væbnet*, βρεχμός *Førhovedet*, λωχμός *Forfølgelse*, ἔχμα *Hindring*, *Stive*, ἀκαχμένος *skærpet*, ἔχμενος *secundus*. (Jvfr. Orddannelseslæren § 157. 2. Aun. 1).

5) Tandbogstaverne blive a) foran et andet Tandbogstav forandrede til σ , f. E. ἐρείσθην jeg blev støttet for ἐρείσθην, πιστός tro for πιθός, ἔκομισθην jeg blev bragt for ἔκομιδθην; b) foran χ bortkastede, f. E. κεχρύκα jeg har bragt for κεχύμιδκα, πέπεικα jeg har overtalt for πέπειθκα.

Anm. Undertiden forandres $\tau\tau$ og $\delta\delta$ ikke, især naar de ere fremkomme ved Fordobling, f. E. $\ddot{\epsilon}\ddot{\theta}\theta\epsilon\omega\alpha$, $\ddot{\sigma}\sigma\tau\tau$. I den attiske Dialekt forandres $\tau\tau$ ikke, naar det staar for $\sigma\sigma$ (§ 7 d). I den doriske Dialekt bliver $\delta\delta$ uforandret; f. E. $\mu\acute{a}\delta\delta\alpha$ *Grød* (attisk $\mu\acute{a}\chi\alpha\circ$: $\mu\acute{a}\sigma\delta\alpha$). $T\bar{\theta}$ for $\theta\theta$ (§ 14 d) bliver uforandret.

6) Foran σ (og ζ) bortfalde Tandbogstaverne og ν ; f. E. $\dot{\epsilon}\rho\acute{e}i\sigma\omega$ jeg vil støtte for $\dot{\epsilon}\rho\acute{e}i\delta\sigma\omega$, $\tau\acute{e}pa\sigma i$ Undere for $\tau\acute{e}pa\tau\sigma i$, $\ddot{\o}r\nu\varsigma$ Fugl for $\ddot{\o}r\nu\theta\varsigma$, $\delta\acute{a}i\mu\sigma\sigma i$ Guddomme for $\delta\acute{a}i\mu\sigma\sigma\varsigma$.

Anm. 1. *N* bliver uforandret foran σ a) ved Sammensætning med $\dot{\epsilon}\nu$ i, $\pi\dot{\alpha}v$ alt, og ofte med $\pi\acute{a}lv$ tilbage; f. Ex. $\dot{\epsilon}\nu\sigma\acute{e}w$ ryster i, $\dot{\epsilon}\nu\acute{e}\gamma\mu$ forbinder i med, πανστρατ $\acute{a}$ med hele Hæren, πανσέληνον Fuldmaane, παλίνσχοις tilbageskuggende; b) i Hovedord paa $\sigma\acute{e}s$, der komme af Udsagnsord paa $\alpha\acute{in}w$; f. E. $\dot{\alpha}\pi\acute{o}\varphi\alpha\acute{an}w$ af $\dot{\alpha}\pi\acute{o}\varphi\alpha\acute{in}w$; c) i 2 Pers. i Enkelttallet af Perf. Med.; f. E. $\pi\acute{e}\varphi\alpha\acute{an}w$, $\dot{\chi}\sigma\acute{y}\nu\sigma\acute{an}w$; d) i nogle andre Ord, f. E. *Tíroun*, $\dot{\alpha}\pi\acute{o}\varphi\sigma\acute{an}w$.

Anm. 2. *N* assimilerer sig med σ til $\sigma\sigma$ i $\sigma\sigma\gamma$ med, medmindre endnu en Medlyd følger efter, i hvilket Tilfælde ν bortfalder; f. E. $\sigma\sigma\sigma\sigma\tau\alpha$ Fællesmaaltid, men $\sigma\sigma\sigma\gamma\mu$ System, $\sigma\zeta\gamma\mu$ (ও: $\sigma\sigma\delta\gamma\mu$) Sammenføjning. Assimilation er ogsaa foregaet i $\pi\acute{a}l\acute{e}\sigma\sigma\tau\sigma$ for $\pi\acute{a}l\acute{e}\sigma\sigma\tau\sigma$.

Anm. 3. Naar $\nu\delta$, $\nu\tau$, $\nu\vartheta$ er udfaldet foran σ , forlænges en foregaaende kort Selvlyd, saa at α bliver forlænget til $\ddot{\alpha}$, ε til $\ddot{\varepsilon}$ og

o til *ou*; f. E. *τύψας* for *τύφαντες*, *δεικνύς* for *δεικνυντες*, *πείσομαι* for *πένθομαι*, *σπείσω* for *σπένθω*, *λέουσι* for *λέονται*. Herfra undtages dog Dat. Plur. af Tillægsord paa *εις* (§ 86); f. E. *χαρίσαι* for *χαρίσνται*.

Anm. 4. I det i Anm. 3 nævnte Tilfælde forlænges i den ætoliske Dialekt *a* til *ai* og *o* til *oi*; f. E. *γέλαις* for *γέλαντες*, *λίποις* for *λίποντες*.

Anm. 5. Undertiden forlænges den foregaaende Selvlyd, naar blot én Medlyd er udfalden foran *σ*; f. E. *ποῦς* *Fod* for *ποδς*, *κτείς* *Kam* for *κτευς*, *δείκνυστ* for *δείκνυντ* (*δείκνυντ*).

7) Naar i det homeriske Sprog Endelyden bortkastes i *χατά nedad*, assimileres *τ* med den følgende Medlyd; f. E. *χάθβαλε* for *χάτβαλε* (*ο: χατέβαλες*), *χάππεσε* for *χάτπεσε* (*ο: χατέπεσες*), *χακκείοντες* for *χατ-* (*ο: χατακείοντες*); *χάρ γόνυ* for *χάτ γόνυ*, *χάδ δύναμιν* for *χάτ δ.*, *χάμ μέν* for *χάτ μ.*, *χάπ φάλαρα* for *χάτ φαλ.* (§ 14 d). Paa samme Maade er *ὑβράλλειν* dannet af *ὑποβάλλειν*.

18. *P* fordobles efter en kort Selvlyd, naar det ved Tillæg fortil ophører at være Begyndelsesbogstav; f. E. *ἔρησον* af *ῥέω* *flyder*, *ἔύρροος* *skjøntflydende*, *περιρραντήριον* *Vievandskar* af *ῥάινω*.

Anm. Digerne udelade ofte Fordoblingen for Versemaalets Skyld; f. E. *ἀμφίρυτος* *omflydt*, *ἔριψαν* *de kastede* for *ἔριψαν*.

19. Σ bortfalder i Enden af nogle Biord og Forholdsord foran en Medlyd, nemlig i *ἴξι udaf*, *ἄχρις* og *μέχρις indtil*, *ἀτρέμας* og *ἡρέμας stille* og ofte i *οὕτως saaledes*.

Anm. 1. Formerne *ἄχρι* og *μέχρι* findes ogsaa foran Selvlyde.

Anm. 2. I den ioniske Dialekt og hos Digerne bortfalder ligesledes *ς* i *ἴδος* *lige imod*, *ἄντικρος* (*ἀντικρύ*) *ligeoverfor*, *πολλάκις ofte* og de øvrige Taladverbier paa *άξις*.

20. a. Σ bortfalder under Bøjningen imellem to Selvlyde
1) i Nævneord i Stammer, som ende paa *s*; f. E. *γένεσος* for *γένεστος*, *ἀληθέσι* for *ἀληθέστοι*.

2) i Udsagnsord i 2 Pers. Sing. Med., dog ikke i Perf. og Plusqpf.; f. E. *τύπτεαι* (*τύπτῃ*) for *τύπτεσται*, *ἐποιέσο* (*ἐποιοῦ*) for *ἐποιεύσσο*, *ποιέσο* (*ποιοῦ*) for *ποιεύσσο*.

Anm. I Udsagnsord paa *μι*- beholdes undertiden *σ*; f. E. *δύ-* *νασαι*, *ἐπίστασαι*.

3) i nogle Udsagnsord i Fut. Akt.; f. E. *τελέω* (*τελῶ*) for *τελέσω*, *βιβάω* (*βιβῶ*) for *βιβάσω*, *χομᾶ* for *χομίσω*.

b. Σ bortfalder foran en med *σ* begyndende Endelse

1) i Nævneord i Stammer, som ende paa *s*; f. E. *ἀληθέστ* for *ἀλη-* *θέστ*, *γέρασσ* for *γέρασσο*.

2) i Udsagnsord i 2 Pers. Sing. Med. i Perf. og Plusqpf.; f. E. *τετέλεσσαι* for *τετέλεσσο*.

21. For at bef ordre Vellyd omsættes i nogle Ord en Medlyd med en Selvlyd (*μετάθεσις Omsætning*); f. E. *θράσος* og *θάρσος* *Dristighed*, *χράτος* og *χάρτος* *Styrke*, *ἔπραθον* af *πέρθω* *ødelægger*, *ἔθορον* af *θρώσκω* *springer*, *ἔδραχον* af *δέρχομαι ser*, *χραδή* = *χαρδία Hjerte*. *Πνύξ* kommer af Stammen *Πυκν-* (*Πυκνός*).

Anm. Omsætning finder især Sted hos Homer og andre ældre Digtere.

22. Sammenstød af Selvlyde (*χασμωδία*, hiatus) forebygges ved forskjellige Midler, nemlig Sammentrækning, Sammensmæltning, Sammenfalde, Bortkastelse, Sløjfning og Indskydelse af en Medlyd.

Sammentrækning (*συναίρεσις*) foranlediges især ved Bøjning og Sammensætning og bestaar i, at to Selvlyde eller en Selvlyd og en Tvelyd inde i et Ord sammentrækkes til en af begge blandet Lyd.

Anm. 1. I den ioniske Dialekt finder Sammentrækning sjælden Sted. I den homeriske Dialekt undlades den ofte, i den attiske kun sjælden.

Anm. 2. I Udsagnsord med Stammer af én Stavelse, som ende paa *ε*, sammentrækkes kun *εε* og *εετ* (til *ει*) undtagen i *δέω* *binder*; f. E. *πλέομεν*, *χέουστ*, men *ἀναδοῦνται*, *διαδούμενος*.

23. Af Selvlyde sammentrækkes

1) A- og O-Lyde (*ao*, *aw*, *oa*, *wa*) til *ω*, f. E. *εῖλαον* — *εῖων*, *τιμάω* — *τιμᾶ*, *ἡχόα* — *ἡχῶ*, *ἥρωα* — *ἥρω*.

Anm. 1. *Ao* og *aw* sammentrækkes i den doriske og ætoliske Dialekt til *ā*; f. E. *Νικόλαος* — *Νικόλας*, *τιμάων* — *τιμᾶν*, *Ἄτρειδα* — *Ἄτρειδᾶ*. (Jvfr. § 59 b, Anm. 2).

Anm. 2. Øa sammentrækkes a) til ā i nogle Tillægsord paa oos; f. E. ἀπλόα — ἀπλᾶ; b) til ou i Akk. Plur. af anden Deklinations 3 første Klasser; f. E. πλείονας — πλείους.

2) E- og O-Lyde, naar den ene er lang (*εω*, *οη*), samt *oω* til *ω*; f. E. φιλέω — φιλῶ, μισθύητε — μισθῶτε, δηλώω — δηλῶ.

Anm. 1. *Ew* sammentrækkes ikke i Nævneord paa *ως* og *ων* eller Genitiv af Ord paa *ευς*, *ις*, *υς*, medmindre endnu en Selvlyd gaar foran; f. E. Τλεως, πόλεως, βασιλέων, men Πειραιέως — Πειραιῆς.

Anm. 2. *Oη* sammentrækkes til *η* i nogle Tillægsord paa *oos*, f. E. ἀπλόη — ἀπλῆ. — I Udsagnsord sammentrækkes *οη* kun i den ioniske Dialekt udenfor Endelerne; f. E. βοηθέω ion. βωθέω, βοήσομαι ion. βώσομαι.

3) E- og O-Lyde, naar begge ere korte (*εο*, *οε*), samt *oo* til *ou*; f. E. γένεος — γένους, κακίεργος — κακοῦργος, μισθόεν — μισθοῦν, ἐδήλουον — ἐδήλουν.

Anm. 1. I den ioniske og doriske Dialekt, undertiden ogsaa i den homeriske, sammentrækkes *εο*, *οε* og *oo* til *ευ*; f. E. πλέονες — πλεῦνες, ἐδικαίος — ἐδικαίευν, ἐδικαίουν — ἐδικαίευν.

Anm. 2. I ῥηγόω fryser og ῥέρω sveder sammentrækkes *οε* og *oo* til *ω*; f. E. Inf. ῥηγέν — ῥηγῶ, Impf. ῥέρον — ῥέρων.

4) En A-Lyd med en paafølgende A- eller E-Lyd (αα, αε, αη) til *ā*; f. E. ἄασα — ἄσα, τιμάεν — τιμᾶν, γελάγτε — γελᾶτε.

Anm. 1. Ae sammentrækkes til *η* a) i den doriske Dialekt overalt i Udsagnsordene, f. E. ἔφύσσας — ἔφύσῃ; b) i den attiske Dialekt i ζάω lever, χράω give Orakelsvar, χράομαι bruger, πενάω sulter, διφάω tørster og nogle sjældnere Ord, f. E. ξάτε — ξῆτε, χράεσθαι — χρῆσθαι (ion. χρᾶσθαι); c) i den homeriske Dialekt i enkelte Former af Udsagnsord, især i Totallet, f. E. φοιταέτην — φοιτήτην, γοαέμεναι — γοήμεναι, δράετο — δρῆτο.

Anm. 2. Aη sammentrækkes til *η* i de i Anm. 1 b nævnte Udsagnsord og i Præs. Konj. af Udsagnsord paa ημι med Kjendebogstav *α*; f. E. χράγθε — χρῆσθε, ἵστάητε — ἵστητε.

5) En E-Lyd med en paafølgende E- eller A-Lyd (εε, εη, ηε, εα) til *η*; f. E. τείχεε — τείχη, φιλέητε — φιλῆτε, τιμήντα — τιμῆντα, τείχεα — τείχη.

Anm. 1. Ee sammentrækkes dog i Almindelighed til *ετ*, undtagen i Totallet af Stammer paa *ι*, *υ* eller *σ* efter anden Deklination og hos de fleste attiske Forfattere i Nom. Plur. af Ord paa *ευς*, f. E. βασιλέες — βασιλῆς.

Anm. 2. Ez sammentrækkes a) til *ā* i 1ste Dekl. i Flertal og Total samt efter *ε ι ρ*, f. E. κυνέα — κυνᾶ, δστέα — δστᾶ, ἀργυρέα — ἀργυρᾶ; i 2den Dekl. i Akk. Sing. efter en Selvlyd og i Flertallet efter mere end *ε ι ρ*, f. E. Πειραιά — Πειραιᾶ, Θεμιστοκλέεα — Θεμιστοκλέᾶ, εὐφυέα — εὐφυᾶ, χρέα — χρέᾶ; ligeledes i ήμέας — ήμᾶς, ήμέας — ήμᾶς, σφέας — σφᾶς; b) til *ει* i Akk. Plur. af anden Deklinations 3 første Klasser, dog sjælden naar *α* er langt; f. E. πόλεας — πόλεις, βασιλέας — βασιλεῖς (sjælden).

6) I med foregaaende *α ε ο υ* til en egentlig Tvelyd (*αι ει οι νι*), med foregaaende *α η ω* til en uegentlig (*ᾳ γῳ*); f. E. πάτις til παῖς, ὅρει — ὅρει, δῖς — οῖς, ιχθνὶ — ιχθνῖ; θράτη — θράχη, ησίαν — ησαν, Ἀχελώις — Ἀχελῷος.

Anm. I Dativformer og nogle enkelte Ord sammentrækkes *ᾳ* til *ᾳ*; f. E. γέροι — γέρρῃ, μυτάι — μυτῃ, δᾶτις — δᾶς.

7) I med paafølgende *α ε ι* til *ι*, og *υ* med paafølgende *α ε* til *υ*; f. E. Σάρδιας og Σάρδιες — Σάρδις, πόρτι — πόρτι; ιχθύας og ιχθύες — ιχθῦς.

24. Naar en Tvelyd følger paa en Selvlyd, bortfalder ved Sammentrækningen denne, hvis den er beslægtet med Tvelyden, f. E. μνάαι — μνᾶ, δηλόουσι — δηλοῦσι, εὔνοι — εὔνοι; i modsat Fald sammentrækkes den med Tvelydens første Bestanddel, hvorpaa *ι* som Tvelydens sidste Bestanddel skrives under den fremkomne ny Lyd, men *υ* bortkastes, f. E. δοιδή — φόδη, δείδω — φόδω, τιμάης — τιμᾶς, μάχαι — μάχῃ, ηβάουσα — ηβῶσα, φιλέουσα — φιλοῦσα, ηεισαν — ησαν.

Anm. 1. Herfra undtages εοι, οει og οη, der sammentrækkes til *οι*; f. E. ποιεοίην — ποιοίην, δηλέι — δηλοῖ, μισθόη — μισθοῖ.

Anm. 2. I 1ste Dekl. sammentrækkes εαι og οαι til *αι*; f. E. χρύσεαι — χρυσᾶι, διπλάαι — διπλᾶις.

Anm. 3. *Eat* sammentrækkes til *ετ* i Udsagnsordene i 2 Pers. Sing. Med. hos de fleste attiske Forfattere og altid i βούλομαι, οἴμαι, δρφομαι; f. E. βούλεαι — βούλει, φαίνεαι — φαίνει (sædv. φαίνη).

Anm. 4. De i § 23, 1. Anm. 2, 2. Anm. 2, 3. Anm. 2, 4. Anm. 1 og 2 nævnte Undtagelser have ogsaa Indflydelse, naar den sidste Selvlyd er sammensmæltet med *τ* til en Tvelyd; f. E. ριγάης — ριγῆς, ἴστάης — ἴστης, ζάεις — ζῆς.

25. Sammensmæltning af to Ord til et (*χρᾶσις*) finder Sted ved Artiklen og nogle saa andre Ord, som ende paa en Selvlyd eller Tvelyd, naar det følgende Ord begynder paa samme Maade. Ved Sammensmæltningen fremkommer da en lang Selvlyd eller Tvelyd, hvorover man sætter Mærket (') *χωρωνίς*, medmindre der i Forvejen er anbragt Tegn for Spiritus. I Almindelighed sammensmælte Lydene efter de i § 23 givne Regler for Sammentrækning; dog saaledes, at *τ* som det første Ords Endebogstav forinden bortfalder; f. E. τὸ ἐμόν — τοῦμόν, τὰ ἐμά — τάμά, οἱ ἐμοί — ούμοι, καὶ ἀν — κᾶν, καὶ ἔγώ — κάγώ, τὸ ἱμάτιον — θοιμάτιον.

Anm. 1. Foran et Nævneord, der begynder med *α*, bortfalder i den attiske Dialekt Artiklens Endelyd, men *α* forlænges; f. E. τοῦ ἀνδρός — τἀνδρός, δ ἄνθρωπος — ἄνθρωπος, οἱ ἀδελφοί — ἀδελφοί, τῷ ἀγαθῷ — τἀγαθῷ. Istæden for ἄτερος bruges ved Sammensmæltning altid Formen ἄτερος, saa at ogsaa foran dette Ord Artiklens Endelyd bortfalder; f. E. ἄτερος for δ ἄτερος.

Anm. 2. Ogsaa i Det ordet τοῖ bortfalder i den attiske Dialekt Endelyden foran *α*, f. E. μέντην for μέντοις ἀν.

Anm. 3. Naar *καὶ* sammensmælter med et paafølgende Ord, som ikke begynder med enkelt *ε*, falder ligeledes *α* bort og en paafølgende kort Selvlyd forlænges, f. E. καὶ οὐ bliver til καὶ, καὶ εἰς til κεῖς, καὶ δ— til κῶ—, καὶ δ̄ til κῶ o.s.v. Dog bliver καὶ εἰτα til κατα.

Anm. 4. Hos Homer sammensmælter δριστος til ὥριστος. Ogsaa i den ioniske Dialekt bortfalder undertiden Beaandingen ved Sammensmæltning.

Anm. 5. Foruden ved Artiklen finder Sammensmæltning især Sted ved *ῳ*, καὶ, τοῖ (foran ἀν og ἀρα), πρό (især foran Avgmentet i Udsagnsordene, f. E. προῦπεμψα) og ἔγώ (foran οἴμαι og οἶδα — δρφομαι, ἔγφομαι).

26. Sammenfalden (*συνίζησις*) finder undertiden Sted hos Digtere og bestaar deri, at to sammenstødende Selvlyde eller Tvelyde enten

i samme eller i to forskjellige Ord i Udtalen sammendrages til én, uden at det betegnes i Skrift; f. E. ἀφρεον, στήθεα, Πηληγάδεω, η οὐχ, Ἐνυαλίφ ἀνδρειφόντη, læs ἀφρουν, στήθη, Πηληγάδω, οὐχ, Ἐνυαλιωνδρειφόντη.

27. Bortkastelse (*ἀφαίρεσις*) finder Sted hos de attiske Digtere, der undertiden for Versemalets Skyld bortkaste en kort Selvlyd i Begyndelsen af et Ord, naar det foregaaende ender paa en lang Selvlyd eller Tvelyd. Istæden for den bortkastede Selvlyd sættes da Mærket (') ἀποστροφή; f. E. ποῦ στιν for ποῦ ἔστιν, μὴ πολείπεσθαι for μὴ ἀπολείπεσθαι.

28. a. Sløjfning (*ἐκθλιψις*) bestaar i, at ε ο ᾳ ṫ i Enden af Ord og ved Sammensætning bortfalde, naar en anden Selvlyd eller en Tvelyd følger efter. I Enden af Ord sættes Mærket (') ἀποστροφή istæden for den udstødte Selvlyd; f. E. ἐλέγετ' ἄν for ἐλέγετο ἄν eller ἐλέγετε ἄν, ἐπέδραμε for ἐπιέδραμε, ἀλλ' οὐτος for ἀλλὰ οὐτος.

Anm. 1. Sløjfning finder hyppigst Sted ved Partikler, især Forholdsord af to Stavelser. Den undlades ofte, hvor den kunde ske, især i den ioniske Dialekt, sjældnere i den attiske, sjældnest hos Digtere. Hvor Hiatus findes i den homeriske Dialekt, grunder det sig gjerne paa, at en Medlyd, især *η*, er bortfalden i Skrift; f. E. φιλὲ ἔκυρε for φιλὲ σεκυρέ.

Anm. 2. a) Sløjfning foretages aldrig ved περί, sjælden ved ἀμφί og i Dativ Sing. paa *τ*. b) I Enstavelsesord sløjfes Endelyden ikke, naar den er *τ* eller *ο*, sjælden naar den er *α*; f. E. ἐν δὲ αὐτῷ for ἐν δὲ αὐτῷ, men πρὸ αὐτῷ. (Πρὸ sammensmælter undertiden med det følgende Led; f. E. προῦργον for πρὸ ἔργον, προῦπεμψα; jfr. § 25, Anm. 5.)

Anm. 3. Hos Digtere sløjfes ogsaa undertiden Tvelyden ατ i Former af Udsagnsord; f. E. τέρφομ² λδών for τέρφομαι λδών. Οτ sløjfes undertiden i μοι og τοι.

b. I Forholdsordene ἀνά, κατά, παρά og et Par andre Partikler bortkastes hos Digtere Endelyden undertiden foran Medlyde (ἀποχοπή); f. E. ἀμ πεδίον, κατ γόνον (§ 17, 7), παρπεπαθών, οὐβάλλετο.

Anm. Ogsaa i den ioniske Dialekt findes en saadan Bortkastelse, f. E. ἀμφώσας-for ἀναβοήσας.

29. Udskydelse af en Selvlyd (*συγχοπή*) finder Sted i nogle Ord paa $\eta\rho$ efter anden Deklination (§ 74 f) og i nogle Former af Udsagnsord, især efter Fordobling; f. E. πατρός for πατέρος, γίγνομαι for γιγένομαι, πίπτω for πιπέτω, ηλθον for ἤλυθον, οἶμαι for οἴομαι, φύμην for φύμην, ξέσται for ξεσται.

Anm. 1. Hos Homer og i den ioniske Dialekt foretages Udskydelse i endnu flere Former; f. E. φοβέο for φοβέο, ἀγρόμενος for ἀγρόμενος, ἔπλετο for ἐπέλετο, δυσχλέα for δυσχλέα, θεμιστοκλέος for θεμιστοκλέος.

Anm. 2. I Infinitiver paa $\mu\nu$ udskydes baade ε og μ , f. E. τιμάσμεν — τιμάεν (τιμᾶν).

Anm. 3. I Akk. Plur. af βοῦς Οxe, γραῦς gammel Kone og ναῦς Skib er af den oprindelige Form (βοφας, γραφας, ναφας) a i Enden udskudt og f behandlet paa sædvanlig Maade (§ 7, Anm. b), hvorfod Formen bliver lig Nom. Sing.

Anm. 4. I πλεῖον mere (= πλέον) udskydes σ i Talemaader som πλεῖν ή μύριοι mere end titusinde.

30. *N* (ἐφελκυστικόν det efterslæbende) lægges til Dat. Plur. paa σ og tredie Person af Udsagnsord, naar den ender paa ε eller $\sigma\varepsilon$, naar enten det følgende Ord begynder med en Selvlyd, eller Meningen erude; f. E. ἔλεγεν αὐτῷ, τύπουσιν αὐτόν, τοῦτο μὲν τοῖς ἀνδράσιν εἶπεν. (I ησκεν εἵρια hos Homer er ν ἐφελκυστικὸν anvendt ved den sammentrukne Endelse et.)

Anm. 1. *N* ἐφελκυστικὸν lægges i de samme Tilfælde til ξστε, Stedsadverbier paa σ (som Πλαταιᾶσ), παντάκαι i enhver Henvende, εἰχοαι tyve, πέρισσι ifjor, νόστῃ adskilt, κε vel, νυ nu, samt Former med tilføjet i demonstrativum, naar σ gaar foran dette, f. E. οὐτοσίν.

Anm. 2. Hos Digterne lægges ν ἐφελκ. ogsaa til Kasusendelserne φε og φε (til den sidste næsten altid), og tilføjes ofte for at frembringe Position, uagtet det næste Ord i samme Sætning begynder med en Medlyd; f. E. δστεόφιν, Πλάθεν, — — — ξβαλεν τοξῶν εῦ εἰδώς.

31. a. Ved Ordenes Deling efter Stavelser henføres altid i usammensatte Ord saamange Medlyde, som kunne udtales samlede i Begyndelsen af et Ord, til den paafølgende Stavelse.

Saaledes henføres til næste Stavelse

1) et stumt Læbe- eller Ganebogstav med paafølgende stumt Tandbogstav; f. E. ξ-κτονα, ξ-πτατο, ξ-βδηρα, ξ-γδοος.

2) et stumt og et flydende Bogstav; f. E. ἀ-χμή, αλ-γλή, ἀ-βλη-χρός, ἀρτ-θμός, φά-τη, Δά-φνις.

3) σ med paafølgende stumt Bogstav (altsaa ogsaa ζ), selv naar et flydende Bogstav endnu følger paa dette; f. E. ἀ-στήρ, Α-σκληπίος, Θε-σπρωτός, θ-σθλός, θ-σθμα.

4) μν, σμ og Dobbeltmedlydene ξ og ψ; f. E. μέ-μνηματ, δ-σμή, ξ-φανον, Δ-ξάνη.

Anm. Af de ovenanførte Lydforbindelser findes følgende ikke i Begyndelsen af Ord: τν, βγ, δλ, βμ, γμ, σγ. Af tre Medlyd findes kun følgende sammen i Begyndelsen af Ord: στλ, σπλ, σχλ, στρ, σφρ, σκν.

b) Sammensatte Ord deles efter Sammensætningen, medmindre den første Del er afskortet, da Ordet i saa Fald behandles som de usammensatte; f. E. ἐξ-τείνω, προσ-τάττω, προσ-έχω, men δῆ-μαρχος, βί-ψασπις.

Andet Kapitel.

Om Stavelsemaal og Betoning.

32. Det græske Sprog har ligesom det latinske oprindelig især været udtalt efter Stavelsemalet (Kvantiteten); Betoningsforskellen var ikke meget fremtrædende. Nygrækerne gjøre derimod ingen Forskjel paa lange og korte Stavelser, men udtale Ordene alene efter Betoningen, saa at de lægge Eftertryk paa den betonede Stavelse ligesom i Dansk.

33. Af Naturen lang (μακρὰ φύσει) er enhver Stavelse, som indeholder en lang Selvlyd eller en Tvelyd.

Anm. 1. I Vers bruges lange Selvlyde eller Tvelyde ofte som korte, naar de staa i Enden af Ord foran en anden Selvlyd eller Tvelyd; f. E. ἀρίστον ἐν, τρίτῳ γηπατι, καὶ εἰ. Sjældnere er det Tilfældet inde i et Ord; f. E. ἐποίησε, οὐδές, γεράτοις, βέβληται.

Anm. 2. For Versemalets Skyld gjentager Homer undertiden en lang Selvlyd, eller sætter den tilsvarende korte ved Siden af den, for saaledes at frembringe to Stavelser; f. E. ἡθώσα, ἰδρωντας, ἐλαῖαν*).

Anm. 3. En lang Stavelse behøver til Udtalen ligesaa lang Tid som to korte (den har to morae).

34. a. Enhver ved Sammentrækning eller Sammensmæltning opstaaet Selvlyd er lang; f. E. Σάρδης for Σάρδιες, μνᾶ for μνά, τάληθές for τὸ ἀληθές.

b. Naar de ubestemte Selvlyde udenfor disse Tilfælde ere lange, kan i Almindelighed ikke bestemmes ved Regler, men maa læres ved Øvelse. I Formlæren er det dog af Vigtighed at vide, naar de ere lange i sidste Stavelse, hvorfor disse Tilfælde her angives.

35. Udenfor Sammentrækningstilfældene ere de ubestemte Selvlyde i Enden af Ord korte. Dog undtages følgende Tilfælde:

1) *A* er langt a) i Nominativ, naar en Selvlyd eller *ρ* gaar foran, samt i Navne paa *θα* og *δα* og nogle faa Ord paa *λα* og *μα* efter første Deklination; f. E. σοφίᾳ, ἀρά, Λήδα, ἀλαλά. Herfra undtages dog blandt andre Ordene paa *υα* og *τρια*, Flerstavelsesord paa *ουα* og de paa *εια*, som ikke komme af Udsagnsord paa *ευω*, Tostavelsesord paa *εια* og nogle paa *ρα*, som have *v* eller en Tvelyd foran *ρ*. b) I Vokativ af Hankjensord paa *ᾶς* og Akkusativ af Ord paa *ευς*; f. E. νεανίᾳ, βασιλέα.

2) *I* er langt a) i Bogstaverne Navne, f. E. χ; b) naar det føjes til paagegende Stedord eller Biord, f. E. οὗτοι, οὗτωσ.

3) *Y* er langt a) i Bogstaverne Navne, f. E. μῆ; b) i Vokativ af Ord paa *υς*, f. E. λχθύ; c) i Udsagnsord paa *υμε*, f. E. δαινυ, og Aorister paa *υν*, f. E. ἔφυ.

*) I ναιετάουσα for ναιετάουσα, σάω for σάου, ἐσάω for ἐσάου er *α* indskudt efter Sammentrækning af *αου* til *w*.

36. Udenfor Sammentrækningstilfældene ere de ubestemte Selvlyde i lukkede Endestavelser korte. Dog undtages følgende Tilfælde:

a. Naar Stavelsen er lukket med *s*, er

- 1) *α* langt a) i Nominativ af Hankjensord, undtagen μέγας; b) i Akkusativ af 1 Dekl. og Ord paa *ευς*, f. E. νεανίας, ἀνδρίας, βαθείας, βασιλέας; c) i Genitiv af 1 Dekl. efter en Selvlyd eller *ρ*, f. E. πότες, σφαίρας.
- 2) *ε* langt a) i Hovedord af en Stavelse, f. E. λῖς; b) i Ord af 2 Dekl. hvis Stammer ende paa *ω* eller *ῳ*, og i nogle paa *ϊδ*, f. Ex. ὄρνις Akk. ὄρνεδα, δελφῖς Gen. δελφῖνος, κυνῆτις Gen. κυνημῖδος.
- 3) *υ* langt a) i Hovedord, hvis Stammer ende paa *υ* og beholde *υ* i alle Former, f. E. λχθύς, μῆς; b) i Udsagnsord paa *υμε*, f. E. ἐδείκνυται, og Aorister paa *υν*, f. E. ἔδην.

b. Naar Stavelsen er lukket med *ρ*, ere de ubestemte Selvlyde lange i Enstavelsesord, f. E. πῆρε, φέρε.

c. Naar Stavelsen er lukket med *ν*, er

- 1) *α* langt udenfor Udsagnsordene, undt. i Intekjøn af Tillægsord paa *ας* (dog siges πᾶν), Akkusativ af Ord paa *ε* og *ᾶς* og Partiklen *ἄν*.
- 2) *ε* langt i Nominativ, f. E. δελφῖν, og i Akkusativ af Enstavelsesord, f. E. λῖν.
- 3) *υ* langt a) i Akk. af Ord paa *υς*, f. E. λχθύν, b) i Udsagnsord paa *υμε*, f. E. ἐδείκνυται, og Aorister paa *υν*, f. E. ἔδην; c) i νῦν nunc.

37. Lang ved Position er enhver Selvlyd, hvorpaa der umiddelbart følger mere end én Medlyd (f. E. en Dobbeltmedlyd); dog danner et stumt og flydende Bogstav (muta cum liquida) i Reglen ikke Position (positio debilis). Saaledes er i ἀστήρ Stjerne, ἔστελλε han sendte, ἵσθι vid! δέζω jeg lugter, Τύλος den første Stavelse lang ved Position; i πατρός Faders, τέκνον Barn, πότμος ulykkelig Skæbne den første Stavelse i Prosa altid, i Vers som oftest kort.

Anm. 1. Muta cum liquida danner Position 1) i Sammensætning, f. E. ἐχ-λείπω forlader; 2) naar det flydende Bogstav *λ*, *μ* eller *ν* følger paa en blød Medlyd (β δ γ), f. E. den første Stavelse i ἀθλητρός svag, γρηγώσκω jeg hjender, Κάθμος.

Anm. 2. Digterne bruge ofte en Stavelse som lang, uagtet der kun følger muta cum liquida paa den korte Selvlyd, f. E. τε i ἐτέκνωσε; især i Arsis; f. E. πεύθετο γὰρ Κυπρόνδε μέγα κλέος.

Anm. 3. Homer bruger undertiden en Selvlyd i Enden af Ord som kort, uagtet det følgende Ord begynder med σχ eller ζ (ο: σδ); f. E. ἐς πεδίον προχέοντο Σκαμάνδριον, οὐ τε Ζάχυνθον ἔχον.

Anm. 4. For Versemalets Skyld frembringe de ældre Digtere ofte lange Stavelser ved at fordoble en Medlyd og saaledes danne Position; f. E. τόσσον = τόσον, ἔλλαβε = ἔλαβε, ὅπως = ὅπως. I samme Hensigt anvende Digterne ofte ν ἐφελκυστικόν (§ 30, Anm. 2).

Anm. 5. En af Naturen lang Stavelse kan tillige være lang ved Position; f. E. sidste Stavelse i χῆρυξ, næstsidste i κομεῖσθαι.

38. I ethvert Ord har en af de tre sidste Stavelser enten skarp Betoning (ἡ δέξεῖα προσῳδία, accentus acutus), der betegnes med (‘), eller bred Betoning (ἡ περισπωμένη προσῳδία, accentus circumflexus), der betegnes med (˘); f. E. ποτός drickelig, ποιήτρια Digterinde, σῶμα Legeme.

Anm. a) Ved Tvelyde sættes Tonetegnet altid over den sidste Bestanddel, f. E. καί, τοῦ. b) Naar Tonetegnet støder sammen med Spiritus eller Koronis, sættes hint bagefter disse, hvis Betoningen er skarp, men ovenover, hvis den er bred, f. E. ἔσχε, ἤλθον, τοῦπος.

39. a. Kun af Naturen lange Stavelser kunne have bred Betoning; alle Slags Stavelser kunne have skarp Betoning; f. E. σῶμα, αὐτοῦ; χελώνη, τούς, ἵστε, αὐτόν.

b. Kun en af de to sidste Stavelser i et Ord kan have den brede Betoning; skarp Betoning kan ogsaa trediesidste Stavelse have.

Anm. En Stavelse med bred Betoning gjælder lige med to korte Stavelser (§ 33, Anm. 3), hvoraf den første har skarp Betoning; f. E. σῶμα = σόμα.

c. Naar den sidste Stavelse har bred Betoning, kaldes Ordet περισπώμενον, f. E. καλοῦ; naar den næstsidste Stavelse har bred Betoning, kaldes det προπερισπώμενον, f. E. σῶμα.

Naar sidste Stavelse har skarp Betoning, kaldes Ordet δέξιον, f. E. καλὸν; naar næstsidste Stavelse har denne Betoning, kaldes Ordet παροξύτονον, f. E. σωμάτων; naar trediesidste Stavelse har den, kaldes Ordet προπαροξύτονον, f. E. σώματος.

40. Naar et δέξιον staar foran et andet Ord i samme Sætning, svækkes dets Betoning, og istæden for det bortfaldende Tonetegn sættes Tegnet (‘) (ἡ βαρεῖα προσῳδία, accentus gravis); f. E. δὶς μὲν τὴν κατάλυσιν τοῦ πολέμου henimod Krigens Ophør.

Anm. I det spørgende Stedord τίς, τί hvilken svækkes Betoningen aldrig; f. E. τί οὖν ἐμοὶ τοῦτο λέγεται; hvorfor siger du mig dette?

41. a. Naar sidste Stavelse har Betoning, er denne i Almindelighed skarp; bred er den i følgende Tilfælde:

1) naar Stavelsen er dannet ved Sammentrækning af to Selvlyde, hvoraf den første er betonet; f. E. τιμᾶν af τιμάειν, φιλῶ af φιλέω, μισθῶι af μισθόει (men δῆς af δᾶς Fakkel, ἦν af έάν dersom). (Jvfr. § 39 b, Anm.)

Anm. Akk. Sing. paa ω af Ord paa ω samt Nom. og Akk. Dual. paa ω af Ord paa οῦς og οῦν har skarp Betoning; f. E. ἡχώ af ἡχόα (Nom. ἡχώ Gjenlyd), πλώ af πλόω (Nom. πλοῦς Sejlads).

2) i Genitiv- og Dativformer samt i Vokativer paa οῖ og εῖ; f. E. αὐτοῦ, ἀγαθῆ, Σαπφοῖ, βασιλεῦ.

Anm. Herfra undtages Dativerne ἐμοῖ and σοῖ og Genitiverne paa ω af Ord paa ως, f. E. Κώ.

3) i Stedsadverbier paa οῦ og οῖ og Biord paa ως, f. E. αὐτοῦ, Ἰσθμοῖ, σοφῶς.

4) i Enstavelsesord, som ere af Intetkjen eller have ν i Akkusativ, samt nogle faa andre; f. E. πῦρ, γραῦς, ναῦς, βοῦς, ποῦς, οῦς, πᾶς, πᾶν, πᾶς, νῦν, οῦν.

b. Naar næstsidste Stavelse har Betoning, er denne bred, hvis Stavelsen selv er af Naturen lang, og den sidste

Stavelse ikke er det; ellers er Betoningen skarp; f. E. *βωλαξ*, *ἀγοραῖος*; *ἀγοραῖα*, *χέρυψ*, *ἔτος*.

Anm. 1. Med Hensyn til denne Regel betragtes Endelserne *αι* og *αι* som korte; f. E. *πλῆσαι*, *ἀγοραῖοι*, undtagen i Optativ af Udsagsordene, f. E. *θρώσκοι*, *μείνατ*, og Biordet *οἴκοι* *hjemme*.

Anm. 2. *Εἴης γιδ* dog og *ναιχή* ja vist have skarp Betoningen paa næstsidste Stavelse, uagtet sidste Stavelse er kort. *Κῆρυξ* og *φοῖνιξ* ere *προπεριπάμενα*, uagtet sidste Stavelse er af Naturen lang.

42. Trediesidste Stavelse kan ikke være betonet, uden naar den sidste Stavelse er kort. Naar derfor under Bøjningen sidste Stavelse bliver lang, flyttes Betoningen fra trediesidste Stavelse over paa næstsidste; f. E. *ἄνθρωπος* Gen. *ἀνθρώπου*.

Anm. Med Hensyn til denne Regel betragtes følgende Endelser som korte: a) *αι* og *αι*, f. E. *ἄνθρωποι*, *μέμφεσθαι*, undtagen i Optativ af Udsagsordene, f. E. *ποιήσαι*, *ποιήσαι* for *ποίησαι*, *ποίησαι* (derimod *ποίησαι* i Imp. Med. og *ποιῆσαι* i Inf. Akt. af Aorist); b) alle Endelser i Ord paa *ως* og *ων* efter første Deklination; f. E. *Ὄλεως*, *Ὄλεων*; Genitivendelserne *ως* og *ων* i Ord paa *ις* og *ις* efter 2den Deklinations 1ste Klasse, f. E. *πόλεως*, *πόλεων*, *πήχεως*; samt Endelserne *ως* og *ων* i Tillægsord, som komme af *γέλως* og *χέρας*, f. E. *φιλόγελως*, *δέκερων*; c) *ω* i den ioniske Genitivendelse *εω* for *αο* (§ 59 b, Anm. 1).

43. a. Naar to Stavelser sammentrækkes til én, vedbliver den Lyd at være betonet, som var det før Sammentrækningen; f. Ex. *ποιεύμενος* — *ποιούμενος*, *ἀγαπῶν* — *ἀγαπῶν*, *περίπλοος* — *περίπλους*. Ved Sammensmæltning bortfalder det første Ords Betoning; f. E. *τὸ ἐμόν* — *τοῦμόν*.

Anm. a) I sammentrukne Ord paa *οος* — *οος*, der komme af Hovedord, vedbliver overalt den Lyd at være betonet, som er det i Nominativ, uagtet den usammentrukne Form har en anden Betoning: f. E. *περίπλους* Gen. *περίπλου* for *περιπλόου*, *εὖνος* Gen. *εὖνο* for *εὖνόου*.

b) Tillægsord i Hunkjønnet paa *α* og *η*, hvis Hunkjønsform ender paa *ος*, samt *συνήθης* *tilvant* og *τριήρης* *treradaaret* beholder i Gen. Plur. Betoningen paa samme Plads som i Nominativ, uagtet

den var flyttet i den usammentrukne Form; f. E. *φίλη* Gen. Plur. *φίλων* for *φιλάων*, *φίλα* Gen. Plur. *φιλών* for *φιλάων*, *φανομένη* Gen. Plur. *φανομένων* for *φανομενάων*, *συνήθων* for *συνήθεων*, *τριήρηων* for *τρετρέων*.

c) Tillægsord paa *εος*, *εον*, som betegne et Stof, samt *χάνεων* *Kurv* flytte efter Sammentrækningen Betoningen over paa den sammentrukne Endestavelse; f. E. *χρύσεος* — *χρυσοῦς*, *ἀργύρεον* — *ἀργυροῦν*, *χάνεον* — *χανοῦν*.

b. Hovedord beholder overalt Betoningen paa samme Plads, som i Nom., og Tillægsord paa samme, som i Hunkjønnets Nom., naar det i § 42 anførte ikke er til Hinder derfor; f. E. *σχολαῖος* *langsom*, Fem. *σχολαία*, Neutr. *σχολαῖον*, Gen. Mask. og Neutr. *σχολαῖον*, Fem. *σχολαίας*.

Anm. 1. Stammer paa *α* og *η* have i Gen. Plur. Betoningen paa sidste Stavelse, der egentlig er opstaaet ved Sammentrækning; f. E. *μοῦσα* *Muse*, Gen. Plur. *μουσῶν* (for *μουσάων*); *νεανίας* *Yngling*, Gen. Plur. *νεανίῶν* (for *νεανίάων*); *πολίτης* *Borger*, Gen. Plur. *πολιτῶν* (for *πολετάων*). Dog undtages *οἱ ἑτησίαι* *Passatvindene*, Gen. Plur. *ἑτησίων*, og de i a. Anm. b. nævnte Hunkjønsformer af Tillægsord.

Anm. 2. I de homeriske Nominativformer af Hunkjønnet paa § 58, Anm. 4) vedbliver den Stavelse at være betonet, som er det, naar Endelsen er *ης*; f. E. *Ἑπποτά*, *χνανοχαῖτα*; undtagen *εὐρύοπα*, *μητίστα*, *ἀλάχητα*.

Anm. 3. Usammentrukne Enstavelsesord af anden Deklination, som ikke ere Tillægsformer, have i Dativ og Genitiv i alle Tal Betoning paa sidste Stavelse: f. E. *μοῦς* *Mus*, Plur. *μοῦς*, Gen. Sing. *μυός*, Dat. Plur. *μωσί*. (Det samme er Tillældet med Ordene *γυνῆ* *Kvinde*, *χίων* *Hund*, *μία* *en*, *δύο* *to* og *ἄριφρω* *begge* samt med *δύροι* *Spydstage* og *γύρων* *Knae* i Tostavelsesformer af Enkeltitallet, f. E. *γυνός*, *δορί*). Af Enstavelsesord undtages dog *πᾶς*, *πᾶν* *al* i Dat. og Gen. Plur. og Dual og *παῖς* *Dreng*, *δῆς* *Fakkel*,*) *οῖς* *Øre*, *θύς* *Sjakkal* *θυάς* *Træl*, *Τρώς*, *φῶς* *Lys* i Gen. Plur. — *Μῆδείς* og *οὐδέεις* *ingen* have i Dativ og Gen. Plur. næstsidste Stavelse betonet, men rette sig for øvrigt efter deres Stamord *εῖς*, f. E. *μηδένων*, *οὐδέστι*, Dat. Sing. *μηδενί*, Gen. Sing. *οὐδενός*.

Anm. 4. De Ord, der i visse Former synkoperes, have altid

*) *Παῖς* og *δῆς* ere egentlig sammentrukne, men behandles, som om de ikke vare det.

sidste Stavelse betonet i den synkoperede Dativ og Gen. Sing., næstsidste derimod i de usynkoperede Former samt Dativ Plur.; f. E. *μῆτηρ* *Moder*, Dat. *μητρί*, Akk. *μητέρα*, Plur. Nom. *μητέρες*, Dat. *μητράσι*. (Dog undtages *Δημήτηρ*, Akk. *Δήμητρα*, Gen. *Δήμητρος*). I Vokativ flyttes Betoningen saa langt bort fra Ordets Slutning, som muligt; f. E. *πάτερ* af *πατήρ* *Fader*, *θύγατερ* af *θυγάτηρ* *Datter*.

Anm. 5. Usammensatte Ord paa $\gamma\varsigma$ og de fleste sammensatte Ord efter anden Deklination samt $\delta\alpha\varsigma$ *Svoger*, *σωτήρ* *Frelser*, *Ποσειδῶν* og *Ἀπόλλων* have i Vokativ Betoningen saa langt fra Enden, som muligt, f. E.; *Σώκρατες* af *Σωκράτης*, *εὐδαιμον* af *εὐδαίμων* *lykkelig*, *δᾶσερ*, *Πόσειδον*. Saaledes ogsaa *δεσπότης* *Herre* (Gen. *δεσπότου*) Vok. *δέσποτα*.

e. I synkoperede Former af Udsagnsord (§ 29) vedbliver den Lyd at være betonet, som var det før Udkydelsen, f. E. *μυθέατ* for *μυθέαται*, *παρέσταται* for *παρέσταται*, *παυσέμεν* for *παυσέμεναι*.

44. a. Naar i To- og Flerstavelsesord den betonede Endeselvlyd sløjfes, antager den næstsidste Stavelse, som derved bliver Endestavelse, den skarpe Betoning; f. E. *πόλλῳ* *ἔπαθον* for *πολλὰ* *ἔπαθον*.

Anm. Forholdsordene og desuden Partiklerne *ἀλλά men*, *ἢδε og*, *μηδέ og* *οὐδέ ikke engang* tabe Betoningen aldeles, naar Endelyden sløjfes; f. E. *ἐπ' αὐτόν*, *ἀλλ' οὐδείς*.

b. I de Forholdsord, der bestaa af to korte Stavelser, bliver Betoningen trukket tilbage fra den sidste Stavelse til næstsidste, naar de enten staa paa en usædvanlig Plads a) efter det styrede Ord (*ἀναστροφή*); f. E. *νεῶν ἄπο*, *Ἰθάκην κάτα*; b) efter det med dem sammensatte Udsagnsord (*τμῆσις*), f. E. *δλέσας ἄπο πάντας* *έταιρονς* for *ἄπολέσας πάντας*; eller staa i en usædvanlig Betydning a) som Biord, f. E. *πέρι fortrinsvis* (*τῷ σε χρὴ πέρι μὲν φάσθαι ἔπος*); b) med Udeladelse af Udsagnsordet *εἰναι*, f. E. *πάρα for πάρειν*.

Anm. For at undgaa Forvexling med Akk. *Δία* (af *Ζεύς*) og Vok. *ἄντα Herre* flyttes Betoningen aldrig i Forholdsordene *διά* og *ἄντα*, undtagen naar *ἄντα* betyder *op!* (= *ἀνάστητι*).

c. Naar *ἔγώ*, *ἔμε* og *ἔμοι* sammensættes med $\gamma\varsigma$, flyttes Betoningen over paa den første Stavelse; f. E. *ἔμοιγε*.

45. Nogle Enstavelsesord slutte sig saa nøje til det paafølgende Ord i samme Sætning, at de betragtes som udgjørende ét Ord med dette og saaledes blive ubetonede. Disse Ord, der kaldes *προκλιτικά* (eller *ἄτονα tonløse*), ere:

- 1) Forholdsordene *ἐξ* (*ἐx*) *υδαf*, *ἐν* (*εn*) *i*, *εἰς* (*εs*) *til*, *ώς* *til*;
- 2) Partiklerne *οὐ* (*ούx*) *ikke*, *εὶ* *dersom*, *ώς* *hvorledes*;
- 3) Artiklen i Formerne *ὁ*, *ἥ*, *οἱ*, *αἱ*; f. E. *οὐχ* *ἐξ* *ἀνθρώπων*, *ώς* *Ἄχιλλέα*, *εἰς τοῦτο*, *οἱ* *ἀνδρες*.

Anm. Naar de proklitiske Ord enten slutte Sætningen, eller staa efter det Ord, hvortil de høre, eller have forstærket Betydning, blive de skarpt betonede, f. E. *οὐ nej*, *ἀμφοτέρων* *ἔξ*. (Ως saaledes har skarp Betoning).

46. Nogle En- og Tostavelsesord slutte sig saa nøje til det foregaaende Ord i samme Sætning, at de betragtes som udgjørende ét Ord med dette og saaledes blive ubetonede. Disse Ord, der kaldes *ἐγκλιτικά*, ere:

- 1) af Stedordene a) det ubestemte *τίς* i alle Former; b) alle Enstavelsesformer i Enkelttallet af de personlige og tilbagevisende Stedord undtagen Nom. *σύ* (*τύ*)*); c) alle usammentrukne Former i Flertal og Total af det enkelte tilbagevisende Stedord.

2) Tostavelsesformer af Udsagnsordene *εἰμί* og *φημί* i Præs. Ind. Akt.

3) De ubestemte korrelative Biord af en eller to Stavelser, der begynde med *π* (*πώς*, *πώ*, *πἥ*, *πού*, *ποθή*, *ποθέν*, *ποί*, *ποτέ*).

* Det homeriske *ἔθεν* er ogsaa enklitisk.

4) Partiklerne $\tau\acute{e}$, $\tau\acute{oī}$, $\gamma\acute{e}$, $\nu\acute{o}$ ($\nu\acute{u}\nu$), $x\acute{e}$ ($x\acute{e}\nu$), $\pi\acute{e}\rho$, $\phi\acute{a}$, $\vartheta\acute{y}\nu$ og den uadskillelige Partikel $\partial\varepsilon$.

Anm. 1. Da begge Ord betragtes som ét, kan det første Ords for begge fælles Betoning ikke svækkes (§ 40); f. E. *āvñ̥r̥ t̥s* (ikke *āvñ̥r̥ t̥s*).

Anm. 2. De enklitiske Ord skrives undertiden sammen med det foregaaende som ét Ord; f. E. *οἴμοι*, *εἰτε*, *ὅστες*; dog ikke naar Forvexling med et andet Ord derved kunde opstaa, i hvilket Tilfælde undertiden Tegnet (—), *διαστολή* eller *ἐποδιαστολή* anbringes imellem det enklitiske Ord og det foregaaende; f. E. *οἱ τι* eller *οἱ τε*, forskjelligt fra *ὅτι*, *οἱ τε* eller *οἱ τες*, forskjelligt fra *ὅτε*.

Anm. 3. a) Enklitiske Ord blive betonede, naar de enten begynde en Sætning eller staa med Eftertryk eller i særegen Betydning; f. E. *οὐ* som tilbagevisende Stedord. I dette Tilsælde hedder 3 Pers. Sing. af *εἰπεῖν* jeg er ikke, som ellers, *ἐστι*, men *ἐσται*.
b) Enklitiske Tostavelsesord. blive betonede, naar det foregaaende Ord er et Paroxytonon, eller dets Endelyd er sløjset, f. E. *ἄλλος ποτέ, οὐτος δὲ στι*.

Anm. 4. a) Hvis det foregaende Ord er et Properispomenon eller Proparoxytonon, antager det foruden sin egen Betoning endnu skarp Betoning paa Endestavelsen; f. E. *σῶμά μου*, *ἄρθρωποι τινες*.
b) Ligeledes antager det foregaende Ord skarp Betoning paa Endestavelsen, hvis det er proklitisk eller enklitisk; f. Ex. *εἰ τις*, *ἀνήρ τις μοι*.

47. I Tostavelsesord er i Almindelighed næstsidste Stavelse, i Flerstavelsesord trediesidste betonet, saafremt ikke det i § 42 anførte er til Hinder derfor.

I Udsagnsordene er denne Regel især gjennemført. Dog er i sammensatte Udsagnsord Betoningen aldrig længer borte fra Enden end paa Avgmentet eller, naar der intet Avgment er, paa den betonede Stavelse i første Del af Sammensætningen; f. E. *καθ-ῆστο*, *ἐπι-σχες*, *ἀντί-θες*, men *μέτεθι* af *μετ'* (*μετά*) og *ἴθε*. Fra Hovedreglen undtages følgende Tilfælde:

t) Sidste Stavelse er betonet a) i Tillægsformer, der ende paa *s*, undtagen Aor. Akt. paa *as*, f. E. *ταθεῖς*, *τέθεῖς*, *φθαρεῖς*, *δέοδις*, men

φθείρας; b) i Aor. 2 i Inf. og Part. Akt. og i 2. Pers. Sing. Imper. Med., f. E. λαθεῖν, λαθάνω, λαθοῦ.

Anm. 1. Aor. 2 Imper. Akt. har i 2 Pers. Sing. betonet Endestavelse i Formerne *słnē*, *ɛłθé*, *ɛ́rpé*, *łdé*, *łaʃé*; i de to sidste dog kun i den attiske Dialekt.

Aanm. 2. Naar de enkeltiske Former af *εἰλί* og *φημί* blive betonede, falder Betoningen paa Endestavelsen; f. E. ἐσπέν, φησί; undt. ξστι i det i § 46. Aanm. 3 a angivne Tilfælde.

2) Næstsidste Stavelse er betonet a) i Perf. Part. Med.; f. E. *γεγραμμένος*; b) i Gerundiver, f. E. *ποιητέος*; c) i Infinitiver af Aor. 1 Akt., Aor. 2 og Perf. Med., og naar de ere dannede ved Endelserne *ναι* og *μεν* (for *μενατ*), f. E. *ποιῆσαι*, *λαθέσθαι*, *ἀφίχθαι*, *ταθέναι*, *τεθήναι*, *πεποιηκέναι*, *παυσέμεν*.

48. a. Nævneord, som ikke ere afledede, rette sig sædvanlig efter den i § 47 angivne Hovedregel. De forekommende Undtagelser læres kun ved Øvelse og af Ordhøger. Af de afledede Ord have derimod mange Betoningen paa Afledningsendelsen, især paa dennes sidste Stavelse. Hvilke af de vigtigere og mere fremtrædende Afledningsendelser der ere betonede, angives i Orddannelseslæren.

Anm. 1. Enslydende Ord af forskjellig Betydning betones i Almindelighed forskjellig (saaledes have Egennavne ofte en anden Betoning end enslydende Fællesnavne); f. E. ὅγμος Folk, ὅγμός Fedt; ἄμος Skulder, ἄμός raa; βίος Liv, βίός Bue; θέα Syn, θεά Gudinde; νόμος Lov, νομός Græsgang; τισάμενος, men Τισάμενός.

Anm. 2. Af de betonede Endelser, der ikke omtales i Orddannelseslæren, anføres her følgende:

1) Sidste Stavelse er betonet a) i 1 Dekl. i de Ord paa *ā*
og *eā*, som betegne Gjenstande og Samlinger; f. E. *στρατιά Hær*,
παιδί Kind, samt i mange Ord paa *ōs* af lignende Betydning;
f. E. *θυμός Sind*, *λαϊς Folk*; b) i 2 Dekl. i Fællesnavne paa *īs*,
hvis Stamme ender paa *ēd* eller *ēv*, Hunkjønsord paa *ās*, *āw*, *āws*, *ān*
samt Ord paa *āy* og *āv*; f. E. *ἐλπίς*, *δελφίς*, *λαμπάς*, *χών*, *αἰδώς*,
χών, *λημήν*, *Παιάν*; c) i usammensatte Tillægsord i Positiv, der
ende paa *aōs*, *īs* (med Stamme paa *es* eller *et*), *ōs* samt nogle paa
aūs; f. E. *ἄγλαΐς*, *ἀλπήν*, *ἀρτής*, *ταύρης*, *παλαιός*.

2) Næstsidste Stavelse er betonet i Tillægsord paa *ilos* og *ulos* og Talord paa *los*. I.E. *ποιχίλος*, *ατιύλος*, *δηπλός*.

Dog gives ogsaa herfra adskillige Undtagelser, og visse Endelser kunne slet ikke bringes under Regler.

Anm. 3. De Tillægsord paa *ος*, som ere dannede ved Sammensætning af en Nominal- og en Verbalstamme med aktiv Betydning, (§ 178 b) have Tonen paa sidste Stavelse, naar næstsidste er lang, men ellers paa næstsidste; f. E. ἀνδριαντοπούς, πατροχόνος *fadermordersk*. Alle andre sammensatte Tillægsord paa *ος* have Tonen paa trediesidste Stavelse, undtagen de homeriske Tillægsord, hvis sidste Bestanddel er *χλυτός* eller *χλετός*, der som oftest ere *δέζυτον*; f. E. πατρόχτονος *dræbt af Faderen*, παμπόνηρος af *πονηρός*, men δουριχλυτός, ναυσίχλετός og ναυσιχλεտός.

b. Stedordene følge Hovedreglen med følgende Undtagelser:

1) Sidste Stavelse er betonet i *ἐγώ* med tilhørende Former, *ἐμός*, *ἀτός*, de ubestemte *ποιός*, *ποσός* og de, der have Tillægget i *ἡ οὖν*; f. E. *οὐτοί*, *τή*, *διτισῶν*. 2) Næstsidste Stavelse er betonet i *ἡλίκος* med tilsvarende Former og de paapagende Stedord, som ere dannede ved Tillæg af *δε*; f. E. *τηλίκος*, *τοιόσδε*.

Anm. Betoningen forandres ikke ved Tillæg fortil; f. E. *χεῖνος*—*ἐκεῖνος*, *ὅσος*—*δύσος*.

c. De afledede Biord afvige ofte fra Hovedreglen. Se Orddannelseslæren §§ 168—171. I Forholdsordene og Udraabsordene er næsten altid sidste Stavelse betonet; f. E. *ὑπό*, *πατάι*; det samme er Tilfældet i flere Partikler; f. E. *ἄλλα*, *ἐπεί*, *ἢμέν*, de med *δε* sammensatte og *οὐχοῦν* altsaa ikke? (spørgende) modsat *οὐχοῦν* altsaa ikke (benægtende).

Anm. til §§ 47 og 48. I den æoliske Dialekt gives ingen andre Undtagelser fra Hovedreglen end de Forholdsord og Bindeord, der ogsaa i andre Dialekter ere *δέζυτον*, hvilke samtlige have skarp Betoning paa Endestavelsen; f. E. *ἄπο*, *ἄλλα*, *οὐδέ*.

II. Bøjningslære.

Første Kapitel.

Om Ordklasserne, Kjønnet og Deklinationen i Almindelighed.

49. Ordklasserne (*τὰ μέρη τοῦ λόγου*) ere: 1) Nævneord (*δνόματα*), dels Hovedord (*ὁ. προσήγορικά*), dels Tillægsord (*ὁ. ἐπίθετα*); hvortil ogsaa Talord og Stedord (*ἀντωνυμίατ*), af hvilke nogle ere Hovedord, andre Tillægsord, kunne regnes; 2) Udsagnsord (*ρήματα*); 3) Biord (*ἐπιδρήματα*), Forholdsord (*προθέσεις*), Bindeord (*σύνδεσμοι*) og Udraabsord. De tre sidstnævnte Ordklasser samt en Del Biord kunne sammenfattes under Benævnelsen Smaaord eller Partikler (*μόρια*).

Af disse Ordklasser bøjes (*χλίνονται*) Nævneord, Stedord, Udsagnsord og nogle Talord og Biord.

50. Kjønnene (*τὰ γένη*) ere: Hankjøn (*τὸ ἀρσενικὸν γένος*), Hunkjøn (*τὸ θηλυκὸν γ.*) og Intetkjøn (*τὸ οὐδέτερον γ.*).

1) Hankjønsord ere alle Benævnelser for Mænd og mandlige Væsner, Vinde og Floder; f. E. *Σωκράτης*, *βασιλεύς Konge*, *Νότος Søndenvind*, *Πίσης en Flod ved Olympia*.

Anm. a) Formindselsesord paa *ον* ere af Intetkjøn; f. E. *τὸ μεγάλου Inglingen*. Ligeledes *τὸ ἀνδράποδον Trællen*. b) *Στόξ* og nogle faa andre Floders Navne ere af Hunkjøn.

2) Hunkjønsord ere alle Benævnelser for Kvinder og kvindelige Væsner; f. E. *Ἀρτεμίστα, μήτηρ Moder*.

Anm. Formindskelsesord paa *ov* ere af Intetkjøn, medmindre de ere Egennavne; f. E. τὸ χοράστον den lille Pige, men ἡ Λεόντιον.

3) Benævnelser, der passer både paa mandlige og kvindelige Væsner, ere af Fælleskjøn (*κοινόν*), det er snart Hankjøn, snart Hunkjøn; f. E. ὁ θεός *Guden*, ἡ θεός *Gudinden*, ὁ τροφός *Opdrageren*, ἡ τροφός *Ammen*, ὁ μάντης *Spaamanden*, ἡ μάντης *Spaakvinden*.

Anm. Af nogle Ord findes foruden den for begge Kjøn fælles Form endnu en særegen Hunkjønsform, der dog ikke bruges i den attiske Dialekt; f. E. θέα og θέαντα *Gudinde*.

4) Dyrenes Navne ere enten a) ἐπίκοινα, saa at de have et bestemt Kjøn, der kjendes af Endelsen, og den naturlige Kjønsforskjel udtrykkes ved Tillæg af ἄρσην for Hannen og θῆλυς for Hunnen; f. E. ὁ λαγώς *Haren*, ἡ ἀλώπηξ *Ræven*, ἡ ἄρσην χελιδών *Hansvalen*, ἡ θήλεια χελιδών *Hunsvalen*; eller b) κοινά; f. E. ὁ ἔπιος *Hingsten*, ἡ ἔπιος *Hoppen*; ὁ βοῦς *Tyren*, ἡ βοῦς *Koen*; ὁ κύων *Hanhunden*, ἡ κύων *Tævehunden*; dog bruges kun det ene Kjøn, naar Kjønsforskellen ikke nøjagtig skal angives, f. E. αἱ ἵπποι *Hestene*, αἱ ἄρκτοι *Bjørnene*, αἱ βόες *Kørerne*; eller c) forskellige for de forskjellige Kjøn; f. E. ὁ ταῦρος *Tyren*, ἡ πόρτις *Kvien*, ὁ τράγος *Bukken*, ἡ κρούς *Væderen*.

5) Intetkjønsord ere Infinitiver og andre Ord, der bruges som Hovedord eller materialiter, saasom Bogstavernes Navne; f. E. τὸ λέγειν *det at tale*, τὸ ἀγαθὸν εἰναι *det at være god*, τὸ εὖ *Ordet (Begrebet) vel*, τὸ καί *Ordet og*, τὸ βῆτα *Bogstavet b*.

51. a. Tallene (*οἱ ἀριθμοί*) ere: Enkelttallet (*ὁ ἑνικὸς ἀριθμὸς*), Totallet (*ὁ δυϊκὸς ἀρ., duālis*), Flertallet (*δι πληθυντικὸς ἀρ.*).

Anm. Æolerne betjente sig ikke af særegne Former for Totallet. Ogsaa i de andre Dialekter bruges Flertallet hyppig om to.

b. Forholdsformerne (αἱ πτώσεις, casus) ere i Enkelttallet og Flertallet følgende: Nominativ (ἡ δνομαστικὴ πτῶσις), Vokativ (ἡ κλητική), Akkusativ (ἡ αἰτιατική), Dativ (ἡ δοτική), Genitiv (ἡ γενική). Dog ere i Intetkjønsord Nominativ og Akkusativ altid ens, og Vokativ adskilles kun i Enkelttallet i nogle Ord fra Nominativ, men aldrig i Flertallet eller i Intetkjønsord.

I Totallet findes kun to Forholdsformer, en, som indbefatter Nominativ, Vokativ og Akkusativ, og en, som indbefatter Dativ og Genitiv.

52. a. De Nævneord, hvis Stammer ende paa Selvlydene *α* (*η*) *ο* (*ω*) (nomina pura), have i flere Former andre Endelser end de, hvis Stammer ende paa Selvlydene *ι* *υ* eller paa en Medlyd (nomina impura). Hine Nævneord, der udgjøre første Deklination, sammensmælte Endelserne med Stammens Endebogstav (det saakaldte Kjendebogstav); i disse, der udgjøre anden Deklination, lægges Endelserne umiddelbart til Kjendebogstavet.

De oprindelige Endelser ere følgende:

	Første Deklination.		Anden Deklination.	
	Hank. og Hunk.	Intetk.	Hank. og Hunk.	Intetk.
Enkeltt.	Nom. (s)		(s)	
	Vok.	—	—	—
	Akk.	υ	α ell. υ	—
	Dat.	ι	ι	ι
	Gen.	ο ell. σ	ος	ος
Flertal.	Nom. og Vok.	ι	α	ει
	Akk.	ς	ας	ας
	Dat.	ις(ι)	σι	σι
	Gen.	ων	ων	ων
Total.	Nom., Vok., Akk.	ε	ε	ε
	Dat., Gen.	ιν	οιν	οιν

men ved Sammensmæltning med de forskjellige Kjendebogstsver, der ofte forlænges foran Endelsen, opstaar i første Deklination følgende Udgange:

	Hunkjøn	Hankjøn	Hank. og Hunk.	Intetk.
Enkeltt. Nom.	α ell. η	$\bar{\alpha}$ ell. $\eta\varsigma$	σ ell. $\omega\varsigma$	σ ell. $\omega\nu$
Vok.	α — η	$\bar{\alpha}$ — $\bar{\alpha}\eta$	ε — $\omega\varsigma$	
Akk.	$\alpha\nu$ — $\eta\nu$	$\bar{\alpha}\nu$ — $\eta\nu$	$\sigma\nu$ — $\omega\nu$	
Dat.	α — η	α — η		ω
Gen.	$\bar{\alpha}\varsigma$ — $\eta\varsigma$	$\sigma\nu$		$\sigma\nu$ ell. ω
Flertal.	Nom., Vok.	$\alpha\varepsilon$	$\sigma\varepsilon$ ell. ω	$\sigma\varepsilon$ ell. ω
Akk.	$\bar{\alpha}\varsigma$	$\sigma\nu\varsigma$ — $\omega\varsigma$		
Dat.	$\alpha\nu\varsigma$		$\sigma\nu\varsigma$ ell. $\omega\varsigma$	
Gen.	$\alpha\nu$		$\omega\nu$	
Total.	Nom., Vok., Akk.	$\bar{\alpha}$		ω
Dat., Gen.	$\alpha\nu$		$\sigma\nu$ ell. $\omega\nu$	

Andet Kapitel.

Første Deklination.

53. De Ord, der gaa efter første Deklination, kunne indeles i fire Klasser, af hvilke de tre første bestaa af Hankjøns- eller Hunkjønsord, den fjerde af Intetkjønsord. Af disse Klasser har den første til Kjendebogstav $\alpha(\eta)$ og mangler Nominativmærke, den anden til Kjendebogstav $\alpha(\eta)$ og til Nominativmærke ς , den tredie til Kjendebogstav $\sigma(\omega)$ og til Nominativmærke ς , den fjerde til Kjendebogstav $\sigma(\omega)$ og til Nominativmærke ν .

54. Første Klasse. (Kjendeb. α , der undertiden forlænges til η , intet Nominativmærke) bestaar af lutter Hunkjønsord, der bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Venskab)	(Mine)	(Kugle)	(Bi)	(Væxt)	(Hjælm)
N. V.	$\varphi\iota\lambda\sigma$	$\mu\nu\tilde{a}$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}$	$\varphi\eta\tilde{\eta}$	$\chi\nu\nu\tilde{\eta}$
Akk.	$\varphi\iota\lambda\sigma\nu$	$\mu\nu\tilde{a}\nu$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\nu$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\nu$	$\varphi\eta\tilde{\eta}\nu$	$\chi\nu\nu\tilde{\eta}\nu$
Dat.	$\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\alpha}$	$\mu\nu\tilde{\alpha}$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\tilde{\alpha}$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{\alpha}$	$\varphi\eta\tilde{\alpha}$	$\chi\nu\nu\tilde{\alpha}$
Gen.	$\varphi\iota\lambda\sigma\varsigma$	$\mu\nu\tilde{\varsigma}$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\varsigma$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{\varsigma}$	$\varphi\eta\tilde{\varsigma}$	$\chi\nu\nu\tilde{\varsigma}$

	Flertal.					
N. V.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma$	$\mu\nu\tilde{a}\iota\sigma$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\iota\sigma$	$\varphi\eta\tilde{\eta}\iota\sigma$	$\chi\nu\nu\tilde{\eta}\iota\sigma$
Akk.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma\nu$	$\mu\nu\tilde{a}\iota\sigma\nu$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\nu$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\iota\sigma\nu$	$\varphi\eta\tilde{\eta}\iota\sigma\nu$	$\chi\nu\nu\tilde{\eta}\iota\sigma\nu$
Dat.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\mu\nu\tilde{a}\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\varphi\eta\tilde{\alpha}$	$\chi\nu\nu\tilde{\alpha}$
Gen.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma\varsigma$	$\mu\nu\tilde{a}\iota\sigma\varsigma$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\varsigma$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\iota\sigma\varsigma$	$\varphi\eta\tilde{\varsigma}$	$\chi\nu\nu\tilde{\varsigma}$
	Total.					
N. V. A.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\mu\nu\tilde{a}$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\tilde{\alpha}$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\tilde{\alpha}$	$\varphi\eta\tilde{\alpha}$	$\chi\nu\nu\tilde{\alpha}$
D. G.	$\varphi\iota\lambda\sigma\iota\sigma\alpha$	$\mu\nu\tilde{a}\alpha$	$\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha\iota\sigma\alpha$	$\mu\acute{e}l\acute{i}s\sigma\sigma\tilde{a}\alpha$	$\varphi\eta\alpha$	$\chi\nu\nu\alpha$

Saaledes gaa ogsaa Tillægsordenes Hunkjønsformer, naar de ende paa α eller η ; f. E. $\varphi\iota\lambda\alpha$ af $\varphi\iota\lambda\sigma$ *venskabelig*, $\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\alpha}$ af $\varphi\iota\lambda\sigma\nu$ *venstre*, $\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\eta}$ af $\varphi\iota\lambda\sigma\eta$ *lige*, $\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$ af $\varphi\iota\lambda\sigma\alpha\alpha$ *god*, $\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\eta}\tilde{\eta}$ af $\varphi\iota\lambda\sigma\eta\eta$ *venlig*, $\varphi\iota\lambda\sigma\tilde{\alpha}\tilde{\eta}$ af $\varphi\iota\lambda\sigma\alpha\eta$ *dobbelts*.

Anm. Ordene paa $\tilde{\alpha}$ og $\tilde{\eta}$ ere opstaaede ved Sammenträkning af $\alpha\alpha$, $\tilde{\alpha}\tilde{\alpha}$ og $\eta\eta$, som $\mu\acute{a}\tilde{a}$ for $\mu\nu\acute{a}$ (ion. $\mu\acute{e}\alpha$), $\chi\nu\tilde{\eta}$ for $\chi\nu\nu\tilde{\eta}$ (ion. $\chi\nu\acute{\eta}$), $\tilde{\alpha}\tilde{\eta}\tilde{\eta}$ for $\alpha\eta\eta$. De sammenträkkes hyppig uregelret (jfvr. § 23. 1. Anm. 2, 2. Anm. 2, 5. Anm. 2. og § 24. Anm. 2) hvorved deres Bøjning bliver lig de usammentrukne Ords.

55. Efter $\varepsilon\ i\ \rho$ beholdes α i alle Former; f. E. $\pi\tau\acute{e}\lambda\acute{\epsilon}\alpha$ *Ælmetræ*, $\sigma\tau\acute{a}\tau\acute{a}\ Hær$, $\sigma\varphi\iota\sigma\tau\alpha$ *Kugle*. Naar et andet Bogstav gaar foran, bliver α forandret til η i hele Enkelttallet, α blot i Dat. og i Gen. Sing.

Anm. 1. I $\kappa\acute{o}\rho\eta$ *Pige*, $\kappa\acute{o}\rho\eta\tilde{\rho}$ *Tinding*, $\delta\acute{e}\rho\eta$ *Hals* og nogle Egennavne forandres α til η , uagtet ρ gaar foran. I de Ord, der i den attiske Dialekt have en Selvlyd foran α , men i de andre Dialekter en beslægtet med ι danned Tvelyd (f. E. $\dot{\epsilon}\ \acute{a}\alpha = \acute{e}\lambda\acute{a}\ Oliertræ$, $\pi\acute{a}\alpha = \pi\acute{o}\iota\alpha$ *Græs*), samt i $\sigma\tau\acute{a}\ \acute{S}ejlehal$, $\acute{a}\lambda\acute{a}\ Hurra$ og nogle flere, især Egennavne, bliver α uforandret; f. E. $\Lambda\acute{y}\delta\acute{a}$ Gen. $\Lambda\acute{y}\delta\acute{a}\tilde{\sigma}$.

Anm. 2. I den homeriske og ioniske Dialekt forandres $\tilde{\alpha}$ overalt eg $\tilde{\alpha}$ i Tillægsordenes Hunkjønsformer og Ord paa $\varepsilon\tilde{\alpha}$ og $\varepsilon\tilde{\alpha}$, der kommer af Tillægsord, altid til η , selv naar $\varepsilon\ i\ \rho$ gaar foran; f. E. $\varphi\iota\lambda\tilde{\eta}$, $\varphi\iota\lambda\tilde{\eta}\tilde{\eta}$, $\varphi\iota\lambda\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}$, $\varphi\iota\lambda\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}$. Dog undtages $\varphi\iota\lambda\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}\tilde{\eta}$ *Gudinde*, der beholder α i alle Former, $\mu\acute{u}\mu\acute{u}\eta$ *Pige*, *Brud*, der i Vok. har $\mu\acute{u}\mu\acute{u}\eta$, samt et Par Egennavne.

Anm. 3. I den doriske og æoliske Dialekt forlænges α aldrig til η . Det hedder saaledes $\tau\mu\acute{a}\ \acute{A}re$, $\varphi\iota\alpha$ for $\tau\mu\acute{a}\eta$, $\varphi\iota\alpha\tilde{\eta}$. (Jvfr. § 9 b. Anm. 3).

56. a. Akk. Plur. ender i den æoliske Dialekt paa $\alpha\iota\sigma$ (§ 9 b. Anm. 4), f. E. $\lambda\acute{y}\gamma\acute{r}\alpha\iota\sigma$; i den doriske paa $\tilde{\alpha}\iota\sigma$, f. E. $\pi\acute{a}\sigma\alpha\iota\sigma$. Den sidste

Dannelsen findes undertiden ogsaa hos Digtere, der ikke ere doriske; f. E. Ἀρπυῖας.

b. I Dat. Plur. var Endelsen oprindelig αιστ, der findes i den doriske Dialekt og hyppig hos attiske Digtere, men meget sjælden i Prosa; f. E. ξανθαῖστ, εὐτυχίαιστ.

Anm. I den ioniske Dialekt blev Endelsen αισ forlænget til γστ og denne undertiden igjen afkortet til γς; f. E. πολλῆστ, λωνίγησ. Hos Homer findes hyppigt Endelsen γστ, sjælden γς og αις; f. E. μεγάληστ, πληρῆστ, πέτρηστ, ἀκταῖς, θεαῖς.

c. I Gen. Plur. var Endelsen oprindelig ἄσων, der oftest findes hos Homer; f. E. θεάων, παρετάων, μειοσάων ἀδενάων.

Anm. 1. I den ioniske og homeriske Dialekt er ἄσων ofte forvandler til εών (§ 11 b); f. E. πολέάων, κεφαλέων.

Anm. 2. I den doriske og æoliske Dialekt blev αῶν sammentrukket til ἄν (§ 23. 1. Anm. 1); f. E. παρθενιάν, χαλεπᾶν μεριμνᾶν.

d. I den homeriske Dialekt findes ofte en Kasus, der er dannet ved Endelsen φτ og træder istæden for Enkelttallets Dat. og Gen.; f. E. βίηφτ, εὖνηφτ; undertiden ogsaa en Kasus med Endelsen θε[ν]ι, der træder istæden for Genitiv Sing. styret af Forholdsordet ἐξ eller ἀπό; f. E. ἀγορῆθεν, γίθηθεν. Derimod mangler Formen for Dat. og Gen. Dual.

57. Anden Klasse. (Kjendeb. α, der undertiden forlænges til γ, Nominativmærke ζ) bestaar af lutter Hankjønsord, der bojes saaledes:

Enkelttal.

	(Forvalter)	(Borger)	(Dommer)	(Hermes)
Nom.	ταμίας	πολίτης	δικαστής	Ἐρμῆς
Vok.	ταμία	πολίτη	δικαστά	Ἐρμῆ
Akk.	ταμίāν	πολίτην	δικαστήν	Ἐρμῆν
Dat.	ταμίᾳ	πολίτῃ	δικαστῇ	Ἐρμῆ
Gen.	ταμίου	πολίτου	δικαστοῦ	Ἐρμοῦ

Flertal.

	(ταμίαι)	(πολίται)	(δικασται)	(Ἐρμαῖ)
N. V.	ταμίαι	πολίται	δικασται	Ἐρμαῖ
Akk.	ταμίας	πολίτας	δικαστάς	Ἐρμᾶς
Dat.	ταμίαις	πολίταις	δικαστᾶς	Ἐρμᾶς
Gen.	ταμίῶν	πολίτῶν	δικαστῶν	Ἐρμῶν

	Total.
N. V. A	ταμία
D. G.	ταμίαν

Saledes bojes ogsaa nogle faa Tillægsord, der blot bruges i Hankjønnet; f. E. ἀνθοσμίας *duftende*, ἐθελοντής *frivillig*.

Anm. Ordene paa γς ere opstaaede ved Sammentrækning af ος, som Ἐρμῆς for Ἐρμέας. (Jvfr. § 23. Anm. 2 og § 24. Anm. 2). I Ordet Βορῆας for Βορέας *Nordenwind* er ος sammentrukket til άς, fordi ρ gaar foran, og ρ fordoblet.

58. Efter en Selylyd eller ρ er Kjendebogstavet altid α, ellers i Enkelttallet γ (forlænget af α), undtagen i Vokativ.

Anm. 1. De af μετρεύ dannede Hovedord ende Stammen paa γ; f. E. γεωμέτρης *Landmaaler*. Derimod beholde nogle Egennavne α, uagtet en anden Medlyd end ρ gaar foran; f. E. Ὑλᾶς.

Anm. 2. I den homeriske og ioniske Dialekt ender med Undtagelse af nogle Egennavne Stammen kun paa γ; f. E. ταμῆς, νεγνῆς *Yngling*.

Anm. 3. I den doriske og æoliske Dialekt findes kun Endelsen ας; f. E. πολέας, ολκέας, *Beboer, Træl*.

Anm. 4. I den æoliske Dialekt og undertiden i den homeriske findes Endelsen α i Nominativ istæden for γς; f. E. ἵππότα for ἵπποτης *Rytter*, μητέστα for μητέτης *vis*, εὑρούστα for εὑρουότης *vidttordnende*. (Om Betoningen se § 43 b. Anm. 2.)

59. a. Vokativendelsen α er lang i Ordene paa ας, kort i Ordene paa γς.

Anm. 1. En Del Egennavne, deriblandt alle Patronymika, og nogle faa andre Ord paa γς have i Vokativ γ; f. E. Ἀτρείδη, Πέρση (men Πέρσα som Folkenavn). Ἐρμῆ er opstaaet ved Sammentrækning af Ἐρμέα.

Anm. 2. I den doriske Dialekt træder i Vokativ α istæden for γ; f. E. Κρονίδαι.

b. Genitivendelsen ου er opstaaet ved at forandre den oprindelige Endelse αω til οω og sammentrække denne.

Anm. 1. Hos Homer findes den oprindelige Endelse αω hyppig; f. E. Ἀτρείδαο, Θρμενίδαο. Sjælden sammentrækkes den til ω, som i Αἰγαίω, εὖμεσίω; undertiden forandres den til εώ (§ 11 a. 4), hvilket altid er Tilfældet i den ioniske Dialekt; f. E. Αἰγαίω, Γορδίεω (jvfr. § 42. Anm. c.).

Anm. 2. I den doriske og æoliske Dialekt sammentrækkes $\pi\omega$ til $\pi\omega$ (§ 23. 1. Anm. 1); f. E. *Κρούιδε*. Det samme sker i den attiske Dialekt i nogle fremmede Egennavne paa $\omega\sigma$ og nogle faa andre Ord, hvorfaf de fleste ere sammentrukne; f. E. *Ἄντιβα* af *Ἄντιβες*, *Σίλλα* af *Σύλλας*, *πατραλοία* af *πατραλοίας* *Fadermorder*, *όρνυθοιήρα* af *όρνυθοιήρας* *Fuglefænger*, *Βορῆα* af *Βορῆας*.

c. Det i § 56 a. b. c. anførte gjelder ogsaa om denne Klasse; f. E. Akk. Plur. *δαμόταις* (æol.), *δαμότας* (dor.), *δημότας* (hos Digtere); Dat. Plur. *Ἀτρείδαισι*, *Ἀτρείδησι* og *Ἀτρείδησ*; Gen. Plur. *ἀσπιστάων*, *αἰεγεντάων*. Formen for Dat. og Gen. Dual. findes heller ikke i denne Klasse hos Homer.

60. Tredie Klasse (Kjendeb. *o*, der undertiden forlænges til *ω*, Nominativmærke ζ) bestaar af Ord af Hankjøn eller Hunkjøn, der bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Lov)	(Vej)	(Sejlads)	(Folk)	(naadig)
Nom.	<i>νόμος</i>	<i>όδός</i>	<i>πλόος-πλοῦς</i>	<i>λεώς</i>	<i>ηλεως</i>
Vok.	<i>νόμε</i>	<i>όδέ</i>			
Akk.	<i>νόμον</i>	<i>όδον</i>	<i>πλόον-πλοῦν</i>	<i>λεών</i>	<i>ηλεων</i>
Dat.	<i>νόμῳ</i>	<i>όδῳ</i>	<i>πλόῳ-πλοῷ</i>	<i>λεῷ</i>	<i>ηλεῳ</i>
Gen.	<i>νόμου</i>	<i>όδοῦ</i>	<i>πλόου-πλοῦ</i>	<i>λεώ</i>	<i>ηλεω</i>

Flertal.

N. V.	<i>νόμοι</i>	<i>όδοι</i>	<i>πλόοι-πλοῖ</i>	<i>λεῷ</i>	<i>ηλεῳ</i>
Akk.	<i>νόμους</i>	<i>όδούς</i>	<i>πλόους-πλοῦς</i>	<i>λεώς</i>	<i>ηλεως</i>
Dat.	<i>νόμοις</i>	<i>όδοῖς</i>	<i>πλόοις-πλοῖς</i>	<i>λεῷς</i>	<i>ηλεῳς</i>
Gen.	<i>νόμων</i>	<i>όδοῖν</i>	<i>πλόων-πλοῖν</i>	<i>λεῶν</i>	<i>ηλεων</i>

Total.

N. V. A.	<i>νόμω</i>	<i>όδω</i>	<i>πλόω-πλώ</i>	<i>λεώ</i>	<i>ηλεω</i>
D. G.	<i>νόμου</i>	<i>όδοῖν</i>	<i>πλόων-πλοῖν</i>	<i>λεῷν</i>	<i>ηλεῳν</i>

Saaledes gaa ogsaa Tillægsordenes Hankjøns- og Hunkjønsformer, naar de ende paa *oς*; f. E. *φίλος* *kjær*, *χακός* *ond*, *περίβλητος* *omgivende*, *χρύσεος*—*χρυσοῦς* af *Guld*, *πιλόος*—*πιπλοῦς* dobbelt.

61. a. Ikke alle Ord, der kunne sammentrækkes, blive virkelig sammentrukne; f. E. *Θεός Gud*, *νεός Brakmark*. I nogle Ord bruges baade de sammentrukne og usammentrukne Former.

Anm. Hos Homer findes næsten ingen sammentrukne Former.

b. Ordene paa $\omega\sigma$ ere faa og ejendommelige for den ioniske og attiske Dialekt. De fleste ere opstaaede ved Forandring af $\pi\omega\sigma$ til $\varepsilon\omega\varsigma$ (jfvr. § 11 a. 4), f. E. *λεώς* af *λαός*, *νεώς* af *ναός Tempel*, *Βριάρεως*, *Ἀνδρόγεως*. (Om Betoningen af disse Ord se § 41 a. 2. Anm. og § 42 Anm. b.)

Anm. I den doriske Dialekt sammentrækkes $\pi\omega\sigma$ til $\pi\varsigma$, og Ordene bojes da efter anden Klasse; f. E. *Ἀρχέλας* for *Ἀρχέλαος*, Gen. *Ἀρχέλᾶ*.

62. a. Vokativ Sing. er selv i Ordene paa *oς* ofte lig Nominativ; altid f. E. i *Θεός Gud*. (I de sammentrukne Ord paa *oς* og i Ordene paa *ως* er den altid lig Nominativ.)

b. Genitiv Sing. af Ordene paa *oς* ender i den homeriske Dialekt ofte paa *οιο*; f. E. *ἐτέροιο δόμοιο*; undertiden findes ogsaa en Genitiv paa $\tilde{\omega}\omega$ af Ordene paa *ως*; f. E. *Πετεῶο* af *Πετεώς*. I den doriske og æoliske Dialekt ender Gen. paa *ω*; f. E. *νάσω*, *ἀρήχτω*, *τῶ φιλαοιδῶ ξένω*.

Anm. I den ioniske Dialekt ender Genitiv i nogle Egennavne paa *εω* for *οιο*; f. E. *Κροίσων*.

c. Akkusativ Plur. ender i den doriske Dialekt sædvanlig paa *ως*, sjælden paa *oς*; f. E. *τὰς πέπλως*, *ταύρως*, *ἀμπέλος*; i den æoliske Dialekt altid paa *oις*; f. E. *νότοις*, *ἀνδρεῖοις πέπλοις* (§ 9 b. Anm. 3 og 4).

d. I Dativ Plur. var Endelsen oprindelig *οισι*, der hyppig findes hos Digtere, navnlig ogsaa hos Homer, og altid i den ioniske Dialekt, men meget sjælden i Prosa; f. E. *ἄμοισι*, *ποντοπόροισι*.

e. I den homeriske Dialekt findes ofte en Kasus, der ender paa $\varphi\epsilon$ og træder istæden for Dativ og Geu. saavel i Enkelttallet som Flertallet; f. E. *θεόφι*, *Ιλιόφι*, *χαλχόφι*. Undertiden ogsaa en Kasus paa *θε(ν)*, der træder istæden for Genitiv Sing. styret af Forholdsordet *ἐξ* eller *ἀπό*; *Ιλιόθε(ν)*, *θεόθεν*.

f. Hos Hom. ender Dativ. og Gen. i Totallet altid paa *oιν*; f. E. *ἡμιόνοιν*, *ἄμοιν*.

63. a. Af Ordene paa *oς* ere de fleste af Hankjønnet. Følgende ere af Hunkjønnet:

1) Benævnelser for Stæder, Lande og Øer; f. E. *Κόρινθος*, *Αἴγυπτος*, *Ηάρος*, *νῆσος Θ.*, *χέρσος* og *χείρος Fastland*. Dog ere nogle faa Stæders Navne enten altid eller blot undertiden af Hankjønnet, deriblandt alle de, der mangle Enkelttallet og egentlig ere Benævnelser for Indbyggerne; f. E. *οἱ Δελφοί*.

2) Benævnelser paa Træer og Planter eller deres Frembringelser; f. E. *ἄμπελος Vinranke*, *βίβλος Biblos*, *Bog*, *βύσσος Lærred*, *ῥάβδος Stav*. Dog er *οἶνος Vin*, *λατός Lotos*, *ἐρωεύς vildt Figentræ* altid, *χότωνος vildt Olietræ* med flere undertiden af Hankjønnet.

3) Benævnelser paa Jord- og Stenarter og deslige; f. E. *ψῆφος Stemmensten*, *βῶλος Jordklump*, *χόπρος Møg*, *ἄμμος* eller *φάμμος Sand*, *βάλος Glas*, *σποδός Aske*, *πλίνθος Mursten*. *Λίθος Sten* er som oftest af Hankjønnet.

4) Mange Benævnelser paa Veje og deslige; f. E. *ὁδός Vej*, *κέλευθος Sti*, *Vej*, *λεωφόρος Landevej*, *τάφρος Grøft*.

5) Mange Benævnelser paa Gjemmer og Beholdere; f. E. *συρός Ligkiste*, *λήκυθος Olieflaske*, *πρόχοος Kande*, *ἀσάμυθος Badekar*, *κάρυος Ovn*.

6) Nogle Ord, som oprindelig ere Tillægsord, og hvorevæd et Hovedord af Hankjønnet underforstaas; f. E. *ἡ διάλεκτος (φωνή)*, *Sproergarten*, *ἡ ἀτομος (οὐδσία) Atomet*, *ἡ σύγχλητος (βουλή) Raadet*.

7) Nogle enkelte Ord; f. E. *νόσος Sygdom*, *δρόσος Dug*, *γνάθος Kjæbe*, *ἵππος Rytteri*.

b. Af Ordene paa *ως* ere *ἔως Morgenrøde* og nogle Egennavne paa Byer og Øer (f. E. *Τέως*, *Kῶς*, *Κέως*) af Hankjønnet, de øvrige af Hankjønnet.

64. Fjerde Klasse (Kjendeb. *o*, der meget sjælden forlænges til *ω*, Nominativmærke *v*) bestaar af lutter Intetkjønsord, der bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Gave)	(Vinge)	(Kurv)	(naadigt)
N. V. A.	δῶρον	πτερόν	χάνεον-χανοῦν	Ὥλεων
Dat.	δώρῳ	πτερῷ	χανέῳ-χανῷ	Ὥλεῳ
Gen.	δώρου	πτεροῦ	χανέου-χανοῦ	Ὥλεων

Flertal.

	(Gave)	(Vinge)	(Kurv)	(naadigt)
N. V. A.	δῶρα	πτερά	χάνεα-χανᾶ	Ὥλεων
Dat.	δώροις	πτεροῖς	χανέον-χανοῦ	Ὥλεῳς
Gen.	δώρων	πτερῶν	χανέων-χανῶν	Ὥλεων

Total.

	(Gave)	(Vinge)	(Kurv)	(naadigt)
N. V. A.	δώρω	πτερῷ	χανέῳ-χανῷ	Ὥλεων
D. G.	δώρων	πτεροῦ	χανέον-χανοῦ	Ὥλεων

Saledes gaa alle Tillægsordenes Intetkjønsformer, naar de ende paa *ov* og i Hankjønnet have *oς*; f. E. *χακόν ondt*, *ἄριστον bedst*.

Anm. Det i § 62 b. d. e. f. anførte gjælder ogsaa om denne Klasse. (Om Sammentrækningen see § 23. 1. Anm. 2 og 5 Anm. 2. a).

Tredie Kapitel.

Anden Deklination.

65. De Ord, der gaa efter anden Deklination, kunne inddeltes i fire Klasser, af hvilke de tre første bestaa af Hankjøns- eller Hunkjønsord, den fjerde af Intetkjønsord. Af disse Klasser har den første til Kjendebogstav *t* eller *v* og til Nominativmærke *ς*, den anden til Kjendebogstav *en* Medlyd og til Nominativmærke *ς*, den tredie til Kjendebogstav *v ρ ξ*, men intet Nominativmærke, den fjerde til Kjendebogstav *t v* eller *en* Medlyd, men intet Nominativmærke.

66. Første Klasse har til Kjendebogstav *t* eller *v*, danner Nominativ paa *ç* og Akkusativ paa *v*. Den bestaar af Hunkjønsord og nogle faa Hankjønsord, der bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Svin)	(Fisk)	(Alen)	(Stad)
Nom.	ံ <i>s</i>	ିଖଦୁସ	ପିର୍ଜନ୍ସ	ପୋଲିସ
Vok.	ံ <i>s</i>	ିଖଦୁ	ପିର୍ଜନ୍	ପୋଲୀ
Akk.	ံ <i>v</i>	ିଖଦୁନ	ପିର୍ଜନୁ	ପୋଲିନ
Dat.	ံ <i>t</i>	ିଖଦୁଇ-ିଖଦୁଇ	ପିର୍ଜେ-ପିର୍ଜେ	ପୋଲେ-ପୋଲେ
Gen.	ံ <i>os</i>	ିଖଦୁସ	ପିର୍ଜେବୁ	ପୋଲେବୁ

Flertal.

N. V.	ନେସ-ୁସ	ିଖଦୁୟେ-ିଖଦୁସ	ପିର୍ଜେସ-ପିର୍ଜେସ	ପୋଲେସ-ପୋଲେସ
Akk.	ନ୍ତାସ-ୁସ	ିଖଦୁନ୍ତାସ-ିଖଦୁସ	ପିର୍ଜେନ୍ତାସ-ପିର୍ଜେସ	ପୋଲେନ୍ତାସ-ପୋଲେସ
Dat.	ନ୍ତେତୀ	ିଖଦୁନ୍ତେତୀ	ପିର୍ଜେନ୍ତେତୀ	ପୋଲେନ୍ତେତୀ
Gen.	ନ୍ତାୟନ	ିଖଦୁନ୍ତାୟନ	ପିର୍ଜେନ୍ତାୟନ	ପୋଲେନ୍ତାୟନ
Total.				
N. V. A.	ୟେ	ିଖଦୁୟେ	ପିର୍ଜେସ	ପୋଲେସ
D. G.	ନ୍ତାୟନ	ିଖଦୁନ୍ତାୟନ	ପିର୍ଜେନ୍ତାୟନ	ପୋଲେନ୍ତାୟନ

Som *ପିର୍ଜନ୍ସ* gaa ogsaa Hankjønsformer af Tillægsord paa *v*, naar de have 3 Endelser, undtagen i Gen. Sing., hvori Tillægsordene ende paa *os*; f. E. *ସୁର୍ଯୁସ* *vid*, Gen. *ସୁର୍ଯୋସ*; som *ିଖଦୁସ* gaa Tillægsord af 2 Endelser paa *v* og *ç*; f. E. *ାଦାକରୁସ* *taareloସ*, Gen. *ାଦାକରୁୟେସ*, *ିଦ୍ରିୟେସ* *kyndig*, Gen. *ିଦ୍ରିୟୋସ*.

67. a. Af Ordene paa *v* forandrer Tillægsord af 3 Endelser saml *ପିର୍ଜୁସ*, *ପେଲେଖୁସ* *ଠାରେ*, *ପ୍ରେସଭୁସ* *Olding* *v* til *e* udenfor Nom., Vok. og Akk. Sing.; de øvrige beholde *v*, som Hovedordene forlænge i Nom., Vok. og Akk. Sing.

Anm. *ଏଗ୍ଜେଲୁସ* *Aal* beholder *v* i Enkelttallet, men forandrer det i Flertallet i Reglen til *e*.

b. Hovedordene paa *ç* forandrer *t* til *e* udenfor Nom., Vok. og Akk. Sing.

Anm. *I* bliver uforandret i Tillægsordene, i *ପୋର୍ତିସ* *Kvie* og nogle flere Ord, samt i den ioniske og doriske Dialet, f. E. *ପୋଲେସ*, Gen. *ପୋଲୋସ*, Nom. Plur. *ପୋଲେସ-ପୋଲୋସ*. Hos Homer findes begge Slags Former, f. E. *ପୋଲେସ* og *ପୋଲୋସ*, og desuden Former, hvori *e* er forlænget til *η*, f. E. *ପୋଲୋୟ*.

68. a. I Enstavelsesord er Vokativ lig Nominativ, ellers er den lig med Stammen.

b. I den doriske Dialet og undertiden ogsaa i den homeriske ender Akkusativ paa *a*; f. E. *ିତ୍ରୁଷା* for *ିତ୍ରୁନ୍*, *ାଦେଶା* for *ାଦେନ୍*, *ସୁର୍ଯୋସ* for *ସୁର୍ଯୁସ*.

c. De Hovedord paa *ç* og *v*, som forandre *t* og *v* til *e*, have i Genitiv *ଓସ* for *ୟେ* (den attiske Genitiv); f. E. *ପୋଲେସ* (ion. *ପୋଲୋସ*). (Om Betoningen af Gen. Sing. og Plur. se § 42. Anm. b.)

d. *ଓସ* *Faar* bøjes saaledes: Sing. N. V. *ୟେସ*—*ଓସ*, A. *ାଦେନ୍*—*ଓସ*, D. *ଓସି*, G. *ଓସ୍ତାସ*. Plur. N. V. *ୟେସେସ*—*ଓସେସ* eller *ଓସେ*, A. *ାଦେନ୍ସ*—*ଓସେସ* eller *ଓସେସ*, D. *ଓସେସି*, G. *ଓସେସ୍ତାସ*—*ଓସେସ୍ତାସ*.

e. I Totallets Nominativ findes *ସେ* meget sjælden sammentrukket til *η*; f. E. *ପୋଲେସ-ପୋଲୋୟ* (se § 23. 5. Anm. 1).

69. De Hovedord, der høre til denne Klasse, ere af Hunkjønnet med Undtagelse af følgende Hankjønsord: *ଭୋରୁସ* *Drueklynge*, *ିଖଦୁସ*, *ମୁସ*, *ନେକୁସ* *Lig*, *ପେଲେଖୁସ*, *ପିର୍ଜନ୍ସ*, *ପ୍ରେସଭୁସ*, *ପ୍ରେସଭୁସ* *Ax*, *ଲୁସ* *Løve* (episk), *ଶୂତୀସ* *Slange*, *ପ୍ରୁତାନ୍ସ* *Forstander* og flere. Af Fælleskjøn er *ୟେ* eller *ସୁସ* *Svin*, *ଏଗ୍ଜେଲୁସ* *Aal* og *ମାନ୍ତିସ* *Spaamand*, *Spaakvinde*.

70. Anden Klasse har til Kjendebogstav en stum Medlyd, *r*, *λ* eller *v* med *t* foran (*v*), danner Nominativ paa *ç*, hvor ved Kjendebogstavet som oftest forandres efter § 14. a. og § 17. 6. samt efter § 7. Anm. b., og har Akkusativ paa *a*. Den bestaar af Hankjøns- eller Hunkjønsord, der bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Salt)	(Røst)	(Vogter)	(Nat)	(Haab)
N. V.	ἄλς	ὄψ	φύλαξ	νύξ	έλπις
Akk.	ἄλα	όπα	φύλακα	νύκτα	έλπιδα
Dat.	ἄλι	όπι	φύλακι	νυκτί	έλπιδι
Gen.	ἄλος	όπος	φύλακος	νυκτός	έλπιδος

Flertal.

N. V.	ἄλες	όπες	φύλακες	νύκτες	έλπιδες
Akk.	ἄλας	όπας	φύλακας	νύκτας	έλπιδας
Dat.	ἄλσι	όψι	φύλαξι	νυξί	έλπισι
Gen.	ἄλῶν	όπων	φυλάχων	νυκτῶν	έλπιδων
Total.					
N. V. A.	ἄλε	όπε	φύλακε	νύκτε	έλπιδε
D. G.	ἄλον	όπον	φυλάχων	νυκτον	έλπιδον

Enkelttal.

	(Aias)	(Delfin)	(Konge)
Nom.	Αἴας	δελφίς	βασιλεύς
Vok.	Αἴαν	δελφίς	βασιλεῦ
Akk.	Αἴαντα	δελφῖνα	βασιλέα
Dat.	Αἴαντι	δελφῖνι	βασιλέϊ-βασιλεῖ
Gen.	Αἴαντος	δελφῖνος	βασιλέως

Flertal.

N. V.	Αἴαντες	δελφῖνες	βασιλέες-βασιλεῖς
Akk.	Αἴαντας	δελφῖνας	βασιλέας (-βασιλεῖς)
Dat.	Αἴασι	δελφῖσι	βασιλεῦσι
Gen.	Αἴαντων	δελφῖνων	βασιλέων
Total.			

N. V. A.	Αἴαντε	δελφῖνε	βασιλέε
D. G.	Αἴαντον	δελφῖνον	βασιλέων

Saaledes gaa ogsaa en Del Tillægsord af én Endelse, Hankjønsformer af Tillægsord paa εις (Stamme -εντ) og Tillægsformer paa ως (Stamme -οτ), ας, εις, υς (Stamme -ντ) samt κτείς Kam, μέλας sort og τάλας ulykkelig, uagtet

deres Stamme ender paa εν og αν. Derimod gaa de Hovedord og Tillægsformer, hvis Stammer ende paa οντ eller ωντ samt δάμαρ Hustru (for δάμαρτ) efter tredie Klasse med Undtagelse af ὀδούς Tand (der dog i den ioniske Dialekt hedder ὀδών), Præs. Part. διδούς og Aor. Part. ονς af δίδωμι og de Udsagnsord, der danne Aorist paa ν (§ 129).

71. a. I Nominativ forlænges den sidste Stavelse i Part. Perf. Akt.; f. E. πεποιηκώς for πεποιηκότς, samt i ποῦς for πόδς, ἀλώπηξ Ræv for ἀλωπεκς, κτείς for κτενς, μέλας for μέλας og τάλας for τάλανς.

b. Vokativ er som oftest lig Nominativ; dog er den lig Stammen i Ordene paa ευς, i Nævneordene paa ας og εις, hvis Stammer ende paa ν eller ντ, i ναῦς Skib, γραῦς gammel Kone, βοῦς Ox, παιᾶ Barn, og ofte i Flerstavelsesord paa ις og υς; f. E. βασιλεῦ, μέλαν, Αἴαν for Αἴαντ (§ 13. a.), χαρίεν af χαρίεις for χαριεντ, ναῦ, γραῦ, βοῦ, παιᾶ for παιδ, Ἀρτεμιδ for Ἀρτεμιδ, κόρυ for κορυθ.

Anm. 1. Naar en Gud tiltales, har ἄναξ Herre i Vokativ ἄνα (for ἄνατ), ellers ἄναξ.

Anm. 2. Nogle Egnennavne paa ας (Stamme αντ) have i Vok. α; f. E. Πουλυδάμα.

c. De Ord paa ις og υς, hvis Endestavelse er ubetonet, have foruden den regelmæssige Akkusativ paa α tillige en i Prosa ene brugelig Akk. paa ν eller υν; f. Ex. ἔρις Tveddragt Akk. ἔριδα og i Prosa ἔρων, κόρων Hjælm κόρυθα og κόρων. Ligeledes har κλεῖς Nøgle foruden κλεῖδα sædvanlig κλεῖν.

d. I Ordene paa ευς forlænges Endelerne i Gen. Sing. og Akk. Sing. og Plur. til ως, α, ας, og sammentrækkes i Dat. Sing. til εῖ og i Nom. Plur. sædvanlig til εῖς, men ellers kun naar endnu en Selvlyd gaar foran Endelsen (§ 23. 2. Anm. 1. og 5. Anm. 2. a.). I Akk. Plur. sammentrækkes εᾶς sjælden til εῖς (§ 23. 5. Anm. 2. b.).

Anm. 1. I Akk. Sing. sammentrækkes hos Digtere også sjælden til η, naar en Medlyd gaar foran; f. Ex. *Μηκιστέα—Μηκιστή*. I Nom. Plur. sammentrækkes i den attiske Dialekt også til ης; f. E. ἵππες —ἵππης *Ryttere* (§ 23. 5. Anm. 1.).

Anm. 2. Hos Homer, undertiden ogsaa hos Herodot, forlænges ε til η i Fællesnavne, f. E. βασιλῆος, βασιλῆς; sjælden sker det i Egennavne. Akk. og Gen. har da kort Selvlyd i Endestavelsen: βασιλῆα, βασιλῆας, βασιλῆος. — Ἀριστεύς *Høvding* har i Dat. Plur. hos Homer ἀριστήεσσα.

Anm. 3. Ordene γραῦς, ναῦς, βοῦς og χοῦς opkastet Jörd, have i Akk. ν: γραῦν, ναῦν, βοῦν, χοῦν. Ligeledes har λᾶς *Sten*, der aldeles har mistet τ, λᾶν. De tre førstnævnte Ord bejes saaledes (jvfr. § 7. Anm. b.):

Enkt. Nom.	βοῦς	γραῦς	ναῦς, hom. og ion. νῆυς
Vok.	βοῦ	γραῦ	ναῦ
Akk.	βοῦν	γραῦν	ναῦν — νῆα, νέα
Dat.	βοῖ	γραῖ	νῆι
Gen.	βούς	γραός	νεώς — νηός, νεύς
Flert. Nom. Vok.	βόες	γράες	νῆες — νέες
Akk.	βοῦς	γραῦς	ναῦς — νῆας, νέας ναῦφι
Dat.	βούσι	γραῦσι	ναῦσι — νηψι, νήεσσι, νέεσσι,
Gen.	βοῶν	γραῶν	νεῶν — νῆῶν, ναῦφι
Tot. N. V. A.	βόε	γράε	νῆε
D. G.	βούσην	γραῖσην	νεοῖν

Xoës gaar som βοῦς; λᾶς (hom. λᾶας) har Akk. λᾶν (hom. λᾶαν), Dat. λᾶι, Gen. λᾶος, Flert. Nom. λᾶες, Akk. λᾶας, Dat. λᾶεσσι, Gen. λᾶων.

72. Af de Ord, der høre til denne Klasse, ere de fleste af Hankjønnet. Af Hunkjønnet ere:

1) alle Ord paa της; f. E. δεινότης *Dygtighed*, ἐσθῆτης (§ 15. 2. Anm. 3.).

2) Ordene paa ις og υς og de paa ας, hvis Stammer ende paa αδ; f. E. ἔρις, χλαυμός *Kappe*, λαμπάς *Fakkel*.

Anm. Af Hankjønnet er dog δελφίς, af Fælleskjøn θρυς *Fugl*, θις *Strand* m. fl.

3) De fleste Ord paa ξ samt ναῦς, γραῦς, δαις *Maaltid*, κλεῖς, ὄψ, ὄψ *Aasyn*, φλέψ *Aare*, νενα, λαῖλαψ *Storm*, χέρνιψ *Vaskevand*. Πλαῖς er af Fælleskjøn, ἄλς af Hunkjønnet, naar det (hos Digtere) betyder *Hav*.

Anm. Paa ξ ere af Hankjønnet ἄλαξ, ἄνθραξ *Kul*, δόναξ *Ror*, θάραξ *Panser*, ξέραξ *Hog*, κόραξ *Ravn*, κόλαξ *Smigre*, οἴλαξ *Ror*, πίναξ *Tavle*, πόρπαξ *Haandtag* (paa et Skjold), τέττηξ *Cikade*, ςνουξ *Negl*, φοῖνιξ *Palmetrae*, λάρυγξ *Strube* og Ordene paa ης (undtagen η ἀλώπηξ *Raven*). Af Fælleskjøn ere φύλαξ *Vogter*, Vogterske, ἄμπτηξ *Pandebaand*, φάρυγξ *Strube* og nogle flere, især Dyrenavne, f. E. αἰξ *Ged*.

73. Tredie Klasse bestaar af de Hankjøns- og Hunkjønsord, hvis Stammer ende paa ν, ρ, σ (der bortfalder under Bøjningen); οντ og ωντ. De have intet Nominativmærke, men danne Akkusativ paa α og bejes saaledes:

Enkelttal.				
	(Alder)	(Stær)	(Havn)	(Løve)
Nom.	αἰών	φάρ	λιμήν	λέων
Vok.	αἰών	φάρ	λιμήν	πάτερ
Akk.	αἰώνα	φάρα	λιμένα	πατέρα
Dat.	αἰώνι	φάρι	λιμένι	πατρί
Gen.	αἰώνος	φαρός	λιμένος	πατρός

Flertal.				
	N. V.	Akk.	Dat.	Gen.
	αἰώνες	φάρες	λιμένες	λέοντες
	αἰώνας	φάρας	λιμένας	λέοντας
	αἰώσι	φάροι	λιμέσι	λέουσι
	αἰώνων	φαρῶν	λιμένων	λεόντων

Total.				
	N. V. A.	D. G.		
	αἰώνε	φάρε	λιμένε	λέοντε
	αἰώνων	φαροῖν	λιμένων	λεόντων

Enkelttal.				
	(sand)	(Halvgud)	(Gjenlyd)	
Nom.	ἀληθής	ἥρως	ἥχω	
Vok.	ἀληθές	ἥρως	ἥχοῖ	
Akk.	ἀληθέα-ἀληθῆ	ἥρωα-ἥρω	ἥχα-ἥχω	
Dat.	ἀληθέϊ-ἀληθεῖ	ἥρωι-ἥρῳ	ἥχῳ-ἥχοῖ	
Gen.	ἀληθέος-ἀληθοῦς	ἥρωος	ἥχόος-ἥχοῦς	

Flertal.

N. V.	ἀληθέες-ἀληθεῖς	ἡρωες	
Akk.	ἀληθέας-ἀληθεῖς	ἡρωας-ἡρως	mangler
Dat.	ἀληθέσι	ἡρωσι	
Gen.	ἀληθέων-ἀληθῶν	ἡρώων	
Total.			
N. V. A.	ἀληθέε—ἀληθῆ	ἡρωε	mangler
D. G.	ἀληθέων—ἀληθῶν	ἡρώων	

Saaledes gaa Fælleskjønsformer af Tillægsord paa *ων* samt paa *ης* og *ως*, naar Stammen ender paa *ς*; f. E. *εὐδαίμων lykkelig* (Stamme *εὐδαίμον*), *ἀγήρως evig ung*, desuden nogle Tillægsord af én Endelse. Et uregelmæssigt Ord af denne Klasse er *κύων Hund*, Vok. *κύον*, der i de andre Former udstøder *o*; f. E. *κυνέ*.

74. a. Nominativ er i denne Klasse lig med Stammen, hvis sidste Selvlyd bliver forlænget, hvis den er kort. Dog bortfalder *τ* (§ 13. a.) og *ς* i Hunkjønsord paa *ος*, der forlænge Stammens sidste Selvlyd, undtagen i *αἰδώς Undseelse* og de ioniske Ord *ἡώς* (att. *ἔως*) *Morgenrøde* og *χρώς* (att. Stamme *χρωτ*) *Hud*.

b. Vokativ er i Almindelighed lig Stammen; men hvis dennes sidste Stavelse er kort, men betonet, forlænges den i Hovedordenes Vokativ, der saaledes bliver lig Nominativ; f. E. *λαμήν, ποιμήν*.

Anm. 1. I *πατήρ, δαήρ, ἀνήρ* flyttes Betoningen i Vokativ, der saaledes beholder Stammens korte Selvlyd: *πάτερ, δᾶερ, ἀνερ* (§ 43. b. Anm. 4 og 5).

Anm. 2. I *Ἄπόλλων, Ποσειδῶν, σωτήρ* dannes Vokativ af Stammen ved at forkorte dennes Endestavelse: *Ἀπόλλον, Πόσειδον, σῶτερ*. (Jfr. om disse Vokativers Betoning § 43. b. Anm. 5.)

Anm. 3. Ordene paa *ω* samt *αἰδώς* og *ἡώς* danne Vokativ paa *οῖ*; f. E. *Ἄητος, αἰδοῖς*.

c. Ordene paa *ω* og *ως* danne i den æoliske Dialekt Akkusativ paa *ων* og Genitiv paa *ως*; f. Ex. *αἴδω Gen. αἴδως*. I den ioniske Dialekt dannes i Egennavne Akk. paa *οῦν*; f. E. *Ἰώ Akk. Ιοῦν*.

d. I de Stammer, der ende paa *ς*, sker Sammentrækning overalt, hvor det lader sig gjøre, i Stammer paa *εες* endog dobbelt i Dat. Sing.; f. E. *Θεμιστοκλέης — Θεμιστοκλῆς*, Dat. *Θεμιστοκλέει — Θεμιστοκλέει — Θεμιστοκλεῖ*. I disse Ord sammentrækkes i Akk. Sing. *εα* til *α*, (§ 23. 5. Anm. 2. a.), der undertiden paany sammentrækkes med det foregaaende *ε*; f. E. *Ἡρακλέεα — Ἡρακλέα — Ἡρακλῆ*.

Anm. I den homeriske Dialekt bliver i Stammer paa *εες* ofte *εε* sammentrukket til *η* eller *ει*; f. E. *ἀγαλῆος* for *ἀγαλέεος*, *ἐνρήεος* for *ἐνρέέος*.

e. I Akk. Sing. og Nom. og Akk. Plur. udskyde Komparativeerne paa *ων* Kjendebogstavet *ν* og faa ved Sammentrækning Endelserne *ω* og *ους*; f. E. *μείζω* for *μείζο(ν)α* *μείζους* for *μείζο(ν)ες* og *μείζο(ν)ας* (§ 23. 1. Anm. 2.). Det samme sker undertiden i Akk. Sing. og Plur. samt Gen. Sing. af *εἰκών Billed* (*εἰκόνα* og *εἰκώ*, *εἰκόνας* og *εἰκοῦς*, *εἰκόνος* og *εἰκοῦς*) og i Akk. Sing. af *Ἀπόλλων, Ποσειδῶν* og *κυκεών Blandingsdrik* (*Ἀπόλλων, κυκεών*).

f. Som *πατήρ* gaa blot *μήτηρ Moder, Δημήτηρ, θυγάτηρ Datter, γαστήρ Bug*, hvilke udskyde *ε* i Dat. og Gen. Sing. samt i Dat. Plur. I *ἀνήρ Mand* udstødes *ε* i alle Kasus; f. E. Nom. Plur. *ἄνδρες*. (Om Indskydelse af *α* i Dat. Plur. og *δ* i *ἀνήρ* se § 16. b. og § 17. 1. Anm. 2.) *Ἄστήρ Stjerne* har i Dat. Plur. *ἀστράστ*.

Anm. I den homeriske Dialekt bruges i Flæng Former med og uden Udskydelse; f. E. *πατέρος* og *πατέρος*, i Flerstavelsesordene *Δημήτηρ* og *θυγάτηρ* endog i alle Kasus med Undtagelse af Vokativ; f. E. *Δημητρα, θυγατρες*.

g. I Dat. Plur. bortfalder *σ* som Kjendebogstav (§ 20. b.); f. E. *ἀληθέστι* for *ἀληθέσστι*; undtagen i den homeriske Dialekt, hvor det ofte bliver staaende efter en kort Selvlyd.

Anm. Ordet *χείρ Haand*, forkorter Stammens Tvelyd til *ε* i Dat. Plur. og Dual. (*χερσί, χεροῦν*). I den ioniske Dialekt foregaar Forkortelsen i alle Former, f. E. *χερός, χέρες*; i den homeriske bruges begge Slags Former i Flæng.

75. De fleste Ord af denne Klasse ere af Hankjønnet; af Hunkjønnet ere Ordene paa *w* og de paa *vn*, hvis Stamme ender paa *vn*, desuden *τρήρων Due*, φρήν *Forstand*, αἰδώς, χείρ, κύρος *Døsgudinde*, *Død*, γαστήρ, *τρητήρης treradaaret Skib*, samt nogle Stæders Navne; f. Ex. *Τροικήν, Βαθυλάν*.

Anm. Af Hankjønnet ere dog følgende paa *vn* (Stamme *-ov*): ἄρμων *Ambolt*, ἄξων *Axel*, βραχίων *Arm*, δαστυμόν *Gjest*, κανών *Regel*, πνεύμων *Lunge*, τέκτων *Bygmester*, m. flere. Af Fælleskjøn ere ἀέρος og αἴθριος *Luft*, χήν *Gaas*, og paa *w* (Stamme *-ow*): γείτων *Nabo*, δαίμων *Guddom*, ἡγεμών *Anfører*, κίων *Støtte*, samt nogle flere, især Dyrenavne.

76. Fjerde Klasse bestaar af lutter Intetkjønsord, der have *t*, *v* eller en Medlyd til Kjendebogstav. De mangle Nominativmærke og bøjes saaledes:

Enkelttal.

	(Sværd)	(Ting)	(Lys)	(Lever)	(By)
N. V. A.	ἄօρ	χρῆμα	φῶς	ἡπαρ	ἄστυ
Dat.	ἄօρι	χρήματι	φωτὶ	ἡπατι	ἄστεϊ-ἄστει
Gen.	ἄօρος	χρήματος	φωτός	ἡπατος	ἄστεος

Flertal.

	N. V. A.	Dat.	Gen.		
	ἄօρα	χρήματα	φῶτα	ἡπατα	ἄστεα-ἄστη
	ἄօρσι	χρήμασι	φωσὶ	ἡπασι	ἄστεσι
	ἄօρων	χρημάτων	φωτῶν	ἡπάτων	ἀστέων-ἀστῶν

Total.

	N. V. A.	D. G.			
	ἄօρε	χρήματε	φῶτε	ἡπατε	ἄστεε-ἄστη

Enkelttal.

	(Æresskænk)	(sandt)	(Slægt)
N. V. A.	γέρας	ἀληθές	γένος
Dat.	γέραῃ-γέρᾳ	ἀληθέῃ-ἀληθεῖ	γένει-γένει
Gen.	γέραος-γέρως	ἀληθέος-ἀληθοῦς	γένεος-γένους

Flertal.

N. V. A.	γέραα-γέρα	ἀληθέα-ἀληθῆ	γένεα-γένη
Dat.	γέρασι	ἀληθέσι	γένεσι
Gen.	γέραων-γέρων	ἀληθέων-ἀληθῶν	γένεων-γένων
		Total.	
N. V. A.	γέραε-γέρα	ἀληθέε-ἀληθῆ	γένεε-γένη
D. G.	γέραον-γέρων	ἀληθέον-ἀληθοῖν	γένεον-γένον

Saaledes gaa Intetkjønsformer af Tillægsord, der i Hankjønnet bøjes efter en af de tre foregaaende Klasser; f. E. ἀπατορ *faderløst*, εῦδαιμον *lykkeligt*.

77. a. Som *ἄօρ* gaar i Enkelttallet πᾶρ *Ild*, der forlænger Selvlyden i Nom. (jfvr. § 82 b. Anm.). Som χρῆμα gaar μέλτ *Høning* (Dat. μέλτι), γάλα *Mælk* (Dat. γάλακτι) (§ 13 a) og de uregelmæssige Ord γόνυ *Knae* (Dat. γόνατι), δόρυ *Træ*, Σπydstage (Dat. δόρατι), θύωρ *Vand* (Dat. θύατι). Som φῶς gaar οὖς *Øre* (Dat. ώτι).

Anm. 1. Af γόνυ og δόρυ dannes ogsaa ved Forlængelse Formerne γούνατι, δούρατος o. s. v., samt de kortere Former γονύ, γουνός; δουρέ, δουρός o. s. v., der alle bruges hos Homer, og δόρι, δορός o. s. v., der bruges af attiske Digtere. Dat. Plur. hedder hos Homer γούνασι, δούρασι eller γούνεσσι, δούρεσσι.

Anm. 2. Den oprindelige Stemme til οὖς er οὐατ, hvoraf Homer bruger Gen. οὐατος; Plur. Nom. οὐατα, Dat. οὐασ.

b. Ordene paa *v* ombyttes udenfor Nom. Sing. næsten altid *v* med *ε*. Blandt Undtagelserne mærkes det digteriske Ord δάχρου *Taare*, Dat. Plur. δάχρουσι.

Anm. Tillægsordene paa *v* sammentrækkes kun i Dat. Sing., undtagen de, der kommer af πῆχυς, hvilke ogsaa sammentrækkes i Nom. Plur.; f. E. διπήχεα-διπήχη.

c. Af Stammer paa *as* (som γέρας) sammentrækkes δέπας *Bæger* og σέλας *Glans* kun i Dat. Sing. og Nom. Plur. (δέπαα—δέπα, σέλαι—σέλα). (Om Udskydelsen af *s* se § 20. Jvfr. § 73.)

Anm. 1. Κέρας *Horn* og τέρας *Under* have endnu en Stemme paa *at* (χερατ, τερατ); f. E. Gen. Sing. χέρατος, Nom. Plur. τέρατα.

Anm. 2. I den ioniske Dialekt og hos Digtere ombyttes i Stammer paa *as* ofte *a* med *ε* udenfor Nom. Sing.; f. E. τέρει, χέρεος, γέρεα. Saaledes gaa ogsaa de digteriske Ord κῶας *Skind* og οὐδᾶς *Gulv*; f. E. Gen. κώεσι, οὐδεος.

Anm. 3. Κρέας *Kjød* har i Nom. Plur. κρέα.

d. Ordene paa *ες* og *ος* sammentrækkes overalt, de sidste dog sjælden i Gen. Plur. og Nom. Dual.

Anm. I Stammer paa *ες* sammentrækkes undertiden hos Homer *ες* i Stammen til *η* eller *ει*; f. E. *σπέός Hule*, Dat. *σπέεī—σπῆται*.

e. I Nom. og Akk. Plur. udskyde Komparativerne paa *ον ν* og faa ved Sammentrækning Endelsen *ω* (jfvr. § 74. e), f. E. *μείζο(ν)α—μείζων*.

78. Af Intetkjøn ere alle Hovedord, som i Nominativ ende paa en Selvlyd, *ἄρρων*, *ορύζης*, *ωρών* og *ος* samt paa *ας*, hvis Stammen ender paa *ατ*, *ας* eller *ες*. Desuden *πῦρ*, *φῶς*, *οὖς*, *σταῖς Dejg*, *χρέως Gjeld*.

Anm. a. Af Hunkjønet ere dog alle Ord paa *τῷρ* samt *φῷρ* *Tyr*, *ἰχώρος Gudeblod*, *λάσ Sten*. b. Af Hunkjønet ere *δάμαρος* og *ἱδρος Hustru*.

79. a. I Dativ i Flertallet indskydes i alle denne Deklinations Klasser ofte hos Homer et *ε* imellem Stammen og Endelsen, hvorpaa *ς* fordobles; f. E. *παιδεσσατ*, *μηρύντεσσατ*, *βελέεσσατ*. I den ioniske og homeriske Dialekt indskydes undertiden efter *ν* et *ε* uden Fordobling af *σ*; f. E. *δαυτυμόνεσσα*.

b. Genitiv i Flertallet ender i den ioniske Dialekt undertiden paa *έων*; f. E. *ἀλωπεκέων*, *χηρέων*.

c. Af nogle faa Ord, især af fjerde Klasse, dannes hos Homer en Form paa *φτ*, der træder istæden for Dat. og Gen. saavel i Enkelttallet som Flertallet; f. E. *χράτεσσφι*, *στήθεσφι*, *χοτυληδονόφι*.

g. Dativ og Genitiv i Totallet ender hos Homer altid paa *ουν*; f. E. *ποδούνα* af *πούς*.

Fjerde Kapitel.

Om Egenheder og Uregelmæssigheder ved Hovedordenes Bojning.

80. a. Nogle Ord mangle Flertallet paa Grund af Betydningen; f. E. *Σπάρτη*, *δικαιοσύνη Refærdighed*, *χρυσός Guld*, *ἄέρος Luft*, *άίμα Blod*.

b. Nogle Ord bruges blot i Flertallet; f. E. *ἐντεῖλα Vaaben*, *ἐναρπα spolia*, *οἱ ἐτγίσιαι Passatvindene*; saaledes ogsaa alle Festernes Navne; f. E. *τὰ Ὀλύμπια*, *τὰ Παναθήναια*, og nogle Bynavne; f. E. *αἱ Ἀθηναὶ*, *τὰ Μέγαρα*.

Anm. Enkelttallet mangler af Ordet *ὅσσες Φjne*, der blot har Nom. og Akk. Dual. *ὅσσες*, Dat. Plur. *ὅσσοις*, Gen. Plur. *ὅσσων*.

c. Nogle Ord have i Flertallet en mere begrænset Betydning end i Enkelttallet; f. E. *τεῦχος Redskab*, *Kar*, *τεύχεα Rustning* o. s. v., *χρῆμα Ting*, *χρήματα* sædvanlig *Penge*; *ἄλς Salt*, *Hav*, *ἄλες Salt*; *πρέσβυς Olding*, *πρέσβεις Sendemænd*; *πῦρ Ild*, *πυρά Baal*.

81. a. Bogstaverne Navne og nogle andre fremmede Ord samt *χρεών Nødvendighed* kunne ikke deklineres; f. E. *τῷ ἄλφα, τοῦ χρεών*.

b. Af nogle Ord findes blot enkelte Former; f. E. Vok. alene af *ἡλές Daare!* Akk. alene af *ἥρα i Talemaaden* *ἐπὶ ἥρα φέρειν vise en Tjeneste*, *λίπα med Fedt, fedt*. Nom. og Vok. af *Ζεύς, Ζεῦ Zeus*. Nom. og Akk. af *ὅφελος* og *ἥδος, Fordel*, *λίτη, λίνη Løve*, *δέμας Skabning*, *σέβας Afbrygning*, *ἄλκαρος Værn*, *ὄναρ Drømmebillede*, *ὔπαρη Syn, κάρα Hoved*, *δᾶς Bolig*, *χρῆ Byg*.

Anm. Af *κάρα* findes hos Digtere Dat. *κάραρ* og i den homeriske Dialekt af *κάρη* (ion. for *κάρα*) Dat. *κάρητε*, Gen. *κάρητος*; desuden Formerne *καρήται*, *καρήτας*, Nom. Plur. *καρήταται*. Af en ubrugelig Nom. *δράς* findes Enkelttallet og i Flertallet Akk. *χράτας* og *χράται* (hom. *χράτα*), Dat. *χράστι*, G. *χράτων*.

Akk. og Dat. af *λίτη*, *λίτι Linne*. Nom. Akk. og Dat. af *ἔρος, ἔρον, ἔρως Kjærlighed*. Akk., Dat. og Gen. af *Δία, Διᾶ, Διός* og (digterisk) *Ζῆνα, Ζηνί, Ζηνός Zeus*.

Gen. Sing. og Nom. og Akk. Plur. af *στίχος, στίχεις, στίχας Række*. Nom. Sing. mangler af *ἄρνα, ἀρνί, ἀρνός, ἀρνες, ἀρνας, ἀρνάστ (ion. ἀρνεσστ)*, *ἄρνων Lam*. Dat. og Gen. Sing. mangler af *πρέσβυς Olding*.

82. a. Nogle Ord af første Deklination have flere Endelser; f. E. efter første og tredie Klasse *φθογγή* og *φθόγγος Stemme*, *χώρα* og *χῶρος Sted*; efter tredie Klasse *λαός* og *λεώς Folk*, *ναός* og *νεώς Tempel*; efter tredie og fjerde Klasse *νῶτος* og *νῶτον Ryg*, *ζυγός* og *ζυγόν Aag*, *στάδιος* og *στάδιον 600 Fod*.

b. Nogle Ord bojes baade efter første og anden Deklination; f. E. *ἡ πευχή og πεύξ Fold*, *ἡ νάπη og τὸ νάπος*

Dal, δ φύλαξ og (ion.) φύλακος *Vogter*, τὸ δάχρουν og (digt.) δάχρῳ *Taare*.

Anm. *Hōr Ild* gaar i Enkelttallet efter 2. Dekl. (§ 77. a.), i Flertallet efter første (πυρά, πυροῖς).

c. Nogle Ord bøjes paa flere Maader, fordi de have mere end én Stamme, men kun én Nominativ; f. E. σκότος *Mørke*, ὄχος *Kjøretøj*, ὄνειρος *Drøm*, Οἰδίπους, Θαλῆς, der gaa efter begge Deklinationer; f. E. Gen. Sing. σκότου og σκότους, ὄχου og ὄχους, ὄνείρου og ὄνείρατος, Οἰδίπου og Οἰδίποδος, Θάλεω (ion. og att.) og Θάλητος. Υἱός *Søn* gaar dels regelmæssig efter første Dekl.; f. E. Dat. νέῳ, Gen. νέοῦ, dels efter anden saaledes: Akk. νέα, Dat. νέϊ—νέῖ, Gen. νέος, Plur. Nom. νέες—νέῖς, Akk. νέας—νέῖς, Dat. νέστι, Gen. νέων.

Anm. 1. I νίος udstedes hos Homer ofte ε af Formerne efter anden Dekl.; f. E. Gen. νίός, Akk. Plur. νῖας; Dat. Plur. hedder da νίσται.

Anm. 2. I μῆνις *Vrede*, ὄρνις *Fugl*, κέρας og τέρας frembringes samme Nominativ paa forskjellig Maade af Stammerne μῆνις og μῆνε, ὄρνει og ὄρνι (ὄρνε), κερατ og κερας, τερατ og τερας. Χρώς *Hud* er fælles Nom. for den attiske Stamme χρωτ og den ioniske χρος, θέμις *Bet* for den attiske Stamme θεμιδ, den homeriske θεμιτ og den doriske θεμιτ.

b. Nogle Ord have enkelte Kasus efter en anden Deklination end den, de sædvanlig gaa efter. a) Saaledes gaar Ἀρῆς og nogle andre Egennavne paa γς, især de, der ende paa χράτης, σθένης, φάνης efter anden Deklination, men have tillige Akk. efter første; f. E. Ἀρη og Ἀρην, Σωκράτη og Σωκράτην, Δημοσθένη og Δημοσθένην. b) Nogle Ord paa ως, der gaa efter anden Dekl., danne enkelte Kasus efter første; f. E. γέλως *Latter*, Akk. γέλωτα og γέλων (hom. γέλω), χρώς *Hud*, Dat. χρωτί og χρῷ, πάτρως *Farbroder* Akk. πάτρω and πάτρων, Gen. πάτρωος og πάτρω, Μίνως Akk. Μίνωα—Μίνω and Μίνων, Gen. Μίνωος og Μίνω. c) Omvendt have nogle Ord paa ως, der gaa efter

første Dekl., sædvanlig Akkusativ efter anden; f. E. Ἀθως Akk. Ἀθων og (hyppigst) Ἀθω. Ἔως *Morgenrøde* har altid ἔω. d) Δένδρον *Træ* har i Dat. Plur. δένδροις og δένδρεσι.

Anm. 1. Γυνή *Kvinde* danner de øvrige Kasus efter anden Deklination af Stammen γυναῖς; f. E. Gen. Sing. γυναῖχος, Nom. Plur. γυναῖκες, Vok. Sing. γύναι (§ 13. a.).

Anm. 2. a. Hos Digterne findes endnu flere Ord af denne Art; f. E. λωκή *Forfølgelse*, Akk. λωκα; Αἴδης Dat. Αἴδη, Gen. Αἴδος; χλάδος *Gren*, Dat. Sing. χλαδί, Plur. χλάδεσι; ὑσμίνη *Strid*, Dat. ὑσμῖναι; ἀλκή *Styrke*, Dat. ἀλκί; ἀνδράποδον *Træl*, Dat. Plur. ἀνδραπόδεσσι; πρόσωπον *Ansigt*, Plur. Nom. προσάπατα, Dat. πρόσωπαν o. s. v. — b) I den ioniske Dialekt har δεσποτῆς *Herre* i Akk. Sing. δεσπότεα, Plur. δεσπότεας.

c. Det fremmede Navn Ἰησοῦς har i Akk. Ἰησοῦν, Dat. og Gen. Ἰησοῦ. Paa lignende Maade bøjes nogle faa andre fremmede Navne.

33. Nogle Ord ere i Flertallet af Intetkjøn, uagtet de i Enkelttallet ere af Hankjøn eller Hunkjøn; f. Ex. δεσμός *Baand*, σταθμός *Stald*, *Stolpe*, *Vægt*, σῖτος *Korn*, i Flertallet δεσμά, σταθμά, σῖτα; dog findes ogsaa δεσμοί, σταθμοί.

Anm. 1. Ζυγό hedder i Enkelttallet baade ζυγόν og ζυγός, νῶτα baade νῶτον og νῶτος.

Anm. 2. Hos Digterne bruges i Flertallet δρυμά, κέλευθα, κύκλα, Τάρταρα af δρυμός *Egeskov*, *Krat*, κέλευθος *Sti*, *Vej*, κύκλος *Kreds*, Τάρταρος *Underverdenen*.

Femte Kapitel.

Om Tillægsordenes Bøjning.

34. Tillægsordene, Udsagnsordenes Tillægsformer derunder indbefattede, bøjes enten i alle Kjøn efter første Deklination, eller i Hunkjønnet efter første, i Hankjøn og Intetkjøn efter anden Deklination, eller i alle Kjøn efter anden Deklination. De, der gaa efter første Dekl. alene, kunne have 3, 2 eller 1 Endelse; de, der gaa efter anden Dekl. alene, have 2 eller 1 Endelse; de, der gaa efter begge Deklinationer, have altid 3 Endelser.

85. a. Af de Tillægsord, der blot gaa efter første Dekl., have de fleste 3 Endelser, nemlig Hank.*oς*, Hunk. *α* eller *η*, Intetk.*ov*, eller efter Sammentrækning — *οῦς*, — *ᾶ* — *ῆ*, — *οῦν*; f. E.

φίλος, φίλη, φίλου *kjær*,
φίλος, φίλα, φίλου *venskabelig*,
χρύσεος, χρυσέα, χρύσεον *eller*
χρυσοῦς, χρυσή, χρυσοῦν *af Guld*,
ἀπλόος, ἀπλόη, ἀπλόον *eller*
ἀπλοῦς, ἀπλῆ, ἀπλοῦν *enkelt*,
ἀργύρεος, ἀργυρέα, ἀργύρεον *eller*
ἀργυροῦς, ἀργυρᾶ, ἀργυροῦν *af Sølv*.

Saaledes gaa ogsaa alle Tillægsformer paa *μενος* og Gerundiver paa *τέος*; f. E.

πεποιημένος, πεποιημένη, πεποιημένον *gjort*,
ποιητέος, ποιητέα, ποιητέον *som er at gjøre*.

Anm. 1. Hunkjønsformen ender paa *α*, naar *ε ι ρ* gaar forud, ellers paa *η* (jvfr. § 55), medmindre endnu *ει* *ρ* gaar foran Selvlyden; f. E. *ἀθρόος* *forsamlet*, *ἀρρόα*.

Anm. 2. De sammentrukne Tillægsord ere nogle paa *εος*, der betegne et Stof, og Talord paa *πλοος*. I disse bliver i Enkeltnallen saavel *εα* som *οη* sammentrukket til *η* (§ 23. 2. Anm. 2.), medmindre en Selvlyd eller et *ρ* gaar forud, der bevirker, at *εα* sammentrækkes til *α* (§ 23. 5. Anm. 2.). I Flertallet og Totallet sammentrækkes baade *εα* og *οα* til *ᾳ* (§ 23. 5. Anm. 2. og 1. Anm. 2.) og *εαι* og *οαι* til *αι* (§ 24. Anm. 2.). Om disse Ords Betoning se § 43. a. Anm. c.

b. Nogle Tillægsord af første Deklination have kun to Endelser, nemlig Fællesk. *oς*, Intetk. *ov*, eller ved Sammentrækning — *ους*, — *ουν*, eller — *ως*, — *ων*; f. E.

ἄφωνος, ἄφωνον *stum*, εὖνους, εὖνον *velsindet*, ὑλεως, ὑλεων *naadig*.

Anm. 1. a) Tillægsord paa *ος* have kun to Endelser, naar de ere sammensatte eller dannede af sammensatte Udsagnsord; f. E.

ἀ-δύνατος *umulig*, διάφορος (*δια-φέρω*) *forskjellig*, ἀργός (*ἀ-ἔργον*) *wirksom*. Dog have Tillægsord paa *χός* og *τός*, som ere dannede af sammensatte Udsagnsord, sædvanlig tre Endelser; f. E. ἐπιδεικτικός *pralende*, ἀνεκτός *udholdelig*; hvorimod de fleste usammensatte Tillægsord paa *ιος*, *ειος*, *ιμος* og nogle flere kun have to Endelser; f. E. *όδιος* *snedig*, ἐλευθέριος *frisindet*, βασίλειος *kongelig*, ὀφέλιμος *gavnlig*, γνώριμος *bekjendt*; ἡμερος *tam*, ἡσυχος *rolig*, λάζρος *hæftig*, βάρβαρος *ugrasik*. b) Mange Tillægsord have i Hunkjønnet baade *α* eller *η* og *ος*; f. Ex. ἀλκυος *stærk*, βέβαιος *fast*. Meget sjælden bruges Komparativ og Superlativ ogsaa i Hunkjønnet med Endelsen *ος*; f. E. ἀπορώτερος *vanskligere*, δλούτατος *fordærveligst*.

Anm. 2. Πλέως *fuld* (ion. og digit. πλέος eller πλεῖος, *α*, *ον*) har altid i Hunk. πλέα (ion. πλέη).

c. Nogle Tillægsord af første Deklination have kun 1 Endelse for Hankjønnet, nemlig *ας* eller *ης*; f. E. ἀνθοσμίας *duftende*, ἔθελοντής *frivilig*.

86. Efter anden Deklination i Hankjen og Intetkjøn og efter første i Hunkjøn bøjes Tillægsord af følgende Endelser:

Hank. Hunk. Intetk. Stamme Exempel.

εις εσσα εν εντ χαρίεις, χαρίεσσα, χαρίεν *yndig*,
ης ησσα ην ητ τιμῆς, τιμῆσσα, τιμῆν, *hædret*, *kosbar*,
ους οῦσσα οῦν ουντ μελιτοῦς, μελιτοῦσσα, μελιτοῦν *sød*,
υς εια υ ν(ε) γλυκύς, γλυκεῖα, γλυκύ *sød*,
samt alle Tillægsformer, undtagen de, der ende paa *μενος*,
med følgende Endelser:

Hank. Hunk. Intk. Stamme Exempel.

ας ασά ἀν αυτ λείφας, λείφασσα, λείφαν *som har
forladt*,
εις εισά εν εντ θείς, θείσα, θέν *som har sat*,
ους ουσά ον οντ γνούς, γνοῦσσα, γνόν *som kjendte*,
ων ουσά ον οντ λιπών, λιποῦσσα, λιπόν *som har forladt*,
ος οσά ον οντ φύς, φῦσσα, φύν *skabt*,
ως νιάς ος οτ λελοιπώς, λελοιπεῖα, λελοιπός *som har
forladt*,
ως ωσά ωσεις ος ωτ ἐστώς, ἐστῶσσα, ἐστώς ει. ἐστός *staaende*,

endelig følgende Tillægsord:

πᾶς, πᾶσα, πᾶν (Stamme *παντ*) *hel,*
μέλας, μέλανα, μέλαν (Stamme *μελαν*) *sort,*
τάλας, τάλανα, τάλαν (Stamme *ταλαν*) *ulykkelig,*
τέρηγ, τέρεινα, τέρειν (Stamme *τερεν*) *spæd.*

Anm. 1. Af Tillægsformernes Stammer paa *ντ* dannes Hunkjønet ved at tilføje *στ*, hvorpaa de i § 17. 6. og Anm. 3 nævnte Bogstavændringer foregaa. Til Stammer af Tillægsord paa *ντ* føjes ligeledes *στ*, foran hvilket *τ* bliver til *σ* og *ν* bortfalder (§ 17.6.) undt. i *πᾶσα*, der er dannet som Tillægsformernes Hunkjøn.

Anm. 2. Som Tillægsformer paa *ων*, *ονσα, ον* gaa ogsaa Tillægsordene *ἐχών, ἐχοῦσα, ἐχόν frivillig* og *ἄχων, ἄχουσα, ἄχον* *uvillig.*

Anm. 3. a) Nogle Tillægsord paa *υς* bruges hos Digtere som Fælleskjøn; f. E. *θῆλυς kwindelig, ἥδυς sød, πουλύς megen.* b) I den homeriske Dialekt bruges ofte Former paa *εις* som Hunkjøn ved Stæders Navne; f. E. *ἀμπελέεις vinrig.*

87. Af de Tillægsord, der bojes efter anden Deklination alene, have nogle to Endelser, nemlig for

Fællesk. *ις, Intk. *ι** (Stamme *ι*), f. E. *ἴδρις, ίδρι kyndig,*
— γς, — ες (Stamme *ες*), f. E. *σαφής, σαφές tydelig,*
— ων, — ον (St. *ον*), f. E. *ἄφρων, ἄφρον uforstandig,*
 desuden *ἄρσην* eller *ἄρρην, ἄρσεν* eller *ἄρρεν* (St. *εν*), *mandlig,*

De øvrige have kun én Endelse for Fælleskjøn, uden at kunne bruges i Intekjøn; f. E. *ἀργής* (Stamme *ἀργητ*) *hvid, ἀκέμας* (St. *ἀκαμαντ*) *utrættelig, φυγάς* (St. *φυγαδ*) *flygtende.* Dog danne nogle faa Tillægsord, som ere opstaaede ved Sammensætning med et Hovedord som sidste Del af Sammensætningen, undertiden en Intekjønsform, der er lig Stammen; f. E. *ἀπάτωρ, ἀπατορ faderlös, δίπηχυς, δίπηχυς af to Aten, εὐχαρις, εὐχαρι yndig.*

Anm. 1. a) *Πένης* (St. *πενητ*) *fattig* bruges kun i Hunkjønet. b) Til nogle Tillægsord paa *ης* findes i den homeriske Dialekt Hunkjønsformer paa *εια*; f. E. *μουνογένεια* af *μουνογενής enbaaren*

ἡδυνέπεια af *ἡδυεπής veltalende.* Af *μάχαρ salig*, der sædvanlig kun har 1 Endelse, findes *μάχαρα.*

Anm. 2. De ved Sammensætning med *ποῦς* (St. *ποδ*) dannede Tillægsord ende i Intekjøn paa *ουν*; f. E. *δίπους, δίπουν.*

88. Følgende Tillægsord mangle enkelte Former eller bojes uregelmæssig:

1) Af *μεγάλος stor* og *πολλός megen* bruges ikke Nom. og Akk. i Hankjøn og Intekjøn, men istæden for disse Former *μέγας, μέγα, Akk. μέγαν; πολύς, πολύ, Akk. πολύν.*

2) Anm. I den ioniske Dialekt findes ogsaa Formerne *πολλός, πολλόν;* og i den homeriske Dialekt findes tillige andre Former af *πολύς* i Hankjøn og Intekjøn; f. E. Gen. *πολέος, Plur. Nom. πολέες, Dat. πολέεσσος.* — I Nom. og Akk. Sing. forlænges *ο* undertiden hos Homer til *ου*, f. E. *πουλύν.*

2) *Πρᾶος blid* danner Hunkjøn (*πραεῖα*) og Flertallets Intekjøn (*πραῖα*) af *πρᾶος;* i Flertallets Hankjøn bruges Former baade af *πρᾶος* og *πραῖς.*

3) Af *σῶς frelst, uskadt* findes kun Enkeltt. Nom. *σῶς, σῶν, Akk. σῶν, Flert. Nom. og Akk. σῶς, σῶ.*

4) Blot Totaltet har *ἀμφω, Dat. og Gen. ἀμφοῖν.*

5) I den homeriske Dialekt findes nogle Hunkjønsformer uden tilsvarende Hankjønsformer; f. E. *πότνια og πότνια Herskerinde, αερ værdig, ἀντιάνειρα mandig, πρέσβα og πρέσβειρα eldst, αερ værdig, πίειρα fed, πρόφρασσα velvillig.*

6) I den homeriske Dialekt bojes nogle Tillægsord i visse Former efter en anden Deklination end den, de øvrige Kasus gaa efter; f. E. *ἐρίηρος trofast, Flert. ἐρίηρες; δολόμητις smedig, Vok. δολόμητα.* Έν্স eller ηός har følgende Former: Akk. *ένν* og *ηύν, Neutr. ηύ, Gen. Sing. ένηος, Plur. ένάνω.*

89. Af Tillægsordenes Stammer dannels Komparativ ved at tilføje (i Nom.) Endelserne *τερος, τερα, τερον* eller *ιων, ιων, Superlativ ved at tilføje *τατος, τατη, τατον* eller *ιστος, ιστη, ιστον.**

a. Endelserne *τερος* og *τατος*, der ere de mest brugelige, føjes ved Tillægsord paa *υς, ις, εις, ης, αρ* umiddelbart

til Stammen uden andre Forandringer end de i § 17. 5. 6. angivne; f. E. εὐρύτερος af εὐρύς *vid*, μελάντερος af μέλας, χαριέστερος (for χαριένττερος) af χαρίεις, ἀληθέστατος af ἀληθής, μακάρτατος af μάκαρ. Det samme er Tilfældet med Tillægsord paa *oç*, naar den foregaaende Stavelse er lang (selv om det kun er ved positio debilis); f. E. ἵσχυρότερος af ἵσχυρός *stærk*, πικρότατος af πικρός *bitter*; gaar derimod en kort Stavelse foran, forlænges *o* til *ω*; f. E. σοφώτερος af σοφός *vñs*, ἀξιώτατος af ἀξιος *værdig*.

Anm. 1. I Tillægsord paa *oç* forlænge Digterne undertiden *o til ω* efter en lang Stavelse efter Versemalets Fornødenhed; f. E. χαροζεινώτερος som har slettere *Gjester*, εὐτεχνώτατος som har de bedste Børn, λάρώτατος mest *velmagende*.

Anm. 2. a) I nogle faa Tillægsord paa *αιος* udstedes *o*, nemlig altid i γεραίος *gammel* γεραίτερος, undertiden i παλαιός *gammel* (παλαιότατος og παλαιότατος) og σχολαῖος *ledig*.

b) Nogle faa Tillægsord paa *οις* danne Sammenligningsformerne som af Ord paa *αιος* med udstedt *o*; f. E. μεσαίτερος af μέσος *midterst* (som af μεσαίος), πλησιάτατος af πλησίος *nær*, πρωιάτατος af πρώτος *tidlig*.

c) Φίλος *kjær* har saavel de regelmæssige Former φιλάτερος, φιλώτατος som de uregelmæssige φιλτερος, φιλτατος og φιλαίτερος, φιλαίτατος. (Desuden hos Digtere φιλίων, φιλίτος § 90 a).

Anm. 3. Nogle Tillægsord paa *οις* danne Sammenligningsformerne, som om de endte paa *ης*; f. E. ἀχρατος *ublandet*, ἀχρατέστερος, ἀσμενος *glad* ἀσμενέστατος, ἔρβωμένος *stærk* ἔρβωμενέστατος, undertiden ogsaa ἀναρός *sørgelig* og ἀφθονος *rigelig* (der tillige have de regelmæssige Former). Saaledes ogsaa alle Tillægsord paa *οος—ους*; f. E. ἀπλοέστερος—ἀπλούστερος (dog ogsaa ἀπλοώτερος), εὐνοέστατος—εὐνούστατος af ἀπλόος—ἀπλοῦς, εύνοος—εὔνοος.

Anm. 4. Nogle faa Tillægsord paa *ων* antage Endelserne *ιστερος, ιστατος*; f. E. λάλος *snaksom* λαλίστερος, δψοφάρος *lekkermundet* δψοφαγίστατος. Samme Endelse findes i βλαχίστατος af βλάχ *trag*. Πένης har πενέστερος, πενέστατος istæden for πενήστερος (*o: penήστερος*).

b. Tillægsord paa *ων* indskyde *εç* foran Endelserne (*ονεστερος, ονεστατος*); f. E. εὐδαιμων *lykkelig* εὐδαιμονέστερος.

Anm. Πέπων *blød* har πεπαίτερος, πεπαίτατος, πίνω fed πάτερος, πάτατος.

90. a. Endelserne *ιων, ιστος* brugtes i den ældre Tid og hos Digtere hyppig; i den senere Prosa findes de meget sjælden, især ved nogle Tillægsord paa *υç* og *ροç*, og ved Siden af de sædvanlige Endelser. De lægges umiddelbart til Stammen, der mister Kjendebogstavet og Udgangen *ρο*, hvis den ender herpaa; f. E. χαχός *ond*, χαχίων, χάχιστος; φίλος *kjær*, φιλίων, φίλιστος; ήδύς *sød*, ήδίων, ήδιστος; αισχρός *hæslig*, αἰσχιστος.

Anm. Endelsen *ιων* sammensmælter undertiden med et foregaaende stumt Bogstav til *σσων* (att. *ττων*); f. E. ταχύς *hurtig* θάσσων (*θάττων*). Med et foregaaende *γ* sammensmælter *ιων* til *ζων*, nemlig i μέγας *stor* μετίων og δλίγος *lille* δλίζων.

b. Følgende Tillægsord antage Endelserne *ιων, ιστος*:

1) nogle, der have dobbelte Sammensætningsformer, af hvilke de, der ere satte med mindre Tryk, ere sjældnere og i Reglen kun findes hos Digtere:

ταχύς *hurtig* ταχύτερος og θάσσων ταχύτατος og τάχιστος
(att. *θάττων*, senere *ταχίων*)

ήδύς <i>sød</i>	ήδύτερος og ήδίων	ήδύτατος og ηδιστος
αισχρός <i>hæslig</i>	αἰσχρότερος og αἰσχίων	αἰσχρότατος og αἰσχιστος
ἐχθρός <i>fjendsk</i>	ἐχθρότερος og ἐχθίων	ἐχθρότατος og ἐχθιστος
βαθύς <i>dyb</i>	βαθύτερος og βαθίων	βαθύτατος og βάθιστος
βραδύς <i>langsom</i>	βραδύτερος og βραδίων	βραδύτατος og βράδιστος
βραχύς <i>kort</i>	βραχύτερος og βράσσων	βραχύτατος og βράχιστος
γλυκύς <i>sød</i>	γλυκύτερος og γλυκίων	γλυκύτατος og γλυκιστος
παχύς <i>fed</i>	παχύτερος og πάσσων	παχύτατος og πάχιστος
μαχρός <i>lang</i>	μαχρότερος og μάσσων	μαχρότατος og μάχιστος.

Anm. Af οἰκτρός *ynkelig* og ὥχος *hurtig* bruges foruden de regelmæssige Former paa *τερος, τατος* af Digtere Sup. οἰκτιστος og ὥχιστος. (Om φίλος se § 89 a. Anm. 2. c.)

2) nogle, der kun have Endelserne *ιων*, *ιστος*:

μέγας <i>stor</i>	μείζων (ion. μείζων)	μέγιστος
δλίγος <i>lille</i>	δλίζων	δλίγιστος
χακός <i>ond</i> ,	χακίων	χάκιστος
χαλός <i>smuk</i>	χαλλίων	χάλλιστος
ράφιδος <i>let</i>	ράφων (ion. ρηγίων)	ράφιστος (ion. og hom. ρήγιστος)
(ion. og hom. δηγίδος)		
χρατός <i>stærk</i>	χρείσσων (alt. χρείττων, χράτιστος (blot hom.)	(hom. χάρτιστος)
ἐλαχύς <i>lille</i> (blot digit.)	ἐλάσσων (att. ἐλάττων)	ἐλάχιστος
χυδρός <i>hædret</i>	χυδίων (digit.)	χύδιστος (digit.)

A m. Hos Digtere findes af χακός χακώτερος, af χυδρός χυδρότερος, af ράφιδος ρήγιτερος, ρήγιτας.

91. a. Undertiden dannes Sammenligningsformerne af et Hovedord eller en Partikel, uden at nogen Positiv gives; f. E. πρότερος, πρῶτος *før*, *først* af πρό *foran*; διπλότερος, διπλότατος *yngre*, *yngst* (egentl. *mere vaabenfør*) af διπλοῦ *Redskab, Vaaben*.

b. Positiv mangle følgende Komparativer og Superlativer:

(πρό)	πρότερος	πρῶτος og πρόμος <i>før</i> , <i>først</i> .
(δύο)	δεύτερος	δεύτατος <i>anden</i> , <i>sidst</i> .
(δύο)	διπλός	διπλατος <i>senere</i> , <i>senest</i> .
(διπλό)	διπλότερος	διπλότατος } <i>højere</i> , <i>højest</i> . ell. διπλος }
(χάτω)	χατώτερος	χατώτατος <i>længere</i> , <i>længst nede</i> .
(πρόσω)	προσώτερος	προσώτατος <i>længere</i> , <i>længst fremme</i> .
(ἀγχοῦ)	ἀγχότερος	ἀγχότατος, <i>nærmere</i> , <i>nærmest</i> .
(πάρος)	παρούτερος	παρούτατος <i>før</i> , <i>først</i> .
(ὅπισθε)	ὅπιστερος	ὅπιστατος <i>længere</i> , <i>længst bagved</i> .
(διπλον)	διπλότερος	διπλότατος <i>yngre</i> , <i>yngst</i> .

(πρέσβυς)	πρεσβύτερος	πρεσβύτατος og πρεσβύτος <i>ældre</i> , ældst.
(κύων)	κύντερος	κύντατος <i>mere</i> , <i>mest skamløs</i> .
βασιλεύς	βασιλεύτερος	βασιλεύτατος <i>mægtigere</i> , -ist.
	χείρων ell. χερείων, χείριστος	χειρότερος ell. χερειότερος
		φέρτερος φέρτατος ell. φέριστος
		βέλτερος βέλτατος
		βελτίων βέλτιστος
		λάχων ell. λαίτερος λάχιστος
(Ἄρης)	ἄρειων	ἄριστος <i>modigere</i> , <i>bedst</i> .
(ῆτα)	ῆσσων (att. ἦττων, ἥκιστος	ῆσσος } <i>ringere</i> , -est.
ell. ἦ	ion. ἔσσων)	ἥκιστος }
	πλείων (sjældnere	πλεῖστος <i>mere</i> , <i>mest</i> .
	og ion. πλέων)	
(ἄλγος)	ἄλγιων	ἄλγιστος <i>sørgeligere</i> , -ist.
(χέρδος)	χερδίων	χέρδιστος <i>fordelagtigere</i> , -ist.
(ρήγος)	ρήγιων	ρήγιστος <i>gyseligere</i> , -ist.
(ὅψι)	ὅψιων og ὅψιτερος	ὅψιστος <i>højere</i> , -est.
		A u. m. Som Positiv til de Ord, der betyde <i>bedre</i> , <i>bedst</i> , bruges ἀγαθός <i>god</i> , til πλείων πολὺς <i>meget</i> . Den gamle Positivform til χείρων bruges af Homer med Betydning af Komparativ i følgende Former: Enkeltt. Akk. χέρηα, Dat. χέρητε, Flert. Nom. χέρηες, Intk. χέρηα.
		c. Enkeltstaende Komparativ- eller Superlativformer ere:
	ἀμείνων <i>bedre</i>	
	μείων <i>mindre</i>	
	ἀφάρτερος <i>hurtigere</i> (ἀφαρ)	
	δουλότερος <i>uslere</i> (δοῦλος)	
	ἐνέρτερος <i>længere nede</i> (ἐνεροι)	
	ἢρεμέστερος <i>roligere</i> (ἢρέμας)	
	περαίτερος <i>videre fremme</i> (πέρα)	
	προδρομιτερος <i>vigtigere</i> (προδρομου)	
	σιωτερος <i>sundere</i> (σῶς)	

- έταιρότατος *venskabeligst* (έταιρος)
 πλεονεκτίστατος *mest havesyg* (πλεονέκτης)
 ἄγχιστος *nærmest* (ἄγχι)
 ἐλέγχιστος *fejkest* (ἐλεγχος)
 κήδιστος *kjærest* (κήδος)

Anm. 1. Som Positiv til ἀμείων bruges ἀγαθός, til μείων μακρός eller ὀλίγος, til ἐλέγχιστος ἐλεγχής, til κήδιστος κήδεια.

Anm. 2. Aldeles uregelmæssige Superlativer ere πρόμος *først*, ἔσχατος og νέατος *yderst*, μέσσατος *midterst*, af πρό, ἔξ, νέος, μέσος, πύματος *sist*.

Anm 3. De med mindre Tryk satte Former bruges kun af Digtere.

92. a. Undertiden har Komparativ tabt sin Betydning og bruges som Positiv; f. E. ἀριστερός *venstre* (der ogsaa betones som Positiv), ἀγρότερος *landlig* og de digteriske Ord δεξιτερος *højre* (= δεξιός), θηλύτερος *kvindelig*, δρέστερος *bjærgboende*.

b. Undertiden dannes en Sammenligningsform af en anden, der da betragtes som Positiv; f. E. ἔσχατώτερος, ἔσχατώτατος af ἔσχατος, πρώτιστος af πρώτος.

93. a. Nogle Tillægsord mangle paa Grund af Betydningen Sammenligningsformerne; f. E. σιδηροῦς *af Jærn*.

b. Naar Sammenligningsformerne ikke dannes ved tilføjede Endelser, bruges Positiv med tilføjet μᾶλλον, μάλισ্তα *mere*, *mest*; f. E. μᾶλλον δῆλος *mere aabenbar*.

Sjette Kapitel.

Om Talordene.

¶4. Tallene hedde og skrives saaledes:

Grundtal.

		Ordenatal.
1 α'	εῖς, μία, ἕν	πρῶτος, η, ον
2 β'	δύο	δεύτερος, α, ον
3 γ'	τρεῖς, τρία	τρίτος, η, ον
4 δ'	τέσσαρες, τέσσαρα	τέταρτος ο. s. v.
5 ε'	πέντε	πέμπτος
6 ζ'	ἕξ	ἕκτος
7 ζ'	έπτα	έβδομος
8 γ'	δκτά	δῆτας
9 ϑ'	έννέα	ἔνατος ell. ἔννυτος
10 ι'	δέκα	δέκατος
11 ια'	ένδεκα	ένδεκατος
12 ιβ'	δώδεκα	δωδέκατος
13 ιγ'	τρισκαίδεκα, τριακαίδεκα ell. δεκατρεῖς, ία	τρισκαιδέκατος
14 ιδ'	τεσσαρακαίδεκα, τεσσαρεσ- καίδεκα ell. δεκατέσσαρες, α	τεσσαρακαιδέκατος ell. τεσσαρεσκαιδέκατος
15 ιε'	πεντεκαίδεκα	πεντεκαιδέκατος
16 ις'	έκκαιδεκα	έκκαιδέκατος
20 ρ'	εἴκοσι	είκοστός
21 ρα'	εῖς καὶ εἴκοσι ell. εἴκοσι καὶ εῖς ell. εἴκοσι εἰς	πρῶτος καὶ είκοστός ell. είς καὶ είκοστός
22 ρβ'	δύο καὶ εἴκοσι ell. εἴκοσι καὶ δύο ell. εἴκοσι δύο	δεύτερος καὶ είκοστός ell. είκοστός δεύτερος
30 λ'	τριάκοντα	τριακοστός
40 μ'	τεσσαράκοντα	τεσσαρακοστός
50 ν'	πεντήκοντα	πεντηκοστός

Grundtal.	Ordenstal.
60 ξ' ἔξηκοντα	ἔξηκοστής
70 ο' ἔβδομηκοντα	ἔβδομηκοστής
80 π' διγδοήκοντα	διγδοήκοστής
90 Ψ' ἐνενήκοντα	ἐνενήκοστής
100 ρ' ἔκατον	ἔκατοστής
200 σ' διακόσιοι αι, α	διακοσιωστής
300 τ' τριακόσιοι	τριακοσιωστής
400 υ' τετράκόσιοι	τετρακοσιωστής
500 φ' πεντάκόσιοι	πεντακοσιωστής
600 χ' ἔξακόσιοι	ἔξακοσιωστής
700 ψ' ἑπτάκόσιοι	ἑπτακοσιωστής
800 ω' δικτάκόσιοι	δικτακοσιωστής
900 ρ' ἐνακόσιοι	ἐνακοσιωστής
1000 ,α χίλιοι, αι, α	χιλιωστής
2000 ,β δισχίλιοι	δισχιλιωστής
10000 'ι μύριοι	μυριωστής
20000 'χ δισμύριοι ell. δύο μυριάδες	δισμυριωστής.

Anm. 1. Taltegnene ere tagne af Bogstavrækken med Bibehold af εἰς, Ψ og ρ. Foruden disse Taltegn findes i Indskrifter en anden ældre Art, der er opstaaet af Begyndelseshogstaverne *I λος* (= εἰς), *II πέντε*, *Δ δέκα*, *Η ἔκατον* (oprindelig *HEKATON*), *X χίλιοι*, *M μύριοι*. Ved at anbringe disse Taltegn inde i *II* frembringes et Tegn for den femdobbelte Værdi; f. E. Δ 50, Δ 5000 o. s. v. Saavel disse Taltegn som de førstnævnte nedskrives snaledes, at det højeste Tal sættes længst til venstre, og de lavere efter Ordenen paa høje Side; f. E. 1843, *αωμχ'* eller *ΧΙΘΗΗΗΗΔΔΔΔΙΙΙ*.

Anm. 2. Ved Angivelse af høje Tal sættes for det meste de lavere Tal foran de højere og da altid med hosfejet καὶ, sjældnere de højere foran de lavere; f. E. 56785 πέντε καὶ διγδοήκοντα καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἔξακοσίοι καὶ πέντε μυριάδες eller πέντε μυριάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ ἔπτακόσιοι καὶ διγδοήκοντα καὶ πέντε.

Anm. 3. Istæden for δικτάκοσια, ἐννεακαίδεκα og lignende med 8 og 9 sammensatte Tal siges ofte εἴκοσι δυοῦ δέοντες, εἴκοσι ἐνός δέοντες o. s. v.; f. E. τριάκοντα μυριάδες μᾶς δέουσατ.

Anm. 4. Tusinderne ere opstaaede ved Sammensætning med Taladverbierne. Se § 96.

Anm. 5. Μύριοι er egentlig Flertal af Tillægsordet *μυρίος*, α, ου utallig, men har forandret Betoning. Saavel dette som andre Talord over 100 bruges undertiden i Enkelttallet ved Kollektiver; f. E. *χιλία ἵππος et Rytteri paa 1000 Heste.*

Anm. 6. a) Ioniske og digteriske Former af Grundtallene ere δυώδεκα, ἑείκοσι, τριήκοντα, τεσσερήκοντα, τριηκάσιοι o. s. v., διγδώκοντা samt εινακόσιοι. Hos Homer hedder 12 undertiden δυοκατέδεκα, 9000 ἐννεάκιλοι og 10000 δεκακιλοι. b) I den østiske Dialekt hedder 5 πέμπτε. c) Hos Homer findes πρόμοις (primus), for πρώτοις, der hos Dorierne hedder πράτοις, samt τρίταοις og flere lignende Former, desuden εἶνατοις.

Anm. 7. Τέταρτον ἡμιτάλαντον (egtl. den fjerde en Halvtalent, tre Talenter og en halv) betyder halvfjerde Talent, πέμπτον ἡμιδραχμον halvfemte Drakme o. s. v.

95. Ordenstallene ere alle Tillægsord af tre Endelser efter første Deklination (§ 85. a.). Af Grundtallene bøjes foruden de runde Tal over 100 kun 1, 2, 3, 4 og sjælden 13 og 14.

1. *Eἰς* har kun Enkelttallet og bøjes saaledes:

Hankjøn Hunkjøn Intekjøn

Nom.	εἰς	μέα	ἐν
Akk.	ἐνα	μίαν	ἐν
Dat.	ἐνί	μιᾶ	ἐνί
Gen.	ἐνός	μιᾶς	ἐνός

Anm. 1. Som εἰς gaa οὐδεῖς, οὐδέμια, οὐδέν og μηδεῖς, μηδεμία, μηδέν ingen, intet, der i Flertallet have Hankjønsformerne Nom. οὐδένες og μηδένες, Akk. οὐδένας og μηδένας, Dat. οὐδέστ or μηδέστ, Gen. οὐδένων og μηδένων (Jvfr. § 43 b. Anm. 3).

Anm. 2. Hos Homer bruges undertiden i Hank. Dat. Dat. *ἰψ*, Hunk. Nom. *ϟα*, Akk. *ϟαν*, Dat. *ἰψ*, Gen. *ἰψ*. I den ioniske og homeriske Dialekt siges *μιᾶ*, *μῆς* for *μιᾶ*, *μᾶς*. *Ἡς* for *εἰς* er dorisk.

2. *Δύο* er ofte ubøjeligt; naar det bøjes, har det følgende Totals- og Flertalsformer:

Nom. Akk. *δύο*

Dat. *δυοῦ* eller *δυοί*

Gen. *δυοῖν* eller (attisk) *δυεῖν*

Anm. Digterne bruge ofte Formen δύω for δύο. I den ioniske Dialekt bruges Dat. δυοῖσι, Gen. δυῶν. Hos Homer findes ogsaa δοιώ og i Flertallet δοιοί, der bøjes saaledes: Nom. δοιόι, δοιά, Akk. δοιούς, δοιάς, Dat. δοιοῖσι eller δοιοῖς.

4. Τρεῖς og τέσσαρες bøjes i Flertallet saaledes:

Nom.	$\left\{ \begin{array}{l} \tauρεῖς, \tauρία \\ \tauέσσαρες \end{array} \right\}$	τέσσαρα
Akk.	τρεῖσι	τέσσαρσι
Dat.	τρεῖσι	τέσσαρσι
Gen.	τρεῖῶν	τέσσαρων

Anm. 1. Paa samme Maade bøjes Formerne δεκατρεῖς og δεκατέσσαρες; f. E. δεκατριῶν, δεκατέσσαρα.

Anm. 2. Τέσσαρες hedder i den attiske Dialekt τέτταρες, i den ioniske τέσσερες, i den doriske τέτορες, i den æoliske og undertiden hos Homer πίσυρες. Dat. τέτρασι findes hos Digtere.

96. Af Talordene dannels Hovedord, der ende paa ας (Stamme -αδ) og betegne et Antal, Tillægsord paa πλοῦς eller πλάσιος, sjældnere πλασίων (ionisk φάσιος), der betegne Mangfoldighed, og Biord paa ἀχις, der angive, hvormange Gange.

Hovedord.	Tillægsord.	Biord.
μονάς Enhed	ἀπλοῦς enkelt	ἄπλαξ 1 Gang
δυάς Tohed	διπλοῦς ell. διπλάσιος (-ίων) dobbelt	δίς 2 Gange
τριάς Trehed	τριπλοῦς ell. τριπλάσιος (-ίων) tredobbel	τρίς 3 Gange
τετράς o.s. v.	τετραπλοῦς ell. τετραπλάσιος (-ίων)	τετράχις
πεντάς	πενταπλοῦς ell. πενταπλάσιος (-ίων)	πεντάχις
ell. πεντάς		
ἕξας	ἕξαπλοῦς ell. ἕξαπλάσιος (-ίων)	ἕξάχις
ἕβδομάς	ἕπταπλοῦς ell. ἕπταπλάσιος (-ίων)	ἕπτάχις
δύοδις	δύταπλ.	δύτάχις
ἐννεάς	ἐνναπλ.	ἐνάχις
δεκάς	δεκαπλ.	δεκάχις
εἰκάς	εἰκοσαπλ.	εἰκοσάχις
τριακάς	τριακονταπλ.	τριακοντάχις
έκατοντάς	έκατονταπλ.	έκατοντάχις
χιλιάς	χιλιοπλάσιος (-ίων)	χιλάχις
μυριάς	μυριοπλάσιος (-ίων)	μυριάχις

Anm. Af Ordenstallene (undt. πρῶτος) dannels Tillægsord paa αῖος til at betegne, paa hvilken Dag noget sker; f. E. δευτεραῖος paa den anden Dag, δεκαταῖος o.s.v.

Syvende Kapitel.

Om Stedordene.

97. De personlige Stedord for første og anden Person ere ἐγώ jeg og σύ du, der bøjes saaledes:

Enkeltal.		Flertal.	
Nom. ἐγώ	jeg	σύ	du
Akk.	ἐμέ ell. μέ mig	σέ	dig
Dat.	ἐμοί ell. μοί mig	σοί	dig
Gen.	ἐμοῦ ell. μοῦ min	σοῦ	din

Total.

N. A.	νώ vi, os begge	σφώ I, eder begge
D. G.	νών os, vor	σφῆν eder, eders

Anm. 1. I den ioniske Dialekt bruges i Gen. Sing. samt i Flertallet og Totallet de usammentrukne Former ἐμέοι; ἡμέες, ἡμέας, ἡμέων; νών, νώνιν; σέοι; δμέες, δμέας, δμέων; σφῶν, σφᾶν. Ἐμέοι og σέοι sammentrækkes undertiden til ἐμεῦ (μεῦ) og σεῦ. I Dativ findes undertiden τοί.

Anm. 2. Hos Homer bruges de sædvanlige Former undtagen i Gen. og desuden følgende:

Enkeltal.		Flertal.	
Nom. ἐγών	τύνη	ἀμμεῖς	ὢμμες
Akk.	—	ἡμέας, ἄμμε	δμέας, ὢμμε
Dat.	τεῖν, τοί	ἄμμι, ἄμμιν	δμμι, δμμιν
Gen.	ἐμέοι, ἐμεῖν, ἐμέθεν,	σέοι, σεῖν,	ἡμέων, ἡμείων
	μεῦ	σεῦ, σέθεν,	δμέων, δμείων
		τεσοῖ	

Total.

N. A.	νώτι	σφῶτι
D. G.	νώτιν	σφῶτιν

Anm. 3. Doriske Former ere: for 1 Pers. Dat. Sing. *ἔμιν*; for 2 Pers. Nom. *τύ*, Akk. *τύ*, *τέ*, *τίν*, Dat. *τίν*. Æoliske Genitivformer ere *τεῦς* og *τεοῦς*.

Anm. 4. Til disse personlige Stedord føjes undertiden *γε* (dorisk *γα*) for at betegne en Indskrænkning; f. E. *Ἐγω γε jeg for min Del, σοιγε for dig i det mindste.* (Om Betoningen se § 44 c).

98. Af de personlige Stedord for første og anden Person dannes de possessive *ἐμός*, *ἐμή*, *ἐμόν min*, *ἡμέτερος, α, οὐ vor, σός, η, οὐ din, δημέτερος, α, οὐ eders.*

Anm. I den homeriske Dialekt findes desuden *νωίτερος, η, οὐ vor (om to), ἀμός, η, οὐ vor, τέος, η οὐ diu, σφωίτερος, η, οὐ eders (om to), δημός, η, οὐ eders.*

99. Som personligt Stedord for tredie Person (*han, hun*) bruges hos Homer det paapegende *ὅ*, *ἥ*, det henvisende *ὅς*, *ἥ* eller det tilbagevisende *ξ*. I den attiske Dialekt bruges sjælden det tilbagevisende Stedord *ξ*, i Reglen *անտօս, ի*, dog ikke i Nom., hvor der (i visse Forbindelser) bruges det for øvrigt henvisende *օς*, *ի*; f. E. *Ἐλεγον անտօս jeg sagde til ham, ի օնց sagde han.* I Akk. bruges i alle Tal ogsaa *νίν* (ionisk *μίν*) *ham, hende; dem* (dog ikke i attisk Prosa).

100. Tilbagevisende Stedord ere *ξ* og *έωντόν sig, ἔμαυτόν mig, σεαυτόν dig*, og de possessive *օς, ի, օն sin* og *σφέτερος, α, οὐ deres.*

a. *Ἐ siy*, der hos Homer hyppig, i den attiske Dialekt meget sjælden tillige er personligt Stedord for tredie Person, bøjes saaledes:

Enkelttal.	Flertal.	Total.
Nom. —	<i>σφεῖς</i> Intk. <i>σφέα de</i>	—
Akk. <i>ξ sig, ham</i>	<i>σφᾶς</i> — <i>σφέα sig, dem</i>	—
Dat. <i>οὖτ sig, ham</i>	<i>σφίστ sig, dem</i>	<i>σφωίν sig,</i> } <i>dem, deres</i>
Gen. <i>οὖν sin, hans</i>	<i>σφῶν sin, deres</i>	

Anm. 1. Hos Homer bruges desuden følgende Former:

Enkelttal.	Flertal.	Total.
Akk. <i>ἔε</i>	<i>σφέας, σφέ</i>	<i>σφωέ, σφώ</i>
Dat. <i>ἔοῖ</i>	<i>σφί</i>	
Gen. <i>ἔο, εἴο, εῖ, ἔθεν</i>	<i>σφέων, σφείνων</i>	

Anm. 2. I den ioniske Dialekt bruges de opløste Former *ζο* (sammentr. *εζο*), *σφέας, σφέων.*

Anm. 3. I den doriske Dialekt og hos Digtere bruges i Enkeltt. Akk. *σφέ*, Gen. *ἔοῦς.*

b. Det hyppigst brugte tilbagevisende Stedord er sammensat af *ξ* og *անտօս selv.* Det mangler paa Grund af Betydningen Nom. og bøjes saaledes:

Enkelttal.	Flertal.
Akk. <i>έաυτόν ell. անտօն, ին, օ</i>	<i>έաυտօնց ell. անտօնց, ձև ա</i>
Dat. <i>έաυտփ ell. անտփ, ի, փ</i>	<i>έաυտօց ell. անտօց, ձէս, օւց</i>
Gen. <i>έաυտօն ell. անտօն, ին, օն</i>	<i>έաυտան ell. անտան</i>

Paa samme Maade bøjes i Enkelttallets Hankjøn og Hunkjøn de ved Sammensætning af *έμε* og *σέ* med *անտօս* dannede *έմաυտόն, ին mig (selv), σεաυτόν ell. σαυτόν, ին dig (selv).*

Anm. 1. I den ioniske Dialekt siges *έաυτόն, հեմաւտόն, σεաւտօն, օ. s. v.*

Anm. 2. I den homeriske Dialekt bruges disse sammensatte Stedord ikke, men deres Bestanddele behandles som selvstændige Ord; f. E. *σφάς անտօնց = έաυտօն, հեմ անտօն o. s. v.* Saaledes siges ogsaa altid *հմաս անտօն, նմաս անտօն o. s. v.*

c. Af *ξ* og *σφεῖς* dannes de possessive *օς, ի, օն sin, sit* og *σφέτερος, α, οὐ deres*, der bøjes som Tillægsord af tre Endelsær efter første Deklination, men næsten kun bruges af Digtere.

Anm. I den homeriske Dialekt findes ogsaa *έός, έη, έόν sin, sit* og *σφός, ի, օν deres.*

101. Gjensidig tilbagevisende Stedord er *ձկնալուս hverandre*, der paa Grund af Betydningen mangler Enkelttal og Nominativ og bøjes saaledes:

Flertal.			Total.		
Akk. <i>ἀλλήλους</i> , <i>ας</i> , <i>α</i> hverandre			<i>ἀλλήλω</i> , <i>α</i> , <i>ω</i> hinanden		
Dat. <i>ἀλλήλοις</i> , <i>αις</i> , <i>οις</i>			{ <i>ἀλλήλοιν</i> , <i>αν</i> , <i>ον</i>		
Gen. <i>ἀλλήλων</i>			{		

102. a. Paapegende Stedord ere 1) *δ*, *ἡ*, *τό* den, det, der dog kun i den homeriske Dialekt og i Forbindelsen *ὅμεν* — *δέ* er paapegende, men ellers bruges som bestemt Artikel; 2) det af *δ* dannede *ὅδε*, *ἥδε*, *τόδε* denne, dette (om det følgende); 3) *οὗτος*, *αὕτη*, *τοῦτο* denne, dette (om det allerede nævnte); 4) *ἐκεῖνος*, *ἐκεῖνη*, *ἐκεῖνο* hin, hint; 5) *αὐτός*, *αὐτή*, *αὐτό* selv, der udenfor Nom ogsaa betyder han, hun, den og med foransat Artikel (*δ αὐτός*) betyder den samme.

Anm. 1. I den ioniske og homeriske Dialekt er *δ*, *ἡ*, *τό* tilige henvisende Stedord: *som*.

Anm. 2. Til *οὗτος* og *ἐκεῖνος* sejes undertiden for at forstærke Paapegning i den attiske Dialekt et *ι*, foran hvilket en kort Selvlyd bortfalder; f. E. *ὅδι* denne her, *αὕτῃ*, *ἐκεῖνοι*.

Anm. 3. I den doriske Dialekt findes endnu et paapegende Stedord: *τῆνος*, *τήνα*, *τῆνο* iste.

b. *Ὥ* og *οὗτος* bøjes saaledes:

Enkelttal.

Hank.	Hunk.	Intk.	Hank.	Hunk.	Intk.
Nom. <i>δ</i>	<i>ἡ</i>	<i>τό</i>	<i>οὗτος</i>	<i>αὕτη</i>	<i>τοῦτο</i>
Akk. <i>τόν</i>	<i>τήν</i>	<i>τό</i>	<i>τοῦτον</i>	<i>ταύτην</i>	<i>τοῦτο</i>
Dat. <i>τῷ</i>	<i>τῇ</i>	<i>τῷ</i>	<i>τούτῳ</i>	<i>ταύτῃ</i>	<i>τούτῳ</i>
Gen. <i>τοῦ</i>	<i>τῆς</i>	<i>τοῦ</i>	<i>τούτου</i>	<i>ταύτης</i>	<i>τούτου</i>

Flertal.

Nom. <i>οἱ</i>	Akk. <i>τάς</i>	Dat. <i>τοῖς</i>	Gen. <i>τῶν</i> i alle Kjøn	Nom. <i>οὗτοις</i>	Akk. <i>ταύταις</i>	Dat. <i>ταύταις</i>	Gen. <i>τούτων</i> i alle Kjøn

Total.		
N. A. <i>τώ</i>		<i>τούτω</i>
D. G. <i>τοῦ</i>		<i>τούτου</i>

Anm. 1. I den homeriske Dialekt findes foruden de anførte følgende Former af *δ*: Enkeltt. Gen. *τοῦ*, Flert. Nom. *τοί* og *ταί*, Dat. *τοῖστ* og *ταῖστ*, *τῆστ*, *τῆστ*, Gen. *τάω*.

Anm. 2. I den doriske Dialekt hedder i Hankjønet Gen. Sing. *τῷ* (saaledes ogsaa Intk.), Akk. Plur. *τώς*, Nom. Plur. *τοί*; i Hunkjønet har Enkelttallet overalt *α* for *η*, og Nom. Plur. hedder *τοῖ*.

Anm. 3. I den ioniske Dialekt indskydes i *οὗτος* et *ε* foran de lange Endelser; f. E. *τουτέωιστ*, *τουτέων*.

c.) *Ὥδε* bøjes ligesom *δ*, *ἐκεῖνος* og *αὐτός* bøjes som Tillægsord af tre Endelser efter første Deklination, undtagen forsaavidt de have Endelsen *ο* i Intk. (istæden for *ον*).

Anm. 1. I den homeriske Dialekt har *Ὥδε* undertiden i Dat. Plur. *τοῖσθεστ* eller *τοῖσθεσσον*.

Anm. 2. *Αὐτός* hedder hos Attikerne sædvanlig i Intetkjøn *αὐτόν* ved Sammensmæltning; f. E. *ταὐτόν* det samme.

Anm. 3. I den ioniske Dialekt indskydes undertiden i *αὐτός* et *ε* foran de lange Endelser; f. E. *αὐτέοιστ*.

Anm. 4. Som Akk. til *αὐτός* bruges hos Digtere i alle Kjøn og Tal *νύν* (ion. *μών*). Jvfr. § 99.

Anm. 5. *Ἐκεῖνος* hedder i den homeriske, ioniske og senere doriske Dialekt *κεῖνος*, i den æolsiske og ældre doriske Dialekt *κῆρνος*.

103. Henvisende Stedord er *ὅς*, *ἥ*, *ὅς som*, der bøjes saaledes:

Enkelttal.			Flertal.			Total.		
Hank.	Hunk.	Intk.	Hank.	Hunk.	Intk.	Hank.	Hunk.	Intk.
Nom. <i>ὅς</i>	<i>ἥ</i>	<i>ὅ</i>	<i>οὗτος</i>	<i>αὕτη</i>	<i>τοῦτο</i>	<i>οἱ</i>	<i>αἱ</i>	<i>ὧ</i>
Akk. <i>τόν</i>	<i>τήν</i>	<i>τό</i>	<i>τοῦτον</i>	<i>ταύτην</i>	<i>τοῦτο</i>	<i>οἵ</i>	<i>ταύταις</i>	<i>τοῦταις</i>
Dat. <i>τῷ</i>	<i>τῇ</i>	<i>τῷ</i>	<i>τούτῳ</i>	<i>ταύτῃ</i>	<i>τούτῳ</i>	<i>οἷς</i>	<i>ταύταις</i>	<i>τοῦταις</i>
Gen. <i>τοῦ</i>	<i>τῆς</i>	<i>τοῦ</i>	<i>τούτου</i>	<i>ταύτης</i>	<i>τούτου</i>	<i>οἵν</i>	<i>ταύταις</i>	<i>τοῦταις</i>

Anm. 1. I den homeriske Dialekt hedder undertiden Gen. Sing. i Hank. og Intk. *οἴο* eller *οἴον*, i Fem. *ξῆς*. *Οἴο* bruges ogsaa i den ioniske Dialekt.

*) Enkelte Exemplarer paa Hunkjønsformerne *τά* og *τᾶ* findes.

Anm. 2. I den ioniske og homeriske Dialekt bruges ogsaa det paapegende δ, η, τό som henvisende Stedord.

Anm. 3. Undertiden tilfojes περ for at indskrænke Henvisningen til et enkelt Ord og saaledes forstærke Betydningen, οπερ.

104. Spørgende Stedord er τίς, τί ἡνο, hvad, der bojes saaledes:

Enkeltal.		Flertal.		Total.
Fællesk.	Intk.	Fællesk.	Intk.	
Nom. τίς	τί	τίνες	τίνα	τίνες
Akk. τίνα		τίνας		
Dat. τίνι ell. τῷ		τίσι		τίνων
Gen. τίνος ell. τοῦ		τίνων		

Anm. Ioniske og homeriske Former ere i Enkelttallet Dat. τέῳ, Gen. τέο eller τεῦ.

105. Ubestemte Stedord ere τίς, τί ενισ, der bojes som det spørgende τίς, men er enklitisk og, naar det betones, altid har Betoningen paa Endestavelsen, og ἄλλος, γ, ο εν ανδε, der bojes som Tillægsord af tre Endelser efter første Deklination, undtagen forsaavidt som det i Intetkjøn har ἄλλο.

Anm. 1. Ioniske og homeriske Former af τίς ere i Enkeltt. Dat. τέῳ, Gen. τέο ell. τεῦ, i Flertallet Dat. τέοισι, Gen. τέων.

Anm. 2. I Intetkjønnets Flertal siges ofte attisk ἄττα, ionisk og homerisk ἄσσα (= τινά).

Anm. 3. Af τίς dannes μήτις, μήτι og οὕτις, οὕτι ingen, intet, der bojes som τίς, men ikke bruges i attisk Prosa.

106. Ubestemt henvisende Stedord er οἵτις, οἵτις, οἵ, τι ενηντι som, der er dannet ved Sammensætning af οἵ og τίς, og hvori begge Dele af Sammensætningen bojes. Det betones efter Reglerne for enklitiske Ord; f. E. Gen. Sing. οὔτινος, οἵτινος, Gen. Plur. ὄντινων; Dat. og Gen. hedder desuden i Enkelttallet οἵτι, οἵτου, i Flertallet sjælden οἵτισι, οἵτων.

Anm. 1. Istæden for οἵτις siges i den ioniske Dialekt og ofte hos Homer οἵτις, der bojes saaledes:

Enkeltal.

Nom. οἵτις	
Akk. οἵτων	
Dat. οἵτεω	
Gen. οἵττεος, οἵτεων	

Flertal.

οἵτων	I Hunkjønnet siges undertiden i Dat. Plur. οἵτέσσαι og i Intetkjøn οἵσσα, attisk οἵττα (= οἵτων).
-------	---

Anm. 2. Til οἵτις føjes undertiden οἵν, hvorved Begrebet faar større Almindelighed: οἵτισσαι enhversomhelst.

Anm. 3. Den og den hedder δ, η, τό δεῖνα, som undertiden er ubøjeligt, men oftest bojes saaledes: Enkeltt. Dat. τῷ, τῇ, τῷ δεῖν, Gen. τοῦ, τῆς, τοῦ δεῖνος, Flertal. Nom. οἱ δεῖνες, Akk. τοὺς δεῖνας, Gen. τῶν δεῖνων. (Dat. mangler.)

107. Til de i §§ 102—105 nævnte fire Klasser af Stedord henhøre nogle pronominaliske Tillægsord, som svare til hverandre (correlative) med Hensyn til et fælles Bibegreb, nemlig:

Spørgende. Begynde m. π	Usistemte. Beg. m. π.	Paapegende. Beg. m. τ.	Henvisende. Beg. m. (ε).	Henvisende, og indirekt spørgende. Beg. m. δπ.
ποῖος ἡνο- дан?	ποιώς αφ εν vis Beskaf- fenhed.	τοῖος σα- dan.	οῖος (saa- dan) som.	δποῖος hvordan.
πόσος ἡνο- стор?	ποσός αφ εν vis Størrel- se.	τόσος σα- stor.	δσος (saa- stor) som.	δπόσος stør.
πηλίκος хвр гам- мел?	—	τηλίκος σα- гammel.	ἡλίκος (saa- гammel) som.	δπηλίκος хвр stor.

Alle disse Ord bojes som Tillægsord af tre Endelser efter første Deklination. De spørgende og ubestemte ere blot forskjellige med Hensyn til Betoningen.

Anm. 1. Af de paapegende pronominaliske Tillægsord dannes ved Sammensætning med δε: τοιώσδε, τοσσόσδε, τηλικόσδε, og ved Udvidelse af Stammen: τοιούτος, τοιαύτη, τοιούτο ell. τοιούτου;

τοσοῦτος, τοσαύτη, τοσοῦτο ell. τοσοῦτον; τηλικοῦτος, τηλικαύτη, τηλικοῦτο. Alle have samme Betydning som deres Stamord.

Anm. 2. Til de paagende og henvisende Ord af denne Art føjes undertiden *ἴ, περ* og *οὖν*, paa samme Maade som til de i §§ 102, 103 og 106 nævnte Stedord; f. E. *τοιουτοί, θσονπερ, δσονοῦν* hvor meget end.

Ottende Kapitel.

Om Udsagnsordenes Bøjning i Almindelighed.

108. a. Udsagnsordene (*ρήματα, verba*) ere enten transitive eller intransitive. Begge Arter kunne have aktiv Form (genus activum) eller reflexiv Form (genus medium), ved hvilken sidste der udsiges om noget, at det er Gjenstand for en Handling, enten som virkende eller lidende; f. E. *τρέπω jeg vender, τρέπομαι jeg vender mig, vendes, βαίνω jeg gaar, ἀράομαι jeg beder (for mig selv)*.

Anm. De fleste Udsagnsord have saavel aktiv som reflexiv Form med forskjellig Betydning; nogle have begge med aktiv Betydning; f. E. *πειρώ* og *πειρόμαι* *forsøger*; efter andre have blot den reflexive Form med aktiv Betydning; f. E. *ἀράομαι, ἔρχομαι* *jeg kommer*. Naar den reflexive Form har aktiv Betydning, kaldes Udsagnsordet *deponens*.

b. Af de transitive Udsagnsord, der have aktiv Form, dannes i visse Tider en særegen Lideform (genus passivum); udenfor disse Tider bruges derimod den reflexive Form ogsaa i denne Betydning.

Anm. Af deponente Udsagnsord dannes ofte de passive Former med aktiv Betydning; f. E. *ἐδυνθῆν jeg kunde af δύναμαι jeg kan*.

109. Maaderne (*αἱ ἐγχλίσεις*) ere:

1) Indikativ (*ἡ ὁριστική*), hvorved noget udsiges som virkligt; f. E. *ὁ ἀνὴρ γράψει Manden skriver*.

2) Konjunktiv (*ἡ ὀποτακτική*), hvorved noget udsiges som en Forestilling, der kan blive til Virkelighed; f. E. *ἔάν γράψῃ σετ, at han skriver eller hvis han faar skrevet*.

3) Optativ (*ἡ εὐχτική*), hvorved noget blot udsiges som en Forestilling; f. E. *ἴνα γράψεις for at han skulde skrive, γράφοι han skrive!*

4) Imperativ (*ἡ προστακτική*), hvorved noget bydes eller forlanges; f. E. *γράψε skriv!*

5) Infinitiv (*ἡ ἀπαρέμφατος*) hvorved Handlingen eller Tilstanden betegnes ubestemt; f. E. *γράφειν at skrive*.

Foruden disse Maader dannes Tillægsformer (*μετοχαῖ, participia*) for at betegne Handlingen tænkt som Egenskab ved noget; f. E. *γράφων skrivende, ὁ γεγραφώς den, som har skrevet, og Gerundiver; f. E. γραπτέος scribendus*.

110. a. Tiderne (*οἱ χρόνοι*) ere:

1) for den nuværende Tid

Nutid, Præsens (*δὲνεστώς*);

2) for den forbigangne Tid

a) Fortid, Aorist (*δέ δόριστος*),

b) Datid, Imperfekt (*δέ παρατατικός*),

c) Førnutid, Perfekt (*δέ συντελικός*),

d) Førdatid, Plusqvamperfekt (*δέ ὑπερσυντελικός*);

3) for den tilkommende Tid

a) Fremtid, Futurum (*simplex*) (*δέ μέλλων*),

b) Førfremtid, Futurum exactum.

Af disse Tider ere Præsens, Perfekt og Futurum Hovedtider; de øvrige kaldes historiske Tider, fordi de især forekomme i Fortælling.

Anm. Tiderne kunne undertiden dannes paa mere end én Maade, saa at der endog i samme Udsagnsord kan findes dobbelte Former. De forskjellige Former benævnes første og andet Perfekt o. s. v. (§ 118. c. d.).

b. Af Tiderne findes Imperfekt og Plusqpf. kun i Indikativ, Futurene mangler i Konjunktiv og Imperativ, Perfekt er sjældent i Konjunktiv, Optativ og det akt. Imperativ.

Anm. Perf. i Konj., Opt. og Imper., samt Fut. exact. omskrives hyppig ved Perf. Part. i Forbindelse med Præs. eller Fut. af εἰμί ερ. Ofte omskrives ogsaa Plusqpf. ved Perf. Part i Forbindelse med Impf. af εἰμί.

111. Personerne ere tre, Tallene ogsaa tre: Enkelttal, Total og Flertal; dog er i Aktiv altid Formen den samme for første Person i Totallet og Flertallet, og hyppig er Formen for anden og tredie Person i Totallet den samme. Imperativ mangler første Person.

112. De forskjellige Former af et Udsagnsord dannes af Stammen, dels ved Tillæg af Endelser, dels ved Forøgelse fortil (*αὐξῆσις*, augmentum) i de Tider, der høre under den forbigeangne Tid, men med Undtagelse af Perfekt og Futurum exactum kun i Indikativ.

Forøgelsen er af forskjellig Beskaffenhed, eftersom Udsagnsordet begynder med en Medlyd eller en Selvlyd. I første Tilfælde bestaar den i Tillæg af en Stavelse og kaldes *augmentum syllabicum*, i sidste derimod for det meste i en Forlængelse af Begyndelseslyden og kaldes *augmentum temporale*.

Anm. Hos Homer og andre Digttere, især de ældre, udelades Augmentet hyppig. Det samme er i den ioniske Dialekt Tilfælde med augm. temp., i den attiske kun i Impf. χρῆν for ἔχρην.

113. *Augmentum syllabicum* bestaar 1) i Imperf. og Aorist. Ind. i Tillæg af ε; f. E. τρέψω, Impf. ἔτρεψον, Aor. ἔτρεψα; 2) i Perf. i Tillæg af en af Begyndelsesbogstavet og ε dannet Stavelse; f. E. af τρέψω τέτροφα, αἱ μένω μεμένχα, hvilket benævnes Fordobling (ἀναδιπλασιασμός, reduplicatio); 3) i Plusqpf. i Tillæg af ε i Forbindelse med

Perfektets Fordobling; f. E. af τρέψω ἐτετρόφειν, αἱ μένω μεμένχειν.

Anm. 1. I Perf. og Plusqpf. antages ingen Fordobling, men blot ε:

1) i Udsagnsord, der begynde med to Medlyde, som denne stærk Position (§ 37 og Anm. 1.), eller en Dobbeltmedlyd; f. E. ἔ-σταλκα αἱ στέλλω, ἔ-ζεύγμην αἱ ζεύγνυμι. Dog antages Fordoblingen i μιμήσκω minder om, Perf. μέμνημαι, og πτάσματα erhværver, Perf. κέκτημαι besidder (dog ogsaa ἔκτημαι).

2) i Udsagnsord, der begynde med ρ, hvilke da fordoble dette (§ 18); f. E. ἔρθισα af ρίπτω kaster. (Paa samme Maade dannes ἔστασμα af στέσω sætter i Bevægelse; derimod findes ῥερυτικένος af ῥυπών tilsmudser.)

Anm. 2. I Perf. og Plusqpf. antages ει istæden for Fordobling og andet Avgment i λαμβάνω tager, λαγχάνω erholder og λέγω samler, der i Perf. hedde εἴλησα, εἴληχα, εἴλοχα. Paa lignende Maade dannes εἴρηχα jeg har sagt og εἴμαρται det er Skebennens Villie. (Διαλέγομαι samtaler har i Perf. δειλεγματι.)

Anm. 3. I den attiske Dialekt faar Plusqpf. ofte samme Avgment som Perf.; f. E. περένγη af φεύγω flygter.

Anm. 4. Fut. exactum (Med.) antager overalt Perfektets Fordobling; f. E. κεκλαύσομαι af κλαίω; hvor Perf. ikke har Fordobling, findes hin Tid ikke uden i ganske enkelte Exempler.

Anm. 5. I den homeriske Dialekt forlænges ε i Fordoblingen i δείδω og δίω frygter, Perf. δεῖδοκα og δείδια for δέδοκα og δέδια, og δείχνυμι viser, Perf. δείδεγμα byder velkommen.

Anm. 6. I den homeriske Dialekt anvendes Fordobling undertiden ogsaa i Fut. og Aor. 2 i alle Maader; f. E. κεκαθήσομαι af κήδω bedrøver, πέφραδον af φράζω tilkjendegiver. I Aor. 2 Indik. antages da undertiden endnu et ε; f. E. ἐκεχλόμην af κέλομαι opmuntrer, ἐπεφνον af ubrug. φένω dræber, ἐπέφραδον af φράζω.

114. *Augmentum temporale* bestaar i alle Tider i Forlængelse af den Selvlyd eller Tvelyd, hvormed Udsagnsordet begynder, saafremt denne kan forlænges (§ 9); f. E. ἄγω fører Impf. ἤγρον, αἱρέω tager Perf. ὥρηχα, ἵκνέομαι kommer Aor. ἴκόμην. Dog antage nogle faa Udsagnsord i Perf. og Plusqpf. endnu en Fordobling, idet de sætte deres to første Begyndelsesbogstaver foran den allerede avgmenterede Form

og derhos i Almindelighed forkorte en forekommende Tvelyd i Stammens sidste Stavelse (attisk Fordobling); f. E. ἀλήλυψματι af ἀλείφω *salver*, ἀγγερματι af ἀγείρω *samler*, δρώρυγα af δρύσσω *graver*.

Anm. 1. Augm. syllabicum antage følgende Udsagnsord, der begynde med en Selvlyd: ἄγνυμι *bryder*, ἀλίσχομαι *fanges*, ἀνδάνω *behager*, ἔδω *tillader*, ἔθιζω *plejer*, ἔθίζω *vænner til*, ἐλίσσω *vikler*, ἔλκω *og* ἐλκύω *trekker*, ἔπω *syder*, ἔπομαι *folger*, ἔργαζομαι *arbejder*, ἔρπω *og* ἔρπιζω *kryber*, ἔστιάω *beværter*, ἔχω *har*, ὀδέω *stoder*, ἀνέομαι *kjøber*; f. E. ἔαγα, ἔινω (o: ἔεανω), ἔίχον (o: ἔεχον), ἔάθουν. Desuden er det Tilfældet med Perf. είχα, ἔοικα, ἔολπα, ἔοργα af ἔημι *sender*, είχω *synes*, ἔλπια *lader haabe*, ἔργω (ubrug.) *handler* og Aor. είλον *jeg tog* og είσα *jeg satte* samt nogle gamle digteriske Former. — Lignende Dannelse har ἔννυμι ifører Perf. είμαι.

Anm. 2. a) Nogle Udsagnsord, der begynde med en Selvlyd, antage augm. syll. foruden augm. temp., nemlig ἀνόιγω *aabner*, δράω *ser* (dette dog ikke i den ioniske Dialekt) og enkelte Former af ἀλίσχομai, ἀνδάνω *og* οὐνοχέω *skærker Vin* (έάλωχα, έάλων, ἔγνθανον, ἔψωνχέστ), samt Plusqpf. ἔώχεω, ἔώλπεω *og* ἔώργεω. b) Omvendt antager δύναμαι *kan*, βούλομαι *og* μέλλω *vil* undertiden og især i den attiske Dialekt augm. temp. foruden det regelmæssige syllab., idet de forlænge sidstnævnte; f. E. ἡδυνήθη = ἡδυνήθη, ἡμελλον.

Anm. 3. I ἔօρτάζω *holder Fest* forlænges ikke ε men o; f. E. Impf. ἔώρταζον.

Anm. 4. a) Elxázw *formoder faar* undertiden i den attiske Dialekt augm. temp., uagtet det begynder med et; f. E. Aor. ἔχασα (§ 9 a. Anm.). b) Derimod mangler Avgmentet hyppig i Udsagnsord, der begynde med εν og οι eller α og αυ med paafølgende Selvlyd; f. E. εῦδω *sover*, εύρισκω *finder*, οἰκουρέω *passer Huset*, ἔημι *blæser*, αὐάινω *tørre*.

Anm. 5. a) Άχούω *hører* antager i Plusqpf. nyt Augm. temp. foruden det første Avgment og Fordoblingen: ἔχησέων. (Det samme sker oftere hos Homer; f. E. ἡρήρειστο af ἔρειδω *støtter*, men ellers sjælden.) b) Af τστῆμι dannes undertiden med dobbelt Avgment Plusqpf. εἰστήκεω (o: ἔεστήκεω).

Anm. 6. Hos Homer og de ældre Digtere findes undertiden en Fordobling i Aor. 2, idet Udsagnsordets to første Begyndelsesbogstaver ere gjentagne foran Stammen, og derpaa det første forlænget; f. E. ὥρ-ορε af δρυνμι (Perf. derimod ὥρ-ωρε). I den attiske Dialekt er det samme Tilfælde i ἦγ-αγον af ἤγω *og* ἦγ-εγκον af ubrug. ἐνέχω (φέρω).

115. Sammensatte Udsagnsord antage Forøgelsen fortil, medmindre de ere sammensatte med Præpositioner. I dette Tilfælde, samt naar Udsagnsordene ere dannede af Ord, som ere opstaaede ved Sammensætning med Præpositioner, anbringes Avgmentet imellem Præpositionen og Ordets øvrige Dele; f. E. οἰκοδομέω *bygger Hus* φύοδόμησα; ἀποτέμνω *afskærer* ἀπέτεμνον, συστέλλω *trækker sammen* συνέσταλκα, κατηγορέω *anklager* (af κατήγορος) κατηγόρουν.

Anm. 1. a) Nogle Udsagnsord, der ere sammensatte med en Præposition, have Avgmentet foran denne. De vigtigste ere: ἀμφίεννυμι *klæder paa*, ἐπίσταμαι *væd* og som oftest καθεύδω *sover*, κάθημαι *og* καθίζω *siddet*. b) Nogle Udsagnsord, der ere dannede af Ord, som ere sammensatte med Præpositioner, antage Forøgelsen fortil; f. E. ἔμπεδόω (af ἔμπεδος) *befester* Impf. ἡμπέδουν.

Anm. 2. Avgment baade foran og efter den Udsagnsordet begyndende Præposition antage blandt andre ἀμπέχομαι *indhyller mig*, ἀνέχομαι *udholder*, ἀνορθόω *oprejser*, ἐνοχλέω *besværer*, παρουσέω *handler i Drukkenskab, raser*; f. E. ἡγάρθουν, πεταρφνηκα.

Anm. 3. Ἀμφισβητέω *modsig*, διατάῶ *ernærer*, διακονέω *tjener* behandles med Hensyn til Avgmentet, som om de vare sammensatte med ἀμφι *eller* οτά, *og* antage for det meste dobbelt Avgment; f. E. ἡμφεσβήτουν, ἐδι-ηχόνησα.

Anm. 4. De med εῦ *vel* og δυς *ilde* sammensatte Udsagnsord antage augm. temp. efter disse Partikler, naar Stamordet begynder med en foranderlig Selvlyd eller Tvelyd; f. E. δυστρέστουν af δυσαρεστέω *er misfornøjet*. I εὐεργετέω *gjør vel* udelades Avgment som oftest.

116. Endelserne bestaa af 1) de for visse Tider ejdommelige Kjendebogstaver, nemlig σ for Fut. og Aor., ς for Perf. og Plusqpf. i Aktiv; 2) en Bindelyd, der enten er en Selvlyd eller en Tvelyd, hvilken altid mangler i Perf. og Plnsqpf. Med.; 3) Personmærket, der tillige angiver Tallet og undertiden smælter sammen med Bindelyden. Saaledes er i ἐσχή-καιμεν ς Kjendebogstav, α Bindelyd og μεν Personmærke; i γράφ-ω findes intet Kjendebogstav, og ω indbefatter saavel Bindelyd som Personmærke; i γέραρματ findes hverken Kjendebogstav eller Bindelyd, men kun Personmærket ματ.

117. Med Hensyn til Stammens Endebogstav eller Kjendebogstavet og den Maade, hvorpaa Hovedtiderne dannes, henføres Udsagnsordene til to Konjugationer.

1) Den første Konjugation har en Selvlyd eller Tvelyd til Kjendebogstav (verba pura), danner Fut. Akt. paa $\sigma\omega$, Perf. Akt. paa $\kappa\alpha$ og bestaar af tre Klasser:

a. Den første Klasse har til Kjendebogstav en lang Selvlyd eller en Tvelyd og fører Endelserne til Stammen uden nogen Forandring; f. E. *παιδεύω* oplærer *παιδεύ-σω*, *πεπαίδευ-κα*.

b. Den anden Klasse har til Kjendebogstav en kort Selvlyd, der forlænges udenfor Præsens og Impf., hvorhos Sammenträkning finder Sted, naar Kjendebogstavet er α , ϵ eller o ; f. E. *φιλέω* elsker *φιλή-σω*, *πεφίλη-κα*.

c. Den tredie Klasse har saavel Tvelyde som lange og korte Selvlyde til Kjendebogstav, men forlænger aldrig de sidste; derimod antager den σ efter Kjendebogstavet i Passiv, i Gerundiv samt i Perf. og Plusqpf. Med. (dog ikke i 2 Pers. Sing.; § 20. b. 2.); f. E. *τελέω* fuldbyrder *τελέ-σω*, *τετέλε-κα*, Aor. Pass. *ἔτελέσθη*, Perf. Med. *τετέλεσμα*.

Anm. Efter denne Klasse gaa ogsaa de Udsagnsord, der til Kjendebogstav have τ , som i Præs. og Impf. bortfalder imellem to Selvlyde, men foran Medlyde tilligemed den foregaaende Selvlyd frembringer en Tvelyd (§ 7. Anm. b.); f. E. *θέω* løber (for *θέϝω*) *θεύσομαι*, *χλαίω* græder *χλαύσομαι*.

2) Den anden Konjugation har en Medlyd til Kjendebogstav (verba impura) og bestaar af tre Klasser:

a. Den første Klasse har til Kjendebogstav et Læbe- eller Ganebogstav og danner Fut. Akt. paa $\sigma\omega$,

Perf. Akt. paa $\acute{\alpha}$; f. E. *τρίβω* slider *τρίψω* (ɔ: *τρίβσω*), *τέτριψ-α*, *ἄρω* fører *ἄξω*, *ἢχα*.

b. Den anden Klasse har et Tandbogstav til Kjendebogstav og danner Fut. Akt. paa $\sigma\omega$ eller $\epsilon\omega$, Perf. Akt. paa $\kappa\alpha$; f. E. *χομίζω* bringer *χομίσω* (ɔ: *χομίδ-σω*) eller *χομίω* (for *χομίέω*), *χεκόμικα* (for *χεκόμιδκα*).

c. Den tredie Kiasse har et flydende Bogstav til Kjendebogstav og danner Fut. Akt. paa $\epsilon\omega$, Perf. Akt. paa $\kappa\alpha$; f. E. *σφάλλω* ryster *σφαλῶ* (for *σφαλέω*), *ἔσφαλκα*.

118. Tidernes Dannelse ses af følgende Tabel over Endelserne i Indikativs første Person i Enkelttallet.

Aktiv.				Medium.			
1 Konj.	2 Konj.	1 Konj.	2 Konj.	1 Kl.	2 Kl.	3 Kl.	
Præs.	ω	ω	ω	<i>οματ</i>	<i>οματ</i>	<i>οματ</i>	<i>οματ</i>
Impf.	$\sigma\nu$	$\sigma\nu$	$\sigma\nu$	<i>ομῆν</i>	<i>ομῆν</i>	<i>ομῆν</i>	<i>ομῆν</i>
Fut.	$\sigma\omega$	$\sigma\omega$	$\epsilon\omega$	<i>σοματ</i>	<i>σοματ</i>	<i>σοματ</i>	<i>εσματ</i>
			ell. $\epsilon\omega$				ell. <i>εσματ</i>
Aor.	$\sigma\alpha$	$\sigma\alpha$	$\sigma\alpha$	<i>σαμῆν</i>	<i>σαμῆν</i>	<i>σαμῆν</i>	<i>αμῆν</i>
Perf.	$\kappa\alpha$	$\acute{\alpha}$	$\kappa\alpha$	<i>ματ</i>	<i>ματ</i>	<i>ματ</i>	<i>ματ</i>
Plusqpf.	<i>χειν</i>	<i>είν</i>	<i>χειν</i>	<i>μῆν</i>	<i>μῆν</i>	<i>μῆν</i>	<i>μῆν</i>

Passiv.

Aor. 1. <i>θῆν</i>	Fut. 1. <i>θήσομαι</i>
Aor. 2. <i>ην</i>	Fut. 2. <i>ήσομαι</i>

Med Hensyn til Dannelsen af enkelte Tider bemærkes endvidere følgende:

a. Præsens og Imperfekt danner hyppig af en udvidet Stamme, der er frembragt af den oprindelige ved at forlænge dens Selvlyd, ved at feje Fordobling eller

Endetillæg til den, ved at indskyde en Medlyd i den, ved Forandring af Kjende bogstavet, eller ved flere af disse Maader i Forening; f. E. φαίνω viser af φαν, τιτρά-ω borer af τρα, γηράσκω sælges af γηρα, βάλλω kaster af βαλ, πράσσω handler af πραγ, λανθάνω er skjult af λαθ, πιπράσκω sælger af πρα.

b. Til at betegne Handlingens Gjentagelse bruges hos Digtere og i den ioniske Dialekt Former paa σχον i Aktiv og σχομην i Med. af Imperfekt, dog kun i Enkelttallet og i Flertallets tredie Person, hvorhos Avgmentet bortfalder; f. E. μέλλεσκον af μέλλω τøver, ρίπτασκον af ρίπτω kaster, πωλεσκόμην af πωλέω sælger, ζωνυσκόμην af ζώνυμε omgjorder.

Anm. Avgment findes i ἐμισγέσκοντο af μίσγω blander og et Par andre Former.

c. I Udsagnsord, som udvide Stammen i Præs. og Impf., dannes undertiden Aorist i Aktiv af den oprindelige Stamme ved Endelsen ον og i Med. ved Endelsen όμην (andet Aorist); f. E. ἔβαλον Aor. af βάλλω (Impf. ἔβαλλον), ἔλασθον Aor. af λανθάνω (Impf. ἔλάνθανον).

Anm. 1. Nogle faa Udsagnsord danne Aorist baade paa denne Maade og regelmæssig, men de to Aorister have da forskjellig Betydning eller bruges til forskjellig Tid eller i forskjellige Dialekter. Τρέπω vender havde altid dobbelt Aoristform: ἔτρεφα og ἔτραπον, ἔτρεφάμην og ἔτραπόμην.

Anm. 2. Af nogle faa Udsagnsord dannes i den homeriske Dialekt Aorist med Endelerne σον og σομην (Aor. mixtus); f. E. έζον af ἑκάρουαι kommer, ἀσιόμην af ἀείδω synger. (Saaledes ogsaa βήσσο af βαίνω, δύσσετο af δύνω, ἀξετε af ἄγω, λέξεο af λέγω, ὕρσεο af ὕρωμε, οἰσε af Roden til Fut. οἴσω.)

Anm. 3. I den homeriske Dialekt findes enkelte Aorister i Med. med Endelsen μην (for όμην); f. E. μέκτο, δέκτο.

Anm. 4. Ogsaa af Aorist dannes, men sjælden, hos Digtere og i den ioniske Dialekt en iterativ Form uden Avgment paa σχον i Akt. og σχομην i Med. i Enkelttallet og Flertallets tredie Person; f. E. ἔργτυσασκον (af ἔργτυσα) af ἔργτω standser, βαλ-

σχόμην (af ἔβαλον) af βάλλω kaster. (I ωρσασκε af όρνυμε findes Avgment.)

d. Af nogle Udsagnsord af anden Konjugation dannes Perfekt ved Endelsen α og Plusqpf. ved ειν (andet Perf. og Plusqpf.), hvorhos Stammens Selvlyd forlænges, hvis den er α, eller faar Omlyd, hvis den er ε eller ει; f. E. φαίνω viser Pf. πέφηνα, στέργω elsker ἔστοργα, λεπίω forlader λέλοιπα. Dette Perf. har ofte intransitiv Betydning, især naar det sædvanlige Perf. tillige findes; f. E. ἄγνυμι brækker, ζαγα er brudt; πειθω overtales, πέπεικα har overtalt, πέποιθα stoler.

Anm. Perf. 2 er især hyppigt hos Homer, der ogsaa under tiden udsteder x af Perf. 1, fornæmmelig i Tillægsformen; f. E. βεβαρηώς for βεβαρηκώς.

e. Pluspvamparfekt faar i det ældre Sprog (ogsaa i den attiske Dialekt) undertiden Endelsen εα eller sammentrukket γ; f. E. ἐτεθήπεα, πεφεύγη. (Saaledes hos Homer ἐγεγόνε, συγδέατε.)

f. I den doriske Dialekt ender Futurum paa σῶ sammentrukket af σῶ; f. E. φασῶ sædvanlig φήσω, Med. φεσῦματ sædvanlig φεσματ.

Anm. I den attiske Dialekt dannes i nogle Udsagnsord lignende Futureler paa σοῦματ; f. E. πλέω sejler, πλευσόματ.

g. I nogle Udsagnsord bruges Futurum Medii istæden for Fut. Akt. (med aktiv Betydning), uaglet de øvrige Tider have aktiv Form; f. E. βαίνω gaar, βήσουμαι vil gaa; ἀκούω hører, ἀκούσομαι vil høre.

Anm. 1. Dette er Tilfældet i en Del uregelmæssige Udsagnsord samt følgende regelmæssige: πηδάω, σιγάω, σωπάω, κωχάω, βαδίζω, συρίζω, τωθάζω.

Anm. 2. I nogle Udsagnsord bruges saavel Fut. Akt. som Fut. Med. i aktiv Betydning, dog er det sidste mest brugeligt. Dette er Tilfælde i en Del uregelmæssige Udsagnsord og følgende

regelmæssige: ἀγνοέω, ἐπανέω, ἐπιστρέω, ῥοφέω, χωρέω, ἀπαντάω, βιώω, γελάω, θηράω, θηρεύω, ἀπολαύω, βλέπω, σκώπτω, δώκω, πνίγω, ἔδω, ἀλαλάζω, ἐγκωμιάζω, θαυμάζω, κολάζω, κωμάζω, σπουδάζω, οἰκώζω, δολούζω.

h. I nogle Udsagnsord, der begynde med en Medlyd og til Kjendebogstav have en Selvlyd, Læbe- eller Ganelyd, dannes et Futurum exactum (med passiv Betydning) ved at sætte Perfektets Fordobling foran Fut. Med.; f. E. *χλαίω graeder* κλαύσομαι, Fut. exact. *κεκλαύσομαι*, τόπτω *slaar* τύφομαι, τετύφομαι.

Anm. 1. Fut. exact. omskrives i Almindelighed (saaledes altid i Aktiv, og naar Udsagnsordet ikke kan antage Fordobling, eller naar Kjendebogstavet er et Tandbogstav eller flydende) ved Perf. Part. og Fut. af εἰμὶ *er*; f. E. *πεπονθώς* *ἔστομαι jeg vil have lidt af πάσχω*, *δρισμένος* *ἔσται han vil være blevet begrænset af δρίζω*.

Anm. 2. Aktive Former med Betydning af Fut. exact. ere de af Perf. dannede Futurer *τεθνήξω jeg vil være død af θνήσκω dør*, Perf. *τέθνηκα er død*, og *ἔστηξω jeg vil staa* (*vil være blevet stillet*) af *ἔστημι stiller*, Perf. *ἔστηκα staa*.

i. I Passiv dannes enten første Aorist og Futurum eller sjælden og kun i anden Konjugation andet Aorist og Futurum; f. E. *σφάλλω rokker* Aor. Pass. *ἔσφάλην*, Fut. *σφαλήσομαι*; *γράφω skriver* *ἔγραψην*, *γραφήσομαι*.

Anm. Begge Dannelser findes undertiden i samme Udsagnsord, men for det meste til forskellige Tider eller i forskellige Dialekter; f. E. *μήνυμι blander* *ἔμιχθη* og *ἔμήγη*.

k. De deponente Udsagnsord danne enten Aor. Med. med aktiv Betydning (deponentia media); f. E. *ἀρά-*
ομαι beder *ἡρασάμην*, *ἡγέομαι anfører*, *antager ἡγησάμην*,
θεάομαι skuer *ἔθεασάμην*, *φθέγγομαι taler* *ἔφθεξάμην*,
ἀναίνομαι nægter *ἡνηνάμην*; eller Aor. Pass. med aktiv Betydning (deponentia passiva); f. E. *ἐπιμελέομαι besørger* *ἐπιμελήθην*, *ἐνθυμέομαι overvejer* *ἐνεθυμήθην*; eller en-

delig begge disse Aorister; f. E. *πειράμομαι for søger* *ἐπειρασάμην* og *ἐπειράθην*, *ἀποκρίνομαι svarer* *ἀπεκρινάμην* og (sjælden) *ἀπεκρίθην*, *μέμφομαι dadler* *ἐμεμφάμην* og (sjælden) *ἐμέμφθην*, *ἀπολογέομαι forsvarer* *ἀπελογγάσμην* og (sjælden) *ἀπελογήθην*, *αλέομαι agter* *ἡδέσθην* og (sjælden) *ἡδεσάμην*, *ἀρνέομαι nægter* *ἡρογήθην* og (sjælden) *ἡρογησάμην*.

Anm. 1. Af dep. media findes stundum Aor. Pass. med passiv Betydning; f. E. *εἰργάσθη* blev udført af *ἔργαζομαι*.

Anm. 2. Af dep. passiva bruges ogsaa Fut. Pass. med aktiv Betydning ved Siden af Fut. Med; f. E. *ἐπιμελέομαι*, *ἐπιμελήσομαι* og *ἐπιμεληθήσομαι*.

119. Hvorledes Endelserne i de andre Maader og i Tillægsformerne svare til Endelserne i Indikativ, ses af følgende Tabel:

Aktiv.						
Præs.	Ind. ω (Aor. 2) ον	Konj. ω ον	Opt. ομει —	Imp. ε —	Inf. ειν ειν	Partic. ων ων
Fut.	ω	—	ομει	—	ειν	ων
Aor. (1)	α	ω	αμει	ον	αι	ας
Perf.	α	ω	ομει	—	εναι	ως
Medium.						
Præs.	ομαι (Aor. 2) ομην	ωμαι ομην	ομην	εσο	εσθαι	ομενος
Fut.	ομαι	—	ομην	—	εσθαι	ομεнос
Aor. (1)	αμην	ωμαι	αμην	αι	ασθαι	αменос
Perf.	μαι	—	—	σο	σθαι	менос
Passiv.						
Aor.	ην	ω	ειην	ηθι	ηναι	εις
Fut.	ησομαι	—	ησομην	ησεσθαι	ησоменос	

Anm. 1. Hos Homer ender Konjunktiv i Aktiv undertiden paa *ωμει*; f. E. ἐδέλωμι, ἀγάγωμι, τύχωμι.

Anm. 2. I Optativ bruges i den attiske Dialekt Endelsen *οτρη* i Præsens af 1 Konjug., naar Indik. ender paa *ω*, *εω* eller *οω*, og i Futurum af 2 Konjug., naar Indik. ender paa *ω*; f. E. *τιμασοίην* — *τιμόην*, *ἀγγελοίην*, *χομοίην*. — Aor. Opt. ender i Flertallets anden og tredie Person og i Flertallets tredie Person ofte (hos Attikerne endogsaa hyppigst) paa *ειας*, *ειε*, *ειαν* som af 1 Person paa *εια*; f. E. *ἄκούσειας*, *ἄκούσειε*, *ἄκούσειαν*.

Anm. 3. I Udsagnsord paa *ωω* og *οω* ender Infinitiv i Præs. Akt. paa *ān* og *oōn*. Endelsen har i Præs. og Fut. Akt. oprindelig været *εμεναι* og i Aor. Pass. *ημεναι*, hvilke Endelser ofte findes hos Homer; f. E. *ἀγνέμεναι*, *ἀξέμεναι*, *ἀριθμήμεναι*, *μηγήμεναι*. Med *ε* og *α* blev *εμενai* sammentrukket til *ημεναι*; f. E. *ἀρήμεναι*, *γοήμεναι*, *φιλήμεναι*. Endelsen *εμενai* afskortedes i Aktiv til *εμεν*, der ogsaa findes hos Homer; f. E. *ελπέμεν* (og paa lignende Maade *ημεναι* i Aor. Pass. i den doriske Dialekt til *ημεν*; f. Ex. *διαχρηθῆμεν*). Af Endelsen *εμεν* er endelig ved Udkydelse af *με* (§ 29. Anm. 2.) opstaatet Endelsen *εν*, der vedligeholdt sig i den doriske Dialekt (hvor den med foregaaende *ε* eller *α* frembragte *ην*; f. E. *ἄγεν*, *ἀμέλγεν*, *δρῆν*), i den æoliske forlængedes til *ην* (f. E. *εδρῆν*, *χαίρην*), men ellers forlængedes til *εν*, udtagen naar *α* eller *ο* gik foran, da den med disse Selvlyde blev sammentrukken til *ān* og *oōn*. — I Perf. bruger Homer kun *Influ.*, naar *ε* er udstødt; f. E. *τεθνάμεναι* og *τεθνάμεν*.

Anm. 4. Perf. Konj. og Opt. er sjælden, undt. i Udsagnsord, som i Perf. have Betydning af Præsens, Især: *ἄνωγα befaler*, *δέδια frygter*, *πέπονθα stoler*, *πέπονθα lider*, *ἔστηγα staar*, *τέθνηκα er død*, *γέγωνα raaber*, *χέραγα skriger*; *χέκτημα besidder*, *μέμημα husker*, *βέβηλημα er truffen*, *τέτμημα er skaaren*, *χέκλημα hedder*; f. E. *ἀνώγω*, *χέκτωμα*. De reflexive Former mangler dog Optativ, udtagen *χεκτήμην* og *χεκτόμην*, *μεμνήμην* og *μεμνόμην* samt *χεκλήμην*. I Akt. ender Opt. undertiden paa *οτρη*; f. E. *πεποιθόην*.

Anm. 5. Nogle faa Udsagnsord, der i Perf. have Betydning af Præsens, danne Perf. Imper. Akt. paa *ε* eller *θε*, nemlig *ἄνωγε* og *ἄνωχθε*, *γέγωνε*, *δείδιθε*, *χέραχθε* og de synkoperede Former *τέτλαθε*, *τέθναθε*, *ἔσταθε*, *μεμάτε* af *τέτληκα*, *τέθνηκα*, *ἔστηκα*, *μέμημεν*.

120. a. Personmærkerne (§ 116) ere i Aktiv og Aorist i Passiv følgende:

	Enkelttal.			Flertal.			Total.	
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	2.	3.
Konjunktiv og Indikativs Hovedtider	— <i>ς</i> —			<i>μεν</i>	<i>τε</i>	<i>σι</i>	<i>τον</i>	<i>τον</i>
Optativ og Indikativs historiske Tider	— <i>ς</i> —			<i>μεν</i>	<i>τε</i>	<i>ν</i> ell.	<i>τον</i>	<i>την</i>
Imperativ	— <i>τω</i>			<i>τε</i>	<i>τωσαν</i>		<i>τον</i>	<i>των</i>
					ell. <i>ντων</i>			

Anm. 1. I Enkelttallets anden Person har den æoliske Dialekt Endelsen *σθα*, der ogsaa udenfor denne Dialekt findes i følgende Former: *ζσθα* af *ἔψ var*, *ἔφησθα* af *ἔφηγ sayde*, *οισθα* af *οιδα véd*, *ζδησθα* eller *ζδεισθα* af *ζδειν vidste*, *ζεισθα* af *ζειν gik*, og i de homeriske Konjunktiv- og Optativformer *είπησθα*, *βάλοισθα o.s.v.* — I den doriske Dialekt ender anden Person paa *ες* for *εις*; f. E. *συρισθες* (sædvanlig *συριζεις*).

Anm. 2. I Enkelttallets 3die Pers. haves i den homeriske Dialekt undertiden i Konj. og Opt. Udgangen *σι*; f. E. *παμφαινησι παραφθάτησι*. I den doriske Dialekt ender 3die Pers. paa *η* for *ει* og i Perf. undertiden paa *γ* for *ε*; f. E. *πεφύκη*.

Anm. 3. Flertallets 1ste Person ender i den doriske Dialekt paa *μες*; f. E. *ἐρίσθομες* = *ἐρίζομεν*.

Anm. 4. Flertallets 3die Person ender i den doriske Dialekt paa *ντι*, hvor de andre Dialekter have *σι*; f. E. *μοχθίσοντι* = *μοχθίσουσι*.

Anm. 5. I Flertallets 3die Person bruges Endelsen *σαν* kun i Plusqpf. og Aor. Pass.; dog bruges ogsaa Endelsen *ν* ofte i Aor. Pass. i Optativ og af Digterne ogsaa i Indikativ; f. E. *παιδευθεῖν*, *τράφεν* = *ἐτράφησαν**).

Anm. 6. Totallets Endelser *τον* og *την* ombyttes undertiden; f. E. *λαρύσσετον* 3die Pers. i den homeriske Dialekt, *χτανέτην*, *εὐρέτην* 2den Pers. i den attiske Dialekt. — Endelsen *την* hedder i den doriske Dialekt *ταν*.

*). I *μιάσθην* for *μιάνθησαν* er *ε* forlænget (*μίανθεν*).

Anm. 7. I Konjunktiv forkortes undertiden i den homeriske Dialekt for Versemalets Skyld den lange Selvlyd foran Udgangen; f. E. εἴδομεν for εἴδωμεν, ἴομεν for ἴωμεν, τραπείομεν for τραπέωμεν [τραπῶμεν], φθίσται for φθίηται.

Anm. 8. I Imperativ bruges i den homeriske Dialekt i Flertallets 3die Pers. kun Endelsen ντων.

b. I Medium og Futurum i Passiv ere Personmærkerne følgende:

	Enkelttal.			Flertal.			Total.		
	1.	2.	3.	1.	2.	3.	1.	2.	3.
Konjunktivog									
Indikativs	μαι	σαι	ται	μεθα	σθε	νται	μεθον	σθον	σθον
Hovedtider									
Optativ og In-	μηγν	σο	το	μεθα	σθε	ντο	μεθον	σθον	σθην
diktivs hist.									
Tider									
Imperativ	σο	σθω		σθε	σθω-		σθον	σθων	
	ell.	αι			σαν	ell.			σθων

Anm. 1. I Enkelttallets anden Person bliver σ udstødt udenfor Perf. og Plusqpf., og det derved frembragte Sammenstød af to Selvlyde hævet ved Sammentrækning (§ 20). I den homeriske Dialekt findes ogsaa de usammentrukne Former, f. E. ἐπιτέλλεαι, ἐγείναο; i Imperativ undertiden med Forlængelse af den første Selvlyd, f. E. ἔρειο, σπεῖο; og selv i Perf. er undertiden σ udstødt, f. E. μέμνησται.

Anm. 2. I Endelsen ετο indskydes undertiden i den ioniske Dialekt α; f. E. ἔταθέστο = ἔτάθετο.

Anm. 3. I Flertallets første Person var Endelsen oprindelig μεσθα, der findes i den homeriske, ioniske og doriske Dialekt og hos Digttere; f. E. κεισόμεσθα.

Anm. 4. I Flertallets tredie Person er Endelsen i den homeriske og ioniske Dialekt som oftest αται og ατο (for νται og ντο). Foran disse Endelser forandres i den ioniske Dialekt α og ο og undertiden i Perf. og Plusqpf. γ til ε; f. E. ἐπιστέατο for ἐπισταντο, ἐβαλέατο for ἐβάλοντο, ἐκεχοσμέατο for ἐκεχοσμηντο; et Læbe- eller Ganebogstav som Kjendebogstav beaandes i Perf. og Plusqpf.; f. E. τεταχαται af ταγ (undt. i ἀπικαται af ἀρικνέομαι); og δ ind-

skydes i ἐρράδατο af ράνω bestænker, ἐληγάδαται af ἐλάω driver og ἀκαχέδαται af ἀκαχίζω bedrøver. I anden Konjug. bruges disse Endelser ogsaa af de ældre Attikere i Perf. og Plusqpf.; f. E. τετάχαται.

Anm. 5. Totalsendelsen μεθον er meget sjælden. Endelsen σθον bruges undertiden for σθην; f. E. θωρήσσεσθον i 3die Pers. i den homeriske Dialekt.

Anm. 6. Endelserne μην og σθην hedde i den doriske Dialekt μᾶν og σθᾶν.

Anm. 7. I Imperativ bruges i den homeriske Dialekt i Flertallets 3die Pers. kun Endelsen σθων

Niende Kapitel.

Første Konjugation.

121. Som Exempler paa regelmæssig Bøjning efter første Konjugation kunne tjene: a) af første Klasse παιδεύω oplærer, b) af anden Klasse τυμάω ører, αἰτέω beder, μησθέω lejer, c) af tredie Klasse τελέω fuldbyrder.

1 Klasse.

Præsens E. 1. παιδεύω
2. παιδεύεις
3. παιδεύει

F. 1. παιδεύομεν
2. παιδεύετε
3. παιδεύουσι

T. 2. 3. παιδεύετον

Imperf. E. 1. ἐ-παιδεύον
2. ἐ-παιδεύεις
3. ἐ-παιδεύει

F. 1. ἐ-παιδεύομεν
2. ἐ-παιδεύετε
3. ἐ-παιδεύον

T. 2. ἐ-παιδεύετον
3. ἐ-παιδεύετην

Futurum E. 1. παιδεύσω
2. παιδεύσεις
3. παιδεύσει

F. 1. παιδεύσομεν
2. παιδεύσετε
3. παιδεύσουσι

T. 2. 3. παιδεύσετον

Aorist E. 1. ἐ-παιδεύσα
2. ἐ-παιδεύσας
3. ἐ-παιδεύσε

F. 1. ἐ-παιδεύσαμεν
2. ἐ-παιδεύσατε
3. ἐ-παιδεύσαν

T. 2. ἐ-παιδεύσατον
3. ἐ-παιδεύσατην

A k
2 Klas
Indi

τιμάω-ώ
τιμάεις-ᾶς
τιμάει-ῆ

τιμάομεν-ῶμεν
τιμάετε-ᾶτε
τιμάουσι-ῶσι

τιμάετον-ᾶτον

ἐτίμαν-ῶν
ἐτίμαες-ᾶς
ἐτίμαε-ἄ

ἐτιμάομεν-ῶμεν
ἐτιμάετε-ᾶτε
ἐτίμαν-ῶν

ἐτιμάετον-ᾶτον
ἐτιμάέτην-ᾶτην

τιμή σω
τιμήσεις
τιμήσει

τιμήσομεν
τιμήσετε
τιμήσουσι

τιμήσετον
ἐτίμησα
ἐτίμησας

ἐτίμησε
ἐτιμήσαμεν

O. S. V.

t i v.
sē.
kativ.

αἰτέω-ώ
αἰτέεις-εῖς
αἰτέει-εῖ

αἰτέομεν-οῦμεν
αἰτέετε-εῖτε
αἰτέουσι-οῦσι

αἰτέετον-εῖτον

ἥτεον-οῦν
ἥτεες-εῖς
ἥτεε-εῖ

ἥτεομεν-οῦμεν
ἥτεετε-εῖτε
ἥτεον-οῦν

ἥτεετον-εῖτον
ἥτεετην-εῖτην

αἰτήσω
αἰτήσεις
αἰτήσει

αἰτήσομεν
αἰτήσετε
αἰτήσουσι

αἰτήσετον
ἥτησα
ἥτησας

ἥτησε
ἥτησαμεν

O. S. V.

3 Klasse.

μισθόω-ώ
μισθήεις-οῖς
μισθήει-οῖ

μισθόμεν-οῦμεν
μισθήετε-οῦτε
μισθόουσι-οῦσι

μισθότον-οῦτον
ἔμισθον-οῦν
ἔμισθοες-οῦς

ἔμισθόμεν-οῦμεν
ἔμισθήετε-οῦτε
ἔμισθοον-θουν

ἔμισθόετον-οῦτον
ἔμισθοέτην-οῦτην

μισθώσω
μισθώσεις
μισθώσει

μισθώσομεν
μισθώσετε
μισθώσουσι

μισθώσετον
ἔμισθωσα
ἔμισθωσας

ἔμισθωσε
ἔμισθωσαμεν

O. S. V.

τελέσω-έω-ώ
τελέσεις-έεις-εῖς
τελέσει-έει-εῖ
τελέσημεν-έομεν-οῦμεν
τελέσετε-έετε-εῖτε
τελέσουσι-έουσι-οῦσι
τελέσετον-έετον-εῖτον

ἔτέλεσα

O. S. V.

Perfekt E.	1. πε-παιδευ-κα 2. πε-παιδευ-κας 3. πε-παιδευ-κε	τετίμηκα τετίμηκας O. S. V.	γέτηκα γέτηκας O. S. V.	μεμίσθωκα μεμίσθωκας O. S. V.	τετέλεκα τετέλεκας O. S. V.
F.	1. πε-παιδεύ-καμεν 2. πε-παιδεύ-κατε 3. πε-παιδεύ-καστ				
T.	2. 3. πε-παιδεύ-κατον				
Plusqpf.	E. 1. ἐπε-παιδεύ-κειν 2. ἐπε-παιδεύ-κεις 3. ἐπε-παιδεύ-κει	ἐτετψήκειν ἐτετψήκεις O. S. V.	γέτήκειν γέτήκεις O. S. V.	ἐμεμισθώκειν ἐμεμισθώκεις O. S. V.	ἐτετελέκειν ἐτετελέκεις O. S. V.
F.	1. ἐπε-παιδεύ-κειμεν 2. ἐπε-παιδεύ-κειτε 3. ἐπε-παιδεύ-κεσαν				
T.	2. ἐπε-παιδεύ-κειτον 3. ἐπε-παιδεύ-κείτην				

		Kon	junktiv.	
Præsens E.	1. παιδεύ-ω 2. παιδεύ-γες 3. παιδεύ-η	τιμάω-ῶ τιμάγης-ῆς τιμάγη-ῆ	αἰτέω-ῶ αἰτέης-ῆς αἰτέη-ῆ	μισθόω-ῶ μισθόης-ῆς μισθόη-ῆ
F.	1. παιδεύ-ωμεν 2. παιδεύ-ητε 3. παιδεύ-ωσι	τιμάωμεν-ῶμεν τιμάητε-ῆτε τιμάωσι-ῶσι	αἰτέωμεν-ῶμεν αἰτέητε-ῆτε αἰτέωσι-ῶσι	μισθόωμεν-ῶμεν μισθόητε-ῆτε μισθόωσι-ῶσι
T.	2. 3. παιδεύ-ητον	τιμάητον-ῆτον	αἰτέητον-ῆτον	μισθόητον-ῶτον
Aorist	E. 1. παιδεύ-σω 2. παιδεύ-σης 3. παιδεύ-σῃ	τιμήσω τιμήσης τιμήσῃ	αἰτήσω αἰτήσης O. S. V.	μισθώσω μισθώσης O. S. V.
	O. S. V. som Præsens.	O. S. V.		O. S. V.

		Opta	tiv.	
Præsens E.	1. παιδεύ-ομι 2. παιδεύ-οις 3. παιδεύ-οι	τιμάομι-ῶμι τιμάοις-ῆς τιμάοι-ῆ	αἰτέομι-ῶμι αἰτέοις-ῆς αἰτέοι-ῆ	μισθόομι-ῶμι μισθόοις-ῆς μισθόοι-ῆ

- Præsens F. 1. παιδεύ-ομεν
 2. παιδεύ-οιτε
 2. παιδεύ-οιεν
 T. 2. παιδεύ-οιτον
 3. παιδεύ-οίτην

τιμάσιμεν-άμμεν
 τιμάσιτε-ώτε
 τιμάσιεν-φέν
 τιμάσιτον-άτον
 τιμασίτην-ψήτην
 eller

τιμασίην-ψήν
 τιμασίης-ψής
 τιμασίη-ψή
 τιμασίημεν-ψήμεν
 τιμασίητε-ψήτε
 τιμάσιεν-φέν
 τιμασίτον-ψήτον
 τιμασίήτην-ψήτην
 τιμήσομι
 τιμήσοις

O. S. v. som Præsens.

τιμήσαμι
 τιμήσαις ell. -σειας
 τιμήσαι ell. σειε
 τιμήσαμεν
 τιμήσατε
 τιμήσαιεν ell. -σειαν
 τιμήσατον
 τιμησαίτην

Impf.

τίμαε-ᾶ
 τιμαέτω-άτω
 τιμάστε-ἄτε
 τιμαέτωσαν-άτωσαν
 ell. τιμαδύτων-άντων
 τιμάστον-άτον
 τιμαέτων-άτων

αἰτέομεν-οῖμεν
 αἰτέοιτε-οῖτε
 αἰτέοιεν-οῖεν
 αἰτέοιτον-οῖτον
 αἰτεοίτην-οίτην
 eller

αἰτεοίην-οίην
 αἰτεοίης-οίης
 αἰτεοίη-οίη
 αἰτεοίημεν-οίημεν
 αἰτεοίητε-οίητε
 αἰτέοιεν-οῖεν
 αἰτεοίητον-οίητον
 αἰτεοίητην-οίητην
 αἰτήσομι
 αἰτήσοις

O. S. v. som Præs.

αἰτήσαμι
 αἰτήσαις ell. -σειας
 αἰτήσαι ell. -σειε
 αἰτήσαμεν
 αἰτήσατε
 αἰτήσαιεν ell. -σειαν
 αἰτήσατον
 αἰτησαίτην
 rativ.

αἰτεε-ει
 αἰτεέτω-είτω
 αἰτέετε-εῖτε
 αἰτεέτωσαν-είτωσαν
 ell. -εύντων-ούντων
 αἰτέστον-εῖτον
 αἰτεέτων-είτων

μισθόμεν-οῖμεν
 μισθόιτε-οῖτε
 μισθόιεν-οῖεν
 μισθόιτον-οῖτον
 μισθοοίτην-οίτην
 eller

μισθοοίην-οίην
 μισθοοίης-οίης
 μισθοίη-οίη
 μισθοοίημεν-οίημεν
 μισθοοίητε-οίητε
 μισθόιεν-οῖεν
 μισθοοίητον-οίητον
 μισθοοίητην-οίητην
 αἰτεοίησι
 μισθώσομι
 μισθώσοις

O. S. v. som Præs.

μισθώσαμι
 μισθώσαις ell. -σειας
 μισθώσαι ell. σειε
 μισθώσαμεν
 μισθώσατε
 μισθώσαιεν ell. -σειαν
 μισθώσατον
 μισθώσαίτην

μίσθοε-οι
 μισθόέτω-ούτω
 μισθόέτε-οῦτε
 μισθόέτωσαν-ούτωσαν
 ell. -ούντων-ούντων
 μισθόέτον-ούτον
 μισθόέτων-ούτων

- Futurum E. 1. παιδεύ-σομι
 2. παιδεύ-σοις

O. S. v. som Præsens.

- Aorist E. 1. παιδεύ-σαμι
 2. παιδεύ-σαις ell. -σειας
 3. παιδεύ-σαι ell. σειε
 F. 1. παιδεύ-σαμεν
 2. παιδεύ-σαιτε
 3. παιδεύ-σαιεν ell. -σειαν
 T. 2. παιδεύ-σαιτον
 3. παιδεύ-σαίτην

O. S. v. som Præs.

τιμήσαμι
 τιμήσαις ell. -σειας
 τιμήσαι ell. σειε
 τιμήσαμεν
 τιμήσατε
 τιμήσαιεν ell. -σειαν
 τιμήσατον
 τιμησαίτην

O. S. v. som Præs.

μισθώσαμι
 μισθώσαις ell. -σειας
 μισθώσαι ell. σειε

O. S. v. som Præs.

τελέσαμι
 O. S. v. som
 αἰτήσαμι

- Præsens E. 2. παιδευ-ε

3. παιδευ-έτω

- F. 2. παιδεύ-ετε
 3. παιδευ-έτωσαν

ell. ὄντων

- T. 2. παιδεύ-ετον

3. παιδευ-έτων

τίμαε-ᾶ
 τιμαέτω-άτω
 τιμάστε-ἄτε
 τιμαέτωσαν-άτωσαν
 ell. τιμαδύτων-άντων
 τιμάστον-άτον
 τιμαέτων-άτων

τέλεε-τέλει
 μισθόέτω-ούτω
 μισθόέτε-οῦτε
 μισθόέτωσαν-ούτωσαν
 ell. -ούντων-ούντων
 μισθόέτον-ούτον
 μισθόέτων-ούτων

- Aorist E. 2. παιδευ-σον
3. παιδευ-σάτω
F. 2. παιδεύ-σατε
3. παιδεύ-σάτωσαν
ell. παιδευ-σάντων
T. 2. παιδεύ-σατον
3. παιδεύ-σάτων

τίμησον
O. S. V.

αιτησον
O. S. V.

μίσθωσον
O. S. V.
τέλεσον
O. S. V.

		Inf.	Initiv.		
Præsens	παιδεύ-ειν	τιμᾶν	αἰτεῖν	μισθοῦν	τελεῖν
Futurum	παιδεύ-σειν	τιμήσειν	αἰτήσειν	μισθώσειν	τελέσειν ἔειν-εῖν
Aorist	παιδεῦ-σαι	τιμῆσαι	αἰτῆσαι	μισθῶσαι	τελέσαι
Perfekt	πε-παιδευ-κέναι	τετιμηκέναι	ἡγέκεναι	μεμισθωκέναι	τετελεκέναι
		Tillægs	former.		
Præsens	παιδεύ-ων, ουσα, ον	τιμάων-ῶν, ἀουσα-ῶσα	αἰτέων-ῶν	μισθόων-ῶν	τελέων-ῶν
Futurum	παιδεύ-σων, σουσα, σον	τιμήσων	αἰτήσων	μισθώσων	τελέσων-έων-ῶν
Aorist	παιδεύ-σας, σασα, σαν	τιμήσας	αἰτήσας	μισθώσας	τελέσας
Perfekt	πε-παιδευ-χώς, χνῖα, χός	τετιμηκώς	ἡγέκώς	μεμισθωκώς	τετελεκώς
		M e d i u m.	Indi kativ.		

Præsens	E. 1. παιδεύ-ομαι 2. παιδεύ-ῃ 3. παιδεύ-εται	τιμάομαι-ῶμαι τιμάῃ-ῷ	αἰτέομαι-օûμαι αἰτέῃ-ῷ	μισθόμαι-օûμαι	τελέομαι-օûμαι
	F. 1. παιδευ-όμεθα 2. παιδεύ-εσθε 3. παιδεύ-ονται	τιμάομεθα-ώμεθα τιμάεσθε-ᾶσθε τιμάονται-ῶνται	αἰτέομεθα-օûμεθα αἰτέεσθε-εῖσθε αἰτέονται-օûνται	μισθόμεθα-օûμεθα μισθόεσθε-օûσθε μισθόονται-օûνται	O. S. V. som αἰτέομαι
T. 1. παιδευ-όμεθον 2. 3. παιδεύ-εσθον	τιμάομεθον-ῶμεθον τιμάεσθον-ᾶσθον	αἰτέομεθον-օûμεθον αἰτέεσθον-εῖσθον	μισθόμεθον-օûμεθον μισθόεσθον-εῖσθον	μισθόμεθον-օûμεθον μισθόεσθον-օûσθον	
Imperf.	E. 1. ἐ-παιδευ-όμην 2. ἐ-παιδεύ-ου 3. ἐ-παιδεύ-ετο	ἐτιμαίμην-ώμην ἐτιμάου-ῶ ἐτιμάετο-ἄτο	ἡτέομην-օûμην ἡτέου-ଓ ἡτέετο-εῖτο	ἐμισθοίμην-օûμην ἐμισθόου-ଓ ἐμισθέτο-օûτο	ἐτελείμην-օûμην O. S. V. som জ্যেতো
	F. 1. ἐ-παιδευ-όμεθα 2. ἐ-παιδεύ-εσθε 3. ἐ-παιδεύ-οντο	ἐτιμαίμεθα-ώμεθα ἐτιμάεσθε-ᾶσθε ἐτιμάοντο-ῶντο	ἡτέομεθα-օûμεθα হেতেস্থে-েস্থে হেতো-օûন্তো	ঝেমিস্থোমেথা-օûমেথা ঝেমিস্থোেস্থে-օûস্থে ঝেমিস্থোন্তো-օûন্তো	ঝেমিস্থোমেথা-օûমেথা ঝেমিস্থোেস্থে-օûস্থে ঝেমিস্থোন্তো-օûন্তো

Imperf.	T. 1. ἐ-παιδευ-όμεθον 2. ἐ-παιδεύ-εσθον 3. ἐ-παιδευ-έσθηγ	ἐτιμαδόμεθον-άμεθον	ἡτεθμεθον-ούμεθον	ἐμισθοόμεθον-ούμεθον
		ἐτιμάεσθον-άσθον	ἡτέεσθον-εῖσθον	ἐμισθόεσθον-οῦσθον
		ἐτιμαέσθηγ-άσθηγ	ἡτέεσθηγ-εῖσθηγ	ἐμισθόεσθηγ-οῦσθηγ
Futurum E.	1. παιδεύ-σομαι	τιμήσομαι	αἰτήσομαι	τελέσομαι eller τελέο-
	2. παιδεύ-σῃ	τιμήσῃ	αἰτήσῃ	μαι-οῦμαι ο. s. v.
	3. παιδεύ-σεται	τιμήσεται	αἰτήσεται	
F.	1. παιδευ-σύμεθα	τιμησόμεθα	αἰτησόμεθα	μισθώσεθα
	2. παιδεύ-σεσθε	τιμήσεσθε	αἰτησεσθε	μισθώσεσθε
	3. παιδεύ-σονται	τιμήσονται	αἰτησονται	μισθώσονται
T.	1. παιδευ-σόμεθον	τιμησόμεθον	αἰτησόμεθον	μισθωσόμεθον
	2. 3. παιδεύ-σεσθον	τιμήσεσθον	αἰτησεσθον	μισθώσεσθον
Aorist	E. 1. ἐ-παιδευ-σάμην	ἐτιμησάμην	ἡτησάμην	ἐμισθωσάμην
	2. ἐ-παιδεύ-σω	ἐτιμήσω	ἡτήσω	ἐμισθώσω
	3. ἐ-παιδεύ-σατο	ἐτιμήσατο	ἡτήσατο	ἐμισθώσατο
F.	1. ἐ-παιδευ-σάμεθα	ἐτιμησάμεθα	ἡτησάμεθα	ἐμισθωσάμεθα
	2. ἐ-παιδεύ-σασθε			ο. s. v.
	3. ἐ-παιδεύ-σαντο			
T.	1. ἐ-παιδευ-σάμεθον			
	2. ἐ-παιδεύ-σασθον			
	3. ἐ-παιδεύ-σάσθη			
Perfekt	E. 1. πε-παιδευ-μαι	τετίμημαι	ἡτημαι	μεμίσθωμαι
	2. πε-παιδευ-σαι	τετίμησαι	ἡτησαι	μεμίσθωσαι
	3. πε-παιδευ-ται		ο. s. v.	μεμίσθωσται
F.	1. πε-παιδεύ-μεθα			τετέλεσμεθα
	2. πε-παιδευ-σθε			τετέλεσθε
	3. πε-παιδευ-νται			τετέλεσμενοι εἰστι
T.	1. πε-παιδευ-μεθον			τετέλεσμενοι εἰστι
	2. 3. πε-παιδευ-σθον			τετέλεσμεθον
Plusqpf.	E. 1. ἐπε-παιδεύ-μην	ἐτετιμήμην	ἡτήμην	ἐμεμισθώμην
	2. ἐπε-παιδευ-σο	ἐτετίμησο	ἡτησο	ἐμεμίσθωσο
	3. ἐπε-παιδευ-το	ο. s. v.		ο. s. v.
F.	1. ἐπε-παιδεύμεθα			ἐτετελέσμην
	2. ἐπε-παιδευ-σθε			ἐτετέλεσθε
	3. ἐπε-παιδευ-ντο			τετέλεσμένοις ἥσαν

- Plusqpf. T. 1. ἐπε-παιδεύ-μεθον
2. ἐπε-παιδεύ-σθον
3. ἐπε-παιδεύ-σθην

- Præsens E. 1. παιδεύ-ωμαι
2. παιδεύ-ῃ
3. παιδεύ-ηται
F. 1. παιδευ-ώμεθα
2. παιδεύ-ησθε
3. παιδεύ-ωνται
T. 1. παιδευ-ώμεθον
2. 3. παιδεύ-ησθον

- Aorist E. 1. παιδεύ-σωμαι
2. παιδεύ-ση
3. παιδεύ-σηται

- F. 1. παιδευ-σώμεθα
2. παιδεύ-σησθε
3. παιδεύ-σωνται

- T. 1. παιδευ-σώμεθον
2. 3. παιδεύ-σησθον

- Præsens E. 1. παιδευ-οίμην
2. παιδεύ-οιο
3. παιδεύ-οιτο
F. 1. παιδευ-οίμεθα
2. παιδεύ-οισθε
3. παιδεύ-οιντο
T. 1. παιδευ-οίμεθον
2. παιδεύ-οισθον
3. παιδευ-οίσθην

- Futurum E. 1. παιδευ-σοίμην
2. παιδεύ-σιοι

O. S. V. som Præsens.

- ἐτετελέσμεθον
ἐτετέλεσθον
ἐτετελέσθην

Kon	junktiv.		
τιμάωμαι-ῶμαι	ἀλτέωμαι-ῶμαι	μισθόωμαι-ῶμαι	τελέωμαι-ῶμαι
τιμάῃ-Ἄ	ἀλτέῃ-Ἄ	μισθόῃ-Ο	Ο. S. V.
τιμάηται-ἄται	ἀλτέηται-ῆται	μισθόηται-ῶται	
τιμαώμεθα-ώμεθα	ἀλτεώμεθα-ώμεθα	μισθοώμεθα-ώμεθα	
τιμάγησθε-ἄσθε	ἀλτέγησθε-ῆσθε	μισθόγησθε-ῶσθε	
τιμάωνται-ῶνται	ἀλτέωνται-ῶνται	μισθόώνται-ῶνται	
τιμαώμεθον-ώμεθον	ἀλτεώμεθον-ώμεθον	μισθοώμεθον-ώμεθον	
τιμάησθον-ἄσθον	ἀλτέησθον-ῆσθον	μισθοήσθον-ᾶσθον	
τιμήσωμαι	ἀλτήσωμαι	μισθώσωμαι	τελέσωμαι
τιμήσῃ	ἀλτήσῃ	μισθώσῃ	τελέσῃ
	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.

Opta	tiv.		
τιμαοίμην-φίμην	ἀλτεοίμην-οίμην	μισθοοίμην-οίμην	τελεοίμην-οίμην
τιμάοιο-φῖο	ἀλτέοιο-οῖο	μισθόιο-οῖο	O. S. V.
τιμάοιτο-φῖτο	ἀλτέοιτο-οῖτο	μισθόοιτο-οῖτο	
τιμαοίμεθα-φίμεθα	ἀλτεοίμεθα-οίμεθα	μισθοοίμεθα-οίμεθα	
τιμάοισθε-φίσθε	ἀλτέοισθε-οῖσθε	μισθόοισθε-οῖσθε	
τιμάοιντο-φῖντο	ἀλτέοιντο-οῖντο	μισθόοιντο-οῖντο	
τιμαοίμεθον-φίμεθον	ἀλτεοίμεθον-οίμεθον	μισθοοίμεθον-οίμεθον	
τιμάοισθον-φίσθον	ἀλτέοισθον-οῖσθον	μισθόοισθον-οῖσθον	
τιμαοίσθην-φίσθην	ἀλτεοίσθην-οίσθην	μισθοοίσθην-οίσθην	
τιμησοίμην	ἀλτησοίμην	μισθωσοίμην	τελεσοίμην ell.
τιμήσοιο	ἀλτήσοιο	μισθώσοιο	τελεοίμην-οίμην
	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.

Aorist	E. 1. παιδευ-σαίμην 2. παιδεύ-σαιο 3. παιδεύ-σαιτο	τιμησαίμην τιμήσαιο O. S. V.	αἰτησαίμην O. S. V.	μισθωσαίμην O. S. V.	τελεσαίμην O. S. V.
F. 1. παιδευ-σαιμέθη 2. παιδεύ-σαισθε 3. παιδεύ-σαιντο					
T. 1. παιδευ-σαιμεθον 2. παιδεύ-σαισθον 3. παιδευ-σαισθην					

		Impe rativ.		
Præsens	E. 2. παιδεύ-ου 3. παιδευ-έσθω	τιμάον-ῶ	αἰτέον-οῦ	μισθόν-οῦ
F. 2. παιδεύ-εσθε 3. παιδευ-έσθωσαν	ell. -έσθων	τιμαέσθω-άσθω	αἰτεέσθω-είσθω	μισθόέσθω-ούσθω
T. 2. παιδεύ-εσθον 3. παιδευ-έσθων		τιμάεσθε-ᾶσθε	αἰτέεσθε-εῖσθε	μισθόεσθε-οῦσθε
Aorist	E. 2. παιδευ-σαι 3. παιδευ-σάσθω	τιμαέσθωσαν-άσθωσαν	αἰτέεσθωσαν-είσθωσαν	μισθοέσθωσαν-ούσθωσαν
F. 2. παιδεύ-σαισθε 3. παιδευ-σάσθωσαν	ell. σάσθων	ell. αἴσθων-άσθων	ell. εἴσθων-είσθων	ell. οέσθων-ούσθων
T. 2. παιδεύ-σασθον 3. παιδευ-σάσθων		τιμάεσθον-άσθον	αἰτέεσθον-εῖσθον	μισθόεσθον-ούσθον
Perfekt	E. 2. πε-παιδευ-σο 3. πε-παιδεύ-σθω	τετίμησο	τῆγσο	μεμίσθωσο
F. 2. πε-παιδευ-σθε 3. πε-παιδεύ-σθωσαν	ell. σθων	τετιμήσθω	τῆγσθω	μεμισθώσθω
T. 2. πε-παιδευ-σθον 3. πε-παιδεύ-σθων		O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.

		Infl	nitiv.	
Præsens	παιδεύ-εσθαι	τιμάεσθαι-ᾶσθαι	αἰτέεσθαι-εῖσθαι	μισθεσθαι-οῦσθαι
Futurum	παιδεύ-σεσθαι	τιμήσεσθαι	αἰτήσεσθαι	μισθώσεσθαι
Aorist	παιδεύ-σασθαι	τιμήσασθαι	αἰτήσασθαι	μισθώσασθαι
Perfekt	πε-παιδεῦ-σθαι	τετιμῆσθαι	γέτησθαι	μεμισθῶσθαι
		Tillägs	former.	
Præsens	παιδευ-όμενος, η, ον	τιμαόμενος-ώμενος	αἰτεόμενος-ούμενος	μισθοόμενος-ούμενος
Futurum	παιδευ-σόμενος, η, ον	τιμησόμενος	αἰτησόμενος	μισθωσόμενος
Aorist	παιδευ-σάμενος, η, ον	τιμησάμενος	αἰτησάμενος	μισθωσάμενος
Perfekt	πε-παιδευ-μένος, η, ον	τετιμημένος	γέτημένος	μεμισθωμένος
Gerundiv	παιδευ-τέος, α, ον	τιμητέος	αἰτητέος	μισθωτέος
		P a s	s i v.	
		Indi	kativ.	
Aorist	E. 1. ἐ-παιδεύ-θην 2. ἐ-παιδεύ-θης 3. ἐ-παιδεύ-θῃ	ἐτιμήθην	γέτηθην	ἐμισθώθην
		O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.
F. 1. ἐ-παιδεύ-θημεν 2. ἐ-παιδεύ-θητε 3. ἐ-παιδεύ-θησαν				
T. 2. ἐ-παιδεύ-θητον 3. ἐ-παιδεύ-θήτην				
Futurum	E. 1. παιδευ-θήσομαι 2. παιδευ-θήσῃ 3. παιδευ-θήσεται	τιμηθήσομαι	αἰτηθήσομαι	μισθωθήσομαι
		O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.
F. 1. παιδευ-θησόμεθα 2. παιδευ-θήσεσθε 3. παιδευ-θήσονται				
T. 1. παιδευ-θησόμεθον 2. 3. παιδευ θήσεσθον				
Aorist	E. 1. παιδευ-θῶ	τιμηθῶ	Kon junktiv. αἰτηθῶ	μισθωθῶ
	O. S. V. som Præs. Akt.	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.

		Opta	
Aorist	E. 1. παιδευ-θείην 2. παιδευ-θείης 3. παιδευ-θείη	τιμηθείην O. S. V.	
	F. 1. παιδευ-θείημεν ell. θεῖμεν 2. παιδευ-θείητε ell. θεῖτε 3. παιδευ-θείησαν ell. θεῖεν		
	T. 2. παιδευ-θείητον 3. παιδευ-θείητην		
Futurum	E. 1. παιδευ-θησοίμην O. S. V. som Præs. Med.	τιμηθησοίμην O. S. V.	
		Impe	
Aorist	E. 2. παιδεύ-θητι 3. παιδευ-θήτω	τιμήθητι O. S. V.	
	F. 2. παιδεύ-θητε 3. παιδευ-θήτωσαν ell. θέντων		
	T. 2. παιδεύ-θητον 3. παιδευ-θήτων		
		Infī	
Aorist	παιδευ-θῆναι	τιμηθῆναι	
Futurum	παιδευ-θήσεσθαι	τιμηθήσεσθαι	
		Tillægs	
Aorist	παιδευ-θείς, θεῖσα, θέν	τιμηθείς	
Futurum	παιδευ-θησόμενος, η, ον	τιμηθησόμενος	

		tiv.	
	αἰτηθείην	μισθωθείην	τελεσθείην
	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.
	αἰτηθησοίμην	μισθωθησοίμην	τελεσθησοίμην
	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.
	αἰτήθητι	μισθώθητι	τελέσθητι
	O. S. V.	O. S. V.	O. S. V.
	αἰτηθῆναι	μισθωθῆναι	τελεσθῆναι
	αἰτηθήσεσθαι	μισθωθήσεσθαι	τελεσθήσεσθαι
	former.		
	αἰτηθείς	μισθωθείς	τελεσθείς
	αἰτηθησόμενος	μισθωθησόμενος	τελεσθησόμενος

122. De regelmæssige Udsagnsord, der høre til tredie Klasse, ere følgende: a) med kort Kjendebogstav (ogsaa udenfor Præsens og Impf.): αἰδέομαι undser mig, ἀχέομαι helbreder, ἀρχέω er nok, ξέω syder, νεικέω udskjelder, ξέω glatter, τρέω flygter, γελάω ler, θλάω knuser, χλάω sønderbryder, σπάω drager, χαλάω giver efter, ἀνύω tilendebringer, ἀρύω øser, πτύω spytter, τανύω udstrækker; b) med langt Kjendebogstav: κυλίω vælter, πτίω saver, χρίω salver, ἔλκύω trekker, ξύω skraber, ὥω regner, παλάίω kæmper, πταίω støder an, βαίω knuser,

χλείω lukker, σείω ryster, θράω saarer, πάω standser, φαίω berører, λεύω stener, κελέύω befaler, κολόω mishandler, χρούω støder.

Anm. 1. Κολούω og χρούω gaa ogsaa efter første Klasse, f. E. Aor. Pass. ἐξολούσθην og ἐχολούσθην; χλείω og θράω have tillige i Perf. κέχλειμαι og τέθραυμαι; παίω har i Perf. Med. πέπαυμαι og i den ioniske Dialekt og hos Digtere Aor. Pass. ἐπαΐηην.

Anm. 2. I nogle faa Udsagnsord med α og ε til Kjendebogstav (τελέω, ἔλκω, καλέω og alle paa αννομ) undstedes σ-undertiden i

Futurum saavel i Akt. som i Med., hvorpaa Selvlyden sammentrækkes, dog ikke i den ioniske Dialekt (se Paradigmet). Det samme er hos Homer Tilfældet i δαμάω (δαμάζει) og ἀντιάω (ἀντιάω) og ἀντιάζει) samt i ἔρω and ταύω.

1 Klasse.

Præsens	<i>τρίβω</i>	<i>φυλάσσω</i>	<i>πλάσσω</i>
Imperf.	<i>ἔτριβον</i>	<i>ἔφύλασσον</i>	<i>ἔπλασσον</i>
Futurum	<i>τρίψω</i>	<i>φυλάξω</i>	<i>πλάσω</i>
	(ɔ: τρίβσω)	(ɔ: φυλάξω)	(ɔ: πλάτσω)

Aorist	<i>ἔτριψα</i>	<i>ἔφύλαξα</i>	<i>ἔπλάσα</i>
Perfekt	<i>τέτριψα</i>	<i>πεφύλαχα</i>	<i>πέπλαχα</i>
Plusqfl.	<i>ἔτετριψειν</i>	<i>ἔπεφυλάγχειν</i>	<i>ἔπεπλάχειν</i>

Præsens	<i>τρίβω</i>	<i>φυλάσσω</i>	<i>πλάσσω</i>
Aorist	<i>τρίψω</i>	<i>φυλάξω</i>	<i>πλάσω</i>
	<i>τρίβομι</i>	<i>φυλάσσομι</i>	<i>πλάσσομι</i>

A k

2 Klas
Indi

Kon

Opta

t i v.

se.
kativ.

<i>κομίζω</i>	<i>σφάλλω</i>	<i>μιαίνω</i>
<i>ἔκβιτζον</i>	<i>ἔσφαλλον</i>	<i>ἔμιαίνον</i>
<i>κομίσω</i> ell. <i>κομιῶ</i>	<i>σφαλῶ</i>	<i>μιάνω</i>
(ɔ: κομίδσω) <i>κομιεῖς</i>	<i>σφαλεῖς</i>	<i>μιάνεῖς</i>
<i>κομιεῖ</i>	<i>σφαλεῖ</i>	<i>μιάνεῖ</i>
<i>κομιοῦμεν</i>	<i>σφαλοῦμεν</i>	<i>μιάνοῦμεν</i>
<i>κομιεῖτε</i>	<i>σφαλεῖτε</i>	<i>μιάνεῖτε</i>
<i>κομιοῦσι</i>	<i>σφαλοῦσι</i>	<i>μιάνοῦσι</i>
<i>κομιεῖτον</i>	<i>σφαλεῖτον</i>	<i>μιάνεῖτον</i>
<i>ἔκβιτσα</i>	<i>ἔσφηλά</i>	<i>ἔμιανα</i>
<i>κεκόμικα</i>	<i>ἔσφαλκα</i>	<i>μεμίαγκα</i>
<i>ἔκεκομίκειν</i>	<i>ἔσφαλκειν</i>	<i>ἔμεμιάγκειν</i>
<i>junktiv.</i>		
<i>κομίζω</i>	<i>σφάλλω</i>	<i>μιαίνω</i>
<i>κομίσω</i>	<i>σφήλω</i>	<i>μιάνω</i>
<i>tiv.</i>		
<i>κομίζομι</i>	<i>σφάλλομι</i>	<i>μιαίνομι</i>
<i>κομίσομι</i> ell. <i>κομιοίην</i>	<i>σφάλλομι</i> ell. <i>σφάλλοίην</i>	<i>μιαίνομι</i> ell. <i>μιάνοίην</i>
<i>κομίσαμι</i>	<i>σφήλαμι</i>	<i>μιάναμι</i>

Tiende Kapitel.

Anden Konjugation.

123. Som Exempel paa regelmæssig Bojning efter anden Konjugation kunne tjene: a) af første Klasse *τρίβω* *gnider* og *φυλάσσω* *vogter*; b) af anden Klasse *πλάσσω* *danner* og *κομίζω* *bringer*; c) af tredie Klasse *σφάλλω* *rokker* og *μιαίνω* *farver*, *besudler*. Endelserne for de enkelte Personer ere (hvor de ikke udtrykkelig ere tilføjede) de samme som i første Konjugations første Klasse.

			Impe	rati.		
Præsens	τρίβε	φύλασσε	πλάσσε	χόμιζε	σφάλλε	μίανε
Aorist	τρίψον	φύλαξον	πλάσον	χόμισον	σφῆλον	μίανον
				Infi	niti.	
Præsens	τρίβειν	φυλάσσειν	πλάσσειν	χομίζειν	σφάλλειν	μιαίνειν
Futurum	τρίψειν	φυλάξειν	πλάσειν	χομίσειν ell. χομιεῖν	σφαλεῖν	μιαίνεῖν
Aorist	τρίψαι	φυλάξαι	πλάσαι	χομίσαι	σφήλαι	μιαίναι
Perfekt	τετρίφεναι	πεφυλαχέναι	πεπλακέναι	χεκομικέναι	ἐσφαλκέναι	μεμιαγκέναι
			Tillægs	former.		
Præsens	τρίβων	φυλάσσων	πλάσσων	χομίζων	σφάλλων	μιαίνων
Futurum	τρίψων	φυλάξων	πλάσων	χομίσων	σφαλῶν	μιαίνῶν
Aorist	τρίψας	φυλάξας	πλάσας	χομίσας	σφήλας	μιαίνας
Perfekt	τετριφώς	πεφυλαχώς	πεπλακώς	χεκομικώς	ἐσφαλκώς	μεμιαγκώς
			M e d i	u m.		
			Indi	kativ.		
Præsens	τρίβομαι	φυλάσσομαι	πλάσσομαι	χοιζομαι	σφάλλομαι	μιαίνομαι
Imperf.	ἐτριβόμην	ἐφυλασσόμην	ἐπλασσόμην	ἐκομιζόμην	ἐσφαλλόμην	ἐμιανύόμην
Futurum	τρίψομαι	φυλάξομαι	πλάσομαι	χομίσομαι ell. χομιοῦμαι	σφαλοῦμαι	μιανοῦμαι
				χομιεῖ	σφαλεῖ	μιανεῖ
				χομιεῖται	σφαλεῖται	μιανεῖται
				χομιούμεθα	σφαλούμεθα	μιανούμεθα
				χομιεῖσθε	σφαλεῖσθε	μιανεῖσθε
				χομιοῦνται	σφαλοῦνται	μιανοῦνται
				χομιούμεθον	σφαλούμεθον	μιανούμεθον
				χομιεῖσθον	σφαλεῖσθον	μιανεῖσθον
Aorist	ἐτριψάμην	ἐφυλαξάμην	ἐπλασάμην	ἐκομισάμην	ἐσφηλάμην	ἐμιανάμην
Perf. E. 1.	τέτριψαμαι	πεφύλαγμαι	πέπλασμαι	χεκόμισμαι	ἐσφαλμαι	μεμίασμαι
2.	τέτριψαι	πεφύλαξαι	πέπλασαι	χεκόμισαι	ἐσφαλσαι	μεμίανσαι
3.	τέτριπται	πεφύλακται	πέπλασται	χεκόμισται	ἐσφαλται	μεμίανται
F. 1.	τετρίμεθα	πεφυλάγμεθα	πεπλάσμεθα	χεκομίσμεθα	ἐσφαλμεθα	μεμίδσμεθα
2.	τέτριψθε	πεφύλαχθε	πέπλασθε	χεκόμισθε	ἐσφαλδε	μεμίανθε
3.	τετριψμένοι εἰσί	πεφυλαγμένοι εἰσί	πεπλασμένοι εἰσί	χεκομισμένοι εἰσί	ἐσφαλμένοι εἰσί	μεμιασμένοι εἰσί

Perf.	T. 1. τετρίμεθον	πεφυλάγμεθον	πεπλάσμεθον	χεκομίσμεθον	ἐσφάλμεθον	μεμιάσμεθον
	2. 3. τέτριφθον	πεφύλαχθον	πέπλασθον	χεκόμισθον	ἐσφαλθον	μεμίανθον
Plusqpf.	E. 1. ἐτετρίψην	ἐπεφυλάγμην	ἐπεπλάσμην	ἐκεκομίσμην	ἐσφάλμην	μεμιάσμην
	2. ἐτέτριψο	ἐπεφύλαξο	ἐπέπλασο	ἐκεκόμισο	ἐσφαλσο	μεμιάνσο
	3. ἐτέτριπτο	ἐπεφύλακτο	ἐπέπλαστο	ἐκεκόμιστο	ἐσφαλτο	μεμιάντο
F. 1. ἐτετρίψεδα	ἐπεφυλάγμεδα	ἐπεπλάσμεδα	ἐκεκομίσμεδα	ἐσφάλμεδα	μεμιάσμεδα	
	2. ἐτέτριψθε	ἐπεφύλαχθε	ἐπέπλασθε	ἐκεκόμισθε	ἐσφαλθε	μεμιάνθε
	3. τετριψμένοι ἡσαν	πεφυλαγμένοι ἡσαν	πεπλασμένοι ἡσαν	χεκομισμένοι ἡσαν	ἐσφαλμένοι ἡσαν	μεμιασμένοι ἡσαν
T. 1. ἐτετρίμεθον	ἐπεφυλάγμεθον	ἐπεπλάσμεθον	ἐκεκομίσμεθον	ἐσφάλμεθον	μεμιάσμεθον	
	2. ἐτέτριφθον	ἐπεφύλαχθον	ἐπέπλασθον	ἐκεκόμισθον	ἐσφαλθον	μεμιάνθον
	3. ἐτετρίψθην	ἐπεφυλάχθην	ἐπεπλάσθην	ἐκεκόμισθην	ἐσφαλθην	μεμιάνθην

Kon

junktiv.

Præsens	τρίβωμαι	φυλάσσωμαι	πλάσσωμαι	χομίζωμαι	σφάλλωμαι	μιαίνωμαι
Aorist	τρίψωμαι	φυλάξωμαι	πλάσωμαι	χομίσωμαι	σφήλωμαι	μιάνωμαι
			Opta	tiv.		
Præsens	τριβοίμην	φυλασσοίμην	πλασσοίμην	χομιζοίμην	σφαλλοίμην	μιανοίμην
Futurum	τριφοίμην	φυλαξοίμην	πλασοίμην	χομισοίμην ell. χομιόμην	σφάλσοίμην	μιάνοίμην
Aorist	τριψαίμην	φυλαξαίμην	πλασαίμην	χομισαίμην	σφηλαίμην	μιάναίμην

Impe

rativ.

Præsens	τρίβου	φυλάσσου	πλάσσου	χομίζου	σφάλλου	μιαίνου
Aorist	τρίψαι	φύλαξαι	πλάσαι	χόμισαι	σφήλαι	μιάναι
Perfekt	E. 2. τέτριψο	πεφύλαξο	πέπλασο	χεκόμισο	ἐσφαλσο	μεμιάνσο
	3. τετριφθω	πεφυλάχθω	πεπλάσθω	χεκομίσθω	ἐσφάλθω	μεμιάνθω
F. 2. τέτριψθε	πεφύλαχθε	πέπλασθε	χεκόμισθε	ἐσφαλθε	μεμιάνθε	
	3. τετριφθωσαν	πεφυλάχθωσαν	πεπλάσθωσαν	χεκομίσθωσαν	ἐσφάλθωσαν	μεμιάνθωσαν
	ell. τετριφθων	ell. πεφυλάχθων	ell. πεπλάσθων	ell. χεκομίσθων	ell. ἐσφάλθων	ell. μεμιάνθων
T. 2. τέτριφθον	πεφύλαχθον	πέπλασθον	χεκόμισθον	ἐσφαλθον	μεμιάνθον	
	3. τετριφθων	πεφυλάχθων	πεπλάσθων	χεκομίσθων	ἐσφάλθων	μεμιάνθων

Infl

nitiv.

Præsens	τρίβεσθαι	φυλάσσεσθαι	πλάσσεσθαι	χομίζεσθαι	σφάλλεσθαι	μιαίνεσθαι
Futurum	τρίψεσθαι	φυλάξεσθαι	πλάσεσθαι	χομίσεσθαι ell. χομιείσθαι	σφαλείσθαι	μιάνεισθαι

			χεκομίσμεθον	ἐσφάλμεθον	μεμιάσμεθον
			χεκόμισθον	ἐσφαλθον	μεμιάνθον
			ἐκεκομίσμην	ἐσφάλμην	μεμιάσμην
			ἐκεκόμισο	ἐσφαλσο	μεμιάνσο
			ἐκεκόμιστο	ἐσφαλτο	μεμιάντο
			ἐκεκόμιστο	ἐσφαλτο	μεμιάντο
			ἐκεκόμισθε	ἐσφαλθε	μεμιάνθε
			χεκομισμένοι ἡσαν	ἐσφαλμένοι ἡσαν	μεμιασμένοι ἡσαν
			χεκομίσμεθον	ἐσφάλμεθον	μεμιάσμεθον
			χεκομίσθον	ἐσφαλθον	μεμιάνθον
			χεκομίσθην	ἐσφαλθην	μεμιάνθην

Kon

junktiv.

Opta

tiv.

Impe

rativ.

Infl

nitiv.

Aorist	<i>τρίψασθαι</i>	<i>φυλάξασθαι</i>	<i>πλάσασθαι</i>	xομίσασθαι	<i>σφήλασθαι</i>	<i>μιάνασθαι</i>
Perfekt	<i>τετρίψθαι</i>	<i>πεφυλάχθαι</i>	<i>πεπλάσθαι</i>	xεκομίσθαι	<i>ἐσφάλθαι</i>	<i>μεμιάνθαι</i>
Præsens	<i>τριβόμενος</i>	<i>φυλασσόμενος</i>	<i>πλασσόμενος</i>	Tillægs former.		
Futurum	<i>τριψόμενος</i>	<i>φυλαξόμενος</i>	<i>πλασθόμενος</i>	xομιζόμενος	<i>σφαλλόμενος</i>	<i>μιανόμενος</i>
Aorist	<i>τριψάμενος</i>	<i>φυλαξάμενος</i>	<i>πλασάμενος</i>	xομισθόμενος ell. <i>κομιούμενος</i>	<i>σφαλούμενος</i>	<i>μιανόμενος</i>
Perfekt	<i>τετραψάμενος</i>	<i>πεφυλαγμένος</i>	<i>πεπλασμένος</i>	xομισάμενος	<i>σφηλάμενος</i>	<i>μιανάμενος</i>
Gerundiv	<i>τριπτέος</i>	<i>φυλακτέος</i>	<i>πλαστέος</i>	xομιστέος	<i>ἐσφαλμένος</i>	<i>μεμιασμένος</i>
				P a s s i v.	<i>σφαλτέος</i>	<i>μιαντέος</i>
Aorist	<i>ἐτρίψθην</i>	<i>ἐφυλάχθην</i>	<i>ἐπλάσθην</i>	Indi kativ.	<i>ἐσφάλην</i>	<i>ἐμιάνθην</i>
Futurum	<i>τριψθήσομαι</i>	<i>φυλαχθήσομαι</i>	<i>πλασθήσομαι</i>	Kon junktiv.	<i>σφαλήσομαι</i>	<i>μιανθήσομαι</i>
Aorist	<i>τριψθῶ</i>	<i>φυλαχθῶ</i>	<i>πλασθῶ</i>	Opta tiv.	<i>σφαλῶ</i>	<i>μιανθῶ</i>
Aorist	<i>τριψθείην</i>	<i>φυλαχθείην</i>	<i>πλασθείην</i>	xομισθείην	<i>σφαλείην</i>	<i>μιανθείην</i>
Futurum	<i>τριψθησοίμην</i>	<i>φυλαχθησοίμην</i>	<i>πλασθησοίμην</i>	xομισθησοίμην	<i>σφαλησοίμην</i>	<i>μιανθησοίμην</i>
Aorist	<i>τρίψθητι</i>	<i>φυλάχθητι</i>	<i>πλάσθητι</i>	Impe nitiv.	<i>σφάληθι</i>	<i>μιάνθητι</i>
Aorist	<i>τριψθῆται</i>	<i>φυλαχθῆται</i>	<i>πλασθῆται</i>	xομισθῆται	<i>σφαλῆται</i>	<i>μιανθῆται</i>
Futurum	<i>τριψθήσεσθαι</i>			Tillægs former.	<i>σφαλήσεσθαι</i>	<i>μιανθήσεσθαι</i>
Aorist	<i>τριψθεῖς</i>	<i>φυλαχθεῖς</i>	<i>πλασθεῖς</i>	xομισθεῖς	<i>σφαλείς</i>	<i>μιανθείς</i>
Futurum	<i>τριψθησόμενος</i>	<i>φυλαχθησόμενος</i>	<i>πλασθησόμενος</i>	xομισθησόμενος	<i>σφαλησόμενος</i>	<i>μιανθησόμενος</i>

124. a. De Udsagnsord af første Klasse, der have et Læbebogstav til Kjendebogstav, antage ofte i Præs. og Impf. et *τ* efter dette, der da forvandles til *π*: f. E. *χρύπτω skjuler* af *χρυβ*, *χόπτω slaar* af *χοπ*, *ράπτω syer* af *ραφ*. De, der have et Ganebogstav til Kjendebogstav, forandre ofte dette i Præs. og Impf. til *σσ* (attisk *ττ*) eller sjældnere, naar det er

γ, til *ζ*; f. E. *φυλάσσω vogter* af *φυλαχ*, *ἀλλάσσω forandrer* af *ἀλλαχ*, *δρύσσω graver* af *δρυχ*.

Anm. 1. De Udsagnsord paa *ζω*, der have *γ* til Kjendebogstav, ere for det meste ὀνοματοποητικά, der betegne en Lyd, og desuden følgende: *μαστίζω*, *στάζω*, *στέζω*, *σφύζω*, *στηρίζω*, samt de digteriske Ord: *ἀλαπάζω*, *ἀτύζω*, *βάζω*, *βρίζω*, *δαΐζω*, *δινοπαλίζω*, *ἔγγυαλίζω*, *ἔλελίζω*, *ἔναριζω*, *θρυλλίζω*, *μερμηρίζω*, *πελεμίζω*, *πολεμίζω*, *στυφελίζω*.

Anm. 2. I *χλάζω* giver Lyd, πλάζω kaster omkring og σαλπίζω *trompeter* ender Stammen paa γ; f. E. Fut. *χλάγξω*, Aor. Pass. *ἐπλάγχθην*.

b. De Udsagnsord, der gaa efter anden Klasse, antage ofte i Præsens og Impf. ζ, sjælden σσ (ττ) istæden for Kjendebogstavet; f. E. *δικάζω* *dømmer*, *ὑβρίζω* *er overmodig, πάσσω* *bestroer*.

Anm. 1. De Udsagnsord paa ζω, der have δ til Kjendebogstav, ere de afledede paa αζω og ιζω, med Undtagelse af de i a. Anm. 1 nævnte, endvidere ἔζομαι, ιζω, σχιζω.

Anm. 2. De Udsagnsord paa σσω (ττω), der have δ, τ eller θ til Kjendebogstav, ere (foruden πλάσσω): *βλέπω*, *βράσσω*, *έρεσσω*, *πάσσω*, *πτίσσω*, *ἀρμόττω* samt de digteriske Ord *ἔμάσσω*, *χορύσσω*, *λεύσσω*, *λισσόμαι*, *κυάσσω* og *νίσσομαι*.

Anm. 3. I den doriske Dialekt have alle Udsagnsord paa σδω (ο: ζω) γ til Kjendebogstav i Futurum; f. F. *θηλάσσω* Fut. *θηλαξω*.

Anm. 4. Nogle faa Udsagnsord paa ζω og σσω bojes saavel efter første som anden Klasse (se § 146).

c. I tredie Klasse fordoble de Udsagnsord, der have λ til Kjendebogstav, dette i Præsens og Impf.; f. E. *ἀγγέλλω*, *βάλλω* af *ἀγγελ*, *βαλ*; de, der have ν og ρ til Kjendebogstav, forlænge den foregaaende Selvlyd (ε til ει, α til αι); f. E. *φαίνω* viser af φαν, *σπείρω* saaer af σπερ, *χρίνω* skiller af *χριν*.

Anm. Nogle faa Udsagnsord, der afvige fra denne Regel, findes nævnte i § 150.

125. a. I anden Klasse udstødes σ i Futurum af Udsagnsord paa ιζω (altid i den attiske Dialekt), og Endelserne behandles, som om de vare opstaaede paa samme Maade som i tredie Klasse.

Anm. 1. I nogle faa Ord paa αζω udstødes σ af Futurums Endelse, som derpaar sammentrækkes (sm lign. § 122. Anm. 2); f. E. *βιβάζω* *gaar*, *βιβάσω*—*βιβδω*—*βιβῶ*.

Anm. 2. I den tredie Klasse bruges usammentrukne Former

paa έω i den ioniske Dialekt; f. E. εδφρανέω af εδφρανώ fornøjer; men ikke i anden Klasse.

b. I Aorist Akt. og Med. forlænges i tredie Klasse Stammens Selvlyd, hvorved ε bliver til ει; f. E. μένω bliver ξμεινα.

Anm. Nogle faa Udsagnsord paa αινω forlænge α uregelmæssig (§ 9 b. Anm. 1), især *κοιλαίνω*, *κερδαίνω*, der have έκοιλάνα, έκερδανα og *τετραίνω*, der har έτετρηνα. Σημαίνω har baade έσήμηνα og έσήμάνα, ματίνω baade έμιάνα og έμέτρα.

c. I Perfekt og Plusqpf. Akt. antage nogle Udsagnsord af første og anden Klasse Omlyd, nemlig *ἐλέπτω*, *πέμπω*, *στρέψω*, *τρέψω*, *τρέπω*, *λέγω*, *ἐνέκω* (ubrug.) og *δεῖδω*.

Anm. Det samme er Tilfældet i de aldeles uregelmæssige Former *ἐδήδοκα* af *ἐσθίω* (έδω) *spiser* og *πέπτωκα* af *πίπτω* *falder*, samt i de homeriske Former *ἐπώχατο* af *ἐπέχω* *tilslutter* og *συνοχώκτε* af *συνέχω* *sammenholder*.

d. Udsagnsord af tredie Klasse, hvis Stamme bestaar af én Stavelse, forandre ε til α i Passiv samt i Perf., Plusqpf. og Aor. 2; f. E. *στέλλω* *sender* έσταλην, έσταλκα, έσταλμαι; *τέλνω* *strækker* τέτακα; *χτείνω* *dræber* Aor. 2. έκτανον.

Anm. Herfra undtages nogle uregelmæssige, især homeriske Former.

e. Perf. og Plusqf. Aktiv er sjælden i Udsagnsord paa σσω af anden Klasse og i Ord paa νω af tredie; i Medium antages i disse σ foran μ, hvorved ν bortfalder.

Anm. 1. I *χρίνω* *skiller*, *χλίνω* *bojer*, *πλύνω* *tvætter*, *χτείνω* *dræber* og *τείνω* *strækker* udstødes ν saavel i Perf. og Plusqpf. overalt, som i Passiv; f. E. *χέχρικα*, *χέχληματ*. (Af de 3 førstnævnte Verber danne Digterne dog undertiden Aor. Pas. paa νθην; f. E. *ἐχλίνθην*).

Anm. 2. Nogle Ord paa ονω beholde ν i Perf. og Plusqpf. Med., eller udstøde det, men forlænge ο; f. E. *αἰσχύνω* *beskænner* έσχυματ, *βραδύνω* *forhaler* βεβράδυματ. *Τραχίνω* har baade *τετράχυματ*, *τετράχυμα* og *τετράχυσμα*.

f. En Del Udsagnsord danne Aorist (2) i Pass. ved

Endelsen $\eta\nu$. Af disse ere de følgende regelmæssige: $\gamma\rho\acute{\alpha}\omega$, $\vartheta\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, $\rho\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, $\sigma\acute{\alpha}\kappa\pi\tau\omega$, $\sigma\tau\epsilon\beta\omega$, $\vartheta\acute{\lambda}\beta\omega$, $\lambda\acute{\epsilon}\pi\omega$, $\vartheta\acute{\lambda}\epsilon\pi\omega$; $\pi\acute{\lambda}\epsilon\kappa\omega$, $\varphi\acute{e}\gamma\omega$, $\varphi\acute{r}\nu\gamma\omega$, $\mu\acute{\alpha}\sigma\sigma\omega$, $\sigma\acute{\alpha}\pi\pi\tau\omega$; $\pi\acute{\alpha}\lambda\lambda\omega$, $\sigma\acute{\alpha}\pi\acute{\alpha}\lambda\omega$, $\pi\acute{\alpha}\epsilon\pi\omega$, $\pi\acute{\alpha}\nu\omega$, $\sigma\acute{\alpha}\nu\omega$ og Kompos af $\chi\acute{\lambda}\iota\omega$. Dobbelt Aoristform have følgende regelmæssige Udsagnsord: $\tau\acute{\alpha}\beta\omega$, $\vartheta\acute{\lambda}\pi\pi\tau\omega$, $\chi\acute{\rho}\pi\tau\omega$, $\rho\acute{\iota}\pi\pi\tau\omega$; $\varphi\acute{\lambda}\epsilon\gamma\omega$, $\vartheta\acute{\rho}\epsilon\gamma\omega$, $\delta\acute{\alpha}\lambda\lambda\sigma\sigma\omega$, $\tau\acute{\alpha}\sigma\sigma\omega$, $\varphi\acute{r}\alpha\sigma\sigma\omega$; $\sigma\acute{\alpha}\epsilon\lambda\lambda\omega$, $\acute{\alpha}\gamma\acute{\gamma}\acute{\epsilon}\ell\omega$ samt nogle uregelrette.

Anm. I denne Tidsform forandres ε til α (se under d) i alle Klasser, naar Stammen kun bestaar af én Stavelse; f. E. $\tau\acute{\rho}\acute{\epsilon}\pi\omega$ $\acute{\epsilon}\tau\acute{\rho}\acute{\alpha}\pi\tau\omega$, undtagen i $\vartheta\acute{\lambda}\epsilon\pi\omega$, $\lambda\acute{\epsilon}\gamma\omega$, $\varphi\acute{e}\gamma\omega$, $\varphi\acute{e}\gamma\omega$. $\Pi\acute{\lambda}\epsilon\kappa\omega$ har baade $\acute{\epsilon}\pi\acute{\lambda}\chi\eta\omega$ og $\acute{\epsilon}\pi\acute{\lambda}\chi\eta\omega$. Ogsaa forkortes η til α i samme Tilfælde, undtagen i $\pi\acute{\lambda}\chi\sigma\sigma\omega$ (se § 146 b.).

Ellevte Kapitel.

Om de uregelmæssige Udsagnsord i Almindelighed og Bejning uden Bindelyd i Særdeleshed.

126. Uregelmæssighed opstaar i Udsagnsordene saavel derved, at visse Tider dannes paa en afvigende Maade, som især derved, at der i samme Udsagnsord findes flere Stammer, som gjensidig udfylde hverandre og bøjes paa forskjellig Maade. Oftest bliver i Præsens og Imperfekt Stammen udvidet ved Endetillæg, der give disse Tider forandret Kjendebogstav (§ 118 a) og saaledes bevirke, at de ikke gaa efter samme Konjugation som de andre Tider. Ligeledes er det ofte Tilfældet, at kun visse Former af et Udsagnsord ere i Brug (verba defectiva), meget sjælden derimod, at et Udsagnsord kun bruges upersonligt.

127. a. En særegen Uregelmæssighed i Præsens og Imperf. bestaar i, at Udsagnsordet i disse Tider a) udstøder Bindelyden og derhos b) antager Endelsen μ i 1 Pers. Præs. Ind. samt forskjellige andre fra den sædvanlige Kon-

jugation afvigende Endeler*). Naar Stammen hører til første Konjugations anden Klasse, forlænges Kjendebogstavet i Enkelttallet i Indikativ, og naar Stammen derhos begynder med en Medlyd og kun bestaar af én Stavelse, antages desuden c) umiddelbart foran Stammen en Fordobling, bestaaende af Stammens Begyndelsesbogstav i Forbindelse med et ι ; f. E. $\chi\acute{\iota}\cdot\chi\rho\eta\mu$, $\tau\acute{\iota}\cdot\theta\eta\mu$.

Anm. 1. I $\pi\acute{\mu}\pi\pi\eta\mu$ *brænder* og $\pi\acute{\mu}\pi\pi\eta\mu$ *fylde* er ν (μ) indskudt efter Fordoblingen, men bortsalder i Sammensætningen, naar endnu et ν (μ) gaar umiddelbart foran; f. E. $\acute{\mu}\pi\acute{\pi}\pi\lambda\eta\mu$.

Anm. 2. Fordoblingen er uregelmæssig i $\acute{\iota}\pi\pi\mu\mu\mu$ *flyver* og $\acute{\iota}\sigma\pi\mu\mu\mu$ *stiller*; i $\sigma\pi\mu\mu\mu$ siger m. fl. mangler den.

Anm. 3. $\acute{\theta}\nu\cdot\acute{\iota}\eta\mu$ (Stamme $\acute{\alpha}\nu\alpha$) *gavner*, $\acute{\alpha}\chi\cdot\acute{\iota}\eta\mu\mu\mu$ er *be-drøvet*, $\acute{\alpha}\chi\cdot\acute{\alpha}\chi\eta\mu\mu\mu$ *flakker om* og $\acute{\alpha}\chi\cdot\acute{\alpha}\chi\acute{\alpha}\chi\eta\mu\mu\mu$ *er bekymret* antage ogsaa en Fordobling i Lighed med den, der undertiden bruges i Perf. af Udsagnsord, der begynde med en Selvlyd (§ 114). $\eta\mu\mu$ sender antager ι istæden for anden Fordobling.

b. De Stammer, der høre til anden Konjugation eller første Konjugations tredie Klasse, indskyde foran Endelsen Stavelsen $\nu\nu$ og fordoble ν , naar en Selvlyd gaar foran; f. E. $\zeta\acute{\epsilon}\gamma\eta\mu\mu$ af $\zeta\acute{\epsilon}\gamma\eta$, $\acute{\chi}\mu\mu\mu\mu$ af $\acute{\chi}\mu\mu$, $\sigma\chi\acute{\epsilon}\acute{\alpha}\eta\mu\mu\mu$ af $\sigma\chi\acute{\epsilon}\acute{\alpha}\eta\alpha$. Disse Ord paa $\nu\mu\mu$ danne hyppig Former med de sædvanlige Endeler, som om de endte paa $\nu\omega$.

Anm. 1. Undtagelser herfra gjøre $\acute{\epsilon}\mu\mu\mu$ er (2 Konj.) og $\acute{\chi}\mu\mu\mu$ beundrer, $\acute{\chi}\mu\mu\mu$ elsker, $\acute{\chi}\nu\mu\mu\mu$ dadler (1 Konj.s tredie Kl.).

Anm. 2. Undertiden, især i den homeriske Dialekt, dannes Præsens ved til Stammen at føje $\nu\alpha$ samt Endelsen μ , foran hvilken α forlænges; f. E. $\chi\acute{\iota}\nu\mu\mu$ blander.

128. Til Exemplar paa Bejning af denne Art kunne tjene $\tau\acute{\iota}\theta\mu\mu$ *sætter* af Stammen $\vartheta\epsilon$, $\acute{\chi}\mu\mu$ *sender* af Stammen $\acute{\epsilon}$, $\acute{\alpha}\acute{\iota}\acute{\delta}\omega\mu\mu$ *giver* af Stammen $\acute{\delta}\omega$, $\acute{\iota}\sigma\pi\mu\mu\mu$ *stiller* af Stammen $\sigma\tau\alpha$ og $\zeta\acute{\epsilon}\gamma\eta\mu\mu\mu$ *forbinder* af Stammen $\zeta\acute{\epsilon}\gamma\eta$.

*) Disse Endeler synes oprindelig at have været de samme som de sædvanlige, der ere opstaede af hine ved Bortkastelse af Endelydene. I den ætoliske Dialekt ende mange Udsagnsord paa μ , som ellers ende paa ω .

a. Aktiv.

Indikativ.	Præsens.			
E. 1. τίθημι	ἴημι	δίδωμι	ἴστημι	ζεύγνυμι
2. τίθης	ἴης	δίδως	ἴστης	ζεύγνυς
3. τίθησι	ἴησι	δίδωσι	ἴστησι	ζεύγνυσι
F. 1. τίθεμεν	ἴεμεν	δίδομεν	ἴσταμεν	ζεύγνυμεν
2. τίθετε	ἴετε	δίδοτε	ἴστατε	ζεύγνυτε
3. τίθέασι ell.	ἴεσι ell.	δίδοσι ell.	ἴστασι	ζεύγνυσσι ell.
τιθεῖσι	ἴεῖσι	δίδοῦσι		ζεύγνυσι
T. 2. 3. τίθετον	ἴετον	δίδοτον	ἴστάτον	ζεύγνυτον

Imperfekt.

E. 1. ἐτίθην	ἴην	ἐδίδων	ἴστην	ἐζεύγνυν
2. ἐτίθης	ἴης	ἐδίδως	ἴστης	ἐζεύγνυς
3. ἐτίθη	ἴη	ἐδίδω	ἴστη	ἐζεύγνυ
F. 1. ἐτίθεμεν	ἴεμεν	ἐδίδομεν	ἴσταμεν	ἐζεύγνυμεν
2. ἐτίθετε	ἴετε	ἐδίδοτε	ἴστατε	ἐζεύγνυτε
3. ἐτίθεσαν	ἴεσαν	ἐδίδοσαν	ἴστασαν	ἐζεύγνυσαν
T. 2. ἐτίθετον	ἴετον	ἐδίδοτον	ἴστάτον	ἐζεύγνυτον
3. ἐτιθέτην	ἴετην	ἐδιδότην	ἴστατην	ἐζευγνύτην

Konjunktiv.

	Præsens.			
E. 1. τιθῶ	ἴω	διθῶ	ἴστῶ	ζευγνύω
2. τιθῆς	ἴης	διθῆς	ἴστης	o. s. v., regel-
3. τιθῆ	ἴη	διθῆ	ἴστη	mæssig.
F. 1. τιθῶμεν	ἴῶμεν	διθῶμεν	ἴστῶμεν	
2. τιθῆτε	ἴητε	διθῶτε	ἴστητε	
3. τιθῶσι	ἴῶσι	διθῶσι	ἴστῶσι	
T. 2. 3. τιθῆτον	ἴητον	διθῶτον	ἴστητον	

Optativ.

	Præsens.			
E. 1. τιθείην	ἴείην	διθοίην	ἴσταιην	ζευγνύοιμι
2. τιθείης	ἴείης	διθοίης	ἴσταιής	o. s. v., regel-
3. τιθείη	ἴείη	διθοίη	ἴσταιή	mæssig.

F. 1. τιθείημεν ell. ίείημεν ell. διθοίημεν ίσταιημεν
τιθείμεν ίεῖμεν ell. διθοίημεν ell. ίσταιημεν

2. τιθείητε ell. ίείητε ell. διθοίητε ίσταιητε
τιθείτε ίεῖτε ell. -οῖτε ell. -αιτε

3. τιθείησαν ell. ίείησαν ell. διθοίησαν ίσταιησαν
τιθείην ίεῖην ell. -οῖεν ell. -αιτεν

T. 2. τιθείητον ell. ίείητον ell. διθοίητον ίσταιητον
τιθείτον ίεῖτον ell. -οῖτον ell. -αιτον
3. τιθείητην ell. ίείητην ell. διθοίητην ίσταιητην
τιθείτην ίεῖτην ell. -οῖτην ell. -αιτην

Imperativ.

	Præsens.			
E. 2. τίθει	ἴει	δίδου	ἴστη	ζεύγνυ
3. τιθέτω	ίέτω	διδότω	ίστάτω	ζευγνύτω
o. s. v.			o. s. v.	o. s. v.

Infinitiv.

	Præsens.			
τιθέναι	ίέναι	διδόναι	ίστάναι	ζευγνύναι
Tillægsform.				

Præsens.

τιθείς, -εῖσα ίείς, ίεῖσα, διδούς, ίστάς, ζευγνύς,
-έν ίέν -οῦσα, όν ασα, -άν -ῆσα, -ύν

Anm. 1. Former med de sædvanlige Endelser, f. E. τιθεῖς, ίεῖ, διδοῖς, έτιθεις o. s. v., bruges undertiden i Indikativ, dog kun i Enkelttallet. Af ίστημi bruges de kun i den ioniske Dialekt. Af ίημi bruges Former som af ίω i den homeriske og ioniske Dialekt; f. E. ξύνων, μεθίει. (Προθέσιον er en homerisk Form.)

Anm. 2. I Impf. bruges i den ioniske Dialekt i Enkelttallet έτιθεα, έτιθεας, έτιθε. Hos Digterne bruges ofte i Flertallets 3die Pers. Endelsen ν for σαν; f. E. έτιθεν.

Anm. 3. Konjunktiv er dannet ved de sædvanlige Endelser, der med Kjendebogstavet ere sammentrukne saaledes, at οη er blevet til ω og οη til ω.

Anm. 4. I Optativ ere de kortere Former de mest brugelige, især i Flertallets tredie Person.

Anm. 5. Af Ordene paa υμi findes Spor af Optativer paa υη og Konjunktiver, hvori η er udstødt; f. E. διασκεδάννων.

Anm. 6. Imperativ ender undertiden paa θi i den homeriske Dialekt, der saavel foran denne som andre Endelser undertiden for-

længer Kjendebogstavet; f. E. ἐμπίπληθι, δέδωθε, ὥρνθθι. Af ἵστημι og Udsagnsord, der bøjes som dette, findes undertiden Imperativ paa -ᾶ; f. E. καθέστα, πίπλα.

Anm. 7. Infinitiv endte oprindelig paa μεναι, siden paa μεν eller ναι; f. E. τιθῆμεναι, τιθέμεν eller τιθέναι.

b. Medium.

Indikativ.	Præsens.			
E. 1. τίθεμαι	ἴμαι	δίδομαι	ἴσταμαι	ζεύγνυμαι
2. τίθεσαι	ἴεσαι	δίδοσαι	ἴστασαι	ζεύγνυσσαι
ell. τίθῃ			ell. ἴστῃ	
3. τίθεται	ἴεται	δίδοται	ἴσταται	ζεύγνυται
F. 1. τιθέμεθα	ἴέμεθα	διδόμεθα	ἴστάμεθα	ζεύγνυμεθα
2. τίθεσθε	ἴεσθε	δίδοσθε	ἴστασθε	ζεύγνυσθε
3. τίθενται	ἴενται	δίδονται	ἴστανται	ζεύγνυνται
T. 1. τιθέμεθον	ἴέμεθον	διδόμεθον	ἴστάμεθον	ζεύγνυμεθον
2. τίθεσθον	ἴεσθον	δίδοσθον	ἴστασθον	ζεύγνυσθον

Imperfekt.

E. 1. ἐτιθέμην	ἴέμην	ἐδίδομήν	ἴστάμην	ἐζεύγνύμην
2. ἐτίθεσο	ἴεσο	ell. ἐδίδοσο	ἴστασο	ell. ἐζεύγνυσσο
ell. ἐτίθου	ἴου	ell. ἐδίδου	ἴστω	
3. ἐτίθετο	ἴετο	ἐδίδοτο	ἴστατο	ἐζεύγνυτο
F. 1. ἐτιθέμεθα	ἴέμεθα	ἐδίδομεθα	ἴστάμεθα	ἐζεύγνύμεθα
2. ἐτίθεσθε	ἴεσθε	ἐδίδοσθε	ἴστασθε	ἐζεύγνυσθε
3. ἐτίθεντο	ἴεντο	ἐδίδοντο	ἴσταντο	ἐζεύγνυντο
T. 1. ἐτιθέμεθον	ἴέμεθον	ἐδίδομεθον	ἴστάμεθον	ἐζεύγνύμεθον
2. ἐτίθεσθον	ἴεσθον	ἐδίδοσθον	ἴστασθον	ἐζεύγνυσθον
3. ἐτιθέσθην	ἴέσθην	ἐδίδοσθην	ἴστάσθην	ἐζεύγνυσθην

Anm. I den homeriske og ioniske Dialekt findes i 2den Pers. Sing. usammentrukne Former, f. E. ἐπίστεαι, μέρναο.

Konjunktiv.	Præsens.			
E. 1. τιθῶμαι	ἴῶμαι	διθῶμαι	ἴστῶμαι	ζευγνύωμαι
2. τιθῆ	ἴῃ	διθῶ	ἴστῃ	o.s.v., regel-mæssig.
3. τιθῆται	ἴηται	διθῶται	ἴστῃται	
F. 1. τιθώμεθα	ἴώμεθα	διθώμεθα	ἴστώμεθα	
2. τιθῆσθε	ἴησθε	διθῶσθε	ἴστῃσθε	
3. τιθῶνται	ἴῶνται	διθῶνται	ἴστῃνται	
T. 1. τιθώμεθον	ἴώμεθον	διθώμεθον	ἴστώμεθον	
2. τιθῆσθον	ἴησθον	διθῶσθον	ἴστῃσθον	
Optativ.				
E. 1. τιθείμην	ἴείμην	διδοίμην	ἴσταιμην	ζευγνοίμην
2. τίθειο	ἴειο	διδοῖο	ἴσταιο	o.s.v., regel-mæssig.
3. τίθειτο	ἴειτο	διδοῖτο	ἴσταιτο	
F. 1. τιθείμεθα	0. s. v.	0. s. v.	0. s. v.	
2. τίθεισθε				
3. τίθειντο				
T. 1. τιθείμεθον				
2. τίθεισθον				
3. τιθείσθην				

Anm. Konjunktiv og Optativ dannes hyppig med de sædvanlige Endelsler, efterat Kjendebogstavet er udstødt; f. E. τιθωμαι, τιθῃ o. s. v., τιθοίμην, τιθοῖο o. s. v. Af Udsagnsordene paa νη findes Spor af Konj. paa νηαι og Opt. paa νηην.

Imperativ.	Præsens.			
E. 2. τιθεσο	ἴεσο	διδοσο	ἴστασο	ζεύγνυσσο
ell. τίθου	ell. ἴου	ell. δίδου	ell. ἴστω	
3. τιθεσθω	ἴεσθω	διδοσθω	ἴστασθω	ζεύγνυσθω
o. s. v.	o. s. v.	o. s. v.	o. s. v.	o. s. v.
Infinitiv.				
τίθεσθαι	ἴεσθαι	διδοσθαι	ἴστασθαι	ζεύγνυσθαι
Tillægsform.				
τιθέμενος	ἴέμενος	διδόμενος	ἴστάμενος	ζεύγνυμενος

129. a. En Del Stammer med en Selvlyd til Kjendebogstav danne A orist ved (uden Bindelyd) at føje ν til Stammen

og forlænge Kjendebogstavet; f. E. ἔθην af Stammen βα.
Disse Aorister ende paa αν, ην, ων, ον og bojes saaledes:

Indikativ E. 1. ἔδραν ἔθην ἔγνων ἔδυν

2. ἔδρας ἔθης ἔγνως ἔδυς

3. ἔδρα ἔθη ἔγνω ἔδυ

F. 1. ἔδραμεν ἔθημεν ἔγνωμεν ἔδυμεν

2. ἔδρατε ἔθητε ἔγνωτε ἔδυτε

3. ἔδρασαν ἔθησαν ἔγνωσαν ἔδυσαν

Konjunktiv E. 1. δρῶ —

2. δρῆς —

3. δρῆ —

F. 1. δρῶμεν —

ο. s. v. —

Optativ E. 1. δράτην —

ο. s. v. —

Imperativ E. 2. δρᾶθι —

δράτω —

ο. s. v. —

Infinitiv δρᾶναι —

βῆναι —

γνῶναι —

Tillægsform δράς, δρᾶ-βάς, βᾶσα, γνούς, γνοῦ-δύς, δύσα,

σα, δράν —

σα, γνόν —

Anm. 1. I Indikativs 3de Person i Flertallet findes undertiden hos Digtere forkortede Former; f. E. Εθέν, θγνων.

Anm. 2. Af Aoristerne paa ώ ere Konj. og Opt. ubrugelige, undtagen de homeriske Former δνω og δνη af έδνω.

Anm. 3. Εθίων har i Opt. βιών; έάλων og έγνων have undertiden άλφων, γνώτην.

Anm. 4. Af έθηρ og έστην findes i Sammensætning Imper. βα og στα; f. E. ἀπόστα, κατάβα for ἀπόστηθι, κατάθηθι.

Anm. 5. Imperativformen πλ̄t af έπιον er dannet i Lighed med disse Aorister.

Anm. 6. I den homeriske Dialekt findes Aor. έπτάν og οδτά med kort Kjendebogstav.

Anm. 7. Af deponente Verber dannes paa lignende Maade Aorist paa μην, der bojes som Præs. og Impf.; f. E. ἐπτάμην, έφθημην, άνδαμην. Hos Digterne findes andre Aor. Med., ikke sjælden med passiv Betydning; f. E. έπλήμην, κτάμενος, ούτάμενος, έσσουμην.

b. Af τιθημι, ήημι og δίδωμι dannes Aorist paa en særegen Maade, saaledes:

A k t i v.

Ind.	E. 1. ἔθηκα	ήκα	ἔδωκα
	2. ἔθηκας	ήκας	ἔδωκας
	3. ἔθηκε	ήκε	ἔδωκε
F.	1. ἔθηκαμεν	ήκαμεν ell. έμεν	ἔδωκαμεν
	ell. έθεμεν	ell. είμεν	ell. έδομεν
	2. ἔθηκατε	ήκατε ell. έτε ell. είτε	ἔδωκατε ell. έδοτε
	ell. έθετε		
	3. ἔθηκαν	ήκαν ell. έσαν	ἔδωκαν
	ell. έθεσαν	ell. είσαν	ell. έδοσαν
T.	2. έθετον	έτον ell. είτον	ἔδοτον
	3. έθέτην	έτην ell. είτην	ἔδότην
Konj.	E. 1. θῶ	ῶ	δῶ
	2. θῆς o. s. v.	ῆς o. s. v.	δῆς o. s. v.
Opt.	θείην o. s. v.	είην o. s. v.	δοίην ell. δφήην o. s. v.
Imp.	E. 2. θές	ές	δός
	3. θέτω o. s. v.	έτω o. s. v.	δότω o. s. v.
Impf.	θεῖναι	είναι	δοῦναι
Part.	θείς, θεῖσα, είζ, είσα, έν		δούς, δοῦσα, δόν
	θέν		

Anm. I Lighed med θές er dannet Imp. σχές af έσχον.

M e d i u m.

Ind.	E. 1. ἔθέμην	έμην ell. είμην	ἔδόμην
	2. έθου o. s. v.	έσο ell. είσο	ἔδου
Konj.	θῶμαι	ῶμαι	δῶμαι
Opt.	θείμην	έμην ell. οίμην	δοίμην
Imp.	E. 2. θοῦ	οῦ	δοῦ
	3. θέσθω o. s. v.	έσθω o. s. v.	δόσθω o. s. v.
Inf.	θεσθαι	έσθαι	δόσθαι
Part.	θέμενος	έρενος	δόμενος

Anm. Af τέθημι og ημι findes sjælden Aorist Ind. ἔθηκάμην og ἔθάμην, der bøjes regelmæssig.

130. I nogle faa Udsagnsord, hvis Kjendebogstav er α, dannes undertiden Perf. og Plusqpf. uregelmæssig ved blot at føje Personmærkerne til Stammen, saaledes:

Ἴστημι Perf. Ind. Plur. ἔσταμεν, ἔστατε, ἔστασι, Plusqpf. ἔστασαν, Konj. ἔστω, Opt. ἔστατην, Impf. ἔσταθε, Inf. ἔστάναι og hom. ἔστάμεναι, ἔστά-
μεν, Part. ἔστάς, ἔστᾶσα, ἔστας og ἔστός (oprindelig ἔσταώς ell. ἔστηώς).
Θύγσω Perf. Ind. Plur. τέθυμανεν, τέθνατε, τεθνάσι, Opt. τεθνάτην,
Imp. τέθναθε, Inf. τεθνάναι og hom. τεθνάμεναι, τεθνάμεν, Part.
τεθνεώς (oprindelig τεθνηώς), τεθνεώσα og hom. τεθνητα, τεθνεώς
og τεθνεός.

(Τλάω) Perf. Ind. Plur. τέτλαμεν o. s. v., Opt. τετλατήν, Imp. τέτλαθι,
Inf. τετλάναι og hom. τετλάμεναι, τετλάμεν, Part. τετληώς, τετλητα.
Βαίνω Perf. Ind. Plur. βεβάσσιοι ell. βεβάσσι, Plusqpf. βέβασαν, Konj.
βεβῶ, Inf. βεβάναι (hom. βεβάμεν), Part. βεβαώς, βεβαῦτα, att.
βεβώς, βεβῶστα.

Δίω Perf. δέδια (hom. δειδία), Plur. δέδμεν (δείδ), δεδίσσι, Imp. hom.
δείδεθι, Inf. δεδιέναι (hom. δειδίμεν), Part. δεδιώς (hom. δειδιώς).
Desuden findes hos Digtere af γίγνομαι Perf. Ind. Plur. γέγαμεν, γε-
γάσσι, Part. γεγαώς, γεγαντα (att. γεγώς, γεγώσα), af ὑλάσκομαι Perf.
Imp. ὑλαθι (ion. ὑληθ), af μαρμαται Perf. μέμαμεν o. s. v., Imp. μεμάτω,
Part. μεμαώς, μεμαντα, af φύω Perf. Ind. 3 Pl. πεφύασται, Part. πεφνώς,
samt en Del paa lignende Maade dannede Tillægsformer; f. E. af δαίω
δεδιώς, af κοτέω κεκοτηώς, af χαίρω κεχαρηώς o. s. v.

131. De Udsagnsord af første Konjugations første og anden Klasse, som bøjes efter de i § 128 opstillede Mønstre, ere følgende:

a. Τίθημι στέττει, θήσω, τέθεικα, ἔθηκα. Aor. Pass. ἔτέθην.

Ἴημι sender, ησω, εῖκα, ἥκα. Biform ιω § 128 a. Anm. 1.

Impf. hedder i den homeriske Dialekt undertiden προῖειν.

Ἄφένται har ἀφίειν og ἄφίειν og i det ny Testament Perf. Pass.
ἀφέωνται, ligesom ἀνέημι ion. ἀνέωνται. Af ἀνέημi findes
hom. Aor. ἀνέσσα, af μεθίημi ion. Perf. Part. Med. μεμετε-
μένος.

Δίδωμι γίνει, δώσω, δέδωκα, ἔδωκα. Perf. Med. δέδομαι,
Aor. Pass. ἔδόθην.

b. Δύναμαι καν, δυνήσομαι, δεδύνημαι, ἔδυνήθην og ἔδυ-
νασθην (hom. ἔδυνησάμην). Præs. Ind. hedder i 2den
Person δύνασαι (sjæld. δύνη). Om Avgm. se § 114
Anm. 2. b.

Ἐπίσταμαι νέδ, forstaar, ἐπιστήσομαι, —, ἡπιστήθην.
Præs. Ind. hedder i 2den Pers. ἐπίστασαι (sjæld.
ἐπίστη, ion. ἐπίστεαι).

Ἴπταμαι flyver, πτήσομαι og πετήσομαι, —, ἔπτην, ἔπτάμην
og ἔπτόμην. Biformer πέταμαι, πέτομαι, πετάδομαι,
ποτέομαι, ποτάρομαι, πωτάρομai, hvorfaf Perf. Med. πεπότημαι,
Aor. Pass. ἔπετάσθη.

Ἴστημι stiller, στήσω, ἔστηγα staar, ἔστησα stillede, og ἔστην
stillede mig, stod. Af første Aor. findes hos Homer 3 Pers. Plur.
ἔστασαν, af andet Aor. Konj. 1 Pers. Plur. στείσμεν. Om Perf.
og Plusppf. se § 130. Put. exact. ἔστήξω jeg vil
staa (§ 118 h. Anm. 2.)

Κίχρημι laaner ud, χρήσω, κέχρηκα. Med κίχραμαι laaner,
Aor. ἔχρησάμην. Impf. mangler.

Κρέμαμαι hænger (intransit.), κρεμήσομαι (dig.). Jyfr. κρε-
μάννυμi § 132.

Ὓνένημι gavner, ὀνήσω. Med. ὀνίναμαι har Fordel
ὸνήσομαι, —, ὀνήμην, ὀνάμην og ὀνήθην. Impf.
mangler.

Πιμπλημi fylder, πλήσω, πέπληκα. Perf. Med. πέπλησ-
μαι, Aor. Pas. ἔπλήσθην. (Om Fordobl. se § 127 a.
Anm. 1.) Dig. Aor. Med. ἔπλημην. Ion. Biformer πιπλέω,
πιμπλέω. (Πλήθω er fuld, blot i Præs.)

Πιμπρημi brænder, uro, πρήσω, πέπρηκα. Perf. Med.
πέπρησμαι, Aor. Pass. ἔπρήσθην. (Om Fordobl. se
§ 126 a. Anm. 1.) Biformer πρῆθω og πιμπράω.

- Ἐπριάμην *kjøbte* har blot Aor. (Imp. πρίασσο and πρίω).
 Φημί *siger*, φήσω, —, ἔφησα. Præs. Ind. hedder i 2den Pers. φήσ. Impf. φαθί; Impf. ἔφην (2. Pers. oftest ἔφησθα) har Betydning af Aorist. — Med. φάματ *siger*, Impf. ἔφάμην, Imper. φάο hos Homer. I den homeriske Dialekt bruges Perf. Med. πέφασμα med passiv Betydning.
 Υμί *siger*, ἵνquam, Impf. ἤν, 3 Pers. ḡ, er defektivt.
 Χρή *det behøves*, *bør*, χρήσει. Opt. χρεῖη, Inf. χρῆναι, Part. Intek. χρεών, Impf. χρῆν og ἔχοῆν. Defektivt og upersonligt.
 Ἀπόχρη *det er nok* (Inf. ἀποχρῆν), ἀποχρήσει. Impf. ἀπέχρη o. s. v. Upersonligt. Biform ἀποχράω.
- c. Ήμαι *sidder* (3 Pers. ἤσται, Imp. ἤσο) bruges blot i Præs. og Impf. (I den ioniske og homeriske Dialekt hedder det ἤσται, εἵσται for ἤνται og ἔσται, εἴσται for ἤντο.) I Akt. Aor. είσα *satte* (Imp. εἰσον, Part. ἔστας og εἴστας), Med. είσάμην *oprettede*. — Deraf κάθημαι (Konj. κάθωμαι, Opt. καθοίμην), Impf. ἔκαθημην og καθήμην. (3 Pers. Sing. κάθηται, Impf. ἔκαθητο og καθῆστο.)

Δέζημαι *søger* (ion. og digit.), διέζησμαι. Beholder γ overalt (dog ogsaa 2 Pers. διέξει). Biform δέζω *betænker mig*.

Κεῖμαι *ligger*, κείσομαι. Konj. κέωμαι, Opt. κείμην, Imp. κεῖσο. I den ion. Dial. κέομαι; 3 Pers. Plur κέσται og κείσται. Biform κέω ell. κέω vil sove.

Εἶμι *gaar*, i Ind. vil *gaa* (εἰ, εἰσι; ὕμεν, ἔτε, ἔστι; ὕτον), Konj. ἔω, Opt. ἔομαι ell. λοίγην, Imp. ἔθι, ἔτω o. s. v., Inf. λέναι, Part. λών, λοῦσα, λόν; Impf. ἔγειν ell. ḡa (ἢεις ell. ἔγεισθα, ḡei; ἔγειμen ell. ἔγμεν, ἔγειτε ell. ἔγτε, ἔγεισαν; ἔγειτον ell. ἔγτον, ἔγείτην ell. ἔγτην); Med. λέματ *ilær*, Konj. λώμαι, Opt. λόμην, Imp. λέσο, Inf. λέσθαι, Part. λέμενος, Gerundiv λίτεον ell. λίγτεον; Impf. λέμην (λέσο o. s. v.).

Homeriske Former ere i Præs. 2 Pers. εἰσθα, Konj. ἔγεισθα, Opt. εἴη, Inf. ἔμεναι, ὕμεν, Impf. ḡta ell. ḡtou, ḡtēs ell. ἔεs, ḡtē ell. ḡtē ell. ἔe, ἔγειμen, 3 Plur. ἔtou, ḡtēsai ell. λσαv, 3 Dual. ἔtηv, samt Fut. εἰσομαι, Aor. Med. εἰσάμην og ἔεισάμην. I den ion. Dial. bruges Præs. 2 Pers. εīs, Impf. ḡta, ḡtē, ḡtēsai.

d. Δίδημ *bindet* (kun i Sammens.), κίρημαι *blander*, κρήμημαι *styrter ned*, *hænger* (transit.), σκίδημαι (hom. κέδημαι *spreder*, λάζημαι *griber* (ion. og hom.), τένυμαι (ion. og digit.) *straffer*, bruges blot i Præs. og Impf.

Anm. Følgende bruges blot af Digtere:

Ἄγημι *blæser* (3 Pers. Plur. ἀετοί, Inf. ἀγήμεναι ell. ἀγήνατ, Part. ἀεσί, Impf. ἄη ell. ἄε, Med. ἄγτο. Præs. Part. Med. ἀγήμενος. Aor. ἀεσα ell. ἀσα betyder snorkede, sov.

Ἄνημι *roser*
 Ἄκάρχημαι *er bedrøvet*
 Ἄλάλημαι *flakker om*
 Ἄλαλύκτημαι *er bekymret*
 Βίβημι *gaard*
 Δάμνημαι *betvivler*
 Δέστο *syntes* Impf., Aor. δούσσσατο.
 (Δίγμι ubrug.) *jager*. Impf. ἀνδίεσταν, Med. *flygter* Præs. δίενται,
 Inf. δίεσθαι.
 Μάρναμαι *kæmper*. Opt. μαρνοίμην.

Πέλρημι *sælger*, πίλναμαι nærmest mig hurtig, πίτνημαι *udbreder*, blot i Præs. og Impf.
 Πάνυμαι *glæder mig*, χανθσομαι, γεγάνυμαι.
 Ερυμαι ell. ἔρυμαι *unddragter*, *bevarer* og
 Κύνυμαι *bevæger mig* bruges blot i Præs. og Impf.

132. Til første Konjugations tredie Klasse høre:

a. Ἀγαμαι *beundrer*, *misunder*, διγέσσομαι, —, ἡγάσθην og ἡγασάμην. Biform hos Digtere og i den ioniske Dialekt ἀγάδμαι og ἀγαίομαι.

Ἐραμαι (digit.) *elsker*, ἐρασθήσομαι, —, ἡράμσθην og digit. ἡρασάμην. Biform ἐράω.

Ὥνομαι *dadler* (hom. og ion.), δύνσομαι, —, ὀνοσάμην, ὀνάμην og ὀνόσθην. Hos Hom. findes 2 Pers. Præs. Ind. ούνεσθε.

b. *Kεράννυμι blander, κεράσω og κερῶ, κέρατα.* Perf. Med. κέραται og κεκέρασμαι, Aor. Pass. ἐκράθην og ἐκεράσθην. Ionisk κέρημαι o. s. v., Aor. Akt. hom. ἔκρησα. Biformer κεράω, κέραμαι, κίρνω, κίρνημαι.

Κρεμάννυμι hænger (transit.), κρεμάσω og κρεμῶ. Aor. Pass. ἐκρεμάσθην. Jvfr. κρέμαμαι § 131. Biformer κρημάω og κρήμημαι.

Πετάννυμι udleerer, pando, πετάσω og πετῶ. Perf. Med. πέπταμαι og πεπέτασμαι, Aor. Pass. ἐπετάσθην. Biformer πετνάω og πίτνημαι.

Σκεδάννυμι adspredet, σκεδάσω og σκεδῶ, Perf. Med. ἐσκεδάσμαι, Aor. Pass. ἐσκεδάσθην. Biformer σκίδνημαι, κίδνημαι, κεδάννυμαι.

Ζέννυμι syder, ζέσω. Perf. Med. ἔξεσμαι, Aor. Pass. ἔξεσθην. Biform ζέω.

Κορέννυμι mætter, κορέσω og hom. κορέω. Perf. Med. κεκόρεσμαι og digterisk κεκόρημαι, Aor. Pass. ἐκορέσθην. Homer. Perf. Part. κεκορήώς mæt.

Σβέννυμι slukker, σβέσω, ἔσβηχα er slukt, ἔσβεστα slukkede og ἔσβηγ blev slukket, gik ud. Perf. Med. ἔσβεσμαι, Aor. Pass. ἔσβεσθην.

Στορέννυμι breder, στορέσω og στορῶ. Perf. Med. ἐστόρεσμαι, Aor. Pass. ἐστορέσθην. Biformer στόρνυμai og Στρώννυμi, στρώσω. Perf. Med. ἔστρωμαι, Aor. Pass. ἔστρωθην.

Ζώννυμi omgjorder, ζώσω, ἔζωκα. Perf. Med. ἔζωσμai. *Ρώννυμi styrker, ρώσω.* Perf. Med. ἔρρωμai (Imp. ἔρρωσο lev vel!), Aor. Pass. ἔρρώσθην.

Χρώννυμi farver, χρώσω. Perf. Med. κέχρωσμai, Aor. Pass. ἔχρώσθην.

Χώννυμi opdynger, χώσω. Perf. Med. κέχωσμai, Aor. Pass. ἔχώσθην. Biform χόω.

133. Imellem første og anden Konjugation vakle:

Κανύμαι overgaar (dig.), Perf. κέκασμai overgaar, udmærker mig. Όμυνμi sværger, δμοῦμai, δμώσκα, ὀμοσα. Pers. Pass. δμώμοσμai (3 Pers. Sing. δμώμοσται og δμώμοσται), Aor. Pass. ὀμόθην og ὀμόσθην. Ionisk Biform δμόω, Fut. δμόσω.

Ολυμpi (o: ολυνυμi) tilintetgjør, δλῶ og δλέσω, δλώλεκa har tilintetgjort og δλωλa er tilintetgjort, ὄλεσσa. Med. δλλυμai gaar til Grunde, δλοῦμai, ὄλόμην (hom. Part. οδλόμενος fordærvelig).

Όρνυμi benvæger (dig.), ὄρσω, ὄρωρa har rejst mig, ὄρσa og ὄρορoυ benvægede og rejste mig. Præs. Imp. δρυνθl. Med. δρυνμai rejsr mig, δροῦμai, δρώρεμai (Konj. δράρηττai), ὄρδρμηn og ὄρμηn (Imp. ὄρσo og ὄρσso). Biformer δρομai og δρέουμai

134. Til anden Konjugation høre:

Ἄγνυμi brækker, ἄξω, ἔάγα er brudt (ion. ἔηγα), ἔαξa (dig. ἔξa). Aor. Pass. ἔάγην.

Δείκνυμi viser, δεῖξω. Perf. Med. δέδειγμai (hom. δείδεγμai byder velkommen). Ionisk δέξω o. s. v.

Εἰργνυμi lukker inde, εἴρξω. Perf. Pass. εἰργμai (hos Homer 3 Pers. Plur. εἴρχαται, Plusqf. εἴρχατο). Biform εἰργω. (Εἰργω udelukker højes som hint.)

Ζεύγνυμi forbinde, ζεύξω. Perf. Med. ἔζευγμai, Aor. Pass. ἔζεύχθηn og ἔζεύγηn.

Μίγνυμi blander, μίξω, μέμιχa. Perf. Med. μέμιγμai, Aor. Pass. ἐμίχθηn og ἐμίγηn. (Hom. Aor. Med. μίκτo.) Biform μίσγw.

Οἴγνυμiaabner, οἴξω. Biform oϊgw og οἴγνυμi. Brugeligere er ἀνοίγnai og ἀνοίχω, ἀνοίξω, ἀνέφχa haraabnet og ἀνέφχa eraabnen, ἀνέφξa. Perf. Med. ἀνέφγmai, Impf. ἀνεφγ̄tso.

Ὥμόργνυμi afvisker, δμόρξω.

Πήγνυμι fæster, πήξω, πέπηγα staar fast. Aor. Pass.
ἐπάργη og ἐπήχθη,

Πήγνυμι bryder, ρήξω, ἔρδωγα er brudt. Perf. Med.
ἔρδημαι, Aor. Pass. ἔρδαγην.

*Δαίνυμι (o: δαίνυμε) beværter (digt.), δαίω. Med. δαίνυμαι spiser,
daísmata.*

*Ἐλμί (Rod ΕΣ) er (εῖ, ἐστί; ἐσμέν, ἐστέ, εἰσι; ἐστόν),
Konj. ὡ, Opt. εἴην, Imp. ἵσθι (ἐστω o. s. v., 3 Pers. Plur.
ἐστωσαν, ἐστων ell. ὄντων), Inf. εἰναι, Part. ὥν, οὐσα,
ὄν; Impf. ἦν ell. ἦ (ἦσθα, ἦν; ἦμεν, ἦτε ell. ἦστε,
ἦσαν; ἦτον ell. ἦστον, ἦτην ell. ἦστην); Fut. ἐσομαι
(3 Pers. ἐσται; Gerundiv ἐστέον; Impf. sjælden ἦμην.
Hos Homer Præs. 2 Pers. S. ἐσσί, Pl. 1. εἰλεύν, 3. ἐσται, Konj.
ἔω, εἴω, Opt. εἴουμι, Imp. ἐσσο, Inf. ἐμενατ, ἐμενατ, ἐμεν,
ἔμεν, Part. ἔών; Impf. ἔα, ἔα, εἴον, ἐσκον (2. S. ἔας, 3. ἔην,
ῆην, ἔεν, ἔσκε; 3 Pl. ἐσαν). Impf.-Med. 3 Pl. εἰσατο. I den
ioniske Dialekt: Præs. 2 S. εἰς, 1 Pl. εἰλεύν, Konj. ἔω, Opt.
εἴουμι, Part. ἔών; Impf. ἔα, ἔα, εἴον, ἐσκον (2. S. ἔας, 3. ἔην;
2 Pl. ἐστε, 3. ἐσαν). I den doriske Dialekt: Præs. ἐμμί (2.
ἐσσί, 3. ἐντί; 1. Plur. εἰλεύσ, 3. ἐντί og ἔσοντε), Inf. ἔμεν og
ἐλμεν, Impf. 3. ἔς.*

*Ἀμφιέννυμι (Rod ΕΣ) ifører, ἀμφιέσω og ἀμφιῶ. Perf.
Med. ἀμφιέσομαι. Hos Digterne bruges ogsaa ἔννυμι ell.
εῖνυμι, ἔσσω og ἔσω, —, ἔσσα (Inf. ἔσσαι). Med. Perf. ἔσματ
ell. εἰλματ, Plusqpf. ἔσμην (3 S. ἔστο og ἔεστο, 3 Pl. εἰστο, 3 D.
ἔσθην), Aor. ἔσσάμην og ἔεσσάμην. Ionisk εῖνυμι. Ἐφέννυμι
har i Perf. ἐπειλματ, Aor. ἐπεσάμην.*

*Δῖνυμαι tager (digt.), ἀρνυμαι erhverver mig, ἄχυμαι er bedrøvet,
κτίνυμαι dræber, πτάρνυμαι nyser, bruges kun i Præs. og Impf.*

Tolvte Kapitel.

Om Uregelmæssighed paa Grund af Stammens Foregelse
ved Endetillæg.

135. Nogle Udsagnsord foregå i Præs. og Impf.
Stammen ved Tillæg af στ, hvorhos som Kjendebogstav *o*
forlænges eller forandres til *i*, og *e* forandres til *e*, naar
Ordet hører til første Konjugations anden Klasse. De Udsagnsord,
hvis Stamme hører til 1 Konjug. og kun bestaar
af én Stavelse, antage desuden samme Fordobling som de,
der ende paa *μι*.

Anm. 1 βάσω, φάσω og χάσω udebliver Fordoblingen, i
ἀραράσω er den dannet ligesom i de i § 127 a. Anm. 3 omtalte Ord.

136. De Udsagnsord af første Konjugation, der høre
henhen ere følgende:

a. Γηράσκω aeldes, γηράσομαι og γηράσω, γεγήρακα, ἐγήρασα
og digit. ἐγήραν. Biform γηράω.

Διδράσκω løber bort, δράσομαι, δεδράκα, ἐδρᾶν (§ 129 a.).
Ionisk δεδράσκω o. s. v. Bruges kun i Sammensætning;
f. E. ἀποδιδράσκω.

Μυνήσκω minder, μνήσω. Med. *mindes*, *husker*, *omtaler*;
i samme Betydning Aor. Pass. ἐμνήσθην, Fut. μνη-
σθήσομαι. Perf. Med. μέμνημαι *husker*, Konj. μέμ-
νωμαι, Opt. μεμνήμην og μεμνάμην, Imp. μέμνησο
(Ion. μέμνεο); Fut. exact. μεμνήσομαι vil *huske*. Biform
μνάσματ *husker*.

Ἐπαυρίσκομαι nyder, ἐπαυρήσομαι, —, ἐπηυρόμην og digit.
ἐπηυράμην og ἐπηύρον.

Ἐδρίσκω jinder, εύρήσω, εύρηκα, εύρον. Aor. Pass. εύ-
ρέθην.

Στερίσκω berøver, στερήσω og στερέσω. Biform στερέω, στέρομαι
er berøvet. Hom. Aor. ἐστέρην blev berøvet.

'*Άλισκομαι fanges*, ἀλώσομαι, ἔάλωκα ογ ἥλωκα, ἔάλων ογ ἥλων, Opt. ἀλόίην (οε hom. ἀλόψην).

'*Ἄμβλισκω foder i Utide*, ἀμβλώσω, ἥμβλωκα.

'*Ἀγαλίσκω opbruger*, ἀνάλώσω, ἀνάλωκα ογ ἀνήλωκα, ἀνάλωσα ογ ἀνήλωσα. Aor. Pass. ἀνάλωθην. Biform ἀναλόω.

'*Ἀναβιάσκομαι lever op*, ὄρλινερ, ἀναβιάσομαι, —, ἀνεβίων levede op ογ ἀνεβιωσάμην *bragte til Live*.

Βιβρώσκω spiser, βρώσομαι, βέβρωκα, ἔβρων (hom.). Digt. Perf. Part. βεβρώς. Homer Biform βεβρώθω.

Τιτρώσκω saarer, τρώσω. Hom. Aor. ἐτύρησα ογ ἔτορον gjennemborede. Biform τρώω skader.

b. *Ἴλάσκομαι forsoner*, ἰλάσομαι. Biform ἰλάδομαι. Digterne have Perf Imp. θλατι (ion. θληθτι) νær naadig, Konj. og Opt. ίλήκω, ίλήκοιμι er forsonet.

Πιπράσκω sælger, περάσω ογ περῶ (hom.), πέπρακα. Perf. Med. πέπραμαι οг hom. πεπέρημαι, Aor. Pass. ἐπράθην, Fut. exact. πεπράσομαι *vil blive solgt*. Digterisk Biform πέρνημι. Ionisk πιπράσκω.

Ἄρέσκω forsoner, behager, ἀρέσω. Perf. Med. ἡρεσμαι, Aor. Pass. ἡρέσθην.

Γηνώσκω οг γινώσκω kjender, γνώσομαι, ἔγνωκα, ἔγνων. Perf. Med. ἔγνωσμαι, Aor. Pass. ἐγνώσθην. Af ἀναγινώσκω i Betydn. overtaler kommer Aor. ἀνέγνωσα (ἀνέγνων oplæste).

Μεθύσκω beruser, μεθύσω. Aor. Pass. ἐμεθύσθην er beruset. (Μεθύω er beruset bruges blot i Præs. og Impf.)

Ηβάσκω bliver mandbar, φάσκω siger, χάσκω gaber, γεγωνίσκω fortæller, κυῖσκω undfanger bruges blot i Præs. og Impf.

Anm. Blot digteriske Ord ere:

'*Ἀμπλακίσκω fejler*, gaar glip af, ἀμπλακήσω, —, ἥμπλαπον. Perf. Med. ἥμπλακήματ.

'*Ἀπαφίσκω bedrager*, ἀπαφήσω, —, ἥπαφον. Ππίσκω givere at drikke, πίσω.

'*Βάσκω gaar*, ἀλδήσκω νοχερ, κικλήσκω kalder, δεδίσκομαι ell. δειδίσκομαι byder velkommen, πιφάύσκω tillkjendegiver, τιτύσκομαι bereder, siger efter bruges blot i Præs. og Impf.

137. Til anden Konjugation høre følgende Udsagnsord af denne Art:

Ἄραρίσκω sammenføjer, (næsten blot digterisk), ἄρσω, ἄραρα, (ion. ἄρηρα) passer, (Partl. ἀρηρώς, ἀράρυῖα), ἥραρον οг ἥρσα. Perf. Med. ἀρήρεμαι, Aor. Pass. ἄρμενος, Aor. Pass. ἥρθην.

Θυήσκω dør, θανοῦμαι, τέθνηκα, ἔθανον. Om Perf. se § 130. Af Perf. dannes Fut. exact. τεθνήξω jeg vil være død, Med. τεθνήζομαι. (§ 118. h. Anm. 2.)

Βλώσκω (digt.) gaar, μολοῦμαι, μέμβλωκα, ἔμολον.

Θρώσκω springer, θοροῦμαι, —, ἔθορον.

Πάσχω (ɔ: πάθσκω) *lider*, πείσομαι, πέπονθα, ἔπαθον.

Hos Homer Perf. Part. πεπαθύῖα, Ind. Pl. πέποσθε (o: πεποθτει).

138. Nogle Udsagnsord feje i Præs. og Impf. ν til Stammen, naar den ender paa en Selvlyd, eller αν, naar den ender paa en Medlyd. I sidste Tilfælde indskydes i Reglen endnu et ν foran Kjendebogstavet; hvis dette derimod er α, forlænges det undertiden til αι.

Til denne Klasse hører følgende Ord af første Konjugation:

a. *Ἄλσθάνομαι mærker*, αλσθήσομαι, ἥσθημαι, ἥσθόμην.

Ἀμαρτάνω fejler, ἀμαρτήσομαι, ἥμαρτηκα, ἥμαρτον οг homerisk tillige ἥμβροτον.

Ἄνδάνω behager, (ion. og digit.), ἀδήσω, ἔαδα, ἔαδον (Inf. ἀδεῖν) οг hom. εδάδον. Impf. ἥγδανον, ἔάνδανον οг hom. ἔγνανον.

Ἄπεχθάνομαι bliver forhadt, ἀπεχθήσομαι, ἀπήχθημαι, ἀπηχθόμην, Digt. Biform ἔχω hader, ἔχθομαι er forhadt.

Ἄδεάνω forøger, αδεήσω, ἥδεηκα. Biform αδεῖω οг hom. δέεω.

Blaaståna spirer, blaaestås, blæbståstægka og ɛ̄bståstægka, ɛ̄bståstøn.

Dærthåna sover, dærthåsoma, dædårthægka, ɛ̄dærðon og digit. ɛ̄ðraðoy, Aor. Pass. ɛ̄ðáðrhy.

Kåna sætter, sidder, ɛ̄s̄ow. Biform ɛ̄s̄ow, hvoraf xæðiɛ̄s̄ow sætter ned, sidder, xæðiɛ̄s̄ow, men ogsaa regelm. xæðis̄ow og xæðið, xækðthægka, ɛ̄xáðhægka og xæðis̄a.

Manthåna lærer, disco, maðhåsoma, meumáðhægka, ɛ̄maðhon. Dorisk Fut. maðeñma.

Ølisಥåna glider, ðlisಥåsow, ɔ̄lísಥægka, ɔ̄lísಥon. Biform ðlisಥæmåinw.

Øflisಥåna bliver skyldig, fortjener, ɔ̄flíðhægka, ɔ̄flíðhon.

Bænå gaar, þj̄soma, þéþtægka, ɛ̄þtæg (undertiden forkortet hos Homer: þátæg, þásan ell. ɛ̄þan; hom. Konj. þeíw; Imp. undert. i Sammensætn. þæ; f. E. xatáþa). I Sammensætn. Perf. Med. ɛ̄þtæma, Aor. Pass. ɛ̄þtæðtæg. Hom. Aor. Med. ɛ̄þtæðmæn. Kavsaliv Betydning har Fut. þj̄sow, Aor. ɛ̄þtægta lade gaa. Om Perf. se § 130. Biformer þásow, þiþáw, þiþtæg.

Øsphraainomma lugter, (transit.), ɔ̄sphroðsoma, —, ɔ̄sphroðmæn og ion. ɔ̄sphraamæn.

b. *Ødåna kommer i Forvejen, φθήσομαι og φθάσω, ɛ̄φθåka, ɛ̄φθægna og ɛ̄φθåsæ. Homer. Aor. Med. Part. φθάμενος.*

Φθίna forgaard, φθίσομαι, ɛ̄φθåma, ɛ̄φθåmæn (Opt. hom. ἀποφθίμην), Hom. Aor. Pass. ɛ̄φthægna. Biformer φθίna og φθινáðha. I Betydningen fortærer bruges φθίna og φθινáðha, Fut. φθίswa.

Tína bøder, tíswa, tétiha. Perf. Med. tétiðoma, Aor. Pass. ɛ̄tíðhægna. Biform τίνωμαι straffer = tínomai.

Πίνω drikker, πίομαι og πιοῦμαι, πέπωκα, ɛ̄πιou (Imp. πῖθε og digit. πίε). Perf. Med. πέπομαι, Aor. Pass. ɛ̄πóðhægna.

Δύνω indhyller mig, gaar ned, δύσομαι, δέδυκα, ɛ̄ðnu (hom. Konj. δύω, Opt. δύην, ἐκδύμεν). Aor. Pass. ɛ̄ððyðhægna, Perf. Med. δέððυμαι. Homer. Aor. Med. ɛ̄ðusðmæn. Biform δύομαι og hom. δύω ifører, gaar ned. Δύω indhyller, sænker har Fut. δύσω, Aor. ɛ̄ððsæ.

Anm. 1. Blot af Digtere bruges:

Κιχάνω indhenter, κιχήσομαι, —. ɛ̄kixon og ɛ̄kixhæg (Konj. κιχείω).
Hos Homer ogsaa Part. κιχήμενος, Aor. ɛ̄kixhæmæn, Impf. ɛ̄kixhæs. Άλταínw synder, Aor. ɿltæw, Med. ɿltiðhæg, Præs. Part. álterhæmæn. Άλφáw indbringer, Aor. ɿlfæw. Εριðáinw strider, Aor. Inf. ɛ̄riðhæsædæ.

Anm. 2. Foruden ν er tillige ε indskudt i
Βνέώ stopper, βύσω. Perf. Med. ɛ̄þvusoma, Aor. Pass. ɛ̄þvúðhægna.
Ioniske Biformer βύw og βύna.
Κυνέω kysser, κύσω. Deraf προσκυνέω gjør Knæfald, προσκυνήσομai.

139. I følgende Udsagnsord af anden Konjugation er nu føjet til Stammen:

Ἐρουγγάνω ræber (ion. og digit.), ɛ̄reueñsoma, —, ɿruxon. Biform ɛ̄reueñgomai.

Θιγγάնω bererer, θίξομαι og θίξω, —, ɛ̄thixon.
Λαγχάնω erholder, sortior, λήξομai, ε̄lægħa og lèlōgħa, ɛ̄læħaon og homer. lèlāħon gjorde delagtig. Gerundiv ληκ-τέος. (Ionisk Fut. λάξομai.)

Λαμβάնω tager, λήφομai, ε̄lægħa, ɛ̄laħθon. Perf. Med. ε̄læħħuma og lèlħemmai. Aor. Pass. ɛ̄lēħφthægna, Med. ɛ̄laħ-βħmæn (hom. Inf. lèlħabħ-ɛsħħat). Gerundiv ληptéos. I den ioniske Dialekt Fut. λámfoħoma, Perf. Akt. ləsláðhægka, Med. lèlħammai, Aor. Pass. ɛ̄lámphiðhægna.

Λανθάνω er skjult, λήσω, lèlħaqha, ɛ̄laħθon og hom. lèlħadon-bragte til at glemme. Med. λανθάνομai glemmer,
10*

λήσομαι, λέλησμαι og hom. λέλασμαι, ἐλαθόμην og hom. λελαθόμην. Biform λήθω.

Πυνθάνομαι *spørger*, *faar at vide*, πεύσομαι, πέπυσμαι, ἐπυθόμην og hom. πεπυθόμην. Gerundiv πευστέος. Biform πεύθομαι.

Τυγχάνω *traffer*, τεύξομαι, τετύχηκα og τέτευχα, ἔτυχον og hos Digtere τέτευχον og ἔτυχησα.

Χανδάνω *rummer* (dig.), χείσομαι, κέχανδα *rummer*, ἔχαδον.

Af λιμπάνω *forlader* og φυγάνω *flygter* bruges blot Præs. og Impf.

Anm. Blot ν er tilføjet i

Δάκνω *bider*, δήξομαι, δέδηχα, ἔδακον. Perf. Med. δέδηγμαι. Aor. Pass. ἔδήχθην.

Νε er tilføjet i

Ἑχνέομαι *kommer*, ἕξομαι, ἔγμαι, ἵκόμην. (Aor. Part. hedder hos Homer Ἰκμενος secundus). Hom. Biformer ἔκω (Aor. ἕξον) og ἵκάνω. Bruges mest i Sammensætning, f. E. ἀφικνέομαι.

Trettende Kapitel.

Afvigende Udsagnsord af første Konjugation.

140. I første Konjugations anden Klasse afvige følgende Ord:

a. Uregelmæssig Perfektdannelse have:

Ἔγθεω *glæder mig*, γηρήσω (dig.), γέγηθα *er glad*.

Δέω *bindes*, δήσω, δέδεκα. Aor. Pass. ἔδέθην. Fut. exact. δεδήσομαι.

Δουπέω *larmer*, δουπήσω, δέδουπα (dig.). Oprindelig γδουπέω, hvoraf ἔγδούπησα.

Εἰλέω *sammentrænger*, εἰλήσω. Hom. Aor. ἔλσα, Perf. Med. ἔελμαι og ἔόλημαι, Aor. Pass. ἔάλην. Biformer εἰλω, εἰλλω, ἔλλω og att. εἰλλω, εἰλέω.

Κτύομαι *erhverver*, κτήσομαι, κέκτημαι og sjælden ξεκτημαι, *besidder*, (Opt. κεκτήμην). Fut. exact. κεκτήσομαι *vil besidde*, Aor. Pass. ἔκτήθην. Ionisk Præs. κτέομαι.

Βρῦχάδομαι *brøler*, βρυχήσομαι, βέβρῦχα.

Μυκάόμαι *brøler*, μυκήσομαι, μέμυκα, ἔμυκον.

Μηκάόμαι *bræger*, —, μέμηκα *bræger*, ἔμακον og ἔμέμηκον (hom.). Perf. Part. hos Homer μεμηκώς, μεμακυῖα.

Δίω *frygter* (dig.), —, δέδια ell. hom. δείδια (se § 130).

Hom. Pluspl. δέδειδισαν, Præs. Med. δίομαι *forskrækker*.

Θύω *ofrer*, θύσω, τέθύκα. Aor. Pass. ἔτεύθην.

Λύω *løser*, λύσω, λέλøκα. Aor. Pass. ἔλύθην. Aor. Med. hos Homer ἔλύμην.

b. Uregelmæssig Futurumsdannelse have:

Δέω *mangler*, δεήσω; bruges især upersonligt: δεῖ *der behøves*. (Hos Homer δῆσε = ἔδέησε.) Med. δέομαι *behvær*, *beder*, δεήσομαι, δεδέημαι, ἔδεήθην. Homer. Biform δεόμαι, δευήσομαι, —, ἔδεύησα.

Ὥράω *ser*, —, ἔώρακα. Impf. ἔώρων. Perf. Med. ἔώραμαι. Som Fut. bruges δύομαι, som Aor. εἶδον.

Πατέομαι *spiser* (ion. og digt.), πάσομαι, πέπασμαι. Af Roden πᾶ kommer Aor. πάσασθαι *erhverve* (dig.) og Perf. πέπάμαι *besidder*.

c. Uregelmæssig Aoristdannelse have:

Γοάω *klager*, γοήσω, —, ἔγοον (hom.). (Hom. Inf. γοήμεναι.) Ogsaa γοόμαι.

(Τλάω ubrug.) *udholder*, τλήσομαι, τέτληκα, ἔτλην og hom. ἔτάλασσα. Om Perf. se § 130. Bruges næsten kun af Digtere.

Αἱρέω *tager*, αἱρήσω, ἔρηγκα og ion. ἄραιρηκα. Som Aor. bruges εἴλον (Fut. ἔλω) af en ellers ubrugelig Stamme. Homer. Aor. Med. γέντο *han tog*. Aor. Pass. ἔγρεθην.

(Δαέω ubrug.) *lærer*, *disco*, δαήσομαι, δεδάρκα νέδ (ion. og digt.; hom. Part. δεδαύς), ἔδάρην *lærte* (hom. Konj. δαείω)

og hom. ἔδαον og δέδαον *underviste*. Hos Homer δεδάσθαι lære at kjende.

Στυγέω frysgeter, (ion. og digit.), στυγήσω, ἐστύγησα, ἐστύγησα og hom. ἐστυγον frysgetede og ἐστυξα gjorde frysgetlig.

Φιλέω elsker, φιλήσω, πεφίληκα. Aor. Med. ἐφιλησάμην og hom. ἐφιλάμην.

Βιώω lever, βιώσομαι, βεβίωκα, ἐβίωσα og ἐβίων (Opt. βιώγην). Hom. Aor. Med. ἐβιωσάμην bragte til *Live*. Βείομαι og βέομαι vil leve.

Ίδρυω sætter, ίδρυσω, ίδρυκα. Aor. Pass. ίδρυθην og hom. ίδρυνθην.

Φύω avler, φύσω, πέφυκα er født, ἐφῦν fremkom. Hom. Perf. Ind. 3 Pers. πεφύαστ, Part. πεφυώς, πεφυσία, Aor. ἐπέφυκον.

141. Imellem anden og tredie Klasse vakte følgende Udsagnsord af første Konjugation:

Αἰνέω roser, αἰνέσω og digit. αἰνήσω, ἤνεκα. Perf. Med. ἤνημαι, Aor. Pass. ἤνεθην. Høppigere bruges ἐπαίνεω, ἐπαινέσομαι.

Νέω opdynger, νήσω. Perf. Med. νένημαι og νένησμαι, Aor. Pass. ἐνήθην og ἐνήσθην. Digteriske Biformer νηέω og νηέω.

Ποθέω savner, ποθήσω og ποθέσομαι, —, ἐπόθησα og ἐπόθεσα. Perf. Med. πεπόθημαι, Aor. Pass. ἐποθέσθην.

Βοάω raaber, βοήσομαι, —, ἐβόησα. Ionisk βώσομαι, ἐβωσα, Perf. Med. βέβωμαι, Aor. Pass. ἐβώσθην.

Δράω handler, δράσω, δέδρᾶκα. Perf. Med. δέδραμαι og δέδρασμαι, Aor. Pass. ἐδράσθην.

Χράω giver Orakelsvar, χρήσω. Præs. Inf. χρῆν (ion. χρᾶν). Med. *raadspørger et Orakel*, Perf. κέχρησμαι, Aor. Pass. ἐχρήσθην. Biform ion. χρέω, hom. χρείω.

Χράομαι bruger, χρήσομαι, κέχρημαι, ἐχρήσθην. Præs. Inf. χρῆσθαι (ion. χρᾶσθαι). Ion. Præs. χρέομαι og χρέωμαι.

Ψύω berører, glatter, stryger, ψήσω. Præs. Inf. ϕῆν. Perf. Med. ἐψημαι og ἐψησμαι, Aor. Pass. ἐψήθην og ἐψήσθην.

Κλείω lukker, κλείσω. Perf. Med. κέκλεψαι og κέκλεισμαι, Aor. Pass. ἐκλείσθην. Biformer κληίζω, κλήζω og attisk

Κλήψω lukker, κλήσω. Perf. Med. κέκληψαι, Aor. Pass. ἐκλήσθην.

Οἴομαι troer, οἴήσομαι, —, φήθην. Attisk 1 Pers. Præs. οίωμαι, Impf. φήμην. Homeriske Biformer: οἴω, δίω, δίομαι, Aor. φίσθη og φίσάμην anede.

Ελύω krummer, *indhyller* (ion. og digit.), ελλύσω. Perf. Med. ειλύμαι, Aor. Pass. ελύσθη.

Γεύω lader smage, γεύσω. Perf. Med. γέγευμαι, Gerund. γευστέος.

142. I tredie Klasse afvige følgende Udsagnsord, hvis Kjendebogstav oprindelig var ε:

Θέω løber, θεύσομαι og θεύσοῦμαι. Hom. Biform θείω.

Νέω svømmer, νεύσομαι og νευσοῦμαι, νένευκα, ἔνευσα. *Πλέω sejler*, πλεύσομαι og πλευσοῦμαι, πέπλευκα, ἐπλευσα. Perf. Med. πέπλευσμαι, Aor. Pass. ἐπλεύσθην. Ionisk πλάω, πλώσομαι, πέπλωκα, ἐπλωσα og hom. ἐπλων.

Πνέω aander, πνεύσομai og πνευσοῦμai, πέπνευκα, ἔπνευσα og ἐπνεύσθην. Digterisk Perf. Med. πέπνημai er forstandig, og af ἀναπνέω Aor. Akt. ἀμπνυον, Med. ἀμπνύμην, Pass. ἀμπνύνθη.

Ρέω flyder, ρέύσομai og ρυήσομai, ἐρρύκα, ἐρρευσα og ἐρρύην.

Χέω gyder, χέω, κέχυκα, ἔχεα. Aor. Pass. ἐχύθην, Med. hom. ἐχύμην. Digit. Fut. χεύω, Aor. ἔχευα.

Καίω brænder, καύσω, κέκαυκα, ἔκαυσα og digit. ἔκηα ell. κέκεται (Part. κέας i den att. Dial.). Aor. Pass. ἐκάυσθη og hom. ἐκάηην. Biform κάω i den att. Dialekt.

Klāw græder, κλαύσομαι og κλαυσοῦμαι (senere κλαύσω), κέκλαυκα, ἔκλαυσα. Perf. Med. κέκλαυμαι og κέκλαυσμαι. Biform κλάω i den att. Dialekt.

143. Andre afvigende Udsagnsord af tredie Klasse ere:
'Aléw maler (*Mel*), ἀλέσω. Perf. Med. ἀλήσεμαι.
'Eméw spyer, ἐμέσω, ἐμήμεκα.

Kaléw kalder, καλέσω og καλῶ, κέκληκα. Perf. Med. κέκλημαι *hedder* (Opt. κεκλήμην), Fut. exact. κεκλήσομαι *vil hedde*, Aor. Pass. ἐκλήθην. Biform καλήσκω.

Damáw tæmmer, δαμάσω, δέδμηκα. ἐδάμασα og ἔδαμον. Perf. Med. δέδμημαι, Aor. Pass. ἐδμήθην, ἐδαμάσθην og ἐδάμην (hom. Konj. δαμείω). Digit. Biformer δαμάω, δάμνημα.

'Eláw driver, ἐλέσω og ἐλῶ, ἐλήλακα. Aor. Pass. ἡλάθην, ion. ἡλάσθην. Plusqpf. Med. ἐληλάδατο og ἐληλέατο hos Digtere. Biformen ἐλαύνω bruges i Præs. og Impf. hyppigere end ἐλάω.

'Arów plejer, ἀρόσω. Perf. Med. ἀρήρουμαι, Aor. Pass. ἡρόθην. Hom. Præs. 3 Pers. Plur. ἀρόωσι.

'Esdíw spiser, ἔδομαι, ἐδήδοκα (hom. Part. ἐδηδώς). Som Aor. bruges ἔφαγον af en ellers ubrugelig Stamme. Perf. Med. ἐδήδεσμαι og hom. ἐδήδομαι, Aor. Pass. ἡδέσθην. Hom. Biformer ἔδω og ἔσθω.

'Akoúw hører, ἀκούσομαι, ἀκήκοα, ἥκουσα. Plusqpf. ἡκηκόειν, Perf. Med. ἥκουσμαι, Aor. Pass. ἥκουσθην.

Lóuw vasker, λούσω, —, ἔλουσα og hom. ἔλον. Imperf. ἔλουνον, hvoraf ἔλου, ἔλουμεν, Med. Præs. λοῦμαι, Perf. λέλουμαι. Egtl. sammentrukket af λοέω, hvoraf hos Homer λοέσσω o. s. v.

Δaiomai deler, δέσσομαι, δέδασμαι, ἐδασάμην. Biformer δατέσμαι. (Δaiw deler, Perf. δέδαιμαι.) Bruges med Undtagelse af Aor. kun i den ion. og hom. Dialekt.

Πaiw slaar, παίσω og παίσω, πέπαικα, ἔπαισα. Aor. Pass. ἐπαίσθην.

'Erów trækker (ion. og digit.), ἐρύσω og ἐρύω, —, εἴρυνσα. Med. trækker, beskytter Perf. εἴρυμαι. Biform i Akt. εἰρύω, i Med. εἰρύομαι, ἔρυμαι, εἴρυμαι og ρύομαι (Fut. ρύσομαι).

Mów lukker (*Mund eller Øjne*), μύσω, μέμυκα tier.

144. Hos Homer og andre Digtere bruges følgende defektive og uregelmæssige Udsagnsord af første Konjugation.

Aáw skader. Aor. Akt. ἄσσα og ἄσσα, Med. ἀσάσμην, Pass. ἀάσθην. (Αω ubrug.) ταττερ, Inf. ἄσσεναι, Fut. ἄσσομαι, Aor. Akt. ἄσσα, Med. ἀσάμην. Hertil regnes af nogle ἔωμην ell. ἔῶμην (II, 19, 402). Άπαυράω *fratager*. Impf. ἀπηύρων. Aor. Part. ἀπούρας; Med. ἀπηύράμην, Part. ἀπουράμενος.

Άδηχώς udmattet, Perf. Part.; Aor. Opt. ἀδήσειε *føler Ulyst*.

Άρημένος trykkes, Perf. Part.

Θῆσθαι die, Aor. ἐθησάμην.

Λιχιάω stikkere, λιχιμόσμαι. Perf. Part. λελειχμότες.

Λᾶ vil, λῆς, λῆ, λῶμες, λῶντε, dorisk.

Mᾶμαι begjerer (Imp. μάσο, Inf. μᾶσθαι), Perf. μέμαμεν o. s. v., se § 130.

Οδτάw saarer, οδτήσω. Aor. οδτα, Inf. οδτάμεναι og οδτάμεν, Part. Med. οδτάμενος saaret. Biform οδτάζω, οδτάσω o. s. v.

Γεγωνέω raaber lydelig, γεγωνήσω, γέγωνα *raaber* (Konj. γεγωνώ, Imp. γέγωνε, Inf. γεγωνέμεν, Part. γεγωνώς).

Κοτέώ vredes, κοτέσσομαι, κεκοτηώς, ἔκοτεσσάμην.

Κτυπέω brager, Aor. ἔκτυπον.

Néomai vil gaa ell. νεῦμαι, νεῖται, νεῖται bruges blot i Præs. og Imp.

'Ryéw gyser, ριγήσω, ἔριγγα.

Teténumai er bedrøvet. Part. τετιηώς og τετιημένος.

(Χραισμέω ubrug.) *afværger*, χραισμήσω, —, ἐχραισμησα og ἔχραισμον.

Έxiou gik, Aor.

Δaiw antænder, brænder. Perf. δέδηα staar i Brand, Aor. Med. ἐδασάμην.

Aielaíomai attræær. Perf. λελήμαι.

Μaiomai berører, μάσομαι, —, ἐμάσσαμην.

Naiās boer, νάσσομαι, —, ἐναστάμην ογ ἐνάσθην. Hom. Aor. ξένασσα *lod bo, gjorde beboet.*

(Σαύω ubrug.) *frelser, σαώσω.* Imp. 3 Pers. σάω, Præs. Konj. σάω, Imp. Med. σάω.

Σεύω sætter i Bevægelse. Aor. ξσσευα. Perf. Med. ξσσυμαι iler. Aor. ξσσύμην ογ ξσσύθην.

Στεῦται lover, Impf. στεῦτο.

Αὔω give Lyd, raaber, ἀύσω. Biform ἀυτέω.

Κλώ hører. Impf. ξκλυνον med Bet. af Aor., Imp. κλῦθι ογ κέκλυθι. Ωδυσάμην vrededes, Aor. Perf. δδώδυσται.

145. Imellem første og anden Konjugation vokle følgende Udsagnsord, som i Præs. gaa efter første Konjugation:

Γαμέω αεγτερ (om Manden), γαμῶ, γεγάμηκα, ξγημα ογ ξγάμησα. Aor. Pass. ξγαμήθην. Homer. Fut. γαμέσομαι, Aor. Pass. ξγαμέθην.

Δοκέω synes, δόξω. Perf. Med. δέδογμαι. Hos Digtere ogsaa regelm. δοκήσω, δεδόχηκα, δεδόκημαι.

Κεντέω stikker, κεντήσω. Hom. Aor. Inf. κένσαι.

Ωθέω støder, ωθήσω οг ὥσω, ξωκα, ξωσα. Perf. Med. ξωσμαι, Aor. Pass. ξώσθην.

Fjortende Kapitel.

Afvigende Udsagnsord af anden Konjugation.

146. I anden Konjugations første Klasse afvige følgende Udsagnsord:

a. *Ἄπτω hæfter, griber, ἄψω.* Perf. Med. ημαι. Hom. Aor. Pass. ξάψθην.

Ἐλπιμαι haaber (ion. og digit.) blot i Præs. og Impf. Af hom. ξλπω *giver Haab* Perf. ξολπα *haaber*, Plusqf. ξώλπεων.

Ἐπω er sysselsat, Impf. εἰπον, Aor. ξσπον (Inf. σπεῖν, Part. σπών). Med. ξπομαι *følger, ξφομαι, —, ξσπό-*

μην

(Konj. σπῶμαι οг hom. ξσπωμαι, Opt. σποίμην οг hom. ξσποίμην, Imp. σποῦ οг hom. σπέο, σπεῖο, ξσπέσθιω, Inf. σπέσθαι οг hom. ξσπέσθαι, Part. σπόμενος οг hom. ξσπόμενος).

Ἐρείπω kuldkaster, ξρείψω, ξρήριπα er kuldkastet, ξρειψα kuldkastede, οг ξριπον faldt om. Perf. Med. ξρήριψμαι οг hom. ξρέριψμαι, Aor. Pass. ξρείψθην.

Λείπω forlader, λείψω, λέλοιπα, ξλιπον. Perf. Med. λέλειψμαι.

Σήπω bringer til at raadne, σήψω, σέσηγπα er raaden. Aor. Pass. ξσάπην.

Τέρπω fornejer, τέρψω. Aor. Med. ξτερψάμην οг hom. ξταρπόμην οг τεταρπόμην, Pass. ξτέρψθην οг hom. ξτάρψθην οг ξτάρπην (Konj. τραπείομεν).

Τρέπω vender, τρέψω, τέτροφα οг τέτραφα, ξτρεψα οг ξτραπον. Med. Perf. τέτραψμαι, Aor. ξτρεψάμην οг ξτραπόμην, Aor. Pass. ξτράπην, ξτρέψθην οг (ion. οг hom.) ξτράφθην. Biform i den ioniske Dialekt τράπω, τράψω ο. s. v., hos Homer τραπέω οг τροτέω.

Τρέψω nærer, θρέψω, τέτροφα voxede til, ξθρεψα πα-rede οг hom. ξτραφον voxede til. Perf. Med. τέθραψμαι, Aor. Pass. ξθρέψθην οг ξτράφην.

Στρέψω drejer, στρέψω, ξστροφα. Perf. Med. ξστραψμαι, Aor. Pass. ξστράφην οг ξστρέψθην (dor. ξστράφην).

Κλέππω stjæler, κλέψουμαι οг κλέψω, κέκλοφα. Perf. Med. κέκλεψμαι, Aor. Pass. ξκλάπην οг ξκλέψθην.

Κάπτω snapper, κάψω. Hom. Perf. Part. κεκαψήως.

Κόπτω slaar, κόψω, κέκοφα οг hom. κέκοπα. Aor. Pass. ξκόπην.

Πίπτω falder, πεσοῦμαι, πέπτωκα, ξπεσον. Digit. Perf. Part. πεπτώς (hom. πεπτεώς).

Τύπτω slaar, τύψω οг τυπήσω, τέτυφα, ξτυψα οг ξτυπον. Perf. Med. τέτυψμαι οг τετύπημαι, Aor. Pass. ξτύπην.

Έφω koger, έψήσομαι. Perf. Med. *ήψημαι.* Biform *έψέω.*
Νίζω vasker, νίψω. Perf. Med. *νένψουμαι,* Aor. Pass.

ἐνίφθην. Hom. Biform *νίπτω.*

Πέσσω koger, πέψω. Perf. Med. *πέπειμαι,* Aor. Pass.
ἐπέφθην. Biform *πέπτω.*

Ὥσσομαι sér, forudser, varsler, ὄψομαι vil se, ὀμματ, ὥφθην.
 Præs. bruges kun hos Digtere; de øvrige Former supplere δράω (§ 140 b).

b. *Ἄγω fører, ἀξω, ἤχα, ἡγαγον* og (sjælden) *ἥξα.* Homer. Aor.
 Imp. *ἀξεῖτε,* Inf. *ἀξέμεν.*

Ἀνάγω befaler (ion. og digit.), *ἀνάξω, ἀνωγα befaler* (Plur. *ἀνώγημεν* o. s. v., Konj. *ἀνάγω,* Opt. *ἀνάγοιμεν,* Imp. *ἀνωγε ell.*
ἀναγδή, *ἀναγέτω* o. s. v., Inf. *ἀναγέμεν),* Plusqpf. *ἥνωγεσα befalede* (3 Sing. *ἥνωγετ),* Bif. *ἀνωγέω.*

Εἶχω synes (sjæld.), *εἶχω, ἔσουσα ell. ion. οἰκα, digit. εἰκα,*
ligner, synes, (3 Pl. *εἶχαστ, 2 Dual. hom. εἴκτον), Part.*

ἔσοικώς, εἰκώς ell. ion. οἰκώς,
Plusqpf. *ἔψκειν* og hom.

ἔσοίκειν (3 D. *ἔϊκτην),*
Med. *ἔϊκτο ell. ηΐκτο.*

Ἐλέγχω overbeviser, ἐλέγξω. Perf. Med. *ἐλήγλεγμαι.*

(*Ἐνέκω ubrug.) fører,* Aor. Akt. *ἥνεγκα* og *ἥνεγκον,*
 (ion. og hom. *ἥνεκα* og *ἥνεκον), Med. *ἥνεγκάμην,* Pass.
ἥνέχθην (ion. *ἥνείχθην).* Perf. Akt. *ἐνήνοχα,* Med.
ἐνήνεγμαι (ion. *ἐνήνεγματ).* Tjener till at supplere φέρω.*

Ἐρείκω sonderbryder, ἐρείξω, —, ἥριχον (hom.) *gik itu.* Perf.
 Med. *ἐρήριγμαι.*

Ἐρύκω tilbageholder, ἐρύξω, —, ἥρυξα og hom. *ἥρύκακον.*
 Hom. Biformer *ἐρυκάνω* og *ἐρυκανάω.*

Ἔχω har, holder, ἔχω og *σχήσω,* *ἔσχηκα, ἔσχον* (Imp. *σχέσις).* Impf. *εἶχον.* Aor. Pass. *ἐσχέθην.* Homer. Perf.

πυνοχωκότε,
Plusqpf. Med. *ἐπώχατο.*

Biform *ἴσχω holder.*
— Af *ἔχω* kommer

Ἀμπέχω indhyller, ἀμφέξω. Med. *ἀμπέχομαι er iført,*

ἀμφέξομαι, —, ἀμπεσχόρην. Impf. *ἀμπειχόμην.* Bif.
ἀμπίσχω.

Ὑπισχνοῦμαι (ion. og digit. *ὑπίσχομαι)* *lover,* *ὑποσχήσομαι,*
ὑπέσχημαι, ὑπεσχόμην. Kommer ligeledes af *ἔχω.*

Δέρω lægger, samler, siger, *λέξω, εῖλοχα har samlet.*
 Perf. Med. *λέλεγμαι er samlet, sagt,* *εῖλεγμαι er samlet*
 Aor. Pass. *ἐλέγην* og *ἐλέχθην.* *Διαλέγομαι samtaler*
 har i Perf. Med. *διείλεγμαι.* Hom. Aor. Med. *ἐλέγμην*
 (Impf. *λέξεο*) *laa, talte.*

Μάχομαι κατέper, μαχόδμαι, μαχέσομαι og hom. *μαχήσομαι,*
μεμάχημαι, ἐμαχεσάμην. Ionisk og hom. Biform *μαχέομαι*
 (hom. Part. *μαχεούμενος).*

Οἶχομαι gaar, οἰχήσομαι, οἴχωκα og *φῆγκα,* *φῆγόμην.*
 Perf. Med. *φῆγμαι.*

Σμήχω afvisker, har foruden Impf. blot Aor. Pass. *ἐσμήχ-*
χθην. Biform *σμάω* (Inf. *σμῆν), σμήσω.*

Στέργω elsker, στέρξω, ἔστοργα.

Τήκω smælter (transit.), *τήξω, τέτηκα smælter* (intransit.).
 Aor. Pass. *ἐτάκην* og *ἐτήχθην.*

Τρώγω spiser, τρώξομαι, —, ἔτραγον. Aor. Pass. *ἔτροάγην.*
Φύχω kjeler, φύξω. Aor. Pass. *ἔφύχθην,* *ἔφύγην* og
ἔφύγγην.

Φεύγω flygter, φεύξομαι og *φευξόδμαι,* *πέφευγα,* *ἔφυγον.*
 Gerundiv *φευκτέος.* Hom. Perf. Part. Akt. *πεφυζότες,* Med.
πεφυγμένος.

Τίκτω fèder, τέξομαι og *τέξω, τέτοκα, ἔτεκον.*

Νάσσω opstabler, νάξω. Perf. Med. *νένασμαι* og *νέναγμαι.*
Πρέσσω handler, πράξω, πέπραχα (trans.) og *πέπραγα*
 (intr.). Att. *πράττω,* ion. *πρήσσω.*

Ταράσσω oprører, ταράξω, τέτρηχa (hom.) *er oprørt.* Attisk
 Biform *θράττω.*

Πλήσσω *slaar*, πλήξω, πέπληγα, ἔπληξα og hom. πέπληγον.
Aor. Pass. ἐπλήγην, i Sammens. ἐπλάγην.

Πτήσσω *forskrækker*, *frygter*, πτήξω, ἔπτηγχα, ἔπτηξα og ἔπταχον. Hom. Perf.Part. πεπτγάς *forskrækket*, *krybende sammen*.

Φρίσσω *stivner*, *gyser*, φρίξω, πέφρικα.

Ὥρυσσω *graver*, δρύξω. Perf. Med. δρώρυγμαι og ὄρυγμαι.

Ἀρπάζω *røver*, ἀρπάσομαι, ἀρπάσω og ἀρπάξω, ἥρπαχα, ἥρπασα. Aor. Pass. ἥρπαγην.

Βαστάζω *løfter*, βαστάσω. Aor. Pass. ἐβαστάχθην.

Κλάζω *giver Lyd*, *skriger*, κλάγιω, κέκλαγχα og hom. κέκληρα *skriger* (Part. Plur. κεκλήγοντες), ἔκλαγξα og digit. ἔκλαγον.

Κράζω *skriger*, κράξω, κέχραγα *skriger*, ἔχραγον. Perf. Imp. κέχραχθι, κέχραγέτω. Fut. exact. κέχράξομαι *vil skrige*.

Ἐρέζω *gjør* (ion. og digit.), δέξω og ἔρξω, ἔοργα, ἔρεξα og ἔρξα. Plusqpf. ἔωργεν. Bif. hom. ἔρδω, ion. ἔρδω.

Παιίζω *leger*, παιξομαι og παιξῦμαι, —, ἔπαισα. Perf. Med. πέπαισμαι.

Τρίζω *kvidrer*, τρίσω og τρίξω, τέτρογχα (hom. Part. τετριγάτες).

Ἄλσκω *undviger*, ἀλύξω.

Διδάσκω *underviser*, διδάξω, δεδίδαχα.

Βόσκω *lader græsse*, βοσκήσω.

Ἄλεξω *afværger*, ἀλεξῆσω, —, ἡλέξησα og digit. ἀλαχον.

Med. Fut. ἀλέξομαι og ἀλεξῆσομαι, Aor. ἡλεξάμην.

147. Defektive og uregelmæssige Udsagnsord af første Klasse, der blot bruges af Digtene, ere:

Ἐνέπω *siger*, ἐνίψω og ἐνισπήσω, —, ἐνισπον.

Ἐνίπτω *tiltaler haardt*. Aor. ἡνίπαπον og ἐνένιπον. Biform ἐνίσσω.

Μάρπτω *griber*, μάρφω, μέμαρπα, ἔμαρφα og μέμαρπον (hom. Opt. μάρπιεν, Inf. μαρpéen).

Τέθηπα *studser*, Perf.; Aor. ἔταφον.

Ἀκαχίζω *bedrøver*, ἀκαχήσω, —, ἥκαχον og ἥκαχησα. Perf. Med. ἀκήχεμαι (3 Pl. ἀκηχέδαται og Plusqpf. ἀκαχείατο). Biform ἀκάχημαι er bedrøvet.

Ἀναβέβρουχε *sprudler frem*, Perf.

Ἀκαχμένος *spidset*, Perf. Part.

Ἐβραχὸν *bragede*, Aor.

(*Bρόχω* ubrug.) *sluger*. Aor. Akt. ἔβροξα, Pass. ἐβρόχην.

Δέρχομαι *ser*, —, δέδορκα *ser*, ἔδραχον, ἔδράκην og ἔδέρχθην *saa*.

Λίγες *hvinede*, Aor.

Tῆ *tag*, Imp. Aor. Part. τεταγών.

Τεύχω *forfærdiger*, τεύξω, τέτευχα (undert. hos Hom. pass.), ἔτευξα og hom. τέτυκον. Aor. Med. τετυκόμην. Perf. Med. τέτευγμαι (hos Hom. 3 Pl. Perf. τετεύχαται, Plusqpf. τετεύχατο) og τέτεύχημαι er rustet.

Τμήγω *skærer*, Aor. Akt. ἔτμηξα, og ἔτμαγον, Pass. ἐτμάγην.

Ἀφύσσω *øser*, ἀφύξω, —, ἥφυσα. Biform ἀφύω.

Λάσκω *larmes*, λακήσομαι, λέλακα (ion. λέληχα), ἐλάκησα og ἔλαχον.

148. I anden Konjugations anden Klasse afvige følgende Udsagnsord:

Ἄχθομαι *aergrer mig*, ἀχθέσομαι. Aor. Pass. ἡχθέσθην.

Δείδω *frygter*, δείσομαι, δέδοικα og hom. δείδοικα, ἔδεισα.

Ἐθῶ (hom.) er vant til. Perf. εἰωθα (ion. og hom. ἔωθα).

(*Εἶδω* ubrug.) Aor. εἰδον (Konj. ἵδω o. s. v.) *saa* (se δράω § 140 b). Perf. οἰδα νέδ (2 S. οἰσθα ell. ion. og hom. οἴδας, Plur. ἴσμεν (hom. ἔδμεν), ἴστε, ἴσσασι eller sjælden οἴδαμεν o. s. v., Konj. εἰδῶ ell. hom. ίδεω, Opt. εἰδείγη, Imp. ἴσθτι, ἴστω o. s. v., Inf. εἰδέναι ell. hom. ἴδμεναι, ἴδμεν, Part. εἰδώς, εἰδύια ell. hom. ίδυτα, εἰδός. Plusqpf. ἔδειν ell. ἔδη og ion. ἔδεα, 2 Pers. ἔδησθα, Flert. ἔδεψεν ell. ἔσμεν o. s. v. (hom. 2 S. ἡείδης, 3 S. ἡείδη, 3 Pl. ἴσαν). Fut. εἰσομαι og hom. εἰδήσω *vil vide*. Præs. Med. εἰδομαι ell. hom. εἰδόμαι *ses*, *ligner*, hom. Aor. εἰσάμην ell. εἰσισάμην.

(*Ἐλεύθω* ubrug.) *kommer*, *gaar*, ἐλεύσομαι, ἐλήλυθα, ἥλθον og ἥλυσθον. Hom. Perf. εἰλήλουσθα (Plur. εἰλήλου-

θμεν, Part. ειληλουσθώς ογ ἐληλουσθώς). Som Præs. bruges
χρομαι.

Ἐρέιδω στόττερ, ἐρείσω, ἡρεικα. Perf. Med. ἐρήρεισμαι
(hos Hom. 3 Pl. ἐρηρέδαται, Plusqf. ἐρηρέδατο) ογ ἡρεισμαι.

Ἐῦδω σοντερ, εύδήσω. Mere brugeligt er det sammens.
καθεύδω, καθευδήσω. Imp. ἐκαθεύδον οг καθηῦδον.
Ηδομαι fornejer mig, ἡσθήσομαι, —, ἡσθην οг hom.
ἡσάμην.

Πείδω overtaler, πείσω, πέπεικα har overtalt οг πέ-
ποιδα stoler. Med. lader mig overtale, troer, adlyder.
Hom. Aor. πέπιδον οг ἔπιδον, Fut. παθήσω οг πεπαθήσω, Plusqf.
1 Pl. ἔπεπιδμεν. Aor. 1 ἔπιδησα stolede.

Σπένδω udgyder, σπέίσω, ἔσπεικα. Perf. Med. ἔσπεισμαι.
Φείδομαι skaaner, φείσομαι ell. φειδήσομαι οг hom. πε-
φιδήσομαι, —, ἐφεισάμην οг hom. πεφιδόμην.

Καθέζομαι sætter mig ned, καθεδοῦμαι. Hom. ogsaa ἔσομαι.
Κτίζω bebygger, κτίσω. Hom. Aor. Part. Med. κτίμενος.

Ὥξω lugter (intr.), δζήσω, ծðωða lugter.

Πελάζω bringer nær, πελάσω. Digt. Perf. Med. πέπλημαι,
Aor. Pass. ἐπελάσθην οг ἐπλάθην. Hom. Aor. Med. ἐπλήμην.
Hom. Biformer πίλναμαι οг πελάðω.

Σώζω frelser, σώσω, σέσωκα. Perf. Med. σέσωμαι οг
σέσωσμαι. Aor. Pass. ἐσώθην.

Φράζω tilkjendegiver, φράσω, πέφρακα, ἔφρασα samt hom.
ἐπέφραδον οг πέφραδον.

Χάζω viger, κεκαδήσω vil bringe til at vige, —, κέκαδον bragte
til at vige. Med. χάζομαι viger, χάσομαι, ἐχασάμην οг
κεκαδόμην veg. Bruges med Undt. af Præs. οг Impf.
af Sammens. kun af Digtere.

149. Blot af Digtere bruges følgende regelmæssige Ord af anden

Klasse:

Ἄνηνοθα stiger i Vejret οг ἐπενήνοθα hafter ved, sidder paa, Perf.

Κεύθω skjuler, κεύσω, κέκευθα skjuler, ἔκευσα οг ἔκευθον.
Κύδω bedrøver, κηδήσω, κέκηδα sørger. Med. Fut. ex. κεκαδήσομαι
vil sørge. (Med. κήδομαι sørger bruges ogsaa i Prosa.)
Πέριθω σδελægger, πέρωσ, πέπορθα, ἔπερσα οг ἔπραθον.

150. I anden Konjugations tredie Klasse afvige:

- a. Καίνω dræber, κανῶ, —, ἔκανον.
Κερδάνω har Vinding, κερδᾶνῶ, κεκέρδηκα, ἔκέρδατ a.
I den ion. Dialet. Fut. κερδῆσομαι, Aor. ἔκέρδησα.
Κραίνω fuldbyrder, κρανῶ. Hos Homer med fordoblet Stamme-
lyd κραιαίνω, Aor. ἔκρήηνα, Perf. Med. κεκράμαι.
Μαίνομαι raser, μανοῦμαι οг μανήσομαι, μέμηνα raser,
ἔμάνην.
Παίνω stænker, ράνῶ, —, ἔβρδανα (hom. βάσσατε). Perf.
Med. ἔβρδασμαι (3 Pl. hom. ἔβρδάσται).
Τετραίνω borer, τετρανῶ, ἔτέτρηγνα οг ἔτέτρωνα. Biform
τιτράω, τρήσω.
Φάίνω viser, φανῶ, πέφαγκα οг πέφηνα har vist mig.
Perf. Med. πέφασμαι, Aor. Pass. ἔφάνην οг ἔφάνην.
Χαίνω gaber, χανοῦμαι, κέχηνα, ἔχανον. Biform χάσκω.
Κτείνω dræber, κτενῶ, ἔκτεινα ell. digt. ἔκτανον οг
hom. ἔκταν. Perf. Med. ἔκταμαι, Aor. Pass. ἔκτάθην.
Hom. Aor. Med. ἔκτάμην blev dræbt. Ion. Fut. κτανέω. Biform
κτίννυμι.
Τείνω strækker, τενῶ, τέτακα. Perf. Med. τέταμαι, Aor.
Pass. ἔτάθην. Biform τανόω.
Γίγνομαι bliver, γενήσομαι, γεγένημαι οг γέγονα, ἔγε-
νόμην (3 S. γέντο hos Digtere). Om Perf. se § 130.
Ionisk γίνομαι. Biform γείνομαι fôdes, Aor. ἔγεινάμην fôdte.
Μένω forbliver, μενῶ, μεμένηκα. Hom. Biform μίμω.
b. Κάμω trættes, καμοῦμαι, κέκμηκα, ἔκαμον. Hom. Perf.
Part. κεκμηώς οг Aor. Konj. κεκάμω.
Τέμνω skærer, τεμῶ, τέτμηκα, ἔτεμον οг ἔταμον. Hom.
Perf. Part. τετμηώς. Ionisk οг hom. τάμω.

(*Дрέμω ubrug.*) *løber*, δραμοῦμαι, δεδράμηκα ογ δέδρομα, ἔδραμον. Perf. Med. δεδράμημαι. Som Præs. bruges τρέχω, Fut. θρέξομαι.

Νέμω uddeler, græsser, νειμῶ ογ νειμήσω, νενέμηκα, ἔνεψα. Aor. Pass. ἐνεμήθην ογ ἐνεμέθην.

c. "Άλλομαι *springer*, ἄλοῦμαι, —, ἡλάμην ογ ἡλόμην (hom. ἄλσο, ἄλτο, Part. ἄλμενος).

Βάλλω kaster, βαλῶ ογ βαλλῆσω, βέβληκα, ἔβαλον ογ hom. ἔβλην. Aor. Pass. ἐβλήθην. Homer. Med. Aor. ἐβλή- μην, Fut. βλήσομαι, Perf. βεβόλημαι.

Θέλλω blomstrer, θαλῶ, τέθηλα.

Μέλλω staar i Begreb med, μελλήσω. (Om Avgm. se § 114 Anm. 2. b).

Σκέλλω udtørre (transit.), Aor. ἔσκηλα. Med. σκέλλομαι: *hentørre* (intransit.), σκλήσομαι, ἔσκληκα, ἔσκλην.

Βούλομαι vil, βουλήσομαι, βεβούλημαι, ἔβουλήθην. Hom. Med. Aor. ἐβολόμην, Perf. προβέβουλα. (Om Avgm. se § 114 Anm. 2. b).

Ἐθέλω vil, ἐθελήσω. Biform θέλω, θελήσω.

Μέλω ligger paa Hjærte, μελήσω, μεμέληκα ογ hom. μέ- μηλα. Perf. Med. μεμέλημαι (hos Hom. 3 S. μέμβληται, Plusppf. μέμβλετο). Aor. Pass. ἐμελήθην.

Ὀφείλω ταα, δφειλήσω, —, ὀφελον. Hom. Biform δφέλλω.

d. *Πταίρω nyser*, πταρῶ, —, ἔπταρον. Biform πτάρνυμαι. *Σάιρω fejer*, σαρῶ, σέσηρα viser Tænder.

Χαίρω glæder mig, χαιρήσω, κεχάρηκα, ἔχάρην. Perf. Med. κεχάρημαι ογ κέχαρμαι. Hom. Fut. κεχαρήσω ογ κεχαρήσμαι, Perf. Part. κεχαρηώς, Aor. ἔχηράμην ογ κεχαρόμην.

Άλρω opløfter, ἀρῶ, ἥρκα. Homer. Aor. Med. ἥρόμην.

Ἄειρω opløfter (ion. og digit.), Aor. ἕιρα. Homer. Plusppf. Med. ἀωρτο. Hom. Biform ἥερέθομαι svæver.

Ἄγείρω forsamler, ἀγερῶ. Perf. Med. ἀγήγερμαι Hos

Digtere Aor. ἀγέροντο (Inf. ἀγερέσθαι, Part. ἀγρόμενος *forsamlet*), Plusppf. ἀγηγέρατο. Hom. Biform ἥγερέθομαι *forsamles*. *Ἔγείρω ναekker*, ἔγερῶ, ἔγήγερκα. Med. ἔγείρομαι *naagner*, Aor. ἥγέρθην ογ ἥγρόμην.

Ἔγρήγορα vaager, Perf. Hom. ogsaa ἔγρήγορθασι, Med. Imp. ἔγρήγορθε, Inf. ἔγρηγόρθαι. Hom. Biform ἔγρηγοράω, hellenistisk γρηγορέω.

Ἐέφω (hom.) *siger*, ἔρω, εἴρηκα. Aor. Pass. ἔδρήθην (Inf. ῥηθῆναι, Part. ῥηθείς), Fut. Pass. ῥηθήσομαι ογ ειρήσομαι. Som Aor. Akt. bruges εἴπον ell. εἴπα af ubrug. ἔπω (Imp. hom. ἔσπετε). Med. *Eέφομαι spørger* (hom. οg ion.), ἔρήσομαι (ion. ειρήσομαι), —, ἥρόμην. Hom. Biformer ἔρέω ογ ἔρέομαι, *spørger*, *søger*.

Κέίω skærer, κερῶ ογ hom. κέρσω. Perf. Med. κέχαρμαι, Aor. Pass. κέκάρην.

Μείρομαι (dig.), *opnæaer*. Perf. εῖμαρμαι er bestemt οг hom. εῖμπορε har opnæaet.

Φθείρω θdelægger, φθερῶ, ἔφθαρκα οг ἔφθορα. Perf. Med. ἔφθαρμαι, Aor. Pass. ἐφθάρην. Hom. Fut. φθέρσω. *Δέρω flæaer*, δερῶ, δέδορα. Aor. Pass. ἐδάρην. Biformer δαιρω οг ion. δείρω.

Θέρομαι varmer mig, θέρσομαι (dig.), —, ἐθέρην.

Φύρω blander, αλτερ, φύρω (hom.). Perf. Med. πέφυρμαι. Biform φυράω αλτερ, φυράσω 0. S. v.

Φέρω bærer suppleres med Fut. οῖσω (homer. Aor. Imp. οῖσε). Perf. οг Aor. dannes af ubrug. ἐνέκω (§ 146).

Ἐρήρω vanker, ἐρήγσω. Hom. Aor. ἀπύερσα *bortskyllede*.

151. Blot af Digtere bruges følgende uregelmæssige Ord af tredie Klasse:

Ἄλδαινω lader voxe, *styrker*, Aor. ἥλδανον.

Τερσάινω tørrer, Aor. ἔτέρσηγα. Med. *τέρσομαι tørres*, Aor. Inf. *τερσήμεναι οг τερσῆγαι*.

Ἐπεφνον dræbte, Aor. I Med. Perf. *πέφαμαι*, *Fut. πεφήσομαι*.

Ἐτετμον *traf*, Aor.

Κέλομαι *ορμωντρε*, *χελήσομαι*, —, *ἐκεκλόμην*.

Πέλομαι *ογ πέλω* *er*, Aor. *ἐπλόμην* *ογ ἔπλον*.

Κύρω *erholder*, *κύρσω*. Bi-form *κυρέω*, *κυρῆσω*.

Ἐπορον *gav*, Aor. Perf. Med. *πέπρωμαι* *er* *givet* (af *Σκjæðnen*).

Femtende Kapitel.

Om Biord og Forholdsord.

152. De Biord, der komme af Tillægsord^{*}, danne Sammenligningsformerne paa samme Maade som disse, saaledes at i Komparativ Tillægsordets Intetkjønsform i Enkelttallet (paa *ov*), i Superlativ dets Intetkjønsform i Flertallet (paa *a*) tjener som Form af Biordet; f. E. *σοφῶς vîst* (*σοφός*), *σοφώτερον*, *σοφώτατα*; *ἀληθῶς sandt* (*ἀληθής*), *ἀληθέστερον*, *ἀληθέστατα*; *ἡδέως behagelig* (*ἡδύς*), *ἡδιον*, *ἡδιστα*; *ταχέως hurtig* (*ταχύς*), *θᾶσσον*, *τάχιστα*.

Anm. 1. Nogle Biord danne Komparativ ved at føje *ως* til Stammen af Adjektivets Komparativ; f. E. *μεῖζόνως* af *μέγα*, *χαλεπώρως* af *χαλεπώς*.

Anm. 2. Digterne bruge Enkelttallets og Flertallets Intetkjønsformer i Flæng baade i Komparativ og Superlativ.

153. Nogle Biord, der ikke komme af Tillægsord, kunne ogsaa komparereres, enten ved Endelserne *τερω* for Komparativ, *τατω* for Superlativ, eller i Lighed med de Biord, der komme af Tillægsord, med Endelserne *τερου* eller *ιων* for Komp., *τατα* eller *ιστα* for Superl.

a. Endelserne *τερω*, *τατω* have alle Biord paa *ω*, f. E. *ἄνω opad*, *ἀνωτέρω*, *ἀνωτάτω*, samt følgende:

<i>ἀγχοῦ</i>	<i>nær,</i>	<i>ἀγχοτέρω</i> , <i>ἀγχοτάτω</i> .
<i>ἐγγύς</i>		
<i>πλησίον</i>	<i>fjært,</i>	<i>ἐγγυτέρω</i> , <i>ἐγγυτάτω</i> (tillige <i>ἐγγύτερον</i> , <i>ἐγγύτατα</i> og <i>ἐγγιον</i> , <i>ἐγγιστα</i>).
<i>ἐκάς</i>		
<i>τηλοῦ</i>	<i>—</i>	<i>τηλοτέρω</i> , <i>τηλοτάτω</i> .
<i>μακρόν</i>		
<i>ἔνδον inde</i>		<i>—, μακροτάτω</i> .
<i>πρό foran</i>		<i>ἔνδοτέρω</i> , <i>ἔνδοτάτω</i> .
<i>ἀπό borte</i>		<i>ἀπωτέρω</i> , <i>ἀπωτάτω</i> .
<i>πέρα hinsides</i>		<i>περιστέρω</i> , <i>—</i> .

b. Paa anden Maade dannes Sammenligningsformerne af:
ἄγχι *nær*, *ἄσσον*, *ἄγχιστα*.
μάλα meget, *μᾶλλον*, *μάλιστα*.
ἐγγύς *nær*, *ἐγγιον*, *ἐγγιστα*.
ἐγγύτερον, *ἐγγύτατα*.

154. En Del Biord svare til hverandre paa samme Maade som de i § 107 anførte Stedord, niemlig:

Spørgende.	Ubestemte.	Paapegende.	Henvisende.	Henvisende og indirekt spørgende.
Begynde m. π.	Beg. m. π.	Beg. m. τ.	Beg. m. (τ).	Beg. m. δπ.
<i>πῶς hvor-</i> <i>ledes?</i>	<i>πάς paa en</i> <i>vis Maade</i>	<i>τώς saale-</i> <i>des (blot</i> <i>digterisk).</i>	<i>ώς (saale-</i> <i>des) som</i>	<i>ὅπως saa-</i> <i>ledes som,</i> <i>hvorledes</i>
<i>πῇ ad hvil-</i> <i>ken Vej?</i>	<i>πή aden vis</i> <i>Vej</i>	<i>τῇ addenne</i> <i>Vej</i>	<i>ἥ (ad den</i> <i>Vej) som</i>	<i>ὅπῃ ad den</i> <i>Vej som,</i> <i>ad hvilken</i> <i>Vej.</i>
<i>ποῖς hvor-</i> <i>hen?</i>	<i>ποὶ etsteds-</i> <i>hen</i>	—	<i>οῖς hvorhen</i>	<i>ὅποιis hvor-</i> <i>hen</i>
<i>ποῦ ell.</i>	<i>πού etsteds</i>	—	<i>οὖθι, οὖν hvor</i>	<i>ὅπουis hvor</i>
<i>πόθει hvor?</i>				

Spørgende.	Ubekompetente.	Paaegende.	Henvisende
Begynde m. π.	Beg. m. π.	Beg. m. τ.	Beg. m. ḡ.
πόθεν hvorfra?	ποθέν et- stedsfra	τόθεν der- fra (blot digterisk)	δόθεν hvor- fra
πότε naar?	ποτέ engang	τότε den- gang	δότε da, naar
πηγίκα naar?	πηγίκα til en vis Tid	τηγίκα til den Tid	δόπηγίκαda, naar

Anm. 1. Istæden for τώς siges sædvanlig ὡδες eller οὕτως (sjældn., især hos Digtere ὡς), for τῇ siges ogsaa τῇδε eller ταύτῃ. Til ποῖ svarer det paapegende ἐνταυθοῖ derhen og ἐκεῖσε histhen, til ποῦ svarer det paapegende og henvisende ἔνθα der, her, hvor og de blot paapegende ἐνθάδε og ἐνταῦθα (ion. ἐνθαῦτα), der, her, og ἐκεῖ hist, til πόθεν svarer det paapegende og henvisende ἐνθεν derfra, herfra, hvorfra og de blot paapegende ἐνθένδε og ἐντεῦθεν (ion. ἐνθεῦτεν) derfra, herfra og ἐκεῦθεν fra hint Sted. Istæden for τηγίκα kan ogsaa siges τηγικάðe eller τηγικάðta.

Anm. 2. Til de blot henvisende Maades- og Stedsadverbier kan føjes περ; f. E. ὅσπερ, ὅθενπερ; til de henvisende og indirekt spørgende kan føjes οὖν; f. E. ὅπωσούν.

155. Forholdsordene ere følgende:

a) med Akkusativ:

ἀνά opad, εἰς (ἐς) til, ὡς til.

b) med Dativ:

ἐν (ἐντί) i, σύν (ξύν) med.

c) med Genitiv:

ἄνευ uden, ἀντί for, istæden for, ἵμοδ, ἀπό af, fra,
ἐνεκα (εῖνεκα, ἐνεκεν) formedelst, ἐξ (ἐξ) udaf, fra,
πρό foran, for.

d) med Akkusativ og Genitiv:

ὅτι (digit. διαι) igjennem, formedelst, κατά nedad, i Følge,
ὅπερ (mol. πέρ) over, til Bedste for.

e) med Akkusativ, Dativ og Genitiv:

ἀμφί og περί omkring, ἐπί paa, μετά (æol. πέδα) med, iblandt, efter, παρά (digit. παρά) forbi, hos, πρός (dor. og digit. προτί, ποτί) i Retning af, ὅπο (digit. ὅπα, æol. ὅπα) under, af.

Anm. Flere Biord bruges ofte som Forholdsord, især følgende:

a) med Dativ: ἄμα tilligemed.

b) med Genitiv: πλήν undtagen, λάθρα (χρύσα) clam, ἐμποδὼν i Vejen for, og en Mængde, der betegner et Forhold til noget i Sted og Rum (undertiden i Tid), f. E. χωρὶς borte, fra, uden, ἄχρις og μέχρις indtil. (Se Madvigs Ordsøjningslære § 55.)

c) med Akkusativ og Genitiv: παρέξ udover, udenfor, foruden.

d) med Dativ og Genitiv: ἐξῆς og ἐφεξῆς efter, ἄγχι, ἐγγύς og πηγσίου nærvæd.

e) med Akkusativ, Dativ og Genitiv: ἀμφίς udenfor (homerisk).

III. Orddannelseslære.

Første Kapitel.

Om Hovedords Aflædning.

156. a. Mange Hovedord dannes umindelbart af Roden ved at tilføje første Deklinations Kjendebogstaver og Bøjningsendelserne eller disse alene. Dersom Roden indeholder *ε* eller *ει*, finder Omlyd Sted, hvorved Hovedordets Stamme adskilles fra det tilsvarende Udsagnsords Stammme; f. E. *χαρ-ά Glæde* (*χαίρω*), *τημ-ή Ά Ere* (*τυμάω*), *συμφορ-ά Hændelse*, *Ulykke* (*συμφέρω*), *τροπ-ή Omdrejning*, *τρόπ-ος Maade* (*τρέπω*), *λόγ-ος Tale* (*λέγω*), *σύλλογ-ος Forsamling* (*συλλέγω*), *πομπ-ή Ledsagelse*, *Optog*, *πομπ-ός Ledsager* (*πέμπω*), *ἀοιδ-ή Sang*, *ἀοιδ-ός Sanger* (*ἀείδω*), *ἀλοιφ-ή Salve* (*ἀλείφω*), *φύλαχ-ς (φύλαξ) Vogter*.

Anm. Af de saaledes dannede Ord have de, der ende paa *α* og *η*, og de paa *ος*, der betegne Personer, betonet Endestavelse (se Exemplerne). Nogle Ord paa *η*, der betragtes som Stamord for deres aflædede Udsagnsord, have dog ubetonet Endestavelse; f. E. *νίκη Sejr* (*νικάω*), *λύπη Sorg* (*λυπέω*), *δίκη Ret*.

b. Undertiden dannes Hovedord af Roden ved at tilføje *ες* (Nom. *ος*); f. E. *τέλος Fuldbyrdelse* (*τελέω*), *βλάβος Skade* (*βλάπτω*).

157. Mange Navneord aflædes af Udsagnsord ved Endelser, der føjes til Stammen. Naar Udsagnsordet hører til første Konjugations anden Klasse, forlænges Kjendebogstavet.

Anm. Kjendebogstavet vedbliver undertiden at være kort, især i Ord, der aflædes af de Udsagnsord, som i nogle Former beholde kort Kjendebogstav; f. E. *βιοτος Liv*; *ἄρεσις Valg* (*ἡρέθηρ*).

1) Endelserne *τής*, *τήρ*, *τωρ* og *εύς* (i Nom.) betegne Personer, der udfører den Handling, Udsagnsordet angiver; f. E. *αὐλητής* og *αὐλητήρ* *Fløjtespiller* (*αὐλέω*), *ζηλωτής Ivrer* (*ζηλόω*), *μαθητής Lærling* (*μανθάνω*), *ποιητής Digter* (*ποιέω*), *γραμματιστής Sproglærer* (*γραμματίζω*), *σωτήρ Frelser* (*σώζω*), *οἰκήτωρ Beboer* (*οἰκέω*), *ρήτωρ Taler* (*ἐρῶ*), *γραφεύς Skriver* (*γράφω*).

Anm. De ved disse Endelser dannede Ord ere undertiden gaaede over til at betegne Gjenstande; især betegne mange Ord paa *τηρ Redskaber*, f. E. *ἐπενδότης Overkjole* (egtl. en, som *indhyller*), *ζωστήρ Bælte*, *χράτηρ Bolle*.

2) Endelserne *σις*, *σία*, *μός*, *τός* betegne Handlingen eller Virksomheden; f. E. *ποίησις Digtning* (*ποτέω*), *πρᾶξις Handling* (*πράσσω*), *δοκιμασία Prøvelse* (*δοκιμάζω*), *δύνημός Jamren* (*δύνομαι*), *χωκυτός Hylen* (*χωκύω*).

Anm. 1. Foran Endelsen *μός* ske følgende Forandringer:

a) Omlyd finder Sted i Stamme af én Stavelse; f. E. *στολμός Rustning* (*στέλλω*).

b) I de Ord, der komme af Udsagnsord af første Konjugation, indskydes sædvanlig *σ*, f. E. *δυσμός Nedgang* (*δύω*), *στεμός Rystelse*, (*στίω*); sjældnere *θ*, f. E. *σταθμός* (*τατημ*), *ρυθμός* (*ρύθμοις*).

c) *Κ* bliver undertiden forandret til *χ*; f. E. *ἰωχμός* af *ἴώω*.

Anm. 2. I *ἴετός Regn* (*ἶω*), *νιφετός Snefog* (*νιφώ*), *παγετός Frost* (*πάγνυμι*) er *ε* indskudt foran Endelsen *τος*.

Anm. 3. Endelsen *εία* bruges i samme Betydning i Ord, der aflædes af Udsagnsord paa *εών*; f. E. *βασιλεία Kongemagt*, *Rejering* (*βασιλεύω*), *στρατεία Felttog* (*στρατεύω*).

3) Endelserne *τύς*, *δών*, *ονή*, *μονή*, *ωλή* (i hvilken Endelse *λ* ombyttes med *ρ*, naar Stammen indeholder *λ*) ere sjældnere og betegne ligeledes Handlingen eller Tilstanden; f. E. *ἐδητός Spisning* (*ἔδομαι*), *ἀληδόν Smærte* (*ἀλέω*), *ἡδονή Fornøjelse* (*ἡδομαι*), *πλησμονή Opfylding* (*πλήθω*), *εδχωλή Bon* (*εῦχομαι*), *θαλπωσή Optarmning* (*θάλπω*).

4) Endelsen *μη* betegner den ved Handlingen frembragte Tilstand; f. E. *γνώμη Mening*, *Tanke* (*γνωσκω*), *φήμη Rygte* (*φημέ*), *μημή Erindring* (*μεμνήσκω*).

5) Endelsen *μα* betegner den ved Handlingen frembragte Gjenstand; f. E. *ποίημα* *Digt*, *πρᾶγμα* *Sag*, *Gjenstand*.

6) Endelserne *τρον* og *τρα* betegne Gjenstande, især Redskaber; f. E. *λοῦτρον* *Vaskevand*, *δρῦστρα* *Danseplads*.

158. Endelser, hvorved Hovedord afledes af andre Hovedord, ere:

1) εύς, ἴτης, οὐτῆς, ἡτῆς, ὥτης, der betegne en Person som Medlem af et vist Folk (δύναματα ἐθνικά); f. E. *Μεγαρέως*, *Φωκεύς*, *Φωκαεύς*, *Ἄθηναίτης*, *Σπαρτιάτης*, *Αἰγαίητης*, *Σικελιώτης*.

Anm. Ved Endelserne *εύς* og *της* (ubetonet) afledes underiden ogsaa andre Personbenævnelser af Hovedord; f. E. *πολέτης* *Borger* (πόλεις), *ἱερεύς* *Præst* (ἱερόν).

2) ιδης, ἀδης, οὐδης, der betegne en Person som Søn eller Efterkommer af en anden (δύναματα πατρωνυμικά); f. E. *Ἀντηνορίδης*, *Ἀτρείδης*, *Βορεάδης*, *Μενοιτιάδης*, *Φεργιάδης*. Digterne bruge paa samme Maade Endelsen *ιων*; f. E. *Κρονίων*, *Ἀτρείων*.

Anm. Slægtnavne, der dannes af Ord paa *ευς*, faa Endelsen *ειδης*, de af Ord paa *ας* dannede faa *άδης*, og de Ord paa *ιως* dannede *οὐδης*; dog have ogsaa andre den sidste Endelse.

159. Fremdeles bruges Endelserne

1) ἄν eller εάν, der a) fejet til Navne paa levende Væsner betegner Opholdssted, b) fejet til Plantenavne det Sted, hvor Planten findes i Samling; f. E. a) *ἀνδρών* *Mandsbolig*, *γυναικών* *Kvindebolig*, *Παρθενών* *Athena Parthenos's Tempel*, *περιστερεών* *Dueslag*; b) *ἀντελών* *Vingaard*.

2) *ιων* eller *εῖναν*, der a) fejet til Personnavne betegner Opholdssted, b) fejet til Gudenavnne, et til Guden indviet Sted; f. E. a) *χαπηλεῖνον* *Høkerbod* (*χάπηλος*) *ἐργαστήριον* *Værksted*, *δικαστήριον* *Domstol*; b) *Μουσεῖον*, *Ὕραῖον*, *ἥρῷον*, *Ὀλυμπιεῖον*.

Anm. Naar Stamordets Kjendebogstav er *α*, bliver Endelsen *αῖον*; er det *ω*, bliver Endelsen *ῷον*. Ord paa *ια* ell. *ιως* antage Endelsen *ιεῖναν*. Ord paa *της* faa ligesom Ord paa *τηρησιν*.

3) *ιον*, *ἴδιον*, *άριον*, hvorved danner Formindskelsesnavne (διποκοριστικά, diminutiva) f. E. *μειράκιον* *Yngling*, *παιδίον* og *παιδάριον* *Barn*, *δρύάριον* *lille Fisk*.

Anm. Af nogle Hankjønsnavne danner Formindskelsesnavne paa ίσχος og af nogle Hunkjønsord lignende paa ίσχη og ίς; f. E. *στεφανίσχος* *lille Krans* (*στέφανος*); *παιδίσχη* *lille Pige* (*ἡ παῖς*), *νησίς* *lille Ø*.

160. Af mandlige Personnavne danner tilsvarende kvindelige Navne ved at forandre

ος til *α* eller *η*; f. E. *δοῦλος* *Slave* — *δούλη* *Slavinde*; *έταῖρος* *Ven* — *έταίρα* *Veninde*.

ος og

ης til *ις* (της til τις); f. E. *αἰχμάλωτος* *Fange* — *αἰχμαλωτίς*, *οἰκέτης* *Slave* — *οἰκέτις* *Slavinde*.

ιδης til *ις*; f. E. *Πριαμίδης* — *Πριαμίς*.

αδης til *άς*; f. E. *Θεστιάδης* — *Θεστιάς*.

ευς til *εια* eller *ισσα*; f. E. *βασιλεύς* *Konge* — *βασίλεια* eller *βασίλισσα* (ogsaa *βασιλίς*) *Dronning*.

τηρη og

της til *τρίς*, *τρια* eller *τειρα*; f. E. *αὐλητήρος* (*αὐλητής*) *Fløjtespiller* — *αὐλητρίς* *Fløjtespillerske*, *τυμπανίστης* *Trommeslager* — *τυμπανίστρια* *Trommeslagerske*, *βότης* *Hyrde* — *βότειρα* *Hyrdinde*.

ως til *ωή*, *ωīς* eller *ωνή*; f. E. *δημάρχος* *Træl* — *δημωή* eller *δημωīς*, *Τρωάς* — *Τρωή*, *ἡρως* *Halvgud* — *ἡρωνή*.

ων til *αινα*; f. E. *λέων* *Leve* — *λέαινα* *Løvinde*. (Ogsaa *θεός* — *θέαινα*.)

ιων til *ίνη* eller *ώνη*; f. E. *Ἄδραστίων* — *Ἄδραστίη*, *Ἄχρισίων* — *Ἄχρισίη*.

ξ til *σσα* (*πτα*); f. E. *Θρῆξ* — *Θρῆσσα* (*Θρῆττα*), *ἄναξ* *Hersker* — *ἄνασσα*.

161. Af Tillægsord afledes Hovedord, der betegne en Egenskab, ved Endelserne *ια*, *συνη* og *της*; f. E. *φιλία*

Venskab (*φίλος*), *Økonomi* (*δικαιος*), *Retfærdighed* (*δίκαιος*), *Øromstyrke* (*δραμάτης*), *Skarphed* (*δραμύς*), *Tæchning* (*ταχύς*), *Hurtighed* (*ταχύς*), *Lighed* (*ἴσος*).

Anm. 1. Af Tillægsord paa *γ*s danner Hovedord paa *εια*, eg af Tillægsord paa *ους* Hovedord paa *ουα*. Ordene paa *σύνη* komme af Tillægsord paa *ος* og *ων*, de paa *της* af Tillægsord paa *ος* og *υς*.

Anm. 2. Om de af Talord dannede Hovedord paa *ας* se § 96.

Andet Kapitel.

Om Tillægsords Aflædning.

162. Tillægsord afledes dels af Udsagnsord, dels af Nævneord. Af Udsagnsord afledes de ved Endelsen

1) *ιχός*, der betegner Evnen til at gjøre noget; f. E. *ἀρχικός skikket til at herske*, *πρακτικός skikket til at handle*.

2) *μος* og sjældnere *σμος*, der baade betegner Evnen til at gjøre noget og (passivisk) Evnen til at bruges til noget; f. E. *τρόφιμος nærende*, *χρήσιμος brugbar*.

3) *άς* (hvvis Stamme ender paa *αθ*), der betegner en Evne saavel transitivt som intransitivt; f. E. *λογάς udsøgt*, *φρούρας frugtbringende*. Ofte bruges de som Hovedord af Hunkjøn; f. E. *δλκάς Lastskib*.

4) *λός*, *ωλός*, *ηλός*, der betegne Tilbejelighed til en Handling; f. E. *δειλός frygtsom*, *ἀμαρτωλός fejlende*, *ἀπατηλός bedragersk*.

Anm. Af Udsagnsord paa *άω* og *αίνω* danner undertiden i samme Betydning Tillægsord paa *αρός*; f. E. *μαρός hæstlig* (*μαίνω*).

5) *νός*, der betegner en Egenskab intransitivt; f. E. *δεινός frygtelig* (*δειδω*). *σεμνός ærværdig* (*σέβομαι*).

6) *μων*, der betegner en Egenskab, som er tilstænde i høj Grad (intensivt); f. E. *μνήμων-memor*, *νοήμων forstandig*.

7) *τός*, der betegner den tilvejebragte eller mulige Tillstand; f. E. *κινητός bevæget*, *στρεπτός drejelig*. (Disse Tillægsord svare til de latinske Tillægsformer paa *tus*).

Anm. Om Gerundiverne paa *τέος* se § 109 og Mænstrene.

163. Af Nævneord danner Tillægsord ved Endelsen

2) *ιος*, der betegner en Henhøren til noget, og med Stammens Slutningssselvlyd frembringer en Tvelyd; f. E. *φίλος venskabelig*, *ἐλευθέριος liberalis*, *ἀγοραῖος forensis*, *βασίλειος kongelig*, *αἰδοῖος ærværdig*, *ἡῷος matutinus*, *πηχυῖος en Alen lang*.

Anm. 1. Naar *τ* gaar forud for Endelsen, ombyttes det øste med *σ*; f. E. *ἔκούσιος frivillig*, *ἔναύσιος aarlig*.

Anm. 2. Af nogle Ord paa *ος* danner Tillægsord ved Endelsen *αιος*; f. E. *χερσαῖος som lever* paa *Landjorden*, *σκοταῖος som er i Mørke*. Om de tællende Tillægsord paa *αιος* se § 96 Anm.

2) *ιχός*, eller, naar *ι* gaar foran, *αιχός*, der betegner Væsen eller Art; f. E. *μαντικός henhørende til Spaamand*, *βασιλικός kongelig*, *κυριακός herskabelig*.

Anm. Af nogle Ord paa *ειος* (*εια*) og *ευς* komme Tillægsord paa *ειχός*, af Ord paa *αιος* Tillægsord paa *αιχός*; f. E. *Κεραμειχός*, *Δεσελετιχός*, *ἀρχαιχός*.

164. Af Hovedord danner Tillægsord ved følgende Endelser:

1) *ειος* føjet til Benævnelser for Personer betegner en Henhøren; f. E. *ἀνθρώπειος menneskelig*, *ἀνδρεῖος mandig*, *Ἄριστοτέλειος*.

Anm. Nogle af disse Tillægsord have bred Betoning paa næstsidste Stavelse; f. E. *ἀνδρεῖος*.

2) *εος* (*οῦς*) og *ιος* betegne Stoffet, hvorfaf noget er, f. E. *χρύσεος-χρυσοῦς af Guld*, *ξύλινος af Træ*.

Anm. Endelsen *ωός* danner Tillægsord af Tidsbenævnelser; f. E. *ἡμερινός som sker om Dagen*.

3) *εις* med *ή* eller *ό* foran, *ρός*, ofte med *ε* eller *η* foran, og *αλέος* betegne en Fylde; f. E. *ὄλητις skovrig*,

πυρόεις frugtbar paa Hvede; αλσχρός skammelig, φθονερός misundelig, νοσερός og νοσηρός sygelig, ρωμαλέος kraftfuld.

Anm. Endelsen εις har η foran sig, naar Hovedordet gaar efter første Deklinations første Klasse, men ellers o, undtagen i χαρίς og δενδρόχεις.

4) ἀδης betegner en Lighed eller Fylde; f. E. γυνατζώδης kvindeagtig, θηριώδης fuld af vilde Dyr.

Anm. Denne Endelse er egentlig opstaaet af Endelsen οειδης (ειδος Udseende).

165. Af Stæders og Landes Navne dannes Tillægsord, der hyppig bruges som Hovedord, ved Endelerne

1) ιος, eller, naar Stammen ender paa α, αιος; f. E. Κορίνθιος, Ἀθηναῖος, Χῖος for Χίος, Δακεδαιμόνιος, Αγύπτιος.

Anm. Af Stæders Navne paa ους dannes Tillægsord paa ούντιος, ούσιος ell. άσιος; f. E. Οπούντιος, Άμαδούσιος, Φλιάσιος. Af Μίλητος kommer Μιλήσιος.

2) ιάος eller ιακός; f. E. Εβροϊκός, Κορινθιακός.

3) ινος, ηνός eller, naar ι eller ρ gaar foran, ανός; f. E. Ταραντίνος, Κυζιχνός, Σαρδιανός.

Anm. Endelerne ηνός og ανός bruges kun ved Lande og Stæder, som ligge udenfor det egentlige Grækenland.

Tredie Kapitel.

Om Udsagnsords Afledning.

166. Udsagnsord afledes enten af Nævneord eller af andre Udsagnsord.

Af Nævneord danner Udsagnsord ved Endelerne.

1) άω (især af første Deklinations første Klasse), έω, είω med Betydning af at være, have eller udføre det,

Nævneordet betegner; f. E. κομάω har Haar, ἐπιστατέω er Forstander, δουλεύω er Træl, δριστεύω er udmærket.

2) άω (især af første Deklinations tredie og fjerde Klasse), ίζω, ύνω, αίνω med Betydning af at gjøre til eller forsyne med det, Nævneordet betegner; f. E. δουλόω gjor til Træl, στεφανόω bekranser, ἐλαττόω fyrmindsker, δρίζω begrændser, βαρύνω betynger, κοιλάνω udhuler.

Anm. Udsagnsordene paa αινω komme for det meste, de paa ύνω altid af Tillægsord.

3) ίζω eller (efter ι) άζω, der bruges, naar man af Egennavne danner Udsagnsord, som betegne en Stræben efter Lighed med (især i Sproget) eller Bestræbelser for Personer eller Folk (verba imitativa); f. E. ἐλληνίζω taler Græsk, λεσβιάζω taler Lesbisk, φιλιππίζω holder med Filip, μηδίζω er medisksindet.

4) ιάω eller άω, der føjet til Hovedords Stamme betegner en Tilbøjelighed til noget (v. desiderativa); f. E. μαθητάω ønsker at blive Lærling, θανατάω uttraaer Døden.

167. Af andre Udsagnsord danner Udsagnsord ved Endelsen

1) οείω, der betegner Tilbøjelighed til at gjøre noget (v. desiderativa); f. E. γελασσίω vil til at le.

2) άζω, ίζω, ίζω, der oprindelig synes at have betegnet en Gjentagelse (v. frequentativa), men for det meste har tabt denne Betydning; f. E. βιπτάζω kaster, αλτίζω tigger, ἐρπάζω kryber.

Anm. Endelsen ίζω bruges ogsaa undertiden til at danne Kaysativer; f. E. ολξίζω bosætter (ολξέω beboer).

3) οχω med Betydning af at begynde paa noget (v. inchoativa) eller gjøre til noget, men som ligeledes oftest har mistet den oprindeligs Betydning; f. E. ηβάσσω voxer til, μεθύσκω beruser, ἀναβίωσκομαι opliver.

Fjerde Kapitel.

Om Biords Afledning.

168. Biord dannes af Nævneord, Stedord eller Udsagnsord, undertiden ogsaa af andre Biord.

Af Tillægsord dannes Biord ved følgende Endelser:

1) Af Tillægsord paa $\alpha\varsigma$, $\eta\varsigma$, $\upsilon\varsigma$, $\epsilon\varsigma$, $\omega\varsigma$ og nogle Tillægsformer, der bruges som Tillægsord, dannes Biord, der betegne en Maade, sædvanlig ved at føje $\omega\varsigma$ til Stammen (med de samme Forandringer, som foran Flertallets Genitivendelser). I disse Biord vedbliver den Lyd at være betonet, som er det i Stammeordet, naar den i § 42 angivne Regel ej er til Hinder derfor; f. E. $\chi\alpha\lambda\dot{\omega}\varsigma$ — $\chi\alpha\lambda\dot{\omega}\varsigma$, $\dot{\alpha}\lambda\eta\theta\dot{\varsigma}$ — $\dot{\alpha}\lambda\eta\theta\dot{\omega}\varsigma$, $\tau\alpha\chi\dot{\varsigma}$ — $\tau\alpha\chi\dot{\omega}\varsigma$, $\chi\alpha\rho\iota\epsilon\varsigma$ — $\chi\alpha\rho\iota\epsilon\dot{\omega}\varsigma$, $\sigma\alpha\varphi\rho\alpha\omega$ — $\sigma\alpha\varphi\rho\dot{\omega}\varsigma$; $\tau\epsilon\tau\alpha\mu\dot{\nu}\omega\varsigma$ — $\tau\epsilon\tau\alpha\mu\dot{\nu}\omega\varsigma$, $\epsilon\iota\chi\dot{\omega}\varsigma$ — $\epsilon\iota\chi\dot{\omega}\varsigma$, $\delta\alpha\varphi\epsilon\dot{\rho}\alpha\omega$ — $\delta\alpha\varphi\epsilon\dot{\rho}\alpha\omega\varsigma$.

Anm. Nogle af Stedord dannede Biord antage ogsaa Endelsen $\omega\varsigma$; f. E. $\ddot{\omega}\varsigma$, $\sigma\ddot{\omega}\varsigma$.

2) Af nogle Tillægsord dannes Biord, der betegne Stedet, hvorhen en Bevægelse foregaar, ved Endelsen $\sigma\varepsilon$; f. E. $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\sigma\varepsilon$, $\pi\acute{\alpha}\nu\sigma\varepsilon$, $\acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega\varepsilon$.

Anm. Af $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\sigma$ dannes hos Digtere ogsaa $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\sigma\varepsilon$.

3) Ved Endelsen $\acute{\alpha}\kappa\iota\varsigma$ dannes Biord, der betegne, hvor mange Gange noget sker; f. E. $\pi\acute{\alpha}\lambda\lambda\acute{\alpha}\kappa\iota\varsigma$ *ofte*, $\pi\acute{\alpha}\lambda\iota\sigma\acute{\alpha}\kappa\iota\varsigma$ *for det meste*, $\acute{\epsilon}\pi\acute{\alpha}\kappa\iota\varsigma$ 7 *Gange*. Se § 96.

169. Af Hovedord dannes Biord ved Endelsen

1) $\sigma\tilde{\iota}$, der føjet til Stæders Navne betegner, hvor noget foregaard; f. E. *Høðoī*, *Mεγαροῖ*. Saaledes ogsaa $\sigma\tilde{\iota}\chi\sigma\tilde{\iota}$ *hjemme*.

Anm. Af nogle Stæders Navne, der blot bruges i Flertallet, dannes Biord af samme Betydning ved Endelsen $\eta\sigma\tilde{\iota}$ eller (efter ι og ρ) $\bar{\sigma}\sigma\tilde{\iota}$; f. E. *Ἄθηνσι*, *Πλαταιᾶσι*. Saaledes ogsaa $\theta\bar{\rho}\bar{\sigma}\sigma\tilde{\iota}$ *ude*.

2) $\vartheta\iota$, der betegner Stedet, hvor noget sker; f. E. *οὐρανῷ* *i Himlen*.

3) $\vartheta\iota(\nu)$, der betegner Stedet, hvorfra noget kommer; f. E. $\sigma\tilde{\iota}\chi\sigma\tilde{\iota}\theta\iota\nu$ *hjemmefra*, *Ἄθηνηθεν*.

Anm. 1. Biord paa $\vartheta\iota$ og $\vartheta\iota\nu$ dannes ogsaa af nogle Tillægsord; f. E. $\acute{\epsilon}\tau\acute{\epsilon}\rho\omega\theta\iota$, $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\theta\iota$, $\pi\acute{\alpha}\nu\theta\iota$.

Anm. 2. I Biordene paa $\vartheta\iota$ og $\vartheta\iota\nu$ vedbliver den Lyd at være betonet, som er det i Stamordet, medmindre det er et Egnnavn, og o gaar foran Endelsen, i hvilket Tilfælde o er betonet, f. E. *οὐρανός*—*οὐρανόθε*, *οὐρανόθεν*, $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\theta\iota$ — $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\theta\iota\theta\iota$, $\ddot{\alpha}\lambda\lambda\theta\iota\nu$, men *Κόρωνος*—*Κορωνόθεν* o. s. v.

4) $\delta\varepsilon$, der føjet til Akkusativ betegner Stedet, hvorhen en Bevægelse foregaar; f. E. *οὐρανόνδε*, *Μέγαράδε*, *Ἀθήναςε* (o: *Ἀθήνασδε*). Saaledes ogsaa *Ὄλυμπίαςε*.

Anm. Hos Digtere dannes af *κύκλος* *κυκλόσε*, af *οίκος* *οίκαδε* (dog ogsaa *οίκόδε*), af *φυγή* *φύγαδε*, af ubrug. *χαμη* (*χαμάι* paa *Jorden*) *χαμάςε* og *χαμάδε* til *Jorden*.

5) $\delta\dot{\nu}$ og $\eta\dot{\nu}$, der betegne Maade og Lighed, f. E. *βατρυδόν* *klyngevis*, *ἀγεληδόν* *som en Drift**).

6) ι og $\epsilon\acute{\iota}$, der i Forbindelse med α privativum, $\pi\acute{\alpha}\varsigma$ ell. $\alpha\dot{\tau}\acute{\alpha}\varsigma$ som første Led i Sammensætningen frembringe sammensatte Biord, der betegne Maade og Omstændighed; f. E. *ἀσπουδή* *uden Møje*, *πανδημεί* *med hele Folket* o: *med alle Tropper*, *αὐτονυχί* *i den samme Nat*.

Anm. Maade og Omstændighed betegne ogsaa nogle forældede Biord paa ξ ; f. E. *λάξ* *med Hælen*, *πύξ* *med Næven*, *γνύξ* *paa Kne*, *δδάξ* *med Tænderne*, *ἀναμίξ* *blandet*.

170. Af Udsagnsord dannes Biord, der betegne Maade, ved Endelsen

1) $\delta\eta\gamma$ eller ved nogle Udsagnsord efter anden Konjugation $\acute{\alpha}\delta\eta\gamma$, hvorhos Stammen faar Omlyd; f. E. *συλλήβδην* *sammenfattende*, *σποράδην* *adspredt*.

Anm. Meget sjælden bruges Endelsen $\delta\dot{\nu}$ for $\delta\eta\gamma$; f. E. *ἀναφανδόν* *aabenlyst*.

*) Henhen hører ogsaa det homeriske *καναγηθά* med Larm.

2) *tí* eller, naar Udsagnsordet ender paa *ζω*, *στί*; f. E. *ἐγρηγορτί* *paa Vagt*, *δνομαστί* *ved Navn*, *έλληνιστί* *paa Græsk*, *ρωμαιστί* *paa Latin*.

Anm. I Lighed med disse Biord er dannet *νεωστί* *nylig* af *νέος*, *μεγαλωστί* *stort* af *μεγάλος*, og nogle paa *ιστί*, hvortil intet tilsvarende Udsagnsord paa *εώς* findes.

171. Som Biord bruges ofte Former af Nævneord og Stedord, saasom

a) Akkusativ; f. E. *χάρω* *formedelst*, *προῖκα gratis*, *ἀσχήν* *fra først af*, *μακράν langt*, især af Tillægsordenes Intekkjønsform saavel i Enkelttal som i Flertal; f. E. *ταχύ* *hurtig*, *πολλά meget*.

Anm. I Lighed med disse Akkusativformer ere nogle Biord dannede ved Endelserne *ον* og *α* uden at være Former af tilsvarende Tillægsord; f. E. *αὔρου* *i Morgen*, *σήμερου* *i Dag*; *τάχα* *snart*, *σάρα* *vist*.

b) Dativ; f. E. *κομιδῇ* *fuldkommen*, *ἄλλῃ anderledes*, *ἰδίᾳ privatim*, *κοινῇ*, *δημοσίᾳ publice*.

Anm. 1. Af disse Biord udelades ofte det underskrevne *τι*; f. E. *κομιδὴ*, *δημοσία*.

Anm. 2. De i § 169. 1. omtalte Biord paa *οῖ* og *στι* ere egentlig Dativformer.

c) Genitiv; f. E. *ἀβτοῦ* *sammested*, *her, der*, *ἀγχοῦ* *nær*.

Femte Kapitel.

Om Ords Dannelse ved Sammensætning.

172. Det græske Sprog frembringer med stor Lethed ny Ord ved ægte Sammensætning endogsaa af flere end to Ord; f. E. *παρα-χατα-τίθημι* *lægger ned hos (en)*, *ὑπ-εξ-προ-φεύγω* *flygter hemmelig bort udaf (noget)*, *προ-εξ-αν-ιστημαι* *staar op og træder frem for tidlig*.

Uægte Sammensætning findes kun i *ὅτις enhver som*.

Anm. I ægte Sammensætninger adskille de ældre Digtere og enkelte Forfattere ikke sjælden et Forholdsord som første Led fra det dermed sammensatte Udsagnsord (*τμῆσις*). For det meste sættes Forholdsordet da foran, meget sjælden bagefter; f. E. *ἀπὸ λογόν* *ἀμύναι = λογὸν ἀπαμύναι*; *λαὶ δὲ ἔθνων αὐτός*, *κατὰ δὲ οὐρανού* *πείσσων*; *ἐνάριζον ἀπὲντεα*.

173. Den første Del af Sammensætningen er sædvanlig et Forholdsord, Biord eller Nævneord, sjælden et Udsagnsord.

a. Naar den er et Forholdsord eller Biord, føjes det andet Led umiddelbart dertil med lagttagelse af de nødvendige Bogstavforandringer; f. E. *ἐκβάλλω*, *κατέχω*, *παρά-χλητος*; *εὐδαίμων*.

b. Nogle Partikler bruges kun som første Del af en Sammensætning, nemlig:

- 1) *ἡμι-* *halv*; f. E. *ἡμίονος* *Mulæsel*, *ἡμιτάλαντον* *en halv Talent*.
- 2) *δυ-* *u-* eller *van-*; f. E. *δυστυχής* *ulykkelig*, *δυσκλεής* *uberømt*.
- 3) *ἀν-* eller foran Medlyde *ἀ-* (privativum) *u-*; f. E. *ἀναιτίος uskydig*, *ἀπαιτίς barnløs*.

Anm. Foran Ord, der oprindelig have begyndt med *τι*, bruges ligeledes Formen *ἀ-*; f. E. *ἀερός* *air* (for *ἀεργός*).*)

- 4) *ἀ-* (copulativum), der antyder en Forbindelse; f. E. *ἀκοτίς* og *ἀλοχος Hustru* (af *κοτίη* og *λέχος* *Leje*).**

Anm. Hos de ældre Digtere bruges endvidere

- 1) *νη-* *u-*; f. E. *νήπιονος* *ustraffet, νάνυμος* (ο: *νηνύμος*) *navnløs*;
- 2) *ἀρ-*, *ἔρ-*, *ζα-*, *δα-*, der alle forstærke Betydning; f. E. *ἀρ-δείχετος* *meget berømt*, *ἔριστάρχος druerig*, *δάσκιος skyggefuld*, *ζάθεος guddommelig*.

174. a. Naar den første Del af Sammensætningen er et Navneord, hvis Stamme ender paa en Selvlyd, føjes

*) I *ἀναέδνος* og nogle lignende Former synes *ἀνα-* at have samme Betydning som *ἀν-*.

**) For at forklare Ord som *ἀτενής stram*, *ἀξυλος rig* paa Ved antage nogle et tredie *ἀ-* (intensivum).

andet Led umiddelbart til denne; dog bortfalder *o* som Kjendebogstav foran en anden Selvlyd: f. E. σκιαγραφία *Skyggerids*, νομοθέτης *Lovgiver*, λεωφόρος *Landevej*, πολύπτυχος *med mange Dale*, πολύπορθος *stadødelæggende*; λογίερος *med lige Antal Dage*.

Anm. 1. Naar første Leds Stamme ender paa *α*, bliver dette undertiden enten forlænget til *η* eller *ᾶ*; f. E. νικηφόρος *sejrbringende*, ἀρετάλογος *Dydsprædikant*; eller (ostere) ombyttet med *o*; f. E. ποιολογέω *samler Ax*.

Anm. 2. I nogle Stammer paa *o* bliver dette a) ombyttet med *a* eller *η*, f. E. ἐλαφρύδος *hjortetræffende*, διδυμάτόχος *som fører Twillinge*; eller b) ombyttet med *ι*, f. E. χαλκίοχος *med bronzebeklædt Hus* (Tilnavn til Athena); eller c) forlænget til *οι*, f. E. ὀδοιπόρος *Rejsende*.

Anm. 3. Naar første Leds Stamme ender paa *α* eller *o*, indskydes meget sjælden et *σ*, f. E. δικασπόλος *dømmende*, θεόσδοτος *skænket af Gud*.

Anm. 4. *O* bliver staaende foran Ord, der begynder med en Selvlyd, naar disse oprindelig have begyndt med *F*; f. E. ἀγαθοεργός *et Slags Embedsmænd i Sparta*, κυκλοειδής *kredsformig*.

Anm. 5. Nogle Stammer paa *o*, der beholde *o* i alle Former, samt nogle paa *i* antage Bindelyden *o* foran andet Led; f. E. ἥχνοπλος *Fiskehandler*, φυσολόγος *Naturlærer*.

c. Naar det første Led er et Nævneord, hvis Stamme ender paa en Medlyd, antages *o* som Bindelyd foran andet Led, medmindre dette begynder med en Selvlyd; f. E. παιδοτρίβης *Gymnastiklærer*, παιδαγωγός *Hovmester*.

Anm. 1. Stammer paa *v* og *p* antage intet *o*; f. E. μελαγχολία *Sorgmodighed*, πυρφόρος *Fakkelbærer*. Ordene ναῦς og βοῦς antage intet *o*, men beholde Tvelyden overalt; f. E. ναυμαχία *Søslag*, βουστροφηδόν *som man vender med Øxne*, ναύαρχος *Skibsfører*, Admiral. I nogle Sammensætninger med ναῦς er dog indskudt *στ*; f. E. ναυσιπόρος *søfarende*.

Anm. 2. a) Naar Stammen ender paa *ατ* eller *ες*, bortfalde ofte disse Udgange, og Bindelyden *o* antages foran Medlyde; f. E. σωμασχέω *øver Legemet*, ἀνθοφόρος *blomsterbærende*. b) Nogle Stammer paa *ες* blive uforandrede eller antage et indskudt *ι* istæden for *o*; f. E. σωκεσπάλος *skjoldsvingende*, ἐγχεσίμωρος *spydkhæmpende*.

175. Naar den første Del af Sammensætningen er et Udsagnsord, føjes *στ* til dets Stamme, naar andet Led begynder med en Selvlyd, og *στ*, naar dette begynder med en Medlyd; f. E. βύφασπις (*βύπω—ἀσπίς*) som kaster sit Skjold, δεισιδαίμων (*δεῖδω—δαίμων*) gudfrygtig, overtroisk.

Anm. 1. Digterne indskyde undertiden *ε* foran *στ*; f. E. ἔλκεστιπλος *med slæbende Klædning*.

Anm. 2. Undertiden indskydes (ikke *σ* eller *στ*, men) *ο*, *ε* eller *ι*; f. E. λεπτοτάξιον *Desertion*, ἀρχέκαχος som er *Aarsag til Ulykken*, τερπικέραυνος *lynglad*.

Anm. 3. Naar andet Led begynder med en Selvlyd, føjes det undertiden umiddelbart til Stammer, der ende paa en Medlyd; f. E. πειθαρχέω *er lydig*.

176. Naar den sidste Del af Sammensætningen begynder med *ᾶ*, *ε* eller *ο*, og disse ikke ere lange ved Position, blive de ofte forlængede (*ᾶ* undertiden til *ᾶ*); f. E. στρατηγός *Feltherre*, λοχαγός *Hovedsmand*, κατίγορος *Anklager*, σφυρήλατος *hamret*, τριώβολον *tre Oboler*.

Anm. Ved nogle Ord finder denne Forlængelse kun Sted hos Digtere; f. E. πολυήρατος *elskværdig*, ἐπημοιβός *afvexlende*.

177. a. Naar det sammensatte Ord hører til samme Ordklasse som det sidste Led, beholder det i Almindelighed dettes Form; f. E. ἔχθραλλω *udkaster*, σύνοδος *Sammenkomst*, ἀνύμοιος *ulig*, ἀστυγείτων *som er fra Nabobyen*.

Anm. a) Tillægsord paa *υς* ombytte sædvanlig denne Endelse med *ης*; f. E. ποδώκης (*ποῦς-ώκης*) *rapfodet*; dog ikke de med *πῆκης* sammensatte.

b) Sjælden antager det sammensatte Ord en særegen Afledningsendelse, saa at det er dannet baade ved Sammensætning og Afleining; f. E. τριώβολον (*τρεῖς-ὦβολος*).

b. Naar det sammensatte Ord hører til en anden Ordklasse end dets sidste Led, antager dettes Stamme en passende Endelse; f. E. λογοποιός (*ποιέω*) *Fortæller*, εὐμαθής (*μανθάνω*) *lærvillig*, ἀπορρήτης (*βήγνυμι*) *afrevet*, *Gren*, *Arm* (*figurligt*), ἄδαχρυς (*ἄδχρυ*) *taareløs*, σύνδειπνος (*δεῖπνον*)

Bordkamerad (egtl. *Tillægsord*), μεταρόθμος (ἀροθμός) som regnes med.

Anm. (Til den hele §.) Nogle Ord synes at være sammensatte, men ere i Virkeligheden afledede af sammensatte Ord, og stride saaledes ikke mod de angivne Regler; f. E. ναυμαχία (ναύμαχος) *Søslag*, εὐτυχέω (εὐτυχής) *er heldig*; ἵπποτροφέω (ἵπποτρόφος) *holder Hest*.

178. De sammensatte Ord ere efter Sammensætningens Beskaffenhed og Indflydelse paa Betydningen:

a) *composita determinativa*, i hvilke det første Led nærmere bestemmer det sidstes Betydning. De ere dels Udsagnsord, sammensatte med Forholdsord, f. E. μεταποιέω *gjør om*; dels Hovedord, sammensatte med Forholdsord eller Nævneord, f. E. σύνοδος, ἡμίονος ἀκρόπολις, νομοφύλαξ; dels endelig Tillægsord, sammensatte med Biord eller Forholdsord, f. E. ὅπόλευκος *noget hvid*, εὐποίητος *velgjort*, eller ved Sammensætning med disse eller Hovedord afledede af Udsagnsord, f. E. ἄμαχος *som ikke kan bekæmpes*, θηρότροφος *næret af vilde Dyr*.

b) *composita constructa*, der ere Nævneord, i hvilke enten det første Led er et Hovedord, der tænkes styret af det sidste, som er Stammen til et Udsagnsord, f. E. λογοπούς, παιδαγωγός, νομοδέτης βουπλής; eller det sidste Led er et Nævneord, som tænkes styret af det første, der er et Forholdsord eller Udsagnsord, f. E. μεταρόθμος, φιλόσοφος, φιλέλλην.

c) *composita possessiva*, der ere Tillægsord, i hvilke det første Led er et Biord eller Nævneord og det sidste Led et Hovedord, f. E. εὐμήχης (μῆκος) *meget lang*, ἄναλκις (ἀλκή) *kraftløs*, τετράπους *firfodet*; παχρόβιος *længelevende*, ποδήγεμος *vindsnar*.

Register over de uregelmæssige Udsagnsord (§§ 131—151).

Ἄλω 144.	ἄναβιώσκομαι 136 a.
Ἄγαμαι 132 a.	ἄναλίσκω } 136 a.
Ἄγείρω 150 d.	ἄναλόω } 136 a.
Ἄγνωμε 134.	ἄνδρανω 138 a.
Ἄγω 146 b.	ἄνήροθα 149.
Ἄδηκράς 144.	ἄνοένυμ } se οἴγνυμι 134.
Ἄείρω 150 d.	ἄνοίγω } se οἴγνυμι 134.
Ἄεξω se αδεῖνω 138 a.	ἄνώγω 146 b.
Ἄημι 131 Anm.	ἄπαντράω 144.
Ἄλνέω 141.	ἄπαφίσκω 136 Anm.
Ἄλνημι 131 Anm.	ἄπεχθάνομαι 138 a.
Ἄλνυμαι 134.	ἄπόχρη 131 b.
Ἄλρέω 140 c.	Ἄπτω 146 a.
Ἄῖρω 150 d.	Ἄραρίσκω 137.
Ἄλσθάνομαι 138 a.	Ἄρέσκω 136 b.
Ἄκαχημαι 131 Anm.	Ἄρημένος 144.
Ἄκαχίζω 147.	Ἄρνυμαι 134.
Ἄκαχημένος 147.	Ἄρρω 143.
Ἄκονώ 143.	Ἄρπαζω 146 b.
Ἄλλάλημαι 131 Anm.	Ἄδεῖνω } 138 a.
Ἄλλαύκτημαι 131 Anm.	Ἄλλεω } 144.
Ἄλλανώ 151.	Ἄλλω } 144.
Ἄλλήσκω 136 Anm.	Ἄφύσσω } 147.
Ἄλέξω 146 b.	Ἄρύνω } 147.
Ἄλλεω 143.	Ἄχροιμαι 148.
Ἄλισκομαι 136 a.	Ἄχνυμαι 134.
Ἄλιττανω 138 Anm. 1.	Ἄσσω 144.
Ἄλλομαι 150 c.	Βαίνω 138 a.
Ἄλύσκω 146 b.	Βάλλω 150 c.
Ἄλφάνω 138 Anm. 1.	Βάσκω 136 Anm.
Ἄμαρτάνω 138 a.	Βαστάζω 146.
Ἄμβλίσκω 136 a.	Βεβρώθω se βιβρώσκω 136 a.
Ἄμπέχω } se ἔχω 146 b.	Βείσματ } se βιώω 140 c.
Ἄμπισχω } 136 Anm.	Βέσσω } 136 Anm.
Ἄμπλακίσκω 136 Anm.	Βίβδω se βαίνω 138 b.
Ἄμφιεννυμ 134.	Βίβημι 131 Anm.
Ἄναβέθρυχε 147.	

βιθράσκω 136 a.
 βιώ 140 c.
 βλαστάνω 138 a.
 βλώσκω 137.
 βοώ 141.
 βόσκω 146 b.
 βούλομαι 150 c.
 βρόχω 147.
 βρυχάσκω 140 a.
 βινέω
βύνω } 138 Anm. 2.
 βύω
Γαμέω 145.
 γάνυματ 131 Anm.
 γεγωνέω 144.
 γεγωνίσκω 136 b.
 γείνομαι se γέγνομαι 150 a.
 γεύω 141.
 γηγένεω 140 a.
 γηράσκω } 136 a.
 γηράω
γίγνομαι 150 a.
 γιγνώσκω 136 b.
 γούω 140 c.
 γρηγορέω se ἐγρήγορα 150 d.
 Δαέω 140 c.
 δαίνυμ 134.
 δαίουμ 143.
 δαίρω se δέρω 150 d.
 δαίω 144.
 δάκνω 139 Anm.
 δαμάω } 143.
 δαμάζω
δάμανημ 131 Anm.
 δαρδάνω 138 a.
 δατέομαι se δαίομαι 143.
 δέσποτο 131 Anm.
 δεδίσκομαι 136 Anm.
 δείδω 148.
 δείκνυμ 134.
 δείρω se δέρω 150 d.
 δέομαι se δέω 140 b.
 δέρκομαι 147.
 δέρω 150 d.
 δεύομαι se δέω 140 b.

δέω mangler 140 b.
 δέω binder 140 a.
 διαλέγομαι se λέγω 146 b.
 διδάσκω 146 b.
 δίδημ 131 d.
 διδράσκω 136 a.
 διδωμ 131 a.
 διζηματ } 131 c.
 δίζω
δίημ 131 Anm.
 δίω 140 a.
 δοκέω 145.
 δουπέω 140 a.
 δράω 141.
 δρέμω 150 b.
 δύναμαι 131 b.
 δύνω } 138 b.
 δύω
Ἐβραῖον 147.
 ἐγέίρω 150 d.
 ἐγρήγορα, ἐγρηγοράω 150 d.
 ἐδω se ἐσθίω 143.
 ἐδοματ se καθέδομαι 148.
 ἐθέλω 150 c.
 ἐδω 148.
 εἴδω 148.
 εἴκω 146 b.
 εἰλέω } 140 a.
 εἴλλω
εἰλον se αἱρέω 140 c.
 εἰλύω 141.
 εἴλι 131 c.
 εἴλι 134.
 εἴνυμι se ἀμφιένυμι 134.
 εἴπον se εἴρω 150 d.
 εἴργνυμ } 134.
 εἴργω } 134.
 εἴρουματ 131 Anm.
 εἴρύω se ἐρύω 143.
 εἴρομαι } 150 d.
 εἴρω
Ἐκτον 144.
 εἴλαύνω } 143.
 εἴλαω } 143.
 ελέγχω 146 b.

ἐλεύθω 148.
 ἐλπομαι 146 a.
 ἐμέω 143.
 ἐνέκω 146 b.
 ἐνέπω 147.
 ἐνίπτω } 147.
 ἐνίσσω
ἔννυμι se ἀμφιένυμι 134.
 ἐπανέω se αἰνέω 141.
 ἐπαυρίσκομαι 136 a.
 ἐπενήνοθα se ἀνήνοθα 149.
 ἐπεφρον 151.
 ἐπίσταμαι 131 b.
 ἐπομαι se ἐπω 146 a.
 ἐπορον 151.
 ἐπιτάμην 131 b.
 ἐπω 146 a.
 ἐφαμαι } 132 a.
 ἐράω se ῥέζω 146 b.
 ἐρείδω 148.
 ἐρείκω 146 b.
 ἐρείπω 146 a.
 ἐρέομαι se εἴρω 150 d.
 ἐρεύγομαι se ἐρυγγάω 139.
 ἐρέω se εἴρω 150 d.
 ἐριδαίω 138 Anm. 1.
 ἐρήμω 150 d.
 ἐρυγγάω 139.
 ἐρυκάνάω
ἐρυκανω } 146 b.
 ἐρύκω
ἐρυματ 131 Anm.
 ἐρύω 143.
 ἐρχομαι se ἐλεύθω 148.
 ἐσθίω } 143.
 ἐσθω
Ἐτετμον 151.
 εὔδω 148.
 εὔρισκω 136 a.
 ἐφαγον se ἐσθίω 143.
 ἐφένυμι se ἀμφιένυμι 134.
 ἐχθω se ἀπεχθάνομαι 138 a.
 ἐχω 146 b.
 ἐψω 146.

Ζέννυμι 132 b.
 ζεύγνυμ 134.
 ζέω se ζέννυμι 132 b.
 ζώννυμι 132 b.
 Ηθάσκω 136 b.
 ἡγερέθομαι se ἀγείρω 150 d.
 ἡδομαι 148.
 ἡηρέθομαι se δείρω 150 d.
 ἡμαι 131 c.
 ἡμι 131 b.
 Θάλλω 150 c.
 θέλω se ἐθέλω 150 c.
 θέρομαι 150 d.
 θέω 142.
 θῆσθαι 144.
 θηγγάνω 139.
 θυήσκω 137.
 θράττω se ταράσσω 146 b.
 θρώσκω 137.
 θύω 140 a.
 Ίθρύω 140 c.
 ίζάνω } 138 a.
 ίζω
ήημι 131 a.
 ήκάνω
ήκυέομαι } 139 Anm.
 ήκω
ήλαομαι } 136 b.
 ήλάσκομαι } 136 b.
 ήπταμαι 131 b.
 Ιστρημ 131 b.
 ησχω se ἔχω 146 b.
 Καθέζομαι 148.
 καθεύδω se εῦδω 148.
 κάθημαι se ημαι 131 c.
 καθίζω se ιζάνω 138 a.
 καίνυμαι 133.
 καίνω 150 a.
 καίνω 142.
 καλέω 143.
 κάμνω 150 b.
 κάπτω 146 a.
 κάω se καίω 142.
 κεδάνυμι se σκεδ. 132 b.
 κεῖμαι 131 c.

κειρω 150 d.
κέλομαι 151.
κεντέω 145.
κέραματ
κεράνυμι } 132 b.
κεράω
κερδάνω 150 a.
κεύθω 149.
κήδω 149.
κίδνημι se σκιδημι 131 d.
κιαλήσκω 136 Anm.
κίνυμαι 131 Anm.
κιρνάω se κεράνυμι 132 b.
κίρνημι 131 d.
κιγάνω 138 Anm. i.
κίχρημι 131 b.
κλάζω 146 b.
κλαίω } 142.
κλάω
κλείω 141.
κλέπτω 146 a.
κλήζω 141.
κλύω 144.
κόπτω 146 a.
κορένυμι 132 b.
κοτέω 144.
κρατάνω } 150 a.
κραίνω
κράζω 146 b.
κρέμαμαι 131 b.
κρεμάνυμι } 132 b.
κρητικάνω
κρήμνημι 131 d.
κτάομαι 140 a.
κτείνω 150 a.
κτίζω 148.
κτένυμι 134.
κτυπέω 144.
κυάσκω 136 b.
κυνέω 158 Anm. 1.
κυρέω } 151.
κύρω
Λαγχάνω 139.
λάζυμαι 131 d.
λαμβάνω 139.

λανθάνω 139.
λάσκω 147.
λέγω 146 b.
λείπω 146 a.
λήφω se λανθάνω 139.
λήξε 147.
λιλαίσμαι 144.
λιμπάνω 139.
λιχράω 144.
λοέω } 143.
λούσω
λύω 140 a.
λῶ 144.
Μάινομαι 150 a.
μαίσμαι 144.
μανθάνω 138 a.
μάργαμαι 131 Anm.
μάρπιω 147.
μαχέσμαι } 146 b.
μάχομαι
μεθύσκω } 136 b.
μεθύω
μετρόμαι 150 d.
μέλλω 150 c.
μέλω 150 c.
μένω 150 a.
μητράομαι 140 a.
μέγνυμι 134.
μεμνήσκω 136 a.
μέστω se μίγνυμι 134.
μνάσμαι se μεμνήσκω 136.
μυκάομαι 140 a.
μύω 143.
μῦμαι 144.
Νάίω 144.
νάσσω 146 b.
νέμω 150 b.
νέομαι 144.
νέω συμμετ 142.
νέω
νηέω } opdynger 141.
νηρέω
νίζω } 146 a.
νίπτω
Ψᾶω 148.

οἴγνυμι } 134.
οἶγω
οἰομαι 141.
οῖσω se φέρω 150 d.
οῖχομαι 146 b.
οἰσθάνω 138 a.
οὔλυμι 133.
οἵμυμι 133.
οἱρόγνυμι 134.
οἱρώ se οἱμνυμι 133.
οὐνῆμι 131 b.
οἵνομαι 132 a.
οἱράω 140 b.
οἱρέομαι } 133.
οἱρνυμι
οἱρομαι
οἱρύσσω 146 b.
οἱσσομαι 146 a.
οἱσφράίνομαι 138 a.
οὐτάζω } 144.
οὐτάω
οἱφείλω } 150 c.
οἱφέλλω
οἱφλισκάνω 138 a.
Παιᾶω 146 b.
παιώ 143.
πάσχω 137.
πατέομαι 140 b.
πείθω 148.
πελάζω } 148.
πέλομαι } 151.
πέλω
πέπτω se πέσσω 146 a.
πέρθω 149.
πέρνημι 131 Anm.
πέσσω 146 a.
πέταμαι se ίπταμαι 131 b.
πετάνυμι 132 b.
πετάομαι } se ίπταμαι 131 b.
πέτομαι
πεύθομαι se πυνθάνομαι 139.
πέφαμαι se ίπεφνον 151.
πήγνυμι 134.
πίλναμαι 131 Anm.

πιμπλέω } 131 b.
πίρπλημι
πιμπράω } 131 b.
πιμπρημι
πίνω 138 b.
πιπλέω se πίμπλημι 131 b.
πιπράσκω 136 b.
πίπτω 146 a.
πιπνάω se πετάνυμι 132 b.
πίτνημι 131 Anm.
πιφαύσκω 136 Anm.
πιλέω 142.
πικήθω se πίμπλημι 131 b.
πιλήσω 146 b.
πιλώ se πιλέω 142.
πινέω 142.
πιθέω 141.
πιτάόμαι se ίπταμαι 131 b.
πράσσω } 146 b.
πράττω
πρήθω se πίμπρημι 131 b.
πρήσσω se πράττω 146 b.
προστυνέω se κυνέω 138 Anm. 2.
πταίρω 150 d.
πτάρνυμι 134.
πτήσσω 146 b.
πυνθάνομαι 139.
πωτάόμαι se ίπταμαι 131 b.
Πράινω 150 a.
ρέζω 146 b.
ρέω 142.
ρήγνυμι 134.
ρηγέω 144.
ρύσμαι se ρύω 143.
ρώνυμι 132 b.
Σαιρω 150 d.
σαύω 144.
σβένυμι 132 b.
σεύω 144.
σήπω 146 a.
σκεδάνυμι 132 b.
σκέλλω 150 c.
σκιδημι 131 d.
σμάω } 146 b.
σμήχω }

- σπένδω 148.
 στέργω 146 b.
 στερέω
 στερίσκω } 136 a.
 στέρομαι
 στεῦται 144.
 στορέννυμι } 132 b.
 στόρνυμι } 132 b.
 στρέφω 149 a.
 στρώννυμι 132 b.
 στυγέω 140 c.
 σώζω 148.
 Τάμνω se τέμνω 150 b.
 ταυύω se τείνω 150 a.
 ταράσσω 146 b.
 τέθηπα 147.
 τείνω 150 a.
 τέμνω 150 b.
 τέρπω 146 a.
 τερσαίνω } 151.
 τέρσομαι } 151.
 τεταγών se τῇ 147.
 τετίημαι 144.
 τετραίνω 150 a.
 τεύχω 147.
 τῇ 147.
 τήχω 146 b.
 τίθημε 131 a.
 τίκτω 146 b.
 τίνυμαι 131 d.
 τίνω 138 b.
 τιτράω se τετραίνω 150 a.
 τιτρώσκω 136 a.
 τιτύσκομαι 136 Απm.
 τλάω 140 c.
 τμήγω 147.
 τραπέω
 τράπω } 146 a.
 τρέπω
 τρέφω 146 a.
 τρέχω se δρέμω 150 b.
 τρίζω 146 b.
- τροπέω se τρέπω 146 a.
 τρώγω 146 b.
 τρώω se τιτρώσκω 136 a.
 τυγχάνω 139.
 τύπτω 146 a.
 Υπισχνοῦμαι se ἔχω 146 b.
 Φαινώ 150 a.
 φάσκω 136 b.
 φείδομαι 148.
 φέρω 150 d.
 φεύγω 146 b.
 φημί 131 b.
 φθάνω 138 b.
 φθείρω 150 d.
 φθίνω
 φθινύθω } 138 b.
 φθίνω
 φιλέω 140 c.
 φράζω 148.
 φρίσσω 146 b.
 φυγάνω 139.
 φυράω } 150 d.
 φύρω
 φύω 140 c.
 Χάζω 138.
 χαίνω 150 a.
 χαιρω 150 d.
 χανδάνω 139.
 χάσκω 136 b.
 χέω 142.
 χόω se χώννυμι 132 b.
 χραισμέω 144.
 χράομαι 141.
 χράω 141.
 χρή 131 b.
 χρώννυμι 132 b.
 χώννυμι 132 b.
 Ψάω 141.
 φύχω 146 b.
 Ωδυσάμην 144.
 ωθέω 145.